

Chulalongkorn University

Chula Digital Collections

Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)

2022

กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบัน (Present Participle Clause) ในนวนิยายเรื่อง สัตว์ สยอง โลก แปลโดย จิตา พิลิตผลการพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง Zoo ของ James Patterson และ Michael Ledwidge

กฤษกรณ์ วินณรงค์
คณะอักษรศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>

Recommended Citation

วินณรงค์, กฤษกรณ์, "กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบัน (Present Participle Clause) ในนวนิยายเรื่อง สัตว์ สยอง โลก แปลโดย จิตา พิลิตผลการพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง Zoo ของ James Patterson และ Michael Ledwidge" (2022). *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)*. 8266.
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/8266>

This Independent Study is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

กลวิธีการแปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน (Present Participle Clause) ในนวนิยายเรื่อง *สัตว์
สยอง โลก* แปลโดย ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง *Zoo* ของ James Patterson และ
Michael Ledwidge

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลและการล่าม สาขาวิชาการแปลและการล่าม
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Strategies Used in Translating Present Participle Clauses in Thida Plitpholkarnpim's
Translation of James Patterson and Michael Ledwidge's *Zoo*

Mr. Krissakorn Winnarong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Translation and Interpretation
Field of Study of Translation and Interpretation

FACULTY OF ARTS

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์	กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน (Present Participle Clause) ในนวนิยายเรื่อง สัตว์ สยอง โลก แปล
โดย	โดย ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง Zoo
สาขาวิชา	ของ James Patterson และ Michael Ledwidge
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	นายฤทธิกร วรรณรงค์
	การแปลและการล่าม
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ จันทร์เจ้าฉาย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองทิพย์ พูลลาภ)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ จันทร์เจ้าฉาย)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตดา จิตรกร)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กฤษกรณ วัฒนรงค์ : กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน (Present Participle Clause) ในนวนิยายเรื่อง *สัตว์ สยอง โลก* แปลโดย ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง Zoo ของ James Patterson และ Michael Ledwidge. (Strategies Used in Translating Present Participle Clauses in Thida Plitpholkampim's Translation of James Patterson and Michael Ledwidge's Zoo) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ณัฏฐนันท์ จันทร์เจ้าฉาย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการศึกษากลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในนวนิยายเรื่อง *สัตว์ สยอง โลก* แปลโดย ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง Zoo ของ James Patterson และ Michael Ledwidge ใน 3 ประเด็น คือ 1) หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางเมื่อเทียบกับหน้าที่ของรูปภาษาต้นทาง 2) ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางเมื่อเทียบกับหน้าที่ของรูปภาษาต้นทาง และ 3) กลวิธีการแปล กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีจำนวน 140 ประโยค แบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามแนวคิดการอธิบายความของอนุประโยค (clause expansion) ของ Halliday & Matthiessen (2014) ได้แก่ การลงความ (elaboration) 60 ประโยค การเสริมความ (extension) 40 ประโยค และการปรุงความ (enhancement) 40 ประโยค ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักวากยสัมพันธ์ของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) และกึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2549) การเปลี่ยนแปลงรูปภาษาของแคตฟอร์ต (1965) และกลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายของวิลลิตรี แก้วประทุม (2559) เป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ จากการศึกษาประเด็นทั้ง 3 ประเด็นพบว่า

1) รูปภาษาปลายทางมีหน้าที่เพิ่มขึ้นมาจากหน้าที่ของรูปภาษาต้นทาง เนื่องจากผู้แปลปรับบทแปลโดยการเปลี่ยนระดับ (level shift) และการเปลี่ยนประเภท (category shift) ชนิดการเปลี่ยนหน่วย (unit shift) และการเปลี่ยนโครงสร้าง (structure shift) นอกจากนี้ รูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภทยังแตกต่างกัน รูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความมีทั้งสิ้น 8 หน้าที่ เรียงลำดับจากอัตราความถี่สูงสุดไปยังอัตราความถี่ต่ำสุด ได้แก่ 1) ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม พบร้อยละ 23.33 2) ลงความคำนามแบบจำกัดความ พบร้อยละ 20 3) เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียง พบร้อยละ 20 4) ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ พบร้อยละ 18.33 5) เป็นภาคแสดงในประโยคเดียว พบร้อยละ 11.66 6) เป็นส่วนประกอบของภาคแสดงในประโยค พบร้อยละ 3.33 7) เป็นภาคแสดงในอนุประโยค พบร้อยละ 1.66 และ 8) เป็นภาคประธานในประโยค พบร้อยละ 1.66 รูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความมีทั้งสิ้น 2 หน้าที่ เรียงลำดับจากอัตราความถี่สูงสุดไปยังอัตราความถี่ต่ำสุด ได้แก่ 1) เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่ พบร้อยละ 97.5 และ 2) เป็นส่วนประกอบของภาคแสดงในประโยค พบร้อยละ 2.5 และสุดท้ายรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความมีทั้งสิ้น 2 หน้าที่ เรียงลำดับจากอัตราความถี่สูงสุดไปยังอัตราความถี่ต่ำสุด ได้แก่ 1) ปรุงความอนุประโยคหลัก พบร้อยละ 60 และ 2) เป็นภาคแสดงในประโยค พบร้อยละ 40

2) หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันมีทั้งสิ้น 3 หน่วยหลัก เรียงลำดับจากอัตราความถี่สูงสุดไปยังอัตราความถี่ต่ำสุด ได้แก่ 1) ประโยค พบร้อยละ 40 2) อนุประโยค พบร้อยละ 35 และ 3) วลี พบร้อยละ 22.85

3) กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันมีทั้งสิ้น 4 วิธีหลัก ได้แก่ 1) การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง พบร้อยละ 63.57 2) การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่ตั้งรูปภาษาต้นทาง พบร้อยละ 27.85 3) การละองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง พบร้อยละ 7.85 และ 4) การตัด พบร้อยละ 0.71

ผลการวิเคราะห์การแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ ผู้แปล เลือกใช้กลวิธีการแปลเพื่อรักษาหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษและทำให้ความสัมพันธ์ของอนุประโยคกริยาขยายกับอนุประโยคหลักมีความชัดเจนมากขึ้นในฉบับแปลผ่านการใช้อย่างเหมาะสมของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่แตกต่างไปจากรูปภาษาต้นทาง

สาขาวิชา การแปลและการล่าม

ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อผู้แปล

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6488016522 : MAJOR TRANSLATION AND INTERPRETATION

KEYWORD: translation strategies, present participle clauses

Krissakorn Winnarong : Strategies Used in Translating Present Participle Clauses in Thida Plitpholkarnpim's Translation of James Patterson and Michael Ledwidge's *Zoo*. Advisor: Asst. Prof. NATTANUN CHANCHAOCHAI

This research aims to analyze strategies used in translating present participle clauses in Thida Plitpholkarnpim's translation of James Patterson and Michael Ledwidge's *Zoo* in three aspects: 1) the functions of the target language (TL) in comparison to those of the source language (SL) 2) the syntactic forms of the TL in comparison to those of the SL and 3) strategies used in translating present participle clauses. The sample consisted of 140 clauses which were, according to Halliday and Matthiessen's (2014) concept of clause expansion, divided into 3 types, including 60 elaborating clauses, 40 extending clauses, and 40 enhancing clauses. To analyze the sample, the analysis of Thai syntax by Amara Prasithrathsint (2011) and by Kingkarn Thepkanjana (2006), translation shift by Catford (1965), and strategies used in translating participles by Wimontri Kaewprachum (2016) were adopted as a framework. From the threefold in-depth analysis, the conclusions are as follows:

1) The TL has more functions than the SL because the translator used translation shifts, i.e., level shift and category shifts—unit shift and structure shifts. Further, the TL forms used to translate present participle clauses in each type of clause expansion function differently. The functions of the TL used in translating elaborating clauses include 8 functions, ordered from the highest frequency to the lowest frequency respectively as follows: 1) elaborating the meanings of dominant clauses by further specifying or describing them (23.33%), 2) elaborating nouns by limiting their possible meanings (20%), 3) being the predicate of embedded clauses (20%), 4) elaborating nouns without limiting their possible meanings (18.33%), 5) being the predicate of serial-verb sentences (11.66%), 6) being part of the predicate of simple sentences (3.33%), 7) being the predicate of dependent clauses (1.66%), and 8) being the subject of sentences (1.6%). The functions of the TL used in translating extending clauses include 2 functions, ordered from the highest frequency to the lowest frequency respectively as follows: 1) extending the meanings of dominant clauses by adding something new to them (97.5%) and 2) being part of the predicate of sentences (2.5%). The functions of the TL used in translating enhancing clauses include 2 functions, ordered from the highest frequency to the lowest frequency respectively as follows: 1) enhancing the meanings of dominant clauses (60%) and 2) being the predicate of sentences (40%).

2) The syntactic forms of the TL used in translating present participle clauses include 3 main forms, ordered from the highest frequency to the lowest frequency respectively as follows: 1) sentence (40%), 2) clause (35%), and phrase (22.85%).

3) The strategies used in translating present participle clauses include 4 main strategies, ordered from the highest frequency to the lowest frequency respectively as follows: 1) changing the syntactic forms of the SL (63.57%), maintaining the syntactic forms of the SL by adding some elements (27.85%), 3) maintaining the syntactic forms of the SL by omitting some elements (7.85%), and 4) deleting or leaving the source text (ST) untranslated (0.71%).

The result of the study reveals that translator Thida Plitpholkarnpim uses different strategies to maintain the functions of the SL in the target text while making logical-semantic relation between the dominant clause and the dependent clause in the target text clearer than that in the source text by shifting syntactic forms of the TL.

Field of Study: Translation and Interpretation

Student's Signature

Academic Year: 2022

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้อาจสำเร็จล่วงได้หากปราศจากการสนับสนุนจากนาย Robert John van Papen ที่ได้มอบทุนทรัพย์ให้กับผู้วิจัยเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึงขอขอบคุณครอบครัวที่ได้ให้กำลังใจที่ดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ จันทร์เจ้าฉาย ภาควิชาภาษาศาสตร์ อย่างสุดซึ้งที่กรุณาตอบรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สละเวลาทั้งในและนอกเวลาราชการ ช่วยแนะนำการตั้งคำศัพท์ “elaboration”, “extension” และ “enhancement” เป็นภาษาไทยว่า “การลงความ” “การเสริมความ” และ “การปรุงความ” ตามลำดับ ตลอดจนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นภายใต้กรอบระยะเวลาที่แสนกระชั้นชิดด้วยความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่คอยตรวจแก้ทุกบทอย่างละเอียด

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลและการล่าม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การแปลให้ผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สารภี แกสตัน ที่กรุณาแนะนำ เคียวกร่า และให้ความช่วยเหลือในรายวิชาสัมมนาการแปลเพื่อให้นิสิตคิดหาหัวข้อและเขียนโครงร่างสารนิพนธ์ให้ออกมาเป็นรูปเป็นร่างเข้าที่ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองทิพย์ พูลลาภ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาอันประโยชน์กับผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยถูกคิดถึงจุดอ่อนและข้อควรปรับปรุงในการเขียนสารนิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ โดยเฉพาะคุณณัฐกานต์ จินดาบริรักษ์ (พีจีบ) และ ดร.นิภาพร อางควนิช (พีแอมป์) ที่คอยช่วยเหลือประสานงานเรื่องการทำสารนิพนธ์และคอยแจ้งเตือนอยู่เสมอ ๆ ตลอดหลักสูตร

สุดท้ายนี้ที่จะขาดเสียมิได้เลย คือ ต้องขอบคุณตัวเอง ทั้งกายหยาบและกายละเอียด ที่ไม่ยอมล้มหมอนนอนเสื่อและพุงกันมาฝ่าฟันให้สารนิพนธ์เล่มนี้เสร็จสิ้นตามความคาดหวัง

หากสารนิพนธ์เล่มนี้จะมีคุณูปการประการใดอยู่บ้างแม้เพียงเล็กน้อย ผู้วิจัยขอขอบคุณที่
ทั้งหมดมอบแต่ผู้มีอุปการคุณทุกท่านดังที่ได้กล่าวถึงแล้ว แต่หากมีข้อผิดพลาดแม้ประการใด ผู้วิจัยขอ
น้อมรับไว้โดยดีแต่เพียงผู้เดียว

กฤษกรณ์ วินนรงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	8
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย	10
1.6 ขั้นตอนการวิจัย.....	11
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 ประเภทและหน้าที่ของประโยคภาษาอังกฤษ.....	13
2.1.1 Simple Sentence.....	13
2.1.2 Compound Sentence	13
2.1.3 Complex Sentence	14
2.2 ประเภทและหน้าที่ของประโยคภาษาไทย	16
2.2.1 ประโยคเดี่ยว หรือประโยคเรียบง่าย (Simple sentence).....	16
2.2.2 ประโยคซับซ้อน.....	17

1. ประโยคกริยาเรียง.....	17
2. ประโยครวม.....	22
3. ประโยคซ้อน.....	24
2.3 ประเภทและหน้าที่ของรูปกริยาขยายภาษาอังกฤษ.....	33
2.3.1 ประเภทและหน้าที่ของรูปกริยาขยายภาษาอังกฤษตามแนวทางของ Eastwood (2002).....	33
1. อนุประโยครูปกริยาขยายแสดงเวลา.....	34
2. อนุประโยครูปกริยาขยายแสดงเหตุผล.....	36
3. อนุประโยครูปกริยาขยายแสดงผลลัพธ์.....	37
4. อนุประโยครูปกริยาขยายแสดงเงื่อนไข.....	37
5. อนุประโยครูปกริยาขยายประเภทสำนวน.....	37
2.3.2 ประเภทและหน้าที่ของรูปกริยาขยายภาษาอังกฤษตามแนวทางของ วิมลตรี แก้ว ประชุม (2559).....	38
1. หน้าที่ขยายคำนาม.....	38
2. หน้าที่ขยายประโยค.....	38
3. กริยาวลีที่เป็นส่วนเติมเต็ม.....	39
4. กริยาวลีที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติม.....	39
2.3.3 การอธิบายความของอนุประโยครูปกริยาขยายตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014).....	40
1. การลงความ (elaboration).....	40
2. การเสริมความ (extension).....	44
3. การปรุงความ (enhancement).....	48
2.4 แนวคิดที่ใช้วิเคราะห์การปรับบทแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย.....	58
2.4.1 การเปลี่ยนระดับ.....	59
2.4.2 การเปลี่ยนประเภท.....	60

2.5 แนวทางการแปลงนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษที่พบในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	62
1. เพิ่มคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เมื่อเปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นคุณานุประโยค ..	63
2. คงหน้าที่ของกริยาลักษณะภาษาอังกฤษไว้	63
3. เปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นกริยาแท้	64
4. เปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นบุพบทวลี	64
5. ขึ้นประโยคใหม่	64
6. เพิ่มคำ “ถ้า...ก็” หรือ “เพราะ” “เนื่องจาก” เมื่อเปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็น วิเศษณานุประโยค	65
7. เปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นนามานุประโยค	65
8. ตัดไม่แปลกริยาลักษณะภาษาอังกฤษ	65
9. เปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นนามวลี	66
10. เพิ่มคำ “โดย” เมื่อเปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นประโยคระคน	66
11. ละคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เมื่อเปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นคุณานุประโยค ..	66
12. เปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นส่วนหนึ่งของเนกรรณประโยค (ประโยคความรวม) ..	67
13. เปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นวิเศษณ์วลี	67
14. เรียงลำดับคำใหม่	68
15. ทำเป็นปฏิเสธ	68
16. เปลี่ยนกริยาลักษณะภาษาอังกฤษให้เป็นสังกรประโยค	68
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	70
3.1 วิธีการวิจัย	70
3.2 กรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย	70
3.3 กลุ่มตัวอย่าง	70
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	71
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	79

บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	82
4.1 ผลการวิจัย.....	82
4.1.1 การลงความ.....	82
4.1.2 การเสริมความ.....	117
4.1.3 การปรุงความ.....	129
4.2 อภิปรายผล.....	151
4.2.1 หน้าที่และหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาของภาษาปลายทาง.....	151
4.2.2 กลวิธีการแปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันภาษาอังกฤษ.....	151
4.2.2.1 การลงความ (elaboration).....	152
4.2.2.2 การเสริมความ (extension).....	152
4.2.2.3 การปรุงความ (enhancement).....	152
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	154
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	154
5.1.1 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท.....	155
5.1.2 หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท.....	158
5.1.3 กลวิธีการแปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท.....	160
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	164
5.3 ข้อจำกัดงานวิจัย.....	164
บรรณานุกรม.....	169
ภาคผนวก.....	171
ภาคผนวก ก.....	172
ภาคผนวก ข.....	191
ภาคผนวก ค.....	205

ประวัติผู้เขียน	219
-----------------------	-----

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความ	9
ตารางที่ 2 ตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ	9
ตารางที่ 3 ตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความ	10
ตารางที่ 4 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการเสริมความโดยใช้ โครงสร้าง Subject + Reporting Verb Present Participle Clause	72
ตารางที่ 5 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการเสริมความโดยใช้ โครงสร้าง Subject + Verb Present Participle Clause	72
ตารางที่ 6 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการเสริมความโดยใช้ โครงสร้าง Subject + Verb (with) Noun + Present Participle Clause	73
ตารางที่ 7 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการปรุงความโดยใช้ โครงสร้าง Subject + Reporting Verb Present Participle Clause	74
ตารางที่ 8 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการปรุงความโดยใช้ โครงสร้าง Present Participle Clause Subject + Verb	75
ตารางที่ 9 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการปรุงความโดยใช้ โครงสร้าง Subject + Verb Present Participle Clause	76
ตารางที่ 10 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลง ความ	76
ตารางที่ 11 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการ เสริมความ	78
ตารางที่ 12 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุง ความ	79
ตารางที่ 13 หน้าที่ของรูปภาพลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการขยาย ความแบบเชื่อม	83

ตารางที่ 14 ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยา ขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม	86
ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายประเภทการลงความแบบเชื่อมใน ภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	91
ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ของรูปภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางใน อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม	92
ตารางที่ 17 กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม	93
ตารางที่ 18 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความ แบบซ้อน	100
ตารางที่ 19 ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยค กริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อน	103
ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบ ซ้อนในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	109
ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ของรูปภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางใน อนุประโยคกริยาขยายประเภทการลงความแบบซ้อน	110
ตารางที่ 22 กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อนจาก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย	111
ตารางที่ 23 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริม ความ ชนิดการรวม ในภาษาปลายทาง	118
ตารางที่ 24 ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยา ขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ	120
ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม ในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	123
ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ของรูปภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางใน อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม	123
ตารางที่ 27 กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย	124

ตารางที่ 28 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภ การปรุง ความ.....	129
ตารางที่ 29 ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยา ขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความ	134
ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความใน ภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	140
ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ของรูปภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางใน อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความ.....	141
ตารางที่ 32 กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความจากภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย.....	142
ตารางที่ 33 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความ	155
ตารางที่ 34 หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางในอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้ง สามประเภท.....	158
ตารางที่ 35 กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท	160

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภาษาทุกภาษาในโลกมีเอกลักษณ์เฉพาะและระบบกฎเกณฑ์ที่แน่นอน ซึ่งมนุษย์ใช้เพื่อแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการผ่านการเรียงองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เหตุที่ทำให้เช่นนี้ได้ก็เพราะภาษามีโครงสร้างและส่วนประกอบต่าง ๆ ในภาษาก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ก่อปรกับการมีกฎหรือระเบียบสำหรับความสัมพันธ์เช่นนั้นด้วย ดังนั้น โครงสร้างทางภาษาจึงสำคัญมากสำหรับการเรียนรู้ภาษาหรือการใช้ภาษา

การแปลคือกิจกรรมหนึ่งของการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย โดยการเปลี่ยนรูปคำในภาษาที่ 1 ไปเป็นรูปคำในภาษาที่ 2 แต่คงความหมายเดิมไว้ (Larson, 1984, p. 3) ทว่า ปัญหาในการแปลไม่ได้จำกัดอยู่แค่การค้นหาคำศัพท์ในภาษาปลายทางที่มีความหมายเทียบเท่าภาษาต้นทางเพียงเท่านั้น แต่ปัญหาที่สำคัญและลึกซึ้งคือ ปัญหาทางโครงสร้าง เพราะถึงแม้ผู้แปลจะสามารถเลือกหาคำที่มีความหมายเทียบเท่ากันได้ แต่หากไม่เข้าใจความสัมพันธ์ของคำศัพท์เหล่านั้นที่ร้อยเรียงกันในประโยค ก็อาจทำให้ตีความผิดหรือถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางที่ผิดได้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2545, น. 68) ยิ่งเป็นการแปลตัวบทประเภทรณกรรมด้วยแล้วนั้น ปัญหาในการแปลก็ยิ่งมีความซับซ้อนมากขึ้น เพราะนอกจากผู้แปลจะประสบปัญหาเรื่องโครงสร้างของภาษาต้นทาง ผู้แปลยังจะต้องประสบปัญหาเรื่องของวจนลีลา จังหวะ เสียง สัญลักษณ์ ความเปรียบเทียบต่าง ๆ การเล่นคำ และเรื่องราวที่มีวัฒนธรรมกำกับมาด้วย ฯลฯ ทำให้บทแปลมีความเทียบเท่าชนิดคู่ขนานหรือตรงกันทุกมิติ (exact equivalent/perfect parallel) ได้ยาก (สุพรรณ ปินมณี, 2564, น. 4)

นวนิยายวิทยาศาสตร์ระทึกขวัญเรื่อง Zoo นับเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ถูกแต่งใช้โครงสร้างภาษาเล่าเรื่องได้อย่างโดดเด่น นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำลายล้างมนุษยชาติโดยน้ำมือของสัตว์ทั่วโลก และเป็นนวนิยายชื่อดังที่ประสบความสำเร็จเชิงพาณิชย์ ทั้งยังได้รับการจัดอันดับให้เป็นหนังสือขายดีของเดอะนิวยอร์กไทมส์ มีการดัดแปลงเป็นซีรีส์โทรทัศน์ทางช่อง CBS ของสหรัฐอเมริกาในปี 2558 และสร้างออกมาเป็นภาคต่อแล้วถึง 3 ภาค ผู้เขียนคือ เจมส์ แพตเตอร์สัน (James Patterson) นักเขียนที่มีค่าตัวสูงที่สุดในโลกมาตั้งแต่ พ.ศ. 2544 และทำรายได้มากที่สุดในโลกเมื่อ พ.ศ. 2559 แพตเตอร์สันเป็นผู้คร่ำหวอดในการเขียนนวนิยายแนวระทึกขวัญ สยองขวัญ และลึกลับระดับมือพระกาฬ ยกตัวอย่างผลงานชื่อดัง เช่น *Along Came a Spider*, *Kiss the Girls*, *1st to Die*, *The*

Angel Experiment: A Maximum Ride และ *Suzanne's Diary for Nicholas* เป็นต้น นอกจากนี้ เรื่องนี้ยังเขียนร่วมกับ ไมเคิล เลดวิก (Michael Ledwidge)

ในส่วนของฉบับแปลเรื่อง *Zoo “สัตว์ สยอง โลก”* ได้รับการแปลโดย ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ อติตบรรณาธิการนิตยสาร Bioscope ผู้ก่อตั้งโครงการ Documentary Club ซึ่งเป็นโครงการ ผลักดันการรับชมภาพยนตร์สารคดี และนักแปลหนังสือแนวระทึกขวัญและสยองขวัญมาก ประสพการณ์ ผลงานที่ผ่านมา ได้แก่ *ป็นหนังเป็นตัว (Which Lie Did I Tell?)* *ลวงล่ำเงา (Dark Matter)* *ปริศนาลับเมืองมรณะ (Wayward)* *เมืองลวง คนเลือน (Pines)* และ *คั่นปมฆ่า โนอา พี ซิงเกิลตัน (The Execution of Noa P. Singleton)*

โครงสร้างภาษาในเรื่อง *Zoo* ที่ปรากฏซ้ำ ๆ อย่างเห็นได้ชัดแทบทุกหน้า ต่างจากผลงาน เขียนเรื่องอื่น ๆ ในประเภทเดียวกันของเจมส์ แพตเตอร์สันคือโครงสร้างไวยากรณ์ที่เรียกว่า participle clause ซึ่งเป็นโครงสร้างที่นิยมใช้ในการเขียนวรรณกรรม เนื่องจาก participle clause ได้รับการยอมรับกันอย่างกว้างขวางในทางวรรณกรรมว่า มีหน้าที่หลักในการให้พื้นหลัง (background) ซึ่งก็คือข้อความที่เสริมใจความสำคัญในการดำเนินเรื่องในพื้นที่หน้า (foreground) หรือข้อความสำคัญที่เป็นโครงสร้างหลัก (Fuhre, 2010, p. 77) นอกจากนี้ ยังเป็นโครงสร้างที่ทำ หน้าที่หลากหลายในประโยค และมีชื่อเรียกในภาษาอังกฤษแตกต่างกันตามมุมมองการวิเคราะห์ เช่น participial phrase (Kolln & Gray, 2012), participial free adjunct (Fuhre, 2010) และ participant-tied V-en dependent clauses/V -ing participant-tied clauses (Downing, 1991) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากการค้นหาในตำราไวยากรณ์ พบว่า ยังไม่มีการบัญญัติชื่อโครงสร้าง ดังกล่าวเป็นภาษาไทย แต่สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้บัญญัติชื่อและให้คำจำกัดความของทั้ง 2 คำ ไว้แยกกันในพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ทั่วไป (2560: 321) โดยบัญญัติ participle ว่า รูปกริยา ขยาย ซึ่งเป็นรูปกริยาไม่แท้ (non-finite verb) ที่ทำหน้าที่เหมือนคำคุณศัพท์ ในภาษาอังกฤษมี 2 ประเภท ได้แก่ รูปกริยาขยายปัจจุบัน (present participle) หรือรูปคำกริยาที่ลงท้ายด้วย -ing ทำ หน้าที่ขยายคำนาม เช่น smiling ใน a smiling girl หรือใช้กับกริยา to be เพื่อแสดงการณลักษณะ ต่อเนื่อง (progressive) เช่น raining ใน It's raining. และรูปกริยาขยายอดีต (past participle) หรือรูปคำกริยาที่ลงท้ายด้วย -ed หรือ -en ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำนามเช่นกัน เช่น broken ใน a broken window หรือใช้กับกริยา to be ในประโยคกรรมวาจก เช่น was elected ใน She was elected chairperson. หรือใช้กับกริยา to have เพื่อแสดงการณลักษณะสมบูรณ์ (perfect;

perfective) เช่น has finished ใน She has finished her work. (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2560, p. 321)

ส่วนคำว่า clause นั้น พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ทั่วไป (2560: 77) ได้บัญญัติไว้ 3 คำ ได้แก่ ประโยคย่อย อนุประโยค และอนุพากย์ ซึ่งหมายถึงสิ่งเดียวกันคือหน่วยทางไวยากรณ์ที่มีโครงสร้างเหมือนประโยค แต่ปรากฏตามลำพังไม่ได้ และในไวยากรณ์โครงสร้างอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าประโยคและสูงกว่าวลี ประโยคย่อย/อนุประโยค/อนุพากย์ อาจจำแนกเป็น मुख्यประโยค (main clause) และประโยคย่อยซ้อนความ/อนุประโยคซ้อนความ/อนุพากย์ซ้อนความ (subordinate clause) เช่น ในประโยค After the children had left, Bill started to work. मुख्यประโยคคือ Bill started to work. และประโยคย่อยซ้อนความ/อนุประโยคซ้อนความ/อนุพากย์ซ้อนความ คือ After the children had left

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเรียกชื่อของ participle clause จากการรวมคำบัญญัติในพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ทั่วไป (2560) ทั้ง 2 คำว่า อนุประโยครูปกริยาขยาย ซึ่งมี 2 ประเภท ได้แก่ อนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบัน (present participle clause) และ อนุประโยครูปกริยาขยายอดีต (past participle clause) ดังตัวอย่างที่ 1ก และ 1ข

(1) ก. Being tired, I made mistakes. (Present participle clause)

(Eastwood, 2002, p. 30)

ข. Taken daily, vitamin pills can improve your health. (Past participle clause)

(Eastwood, 2002, p. 173)

Halliday & Matthiessen (2014: 460) ได้อธิบายลักษณะการอธิบายความของอนุประโยค (clause expansion) ในความซับซ้อนของอนุประโยค (clause complex) ไว้ 3 แบบ ได้แก่ 1) การลงความ (elaboration) 2) การเสริมความ (extension) และ 3) การปรุงความ (enhancement) ซึ่งสามารถอธิบายพร้อมยกตัวอย่างในส่วนของอนุประโยครูปกริยาขยายในแต่ละรูปแบบได้ดังนี้

- 1) **การลงความ (elaboration)** คือ การอธิบายความของอนุประโยคย่อยที่อธิบายหรือบรรยายความหมายของอนุประโยคหลัก (ในทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ Halliday เรียกประโยคหลัก (main clause) ว่า clause เช่นเดียวกัน) โดยอนุประโยคดังกล่าว

ไม่ได้ให้ข้อมูลใหม่ที่จะช่วยให้เกิดภาพในหัวนึก แต่จะให้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วเพิ่มเติมด้วยการกล่าวซ้ำ ให้ความกระจ่าง ลงรายละเอียดเพิ่มเติม หรืออธิบายลักษณะ เช่น

- (2) ||| I worked for a local firm at that time, || selling office equipment. |||¹

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 489)

จากตัวอย่างข้างต้น *selling office equipment* บอกหน้าที่ของประธาน “I” ในบริษัท ซึ่งเป็นเพียงการลงรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติมให้กับ *worked for a local firm* ของประธานที่มีอยู่แล้วในอนุประโยคหลัก (matrix sentence) เท่านั้น

- 2) การเสริมความ (extension) คือ การอธิบายความของอนุประโยคย่อยที่เสริมความหมายของอนุประโยคหลักโดยการให้ข้อมูลใหม่ ซึ่งข้อมูลใหม่นั้นอาจเป็นการเสริมข้อมูลนอกเหนือที่มีอยู่แล้วในประโยคย่อยหลัก การแทนที่ หรือการให้เลือก เช่น

- (3) ||| We used to go away at the weekend, || taking all our gear with us. |||

(Halliday and Matthiessen, 2014, p. 475)

ในที่นี้ *taking all our gear with us* เป็นการให้ข้อมูลใหม่ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับ *used to go away* และมาจากรูปเต็ม “and took...” ซึ่งเป็นประโยคย่อยที่เรียงต่อกัน (juxtaposed sentence) เพื่อเชื่อมความเข้ากับประโยคย่อยหลัก

- 3) การปรุงความ (enhancement) คือ การอธิบายความของอนุประโยคที่แสดงคุณสมบัติของอนุประโยคหลักโดยการเพิ่มพูนความหมายเกี่ยวกับเวลา สถานที่ อากัปกริยา สาเหตุ หรือเงื่อนไข เช่น

- (4) ||| They must be crazy, || throwing all that good stuff away. |||

(Halliday, 1994, p. 238, as cited in Fuhre, 2010, p. 4)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า อนุประโยคย่อย *throwing all that good stuff away* ทำหน้าที่แสดงเงื่อนไข ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากประโยคเต็ม ๆ ที่ว่า “They must be crazy if they throw all that good stuff away.”

¹เครื่องหมาย ||| เป็นตัวบ่งชี้ความซับซ้อนของอนุประโยค (clause complex) ในประโยค ส่วนเครื่องหมาย || เป็นตัวบ่งชี้อนุประโยค (คั่นระหว่างอนุประโยคหลักกับอนุประโยคย่อย)

นอกจากนี้ อนุประโยครูปกริยาขยายสามารถปรากฏได้ 3 ตำแหน่งในประโยค ได้แก่ ด้านหน้า (initial position) ตรงกลาง (medial position) และด้านหลัง (final position) ดังตัวอย่าง

(5) ก. Initial position: Feeling hurt, I come to a halt.

ข. Medial position: Jane, knowing the answer, decided to step forward.

ค. Final position: She stood back into the shelter of the bushes, exchanging one fear for another.

(Fuhre, 2010, p. 40-41)

ในทางไวยากรณ์วาทศาสตร์ (rhetorical grammar) การวางตำแหน่งของอนุประโยครูปกริยาขยายในประโยคให้ผลต่างกัน Kolln and Gray (2012) ซึ่งเรียกโครงสร้างเดียวกันนี้อีกชื่อว่า participial phrase อธิบายว่า การเลือกวางโครงสร้างอนุประโยครูปกริยาขยายไว้ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในประโยคเกี่ยวข้องกับจังหวะ (rhythm) และจุดเน้น (focus) พร้อมยกตัวอย่างว่า การวางโครงสร้างนี้ไว้ด้านหลังประโยคสามารถดึงดูดใจได้มากกว่าการวางไว้ด้านหน้าหรือตรงกลางประโยค เนื่องจากสามารถขยายความได้มากกว่าและมีความยืดหยุ่น (flexibility) สูงกว่า เช่น ตัวอย่างประโยคจากเรื่อง *The Last Full Measure* ว่า He [Grant]’d been up front again this morning, correcting one officer’s mistake, adjusting lines of infantry that had dug in too close to the mouths of their own big guns. (Kolln and Gray, 2012, p. 166) เป็นต้น นอกจากนี้ ในทางไวยากรณ์ปริชาณ (cognitive grammar) นั้น participle ยังมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินของกระบวนการหลักของประโยค โดยส่งผลต่อการลำดับการรับรู้ (scanning) การสร้างมโนทัศน์ (profiling) และการสร้างจุดเน้น (focal prominence) (Langacker, 2008, p. 120)

จากตัวอย่างทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่า การขยายอนุประโยคในประโยคต่าง ๆ มีหน้าที่แตกต่างกันและตำแหน่งของอนุประโยครูปกริยาขยายก็เกี่ยวข้องกับวัจนลีลาในงานวรรณกรรม ทั้งสร้างจังหวะและจุดเน้น ตลอดจนส่งผลต่อการรับรู้ในทางไวยากรณ์ปริชาณ ดังนั้น การแปลอนุประโยครูปกริยาขยายจากภาษาต้นทางมายังภาษาปลายทางจึงไม่ใช่เรื่องง่าย ข้อจำกัดหลักคือความแตกต่างระหว่างโครงสร้างของคู่ภาษาและการตีความหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายในบริบทต่าง ๆ ประกอบการลำดับในภาษาไทยนั้นค่อนข้างแน่นอน หากการเรียงลำดับคำผิดไป ประโยคจะเปลี่ยนแปลงความหมาย หรืออาจจะถึงกับผิดไวยากรณ์ (นวรรณ พันธ์ธมธธา, 2558, น. 251) ด้วยเหตุนี้ ผู้แปลจึงต้องเผชิญกับความท้าทาย 2 ชั้น กล่าวคือ การทำความเข้าใจหน้าที่อนุประโยครูป

กริยาขยายเพื่อถ่ายทอดความหมายและวลีวลีลาที่ถูกต้องและการแปลตัวบทต้นฉบับข้ามระบบภาษา ออกมาเป็นภาษาปลายทางที่เป็นธรรมชาติและสละสลวย ยกตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยาย บางส่วนที่ปรากฏในต้นฉบับได้ดังนี้

(6) อนุประโยคกริยาขยายที่ปรากฏอยู่ด้านหน้า

ST: Walking slowly backward onto the islet, I took aim at the giant cat that was paddling toward me in the river like a dog.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 111)

TT: ผมเดินถอยหลังช้า ๆ ขึ้นเนิน เล็งไอ้แมวยักษ์ที่กำลังแหวกว่ายตรงเข้าใส่ผมราวกับหมา

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 95)

ประโยคนี้ใช้โครงสร้างเฉพาะที่มีในภาษาอังกฤษ แต่ไม่มีใช้ในภาษาไทย ดังนั้น ในขั้นต้น ผู้แปลจะต้องพิจารณาหน้าที่ของอนุประโยค *walking slowly backward onto the islet* ว่าเป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติมของสิ่งที่กล่าวแล้วในอนุประโยคหลักด้วยการอธิบายความในประเภทการลงความ (elaboration) การให้ข้อมูลใหม่ในประเภทการเสริมความ (extension) หรือการเพิ่มพูนความหมายอย่างกริยาวิเศษณ์ในประเภทการปรู้งความ (enhancement) ในที่นี้ ประโยคย่อยดังกล่าวจัดเป็นการอธิบายความประเภทการปรู้งความ เนื่องจากทำหน้าที่อย่างวิเศษณานุประโยค (adverbial clause) ที่แสดงเวลา ปัญหาต่อไปคือการที่ผู้แปลจะต้องตีความเพื่อพิจารณาเวลาของเหตุการณ์ในอนุประโยคย่อยให้ได้ว่า เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นก่อนเหตุการณ์ในอนุประโยคหลัก แล้วจึงหาวิธีการแปลเพื่อถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางที่ถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

(7) รูปกริยาขยายที่ปรากฏอยู่ตรงกลาง

ST: Ronnie, doing the dead man's float, lasts a little while longer.

(Patterson and Ledwidge, 2021, p. 294)

TT: รอนนี่พยายามลอยตัวและมีลมหายใจเฮือกสุดท้ายนานกว่า

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 232)

อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาต้นทางข้างต้นเป็นคุณานุประโยคไม่จำกัดความ (non-defining relative clause) ที่สามารถตัดออกไปได้โดยไม่ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไป ในกรณีนี้ ผู้แปลจะต้องคำนึงระหว่างการแปลโดยใช้โครงสร้างภาษาปลายทางเทียบเคียงโครงสร้างภาษาต้นทางกับการเปลี่ยนแปลงรูปประโยค (transposition) ซึ่งทั้งสองกลวิธีล้วนให้ผลต่างกัน

โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปประโยคที่เปลี่ยนคุณาประโยคให้เป็นประโยค ซึ่งอาจลดทอนนัย ความหมายของความไม่จำกัดความของต้นฉบับและทำให้น้ำหนักของกริยาไม่แท้ doing กับกริยาแท้ lasts มีน้ำหนักเท่ากัน

(8) อนุประโยคปริยายขยายที่ปรากฏอยู่ด้านหลัง

ST: We'd talked pretty much nonstop on our transcontinental trip back to the States, going all over possibilities about HAC.

(Patterson and Ledwidge, 2021, p. 166)

TT: เราคุยกันแทบไม่หยุดปากระหว่างบินข้ามทวีปกลับสู่สหรัฐอเมริกาถึงความเป็นไปได้ทุก ด้านของเหตุการณ์แฮก

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 138)

อนุประโยคปริยายขยายปัจจุบัน “*going all over possibilities about HAC*” ทำให้ผู้แปลต้องพิจารณาถึงหน้าที่ด้านต่าง ๆ ของอนุประโยคปริยายขยาย กล่าวคือ พิจารณาว่าอนุประโยคดังกล่าวว่าเป็นการลงความที่ให้ข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้วอย่าง *We'd talked pretty much nonstop* หรือเป็นการเสริมความที่ให้ข้อมูลใหม่หรือไม่ หรืออาจเป็นการปรุ้งความที่บ่งบอกเวลาว่าการกระทำทั้งสองเกิดขึ้นพร้อมกัน เมื่อตีความแล้ว จึงจะสามารถถ่ายทอดนัยแห่งความหมายออกมาได้ถูกต้อง

ตัวอย่างบางส่วนข้างต้นที่ยกมานี้แสดงให้เห็นโครงสร้างอนุประโยคปริยายขยายปัจจุบันที่ปรากฏในประโยคทั้งสามตำแหน่ง ซึ่งล้วนสร้างความท้าทายในการแปลข้ามระบบภาษา และชี้ให้เห็นว่า นักแปลสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาทางโครงสร้างได้อย่างไร เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นหลักหรือเป็นแนวทางในการแปลต่อไปได้

จากความท้าทายด้านการแปลที่กล่าวมาทั้งหมด ประกอบกับการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การศึกษากลวิธีการแปลอนุประโยคปริยายขยายในแวดวงวิชาการแปลของไทยยังคงมีน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับอนุประโยคปริยายขยายที่มีความสัมพันธ์กับวจนลีลา ความหมาย และการแปล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะควรค่าแก่การนำมาเป็นประเด็นในศึกษาและผลการศึกษาที่ได้จะขยายขอบเขตความรู้ในแวดวงการแปลในอันที่จะช่วยให้นักแปลหรือผู้ที่มีความสนใจในการแปลสามารถนำกลวิธีการแปลอนุประโยคปริยายขยายไปแก้ปัญหาการแปลในการทำงานหรือการศึกษาศาสตร์แขนงนี้ ประทับใช้กับส่วนขยายอื่น ๆ ที่ใกล้เคียง ตลอดจนพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางเมื่อแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014)
2. เพื่อศึกษาประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่เกิดขึ้นเมื่อแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
3. เพื่อศึกษากลวิธีในการแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

1. การแบ่งหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันภาษาอังกฤษสอดคล้องกับการแบ่งหน้าที่ในรูปภาษาปลายทาง
2. ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางบางส่วนแตกต่างไปจากภาษาต้นทาง กล่าวคือ อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาอังกฤษถูกเปลี่ยนประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์เมื่อแปลเป็นภาษาไทย โดยเปลี่ยนจากอนุประโยคไปเป็นประโยคเดี่ยวและประโยคซับซ้อน อันได้แก่ ประโยคกริยาเรียง ประโยคซ้อน และประโยครวม
3. กลวิธีในการแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประกอบด้วยการคงรูปภาษาต้นทางไว้ การลด การเพิ่ม และการเปลี่ยนรูปภาษา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยคัดเลือกอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน (Present participle clause) จากตัวบทต้นฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาไทยจำนวน 140 ประโยคจากนิยายวิทยาศาสตร์ระทึกขวัญต้นฉบับเรื่อง *Zoo* ของ James Patterson และ Michael Ledwidge ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 (ค.ศ. 2021) และฉบับแปล *สัตว์ สยอง โลก* โดย ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2559)

อนุประโยคทั้งหมดแบ่งย่อยออกเป็น 3 ประเภทตาม Halliday & Matthiessen (2014) ซึ่งได้แก่ การลงความ การเสริมความ และการปรุงความ โดยคัดเลือกตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความที่ปรากฏใน 60 ประโยคแรก ส่วนตัวอย่างของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ 40 ประโยคและประเภทการปรุงความ 40 ประโยคมาจากการคัดเลือก ซึ่งมีการคัดทั้งรูปแบบบางส่วนที่ซ้ำซ้อนและคล้ายคลึงกันในเชิงโครงสร้างและบทแปล

ตัวอย่างด้านล่างนี้เป็นตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้ง 3 ประเภทบางส่วน สำหรับตัวบทต้นฉบับและฉบับที่คัดเลือกทั้งหมดจะรวบรวมไว้ในภาคผนวก

ตารางที่ 1 ตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความ

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	It is not uncommon to catch the stench of heaped dung <u>wafting from cages...</u> (p. 3)	ไม่ใช่เรื่องผิดปกติประหลาดน่าแปลกใจ หากใครจะได้กลิ่นเหม็นเน่าลอยคลุ้งจากกองมูลในกรงขัง... (น. 13)
2	Dominick, <u>having already fed</u> , is starting to jog for the open gate. (p. 13)	โดมินิกซึ่งอิ่มท้องแล้วเช่นกันเริ่มเหยาะย่างไปทางประตูที่เปิดอ้าค้างอยู่ (น. 20)
3	I started praying to my grandfather, <u>saying that if I had to die, that maybe he could help somehow.</u> (p. 188)	ฉันสวดภาวนาถึงปู่ บอกท่านว่าถ้าฉันต้องตายจริง ๆ ก็ขอให้ท่านมาช่วยด้วย (น. 153)

ตารางที่ 2 ตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	Finally, ignoring the ball, she slowly leans forward to nuzzle Dominick's mane, <u>giving him an apologetic, deferential social lick as she passes.</u> (p. 5)	ก่อนจะตัดสินใจเลิกสนมันแล้วชะโงกหน้าไป ดุนแพงคอโดมินิกแล้วเลียเป็นการขอโทษขอโพยอย่างนอบน้อม (น. 14)
2	I frowned at the lightening screens, <u>remembering my father, a lieutenant in the FDNY, watching the evening news.</u> (p 24-25)	ผมจ้องจอกระพริบไฟ ใจประหวัดนึกภาพพ่อผู้เป็นตำรวจดับเพลิงนิวยอร์กตอนนั่งดูข่าวรอบค่ำ (น. 29)
3	Groh galumphs back toward the kitchen on his cane, <u>patting the dog on the top of his sleek,</u>	โกรห์ถื้อมไม้เท้ากระย่องกระแย่งกลับเข้าครัว อย่างเชื่องช้า <u>แหวะตบหัวเจ้าหมาสีน้ำตาลเบา ๆ</u> (น. 212)

	<u>brown, dopey head.</u> (p. 267)	
--	------------------------------------	--

ตารางที่ 3 ตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความ

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	<u>Coming out of my bedroom</u> , I received another prized possession from the doorknob–my fire-engine-red woolen hat, which I'd acquired on a recent trip to Alaska. (p. 23)	ผม <u>เดินออกจากห้องนอน</u> ค่ะสมบัติอีกชิ้นจากลูกบิดประตู มันคือหมวกขนสัตว์สีแดงเพลิงที่ได้มาจากทริปอลาสกาเมื่อไม่นานมานี้ (น. 28)
2	<u>Tiring of the mirror</u> , he puts it aside and runs back and forth, shaking the fence, shrieking down at the strange walls and moving things. (p. 41)	<u>เมื่อเบื่อกระจก</u> มันก็วางลงแล้ววิ่งไปมา เขย่ารั้ว กรีดร้องใส่ผนัง และโยกย้ายข้าวของ (น. 41)
3	Attila whimpered when he saw me putting it together, <u>knowing what it meant when I had to bust the thing out.</u> (p. 55-56)	แอตทิลาส่งเสียงคร่ำครวญเมื่อเห็นผมทำแบบนั้น <u>เพราะรู้ว่ากำลังจะเกิดอะไรขึ้น</u> (น. 52)

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

5.1 วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยจากเอกสาร (documentary research) โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

5.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เริ่มจากการแยกประเภทหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายในตัวบทที่คัดเลือกตามทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของ Halliday & Matthiessen (2014) จากนั้นจึงวิเคราะห์หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางตามทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของ Halliday & Matthiessen (2014) วิเคราะห์ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางตามแนว

ทางการวิเคราะห์วากยสัมพันธ์ภาษาไทยของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) และกิงกาญจน์ เทพกาญจนา (2549) และวิเคราะห์กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบัน โดยรวบรวมกลวิธีการแปลตามหน้าที่แต่ละประเภท หาค่าความถี่ของกลวิธีที่ใช้ อธิบายกลวิธีการแปล และสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเชิงทฤษฎีเพื่อสรุปและนำเสนอผล

1.6 ขั้นตอนการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการแปลในเชิงภาษาศาสตร์
2. ศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันในเชิงระบบภาษาและภาษาศาสตร์
3. รวบรวมอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับเรื่อง Zoo
4. จัดประเภทของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันตามทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของ Halliday & Matthiessen (2014)
5. วิเคราะห์หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางตามทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของ Halliday & Matthiessen (2014)
6. วิเคราะห์ประเภทของหน่วยวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางตามแนวทางการวิเคราะห์วากยสัมพันธ์ภาษาไทยของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) และกิงกาญจน์ เทพกาญจนา (2549)
7. วิเคราะห์กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทต่าง ๆ ในฉบับแปล สัตว์สองโลก CHULALONGKORN UNIVERSITY
8. รวบรวมกลวิธีการแปลตามหน้าที่แต่ละประเภท
9. หาค่าความถี่ของกลวิธีการแปลที่ใช้
10. สังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา
11. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีด้านการแปลและภาษาศาสตร์ในการวิเคราะห์การแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันอย่างเป็นระบบ
2. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในแวดวงวิชาการแปลของไทย

3. เป็นแนวทางการแปรรูปประโยชน์ครูปกริยาขยายปัจจุบันสำหรับนักแปลหรือผู้ที่สนใจ
ตลอดจนพัฒนาประเด็นวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

ในบทนี้ ได้กล่าวถึง หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ขั้นตอนการวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ อนึ่ง ในบทถัดไปจะนำเสนอข้อมูลในส่วนของวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมไวยากรณ์ แนวคิด และทฤษฎีการแปลในเชิงภาษาศาสตร์จากตำราวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษาใน 5 ประเด็นใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย 1) ประเภทและหน้าที่ของประโยคภาษาอังกฤษ 2) ประเภทและหน้าที่ของประโยคภาษาไทย 3) ประเภทและหน้าที่ของรูปกริยาขยายภาษาอังกฤษ 4) แนวคิดที่ใช้วิเคราะห์การปรับบทแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และ 5) แนวทางการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่พบในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 ประเภทและหน้าที่ของประโยคภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาประเภทของประโยคในภาษาอังกฤษจากนักวิชาการด้านภาษาศาสตร์หลายท่านที่อาจจำแนกประโยคในภาษาอังกฤษออกเป็นหลากหลายประเภทแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม นิพนธ์เล่มนี้ได้จำแนกประโยคในภาษาอังกฤษออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ Simple Sentence, Compound Sentence, Complex Sentence และ Compound-Complex Sentence ตามแนวทางของ Herman Wekker และ Liliane Haegeman (1996, p. 25-29) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 Simple Sentence

Simple sentence คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประธานและกริยาเพียงตัวเดียวหรือชุดเดียว เช่น

(9) The collision occurred at the junction of High Street and Church Road.

(Haegeman & Wekker, 1996, p. 25)

ในที่นี้ ประโยคชนิดนี้สอดคล้องกับประโยคเดี่ยวหรือประโยคเรียบง่ายในภาษาไทย นอกจากนี้ กริยาที่แสดงอาการของประโยคอาจเป็นกรรมกริยา (transitive verb) หรืออกรรมกริยา (intransitive verb) ก็ได้

2.1.2 Compound Sentence

Compound Sentence คือ ประโยค Simple Sentence สองประโยคที่รวมกันโดยใช้คำเชื่อม เช่น “and” “but” และ “or” หรือเชื่อมโดยเครื่องหมายวรรคตอน Comma (,) หรือ

Semicolon (;) ซึ่งประโยคชนิดนี้จะสอดคล้องกับประโยครวมในภาษาไทย ยกตัวอย่างประโยค เช่น

(10) ก. George cheated at Harvard and Jane cheated at Yale.

ข. John studied very hard last year but he failed his test.

ค. Paul will go to the cinema tonight, or he will stay at home to read a book.

(Wekker & Haegeman, 1996, p. 27)

2.1.3 Complex Sentence

Complex Sentence คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลักและอนุประโยคหรือประโยคย่อย (embedded clause) ประโยคชนิดนี้จะสอดคล้องกับประโยคซ้อนในภาษาไทย ยกตัวอย่างประโยคเช่น

(11) The snake which killed the rat belongs to our neighbors.

(Wekker & Haegeman, 1996, p. 27)

ในส่วนของอนุประโยค อนุประโยคทำหน้าที่เป็นส่วนขยายประโยคหลักเท่านั้น เพราะมีลักษณะวากยสัมพันธ์ที่แตกต่างจากประโยคหลัก ในไวยากรณ์ดั้งเดิม (traditional grammar) นั้น อนุประโยคยังแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท (Eastwood, 2002, p. 341-345) ดังนี้

1. Noun clause

Noun clause คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่ได้เหมือนคำนาม กล่าวคือ สามารถทำหน้าที่ได้เป็นประธานของประโยค ส่วนเติมเต็มหลังกริยาช่วย และกรรมของประโยค มักขึ้นต้นด้วยคำว่า that คำแสดงคำถาม if/whether ในที่นี้ Noun clause สามารถเทียบได้กับนามานูประโยคในภาษาไทย ยกตัวอย่างเช่น

(12) ก. That everyone got back safely was a great relief.

ข. The truth is (that) I don't get on with my flat-mate.

ค. I wonder whether that's a good idea.

(Eastwood, 2002, p. 342-344)

2. Relative clause หรือ Adjective clause

Relative clause คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่ขยายคำนาม ส่วนใหญ่มักขึ้นต้นด้วย relative pronoun เช่น who, that และ which ซึ่ง relative clause จะเทียบได้กับคุณาทุประโยคในภาษาไทย ยกตัวอย่างประโยคเช่น

(13) A player who is injured has to leave the field.

(Eastwood, 2002, p. 356)

นอกจากนี้ relative clause ยังสามารถอยู่ในรูปของรูปกริยาขยายได้ (Participle relative clauses) เช่น The bus coming now is ours. และ The player injured in the leg had to leave the field.

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของ Relative clause คือการจำกัดความและการไม่จำกัดความ Swan (2016: 234-235) ได้แบ่งประเภทของ Relative clause ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ Identifying clause และ Non-identifying clause

2.1 Identifying relative clause (บางตำราเรียก Restrictive หรือ Defining clause) ใช้ชี้เฉพาะคำนามที่มาข้างหน้า ว่าเป็นคนไหน สิ่งไหน อันไหน โดยไม่ใช้เครื่องหมายใด ๆ คั่นระหว่างคำนามกับ Relative clause ที่ตามมา เช่น

(14) People who take physical exercise live longer.

(Swan, 2016, p. 234)

ในที่นี้ Relative clause ชนิดนี้เทียบได้กับคุณาทุประโยคเจาะจงในภาษาไทย ซึ่งขอกล่าวรายละเอียดในส่วนต่อไป

2.2 Non-identifying relative clause (บางตำราเรียก non-restrictive, non-defining หรือ appositive clause) ใช้ในการให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำนามที่มาข้างหน้าที่มีความเฉพาะเจาะจงในตัวแล้ว โดยมีเครื่องหมาย comma (,) คั่นระหว่างคำนามกับ relative clause ที่ตามมา เช่น

(15) This is Ms Rogers, who's joining the company next week.

(Swan, 2016, p. 234)

ในที่นี้ Relative clause ชนิดนี้เทียบได้กับคุณาประโยคไม่เจาะจงในภาษาไทย

3. Adverb clause

Adverb clause หรือ Adverbial clause คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่ขยายประโยคหลัก ในลักษณะเดียวกันกับหน้าที่ของคำกริยาวิเศษณ์ นอกจากนี้ Adverb clause สามารถอยู่ใน รูปของ participle ที่เป็นกริยาไม่แท้ได้ ดังตัวอย่าง

(16) ก. I listen to music while I'm driving.

ข. While driving I listen to music to pass the time.

(Eastwood, 2002, p. 327)

2.2 ประเภทและหน้าที่ของประโยคภาษาไทย

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) ได้แบ่งประโยคภาษาไทยตามความซับซ้อนของโครงสร้าง ออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ ประโยคเดี่ยวหรือประโยคเรียบง่าย และ ประโยคซับซ้อน

2.2.1 ประโยคเดี่ยว หรือประโยคเรียบง่าย (Simple sentence)

ประโยคเดี่ยว หรือประโยคเรียบง่าย เป็นประโยคที่มีกริยาตัวเดียว (univerbal sentence) เช่น

(17) ก. แม่ไปตลาด

ข. น้องล้างหน้า

ค. ครูเมตตานักเรียน

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 227)

ทว่า ประโยคเดี่ยวหรือประโยคเรียบง่ายในที่นี้ต่างจาก “ประโยคความเดียว” ใน ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นประโยคที่มีกริยาแท้ 1 ตัว และจะมีกริยาไม่แท้ก็ตัวก็ได้ เช่น

(18) ก. He looked at me smiling.

ข. Running toward the pool, he fell down on the ground.

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 227)

ในภาษาไทยนั้น ประโยคที่มีกริยาเรียงกันหลายตัวลักษณะนี้ไม่ถือเป็นประโยคเดียว ยกตัวอย่างเช่น (19) ก. เขาวิ่งออกไปดูข้างนอก

ข. ครูกล่าวตักเตือนนักเรียนทุกคน

ค. เขาก้มลงหยิบสิ่งนั้นขึ้นมาพิจารณา

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 227)

จากตัวอย่างข้างต้น จะสังเกตได้ว่าในภาษาอังกฤษมีการแยกความแตกต่างระหว่างกริยาแท้ (finite verb) กับกริยาไม่แท้ (non-finite verb) ในภาษาอังกฤษนั้น กริยาแท้มีตัวบ่งชี้ซึ่งคือการผันรูปเพื่อแสดงวิภัติปัจจัย และความสัมพันธ์กับคำกริยา ส่วนกริยาไม่แท้มีรูปเป็น present participle หรือ past participle ในขณะที่ภาษาไทยไม่มีการผันรูปและแยกระหว่างกริยาแท้กับกริยาไม่แท้อย่างภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ จึงไม่ถือว่าประโยคเช่นนี้เป็นประโยคเดียวหรือประโยคเรียบง่าย แต่จัดให้เป็นประเภทหนึ่งของประโยคซับซ้อน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 227)

2.2.2 ประโยคซับซ้อน

ประโยคซับซ้อนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ ประโยคกริยาเรียง (serial-verb sentence) ประโยคซ้อน (complex sentence) และประโยครวม (coordinate sentence)

1. ประโยคกริยาเรียง

ทุกประโยคต้องมีกริยา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554, น. 228) ให้ความหมายของประโยคกริยาเรียง ว่า ประโยคที่มีกริยาหลายตัวปรากฏอยู่ด้วยกันโดยไม่มีคำเชื่อม และมีความหมายรวมกันเป็นหนึ่งเหตุการณ์

(20) เขาวิ่งขึ้นไปหาเธอบนสะพาน

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 228)

1.1 คุณสมบัติของหน่วยสร้างกริยาเรียง

บางครั้งหน่วยสร้างกริยาเรียงอาจเหมือนหรือพ้องกับหน่วยสร้างอื่นที่มีรูปเหมือนกัน ทว่า กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2549) ได้สรุปคุณสมบัติของหน่วยสร้างกริยาเรียงทั่วไปไว้ 5 ประการดังนี้

1. ไม่มีคำเชื่อมใดปรากฏระหว่างคำกริยาในหน่วยสร้าง
2. คำกริยาทุกคำในหน่วยสร้างมีกาลการณ์ลักษณะ มาลา และขั้วบอกเล่า-ปฏิเสธ (polarity) ร่วมกัน
3. คำกริยาในหน่วยสร้างมีอาร์กิวเมนต์อย่างน้อยหนึ่งอาร์กิวเมนต์ร่วมกัน
4. หน่วยสร้างกริยาเรียงมีทำนองเสียง (intonation) แบบเดียวกับประโยคความเดียว (simplex sentence) และไม่มีช่วงหยุดระหว่างคำกริยา
5. หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเหตุการณ์เพียงเหตุการณ์เดียวแต่เป็นเหตุการณ์แบบ ซ้ำซ้อน

กึ่งกาญจน์ เทพกาญจน์ (2549, น. 107-143 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 239-244) ใช้เกณฑ์ทางความหมายจำแนกกริยาเรียงออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. กริยาเรียงแสดงวัตถุประสงค์

กริยาเรียงแสดงวัตถุประสงค์ คือ กริยาเรียงที่คำกริยาที่สองมีหน้าที่แสดงวัตถุประสงค์ของกริยาคำแรกหน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้มีความหมายในเชิงแสดงความตั้งใจ (volition) ของประธาน ข้อสังเกตของกริยาเรียงประเภทนี้คือคำกริยาคำที่สองบอกบอกวัตถุประสงค์ของคำกริยาแรก (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 239) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(21) ก. นักร้องคนนี้ยกมือไหว้ทุกคนที่เขาพบ (คำว่า ไหว้ แสดงวัตถุประสงค์ของการยกมือ)

ข. ลูกใช้เงิน-ซื้อของไม่จำเป็นทั้งนั้นเลย (คำว่า ซื้อ บอกวัตถุประสงค์ของการใช้เงิน)

ค. เด็กนักเรียนต้มไข่-กินทุกวัน เพราะทำอาหารอื่นไม่เป็น (คำว่า กิน บอกวัตถุประสงค์ของการต้ม)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 239)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า คำกริยาคำที่สองบอกวัตถุประสงค์ของคำกริยาแรก ซึ่งสามารถทดสอบได้โดยลองเติมคำว่า เพื่อ เข้าไประหว่างกลางได้ เช่น ยกมือเพื่อไหว้ ใช้เงินเพื่อซื้อ ต้มไข่เพื่อกิน ฯลฯ

2. กริยาเรียงแสดงผล

กริยาเรียงแสดงผล คือ กริยาเรียงประเภทคำกริยาที่สองเป็นผลของกริยาคำแรก กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2549, น. 112 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 240) เรียกเหตุการณ์ที่เกิดจากกริยาเรียงประเภทนี้ว่า เหตุการณ์ก่อผล ประกอบด้วยคำกริยาคำแรกเป็นซึ่งแสดงเหตุ และคำกริยาคำที่สองแสดงผล ซึ่งคำกริยาที่แสดงเหตุส่วนใหญ่เป็นกรรมกริยาที่แสดงการกระทำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(22) ก. เขาติดคุกเพราะฆ่าคน-ตาย (ผลคือ คนตาย)

ข. แม่บ้านของฉันถูบ้าน-สะอาด (ผลคือ บ้านสะอาด)

ค. อังธพาลเอาก่อนหินปากระจกรถ-แตก (ผลคือ กระจกรถแตก)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 240)

3. กริยาเรียงแสดงอากัปกริยา

กริยาเรียงแสดงอากัปกริยา คือ กริยาเรียงที่คำกริยาคำแรกแสดงท่าทางของการกระทำที่แสดงโดยคำกริยาอีกคำที่สอง (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 241) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(23) ก. พ่อนอน-อ่านหนังสืออยู่บนโซฟา (คำว่า นอน แสดงท่าทางของพ่อขณะอ่านหนังสือ)

ข. สองคนนั้นเดิน-คุยกัน (คำว่า เดิน แสดงท่าทางของคนสองคนว่ามีท่าทางเดินขณะคุย)

ค. ทิพย์แอบ-หยิบเงินที่แม่ใส่ไว้ในลิ้นชักไป (คำว่า แอบ แสดงให้เห็นว่าทิพย์มีท่าทางแอบขณะหยิบเงิน)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 241)

4. กริยาเรียงแสดงลักษณะ

กริยาเรียงแสดงลักษณะ คือ กริยาเรียงที่กริยาคำที่สองบอกลักษณะเชิงคุณภาพหรือปริมาณของกริยาคำที่หนึ่ง (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 241) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(24) ก. พี่เดิน-เร็ว (คำว่า เร็ว บอกให้รู้ว่าลักษณะอาการของการเดิน)

ข. เลขาสรุป-ประเด็น-เก่ง (คำว่า เก่ง บอกลักษณะเชิงคุณภาพของการสรุป)

ค. คุณป้าป่วย-หนักมาสามเดือนแล้ว (คำว่า หนัก บอกลักษณะเชิงปริมาณของอาการป่วย)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 241)

5. กริยาเรียงแสดงความรู้สึก

กริยาเรียงแสดงความรู้สึก คือ กริยาเรียงที่คำกริยาคำที่หนึ่งแสดงความรู้สึก อารมณ์ หรือทัศนคติที่มีต่อการกระทำที่แสดงโดยคำกริยาคำที่สอง (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 242) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(25) ก. น้องชอบ-เล่นสกี (คำว่า ชอบ แสดงความรู้สึกต่อการเล่นสกี)

ข. เราอยาก-บอกความจริงแต่ไม่กล้า (คำว่า อยาก แสดงความรู้สึกต่อการบอก)

ค. พวกเราต้องการ-ส่งเสริมนักวิจัยที่เก่งและนิสัยดี (คำว่า อยาก แสดงความรู้สึกต่อการส่งเสริม)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 242)

6. กริยาเรียงแสดงการรับรู้

กริยาเรียงแสดงการรับรู้ คือ กริยาเรียงที่กริยาคำที่หนึ่งเป็นกริยารับรู้ทางประสาทสัมผัส ตามด้วยกริยาคำที่สองที่เป็นการกระทำที่ถูกรับรู้ โดยข้อสังเกตหลักคือคำกริยาคำที่หนึ่งเป็นกริยารับรู้ที่ต้องการกรรม ดังนั้นคำนามที่ตามมาจึงเป็นกรรมของกริยาคำที่หนึ่ง และในขณะเดียวกันนั้นคำนามที่เป็นกรรมนี้ก็ประธานของกริยาคำที่สองด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 242) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(26) ก. นักข่าวเห็นดาราดังเดินช้อปปิ้งที่พาราคอนกับแฟนใหม่ (คำว่า เห็น เป็นกริยารับรู้ และคำว่า ชอปปิง เป็นการกระทำที่ถูกรับรู้)

ข. เราได้ยินคนในภาคบอกว่าเราจะลาออก (คำว่า ได้ยิน เป็นกริยารับรู้ และคำว่า บอก เป็นการกระทำที่ถูกรับรู้)

ค. เธอได้กลิ่นอาหาร-ใหม่ใหม่ (คำว่า ได้กลิ่น เป็นกริยารับรู้ และคำว่า ใหม่ เป็นการกระทำที่ถูกรับรู้)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 242)

7. กริยาเรียงแสดงปฏิบัติการ

กริยาเรียงแสดงปฏิบัติการ ได้แก่ กริยาเรียงที่คำกริยาคำที่หนึ่งมีอำนาจในเชิงปฏิบัติต่อกริยาคำที่สอง คำกริยาที่มีอำนาจ มีตัวอย่างเช่น เริ่ม หยุด พัก เลื่อน สัม ตั้งต้น ริเริ่ม ฯลฯ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 243) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(27) ก. นักเรียนใหม่เริ่ม-คุ้นเคยกับเพื่อน ๆ ในห้องแล้ว

ข. คุณป่าหยุด-ขายของเพราะป่วย

ค. รัฐบาลออกมาตรการช่วยให้เกษตรกรพัก-ชำระหนี้

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 243)

8. กริยาเรียงแสดงความเทียบเท่า

กริยาเรียงแสดงความเทียบเท่า คือ กริยาเรียงที่กริยาคำที่สองเป็นกริยาที่มีความหมายบ่งบอกความสัมพันธ์ในเชิงเท่าเทียมกันและเปรียบเทียบ เช่น เป็น เหมือน เท่า คล้าย ฯลฯ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 243) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(28) ก. หนังสือสองเล่มนี้ดี-เท่ากัน (ความดีของหนังสือเท่ากัน)

ข. ลูกสาวสวย-เหมือนคุณแม่ (ความสวยของคุณแม่กับลูกสาวเหมือนกัน)

ค. ชีวิตของเธอทุกขั้วเหมือน-คล้ายชีวิตคนในคุก (ชีวิตของเธอกับชีวิตคนในคุกทุกขั้วเหมือนคล้ายกัน)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 243)

9. กริยาเรียงแสดงทิศทาง

กริยาเรียงแสดงทิศทาง คือ กริยาเรียงที่คำกริยาคำที่สองบ่งบอกทิศทางของการเคลื่อนที่ที่แสดงโดยคำกริยาคำที่หนึ่ง กริยาคำที่สองซึ่งบอกทิศทาง มีตัวอย่างเช่น ไป มา ขึ้น ลง เข้า ออก กลับ ฯลฯ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 243) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(29) ก. อาสาสมัครเข้า-ไปช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วม

ข. เด็ก ๆ วิ่ง-ออก-มาจากหลังบ้าน

ค. ตอนนี้น้เงินทุนจากต่างประเทศกำลังทยอย-ไหล-กลับ-เข้า-มา

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 244)

จากตัวอย่างประโยคกริยาเรียงทั้ง 9 ประโยค จะพบว่า ประโยคกริยาเรียงหนึ่งประโยค ประกอบด้วยคำกริยาเรียงหลายคำโดยไม่มีคำเชื่อม ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนว่า แท้จริงแล้ว คำกริยาที่ปรากฏร่วมกันเหล่านั้นเป็นคำกริยาหรือไม่ เพราะบางคำกริยาบางรูปอาจดูเหมือนคำชนิดอื่น เช่น ดี สวย มาก ใหญ่ กว้าง ฯลฯ ที่ดูเหมือนคำคุณศัพท์ (adjective) ในภาษาอังกฤษ แต่ที่จริงแล้วเป็นคำกริยาในภาษาไทยทั้งสิ้น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2553) ได้เสนอเกณฑ์ของการจัดให้คำเป็นคำกริยา ซึ่งหนึ่งในเกณฑ์ของการจัดให้คำเป็นคำกริยาคือคำกริยาตามหลังคำว่า “ไม่” ได้ เช่น คำว่า *เดิน ชอบ สวย เข้าใจ พัฒนา* เป็นคำกริยา เพราะปรากฏกับคำว่า *ไม่* ได้ ดังตัวอย่างที่ 30ก

(30) ก. ไม่เดิน

ข. ไม่ชอบ

ค. ไม่สวย

ง. ไม่เข้าใจ

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2553, น. 46)

ในที่นี้ หากเป็นคำชนิดอื่น จะไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำว่า *ไม่* ได้ ยกตัวอย่างเช่น **ไม่บ้าน* (คำนาม) **ไม่นี้* (คำคุณศัพท์) **ไม่กับ* (คำบุพบท) **ไม่ขยับ* (คำวิเศษณ์) **ไม่และ* (คำสันธาน) **ไม่สาม* (คำปริมาณ) หรือ **ไม่ไธ* (คำอนุภาค) (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2553, น. 46)

2. ประโยครวม

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554, น. 248) ให้ความหมายของ ประโยคความรวม ว่า ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคเดียวที่มีความคล้ายกันในด้านโครงสร้าง มีความหมายทำนองเดียวกัน และเชื่อมโดยคำ 3 คำนี้ *แต่ และ หรือ* ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(31) ก. น้องเรียนเก่งแต่พี่เรียนไม่เก่ง

ข. เขาเป็นคนร่าเริงและมองโลกในแง่ดี

ค. คุณจะเอาคอมพิวเตอร์เครื่องนี้ไปซ่อมหรือจะไปซื้อเครื่องใหม่

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 228)

2.1 ชนิดของประโยครวม

ประโยครวมสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประโยครวมที่ปรากฏร่วมกับ คำสันธาน และประโยครวมไร้คำสันธาน

1. ประโยครวมที่ปรากฏร่วมกับคำสันธาน

ประโยครวมส่วนใหญ่ในภาษาไทยปรากฏร่วมกับคำสันธาน แบ่งชนิดของประโยครวมตามลักษณะของคำสันธานเป็น 4 ชนิด ตามลักษณะคำสันธาน คือ ส่วนหลักร่วมเป็นข้อความคล้อยตามกัน ส่วนหลักร่วมเป็นข้อความขัดแย้งกัน ส่วนหลักร่วมเป็นข้อความทางเลือก และส่วนหลักร่วมข้อความบ่งชี้ โดยส่วนหลักร่วมทุกส่วนสามารถสลับที่กันได้

1.1 ส่วนหลักร่วมเป็นข้อความคล้อยตามกัน

ส่วนหลักร่วมที่เป็นข้อความคล้อยตามกัน มักเชื่อมด้วยคำสันธาน และ ดังตัวอย่าง

(32) ก. เพื่อช่วยกันหาเงินเลี้ยงครอบครัว แม่รับจ้างซักผ้าและลูกรับจ้างล้างจาน

ข. เพื่อช่วยกันหาเงินเลี้ยงครอบครัว ลูกรับจ้างล้างจานและแม่รับจ้างซักผ้า

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 253)

1.2 ส่วนหลักร่วมเป็นข้อความขัดแย้งกัน

ส่วนหลักร่วมที่เป็นข้อความขัดแย้งกัน มักเชื่อมด้วยคำสันธาน แต่ ดังตัวอย่าง

(33) ก. ธีระพูดกับฉันอย่างหนึ่งแต่น้องของเขากลับพูดอีกอย่างหนึ่ง

ข. น้องของเขากลับพูดอีกอย่างหนึ่งแต่ธีระพูดกับฉันอย่างหนึ่ง

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 253)

1.3 ส่วนหลักร่วมเป็นข้อความทางเลือก

ส่วนหลักร่วมที่เป็นข้อความทางเลือก มักเชื่อมด้วยคำสันธาน หรือ ดังตัวอย่าง

(34) ก. กำนันผู้ใหญ่บ้านป้องกันหรือจัดทำแนวป้องกันไฟลุกลามเข้าป่า

ข. กำนันผู้ใหญ่บ้านจัดทำแนวป้องกันหรือป้องกันไฟลุกลามเข้าป่า

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 253)

1.4 ส่วนหลักร่วมเป็นข้อความบ่งชี้

ส่วนหลักร่วมที่เป็นข้อความบ่งชี้ เชื่อมด้วยคำสันธาน คือ ดังตัวอย่าง

(35) ก. สาเหตุในเบื้องต้นตั้งไว้ 2 ประเด็น คือ เรื่องการเมืองท้องถิ่น หรือ เรื่องส่วนตัว

ข. เรื่องการเมืองท้องถิ่น หรือ เรื่องส่วนตัว คือ สาเหตุในเบื้องต้นตั้งไว้ 2 ประเด็น

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 253)

2. ประโยครวมไร้คำสันธาน

ประโยคความรวมไร้คำสันธาน ประกอบด้วย ส่วนหลักรวมไม่น้อยกว่าสองส่วน แต่ไม่ปรากฏคำสันธานในส่วนหลัก ในที่นี้ เนื่องจากประโยครวมไร้คำสันธานไม่มีคำสันธานปรากฏ จึงอาจทำให้สับสนระหว่าง ประโยครวม และกริยาเรียง แต่สามารถทดสอบว่าเป็นประโยครวมได้โดยการเติมคำสันธาน และ โดยที่ความหมายไม่เปลี่ยน และส่วนหลักรวมสามารถสลับที่กันได้อย่างอิสระ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 254) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(36) ก. บางคน [มีกิ๊กกระฉูด] [มีซู้กระจ่าย]

ข. บางคน [มีกิ๊กกระฉูด] และ [มีซู้กระจ่าย]

ค. บางคน [มีซู้กระจ่าย] [มีกิ๊กกระฉูด]

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 254)

3. ประโยคซ้อน

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554: 255) ให้ความหมาย ประโยคซ้อน ว่า ประโยคที่ประกอบด้วยมุขยประโยค และอนุประโยค เชื่อมเข้าด้วยกันด้วยคำเชื่อม โดยปรากฏร่วมกับตัวบ่งชี้ประโยคซ้อนแต่ละประเภทแตกต่างกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1 ลักษณะของประโยคซ้อน

ประโยคซ้อนแตกต่างจากประโยคกริยาเรียงและประโยครวมตรงที่ประโยคซ้อนมีตัวบ่งชี้ประโยคซ้อนพร้อมอนุประโยคที่ตามมาดังตัวอย่างที่ 37ก-37จ

(37) ก. การที่เราจะรักใครสักคนเราไม่จำเป็นต้องหาเหตุผลว่าทำไม (ตัวบ่งชี้อนุประโยคเต็มเต็มนาม ที่)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 255)

ข. ฉันเสียใจที่เธอมาช้าไป (ตัวบ่งชี้อนุประโยคเต็มเต็มกริยา ที่)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 256)

ค. อยากทราบว่าท่านประธานจะกลับมาวันไหน (ตัวบ่งชี้อนุประโยคเติมเต็มกริยา ว่า)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 256)

ง. ความผิดปกติของกลไกการผลิตเลือดในร่างกายซึ่งอาจจะเกิดได้จากการได้รับสาร
กัมมันตภาพรังสี หรือสารเคมีบางอย่างจนทำให้กลไกการสร้างเลือดในร่างกายผิดปกติ
(ตัวบ่งชี้คุณานุประโยค ซึ่ง)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 256)

จ. อาการเหล่านี้จะหายไปเมื่อเธอมีอายุมากขึ้น (ตัวบ่งชี้วิเศษณานุประโยค เมื่อ)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 256)

3.2 ประเภทของประโยคซ้อน

ประโยคซ้อนสามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของอนุประโยคที่ปรากฏรวม
ได้แก่ อนุประโยคเติมเต็ม คุณานุประโยค และวิเศษณานุประโยค (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์,
2554, น. 257) ดังต่อไปนี้

1. อนุประโยคเติมเต็ม (Complement Clause/Sentential Complement)

อนุประโยคเติมเต็ม หมายถึง ส่วนเติมเต็มที่มีลักษณะเป็นประโยค แบ่งเป็นประเภทย่อยตามลักษณะของส่วนเติมเต็ม ได้แก่ อนุประโยคเติมเต็มนาม และอนุประโยคเติมเต็มกริยา

1.1 อนุประโยคเติมเต็มนาม (Noun Complement)

อนุประโยคเติมเต็มนาม (Noun Complement) หมายถึง ส่วนเติมเต็มที่น่าหน้าด้วยคำนาม เช่น เรื่อง ข่าว ที่ ซึ่งตามด้วยประโยคหรือกริยาแท้ ดังตัวอย่าง

(38) ก. ฉันอยากรู้เรื่องที่ใครเป็นคนรับผิดชอบนั้น

ข. ฉันได้ยินข่าวลือว่าพี่ก็ย้ายค่ายสังกัดแล้ว

ค. การที่จะบำเพ็ญกรณีสรางสมบุญกุศล เพื่อให้หลุดพ้นจากบ่วงกรรมและความบาปทั้งปวงนั้นควรทำอย่างไร

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 257)

1.2 อนุประโยคเติมเต็มกริยา (Verb Complement)

อนุประโยคเติมเต็มกริยา (Verb Complement) หมายถึง ส่วนเติมเต็มที่เป็นกริยาหรือประโยค มักนำหน้าด้วยตัวนำส่วนเติมเต็ม *ที่* หรือ *ว่า* ดังตัวอย่าง

(39) ก. ฉันดีใจที่เธอได้รับรางวัล

ข. เขาตัดสินใจว่าเขาจะไปเรียนต่อที่อังกฤษ

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 258)

2. คุณานุประโยค (Relative Clause)

คุณานุประโยค (Relative Clause) หมายถึง อนุประโยคที่มีตัวบ่งชี้ *ที่* *ซึ่ง* *อัน* นำหน้า โดยอนุประโยคนี้ทำหน้าที่ขยายนามวลี ดังตัวอย่าง

(40) ก. บุรุษไปรษณีย์ที่มาส่งจดหมายเมื่อวานมาอีกแล้ว

ข. เศรษฐีคนหนึ่งซึ่งมีภรรยา 4 คน อยากทดสอบว่าภรรยาคนไหนรักเขาจริง

ค. ฉันชอบโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกโครงการ

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 258)

นอกจากนี้ คุณานุประโยคในภาษาไทยสามารถแบ่งเป็นสองประเภท ได้แก่ คุณานุประโยคแบบเจาะจง และคุณานุประโยคแบบไม่เจาะจง (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 263) ซึ่งตรงกับลักษณะของ defining กับ non-defining ที่งานวิจัยนี้เรียกว่า “การจำกัดความ” และ “การไม่จำกัดความ”

2.1 คุณานุประโยคแบบเจาะจง (Restrictive Relative Clause)

คุณานุประโยคเจาะจง (Restrictive Relative Clause) หมายถึง อนุประโยคเจาะจงคำนามที่ขยาย โดยมีประพันธสรรพนาม *ที่* นำหน้า ในภาษาไทยคุณานุประโยคที่พบมักเป็นคุณานุประโยคแบบเจาะจง โดยมีคำเชื่อม *ที่* ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(41) ก. ฉันชอบแม่ไก่ตัวที่มีคอและขายาวกว่าใคร (ผู้พูดเจาะจงเลือกแม่ไก่ที่มีคอและขายาว

กว่าใครไม่ใช่แม่ไก่ทุกตัว)

ข. สัตว์เล็กสัตว์น้อยที่หลงเหลือก็กระจัดกระจายสูญหายไป (ไม่ใช่สัตว์ทั้งหมด

หลงเหลืออยู่ แต่จะจงว่าสัตว์เล็กสัตว์น้อยที่เหลืออยู่)

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 263)

นอกจากนี้ ปราณี กุลละวณิช (2549, น. 50 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 263) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า คำเชื่อม *ที่* และ *ซึ่ง* สามารถใช้แทนที่กันได้โดย ความหมายไม่เปลี่ยนหากคำนามหลักเป็นสิ่งเดียวที่รับรู้กันโดยทั่วไป ไม่ว่าใช้คำเชื่อมใดก็จะ ไม่ทำให้ความชี้เฉพาะเจาะจงเปลี่ยนแปลง เช่น

(42) อาจารย์กาญจนา ที่/ซึ่ง ใคร ๆ ก็รู้จัก เป็นครูที่เก่งคนหนึ่ง

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 263)

2.2 *คุณานุประโยคไม่เจาะจง (Non-Restrictive Relative Clause)*

คุณานุประโยคไม่เจาะจง (Non-Restrictive Relative Clause) หมายถึง อนุ ประโยคที่เสริมคำนามที่ขยาย อาจมีมีประพันธสรรพนาม *ซึ่ง อัน* นำหน้า หรือไม่มีคำเชื่อม ใด ๆ ก็ได้ ทั้งนี้การแยกคุณานุประโยคประเภทนี้จากประเภทแรกด้วยสามารถทำได้โดยการ หยุด (pause) หรือ ใช้ทำนองเสียง (intonation) (Suktrakul 1975 อ้างถึงใน ประสิทธิ์รัฐ สินธุ์, 2554: 264) เนื่องจากภาษาไทยไม่นิยมการใช้เครื่องหมายวรรคตอน (,) ในการแยก ระหว่างคำนามหลักและส่วนขยาย ดังตัวอย่าง

(43) ก. ไม่ได้มีข้อกำหนดไว้ว่า **กิจธุระ** [อันจำเป็น] คืออะไรบ้าง

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 264)

ข. **เสื้อ** [เขาซื้อ ___ มาจากภูเก็ต] สวยดี

(ปราณี กุลละวณิช, 2549, น. 47 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2549, น. 264)

3. *วิเศษณานุประโยค (Adverbial Clause)*

วิเศษณานุกรประโยค (Adverbial clause) หมายถึง อนุประโยคที่ทำหน้าที่เหมือนคำวิเศษณ์ กล่าวคือ ทำหน้าที่ขยายกริยาในประโยคหลัก ประกอบด้วยบุพบท เช่น เมื่อ ถ้า แม้ว่า ฯลฯ ตามด้วย ประโยค

นอกจากนี้ วิเศษณานุกรประโยคสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยตามความหมาย คือ วิเศษณานุกรประโยคบอกกาล วิเศษณานุกรประโยคบอกเหตุ วิเศษณานุกรประโยคบอกเป้าหมาย วิเศษณานุกรประโยคบอกผล วิเศษณานุกรประโยคบอกเงื่อนไข และวิเศษณานุกรประโยคบอกความขัดแย้ง (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 259) ดังนี้

3.1 วิเศษณานุกรประโยคบอกกาล

วิเศษณานุกรประโยคบอกกาล นำหน้าด้วยบุพบทบอกเวลา เช่น เมื่อ พอ ครั้น ก่อน หลัง ฯลฯ ดังตัวอย่าง

(44) ก. เมื่อมีการชุมนุมเช่นนี้เกิดขึ้น ก็ก่อให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์

ข. ปรับแสงก็เปลี่ยนเสียง ครั้นสิ้นเสียงก็อับเสียง

ค. กรุณาปิดไฟก่อนออกจากห้อง

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 259)

3.2 วิเศษณานุกรประโยคบอกเหตุ

วิเศษณานุกรประโยคบอกเหตุ นำหน้าด้วยบุพบทบอกเหตุ เช่น เพราะ เนื่องจาก ฯลฯ ดังตัวอย่าง

(45) ก. เขามาสายเพราะรถติด

ข. ระบบเน็ตเวิร์กล่มเนื่องจากเกิดปัญหาการคำนวณวันผิดพลาด

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 259)

3.3 วิเศษณานุกรประโยคบอกเป้าหมาย

วิเศษณานุกรประโยคบอกเป้าหมาย นำหน้าด้วยบุพบทบอกเป้าหมาย เพื่อ ดังตัวอย่าง

(46) เธอต้องทำงานเพื่อจะได้ช่วยค่าเล่าเรียนลูก

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 259)

3.4 วิเศษณานุประโยคบ่งบอกผล

วิเศษณานุประโยคบ่งบอกผล นำหน้าด้วยบุพบทบ่งบอกเป้าหมาย จน จนกระทั่ง ดังตัวอย่าง

(47) ก. ฉันจะรักเธอจนฉันสิ้นลมหายใจ

ข. เธอต้องรอจนกระทั่งการดาวนโหลดสิ้นสุด

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 260)

3.5 วิเศษณานุประโยคบ่งบอกเงื่อนไข

วิเศษณานุประโยคบ่งบอกเงื่อนไข นำหน้าด้วยบุพบทระบุเงื่อนไข ถ้า หาก ดังตัวอย่าง

(48) ก. ถ้าคุณแน่ อย่าแพ้เด็กประถม

ข. หากไม่มีการเลือกตั้ง สังคมไทยก็ไม่ใช่ประชาธิปไตย

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 260)

3.6 วิเศษณานุประโยคบ่งบอกความขัดแย้ง

วิเศษณานุประโยคบ่งบอกเงื่อนไข นำหน้าด้วยบุพบทระบุความขัดแย้ง เช่น แม้ แม้ว่า ดังตัวอย่าง

(49) ก. แม้จะลำบากสักเพียงไร ฉันก็จะยืนหยัดเพื่อเธอ

ข. เธอควรให้โอกาสเขา แม้ว่าเธอจะไม่ต้องการเห็นหน้าเขาก็ตาม

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 260)

อย่างไรก็ดี เนื่องจากในภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่คำนามในตำแหน่งประธานหรือกรรมอาจไม่ปรากฏ ซึ่งเป็นลักษณะภาษาที่นี้เรียกว่า Pro-drop language ซึ่งสามารถสื่อสารให้เข้าใจกันได้ ด้วยวิธีการทางวัจนปฏิบัติศาสตร์และสัมพันธสาร (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554: 275) ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจึงกล่าวรายละเอียดเกี่ยวกับสัมพันธสารเพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างการเชื่อมความประโยคทั่วไปกับการเชื่อมความในระดับที่สูงขึ้นไป

คำว่า สัมพันธสาร ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Discourse หรือ Text บางแวดวงอาจเรียกชื่อที่มีความหมายใกล้เคียงกันว่า *ปริเฉท* *ตัวบท* และ *วาทกรรม* ทว่าในที่นี้ สัมพันธสารเป็นคำที่มีความหมายกลาง ๆ คือ หมายถึง หน่วยภาษาที่ใหญ่กว่าประโยค ประกอบด้วยประโยคตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์กัน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 332)

คุณสมบัติสำคัญของสัมพันธสารได้แก่ความเกี่ยวพันระหว่างประโยคหนึ่งกับอีกประโยคหนึ่ง ซึ่งทำให้ข้อความที่ประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ มีความต่อเนื่องและเกี่ยวพันกัน ไม่ใช่เป็นเพียงการนำประโยคมาเรียงต่อกันให้ข้อความยาวขึ้นเท่านั้น ความเกี่ยวพันและต่อเนื่องของประโยคต่าง ๆ ในสัมพันธสารเรียกว่า การเชื่อมโยงความ (cohesion) ทว่า เนื่องจากสัมพันธสารมีกริยาหลายตัว สัมพันธสารจึงซ้อนเหลื่อมกับประโยคซับซ้อน

ผู้วิจัยได้คัดตัวอย่างการแยกประโยคซับซ้อนประเภทต่าง ๆ ออกจากสัมพันธสาร (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554) ดังนี้

1. การแยกประโยคกริยาเรียงกับสัมพันธสาร

หลักสำคัญของการแยกกริยาในกริยาเรียงออกจากสัมพันธสารคือ กริยาเรียงแยกออกไม่ได้ แต่กริยาในสัมพันธสารแยกได้ ยกตัวอย่างเช่น

(50) ก. มาร่วมกันสร้างความสุขเต็มรอยยิ้มให้ถนนราชประสงค์

→ มาร่วมกันสร้างความสุข # เต็มรอยยิ้มให้ถนนราชประสงค์

ข. นิสิตเข้าแถวเตรียมรับเสด็จสมเด็จพระเทพฯ

→ นิสิตเข้าแถว # เตรียมรับเสด็จสมเด็จพระเทพฯ

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 230)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประโยค (50ก) และ (50ข) คลุมเครือ เพราะดูเหมือนประโยคกริยาเรียงและดูเหมือนสัมพันธสารด้วย แต่กริยา *เต็ม* และ *เตรียม* สามารถแยกออกมาจากส่วนแรกได้ (เว้นวรรคได้) ดังนั้น (50ก) และ (50ข) จึงเป็นสัมพันธสาร (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554: 230)

2. การแยกประโยครวมกับสัมพันธสาร

หลักสำคัญของการแยกประโยครวมออกจากสัมพันธสารคือ ประโยครวมมีความสมมูลทางความหมาย แต่สัมพันธสารไม่มีความสมมูลทางความหมาย ยกตัวอย่างเช่น

(51) ก. ผลสุก [มีรสเปรี้ยว] และ [มีกลิ่นหอมมากกว่าพันธุ์สีเหลือง]

ข. ทุกคน[มุ่งมั่น] และ [ตั้งใจ] ฝึกซ้อมกันอย่างเต็มที่

ค. ทางกรมแพทย์มีวิธีการรักษานี้โดยใช้ไฟช็อตนะแต่ว่าคุณพ่อคุณแม่ไม่ต้องตกใจ

ง. เขาเอาไปเลี้ยง เขาก็เลี้ยงดี แต่เขาไม่ได้อยู่ในห้องแอร์ เราก็กังสสาร

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 252)

จากตัวอย่างข้างต้น ในประโยค (51ก) – (51ข) ส่วนหลักร่วมทั้งสองส่วนเป็นกริยาที่มีความสมมูลกันทางความหมาย จึงเป็นประโยครวม แต่ในประโยค (51ค) – (51ง) ส่วนหลักร่วมสองส่วนไม่มีความสมมูลทางความหมาย ดังนั้นจึงไม่ใช่ประโยครวม แต่เป็นประโยคเดี่ยวที่มีการเชื่อมความต่อกันด้วยคำวิเศษณ์ แต่ และ แต่ว่า ในระดับสัมพันธสาร (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554: 252)

อีกหลักสำคัญของการแยกประโยครวมออกจากสัมพันธสารคือ ประโยครวมสลับที่ข้อความได้ แต่สัมพันธสารสลับที่ข้อความไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น

(52) ก. น้องปฏิบัติและฉันทวางแผน

ข. ฉันทวางแผนและน้องปฏิบัติ

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 251)

ค. เขาหยิบโทรศัพท์ และกดไป 191 ทันที

ง. *เขากดไป 191 ทันที และหยิบโทรศัพท์

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 254)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ข้อความของ (52ก) สามารถสลับที่ข้อความได้ แต่ข้อความที่แสดงความต่อเนื่องใน (52ค) ไม่สามารถเติมคำว่า และ ดัง (52ง) ได้ เนื่องจาก และ ใน (52ค) จัดเป็นคำวิเศษณ์เชื่อมความระดับสัมพันธสาร ดังนั้นข้อความในสัมพันธสาร (52ค) จึงไม่สามารถสลับที่กันได้เลย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 254)

3. การแยกประโยคซ้อนกับสัมพันธสาร

หลักสำคัญของการแยกประโยคซ้อนออกจากสัมพันธสารคือประโยคซ้อนต้องมีคำเชื่อมซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ แต่สัมพันธสารไม่มี ยกตัวอย่างเช่น

(53) ก. ถ้าอยากมีสุขภาพดี ก็ควรพยายามเลือกบริโภคอาหารผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์

ข. อยากมีสุขภาพดี ก็ควรพยายามเลือกบริโภคอาหารผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 232)

จากตัวอย่างข้างต้น ประโยค (53ก) มีคำว่า ถ้า เป็นคำเชื่อมซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ประโยคซ้อน แต่ (53ข) ไม่มีตัวบ่งชี้ (คำว่า ก็ ไม่ใช่ตัวบ่งชี้ประโยคซ้อน) ดังนั้น (53ข) เป็นสัมพันธสาร แต่ (53ก) เป็นประโยคซ้อน

อีกหลักสำคัญของการแยกประโยคซ้อนออกจากสัมพันธสารคือคำเชื่อมบางคำมีความคลุมเครือว่าเป็นตัวบ่งชี้ประโยคซ้อนหรือเป็นเพียงคำวิเศษณ์ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมสัมพันธสาร ในที่นี้สามารถทดสอบ ได้โดย ถ้าเป็นคำวิเศษณ์ ต้องตัดออกได้ โดยไม่ทำให้เนื้อความเปลี่ยนไปและย้ายที่ในประโยคได้ เช่น ดังนั้น จึง เลย อย่างไรก็ตาม ฯลฯ และถ้าทดสอบแล้วเป็นคำวิเศษณ์ จะถือว่าข้อความที่สงสัยเป็นสัมพันธสาร (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 232) ยกตัวอย่างเช่น

(54) ก. ดาวรุ่งเห็นว่าแสนหวานหวงก้าง เลยแก่งทำของตกพื้นโครมครามพร้อมกับร้องให้คนช่วย

ข. งานทุกชิ้นต้องรีบส่ง ดังนั้นสมพงษ์ต้องขยันเป็นสองเท่า

ค. ดาวรุ่งเห็นว่าแสนหวานหวงก้าง แก่งทำของตกพื้นโครมครามพร้อมกับร้องให้คนช่วย

ง. งานทุกชิ้นต้องรีบส่ง สมพงษ์ต้องขยันเป็นสองเท่า

จ. *เลยแก่งทำของตกพื้นโครมคราม พร้อมกับร้องให้คนช่วย ดาวรุ่งเห็นว่าแสนหวานหวงก้าง

ฉ. *ดังนั้นสมพงษ์ต้องขยันเป็นสองเท่า งานทุกชิ้นต้องรีบส่ง

(อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 232)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประโยค (54ก) และ (54ข) มีความเหลื่อมล้ำว่าเป็นประโยคซ้อน หรือสัมพันธสาร แต่เมื่อลองตัดคำเชื่อม พบว่า สามารถตัดคำเชื่อม เลย และ ดังนั้น ออกได้ ดังแสดงในข้อ (54ค) และ (54ง) และนอกจากนั้น คำเชื่อมพร้อมข้อความที่ตามมา ไม่สามารถย้ายที่ได้ คือย้ายไปไว้ข้างหน้า แล้วผิดไวยากรณ์ดังแสดงใน (54จ) และ

(54ฉ) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า (54ก) และ (54ข) เป็นสัมพันธสาร ไม่ใช่ประโยคซ้อน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 232)

2.3 ประเภทและหน้าที่ของรูปกริยาขยายภาษาอังกฤษ

2.3.1 ประเภทและหน้าที่ของรูปกริยาขยายภาษาอังกฤษตามแนวทางของ Eastwood (2002)

คำว่า participle มีชื่อเรียกในภาษาอังกฤษหลากหลายตามมุมมองการวิเคราะห์ เช่น participial phrase (Kolln & Gray, 2012), participial free adjunct (Fuhre, 2010) และ participant-tied V-en dependent clauses/V-ing participant-tied clauses (Dowing, 1991) หรือแม้แต่ในภาษาไทย ก็มีผู้วิจัยเรียกแตกต่างกันเช่น กริยาวิเศษณ์ (วิมลตรี แก้วประชุม, 2559) หรือใช้คำในภาษาอังกฤษว่า present participle (พูนศักดิ์ สวรรณรัตน์ และ ปรีมา มัลลิกามาต, 2563, น. 92) แต่ในสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยจะเรียก participle ตามหน้าที่ว่า “รูปกริยาขยาย” ดังที่สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2557, น. 321) ได้บัญญัติศัพท์ participle ในภาษาไทยไว้ว่า รูปกริยาขยาย คือ เป็นรูปคำกริยาไม่แท้ (non-finite verb form) ที่ทำหน้าที่เหมือนคำคุณศัพท์ ในภาษาอังกฤษมี 2 ประเภท คือ รูปกริยาขยายปัจจุบัน (present participle) และรูปกริยาขยายอดีต (past participle)

รูปกริยาขยายปัจจุบัน (present participle) เป็นรูปคำกริยาที่ลงท้ายด้วย -ing ทำหน้าที่ขยายคำนาม เช่น smiling ใน a smiling girl หรือใช้กับกริยา to be เพื่อแสดงการณลักษณะต่อเนื่อง (progressive) เช่น raining ใน It's raining. ส่วนรูปกริยาขยายอดีต (past participle) เป็นรูปคำกริยาที่ลงท้ายด้วย -ed หรือ -en ซึ่งทำหน้าที่ขยายคำนามเช่นกัน เช่น broken ใน a broken window หรือใช้กับกริยา to be ในประโยคกรรมวาจก เช่น was elected ใน She was elected chairperson. หรือใช้กับกริยา to have เพื่อแสดงการณลักษณะสมบูรณ์ (perfect; perfective) เช่น has finished ใน She has finished her work. (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2557, น. 321)

เนื่องจากสารนิพนธ์เล่มนี้มุ่งศึกษารูปกริยาขยายปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงยกตัวอย่างเฉพาะรูปกริยาขยายปัจจุบันเท่านั้น

Eastwood (2002) กล่าวว่า participle เป็นกริยาไม่แท้และมี 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) โครงสร้าง Past Participle (V.-ed) และ 2) โครงสร้าง Present Participle (V.-ing) ทั้งยังแบ่งย่อยตามหน้าที่ได้ออกเป็น 5 ประเภท Eastwood (2002, p. 171-173) ดังนี้

1. อนุประโยครูปกริยาขยายแสดงเวลา

รูปกริยาขยาย -ing (เช่น playing, serving เป็นต้น) ที่แสดงการกระทำของสิ่งที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันกับกริยาในमुख्यประโยคหรือประโยคหลัก เช่น

(55) Mike hurt his hand playing badminton.

(Eastwood, 2002, p. 171)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นประโยคที่ลดรูปมาจาก คำสันธาน + รูปกริยาขยาย กล่าวคือ Mike hurt his hand while playing badminton. นอกจากนี้ รูปกริยาขยาย -ing และรูปกริยาขยาย -ed ยังสามารถใช้วางหลังคำสันธานได้หากคงคำสันธานไว้ในประโยค เช่น when, whenever, while, once, until, if, although เช่น

(56) ก. You should wear gloves when using an electric saw.

ข. Once opened, the contents should be consumed within three days.

ค. Although expecting the news, I was greatly shocked by it.

(Eastwood, 2002, p. 172)

จากตัวอย่าง (56ก) ข้างต้น มีข้อสังเกตอยู่ว่า การใช้รูปกริยาขยายหลังคำสันธานนั้นค่อนข้างทางการมากกว่า when you use an electric saw ซึ่งมักพบบ่อยในประโยคคำสั่ง (Eastwood, 2002: 172)

นอกจากนี้ อนุประโยครูปกริยาขยายสามารถนำมาวางไว้ด้านหน้าประโยคได้ แต่สำนวนภาษาจะออกไปทางวรรณกรรม (Eastwood, 2002, p. 171) เช่น

(57) Coming up the steps, I fell over.

(Eastwood, 2002, p. 171)

รูปกริยาขยายยังใช้ได้กับการกระทำสองอย่างที่เกี่ยวข้องกันและเกิดขึ้นไล่เลี่ยกันโดยไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นพร้อมกัน เช่น

(58) ก. Taking a note from her purse, she slammed it down on the counter.

ข. Opening the file, the detective took out a newspaper cutting.

(Eastwood, 2002, p. 171)

จากตัวอย่างข้างต้น สามารถเห็นได้ว่า โครงสร้างประโยคก่อนข้างเป็นภาษาวรรณกรรม แต่ในทางกลับกัน การใช้ร่วบคำกริยาเป็นกริยาแท้สองตัวจะมีความเป็นกลางมากกว่า (Eastwood, 2002: 171) เช่น

(59) She took a note from her purse and slammed it down on the counter.

(Eastwood, 2002, p. 171)

จากตัวอย่างทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่า อนุประโยครูปกริยาขยายมักขึ้นต้นประโยค แต่บางครั้งก็สามารถวางไว้ท้ายประโยคได้เช่นกัน เช่น

(60) ก. She took a note from her purse, slamming it down on the counter.

ข. They complained about the room, the wife pointing out that they were promised a sea view.

(Eastwood, 2002, p. 171)

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของอนุประโยครูปกริยาขยายคือการใช้ perfect participle หรือรูปกริยาขยายการณลักษณะสมบูรณ์ สำหรับการกระทำที่เกิดก่อนอีกการกระทำหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เช่น

(61) Having filled his glass, Max took a long drink.

(Eastwood, 2002, p. 171)

ทว่าในกรณีนี้ ต้องใช้การณลักษณะสมบูรณ์ หากการกระทำแรกไม่ได้เกิดเพียงชั่วเวลาสั้น ๆ เช่น

(62) Having dug a hole in the road, the men just disappeared. (ไม่ใช่ Digging a hole in the road, the men just disappeared.)

(Eastwood, 2002, p. 171)

นอกจากจะวางรูปกริยาขยายการณลักษณะสมบูรณ์ไว้ด้านหน้าแล้ว ยังวางไว้ท้ายประโยคหลักได้ด้วยเช่นกัน เช่น

(63) They left the restaurant, having spent two hours over lunch.

(Eastwood, 2002, p. 171)

Eastwood (2002: 172) ได้เปรียบเทียบความแตกต่างของรูปกริยาขยายต่าง ๆ โดยยกตัวอย่างดังนี้

(64) ก. After he had left the building, the man hailed a taxi.

ข. After leaving the building,

ค. After having left the building, ...

ง. Having left the building, ...

จ. Leaving the building, ...

(Eastwood, 2002, p. 172)

จากตัวอย่างข้างต้น (64ก) เป็นประโยคที่มีลีลาเป็นกลางมากที่สุดและเป็นการสื่อสารที่ปกติธรรมดาที่สุด อนุประโยค (64ข) ค่อนข้างธรรมดา แม้ว่าจะมีความเป็นทางการเล็กน้อย อนุประโยค (64ค) ไม่ใช่อนุประโยคธรรมดาเหมือนกับสองประโยคก่อนหน้า เพราะทั้งคำว่า after และ having เป็นกล่าวซ้ำการเกิดขึ้นของเหตุการณ์หนึ่งก่อนอีกเหตุการณ์หนึ่ง ส่วนอนุประโยค (64ง) และ (64จ) นั้นฟังดูเป็นภาษาวรรณกรรม นอกจากนี้อนุประโยค (64จ) ยังสะท้อนการเกิดขึ้นของสองเหตุการณ์ในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกันมากอีกด้วย (Eastwood, 2002, p. 172)

2. อนุประโยครูปกริยาขยายแสดงเหตุผล

อนุประโยครูปกริยาขยายยังสามารถนำมาใช้แสดงเหตุผลได้แต่ภาษาจะฟังดูค่อนข้างเป็นภาษาวรรณกรรม (Eastwood, 2002, p. 172) เช่น

(65) ก. Crowds were waiting at the airport, hoping to see Madonna arrive.

(= ... because they were hoping to see her arrive.)

ข. Not feeling very well, James decided to lie down.

ค. Having lost my passport, I have to apply for a new one.

ง. The restaurant having closed, there was nowhere to eat.

จ. Being rather busy, I completely forgot the time.

(Eastwood, 2002, p. 172)

นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ with กับประธานหน้ารูปกริยาขยายได้ เช่น

(66) ก. With prices going up so fast, we can't afford luxuries.

ข. It was a large room, with bookshelves covering most of the walls.

(Eastwood, 2002, p. 172)

3. อนุประโยครูปกริยาขยายแสดงผลลัพธ์

รูปกริยาขยาย -ing ที่อยู่หน้าประโยคสามารถแสดงผลลัพธ์ได้ เช่น

(67) ก. They pumped waste into the river, killing all the fish.

ข. The film star made a dramatic entrance, attracting everyone's attention.

(Eastwood, 2002, p. 173)

4. อนุประโยครูปกริยาขยายแสดงเงื่อนไข

รูปกริยาขยายสามารถใช้แสดงสภาพหรือสภาวะต่าง ๆ ได้ เช่น

(68) ก. All being well, we should be home about six. (= If all is well, ...)

ข. We plan to eat outside, weather permitting.

(Eastwood, 2002, p. 173)

5. อนุประโยครูปกริยาขยายประเภทสำนวน

รูปกริยาขยายยังมีอีกรูปหนึ่งคือสำนวนวลีเกี่ยวกับการพูดหรือเชื่อมความกับสิ่งที่พูดก่อนหน้าได้เช่น

(69) ก. Strictly speaking, you can't come in here unless you're a club member.

ข. Things don't look too good. But having said that, there are still grounds for optimism.

ค. I'm going on a computer course next week. ~ Talking of computers,

ours broke down yesterday.

(Eastwood, 2002, p. 173)

2.3.2 ประเภทและหน้าที่ของรูปกริยาขยายภาษาอังกฤษตามแนวทางของ วิลล์ตรี แก้วประชุม (2559)

วิลล์ตรี แก้วประชุม (2559, น. 9-10) ศึกษาโครงสร้าง participle ในพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 โดยเรียกโครงสร้างดังกล่าวว่า “กริยาวลี” และวิเคราะห์ตาม Eastwood (2002) Swan (2009) และโครงสร้างที่พบในงานวิจัยของ ณัฐภัทร พัฒนา (2547) วิลล์ตรี แก้วประชุม จำแนกหน้าที่และประเภทของกริยาวลีภาษาอังกฤษออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. หน้าที่ขยายคำนาม

กริยาวลีที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายคำนาม ตัวอย่างเช่น

(70) That woman sitting next to Angela never said a word.

(Eastwood, 1994 อ้างถึงใน วิลล์ตรี แก้วประชุม, 2559, น. 23)

2. หน้าที่ขยายประโยค

กริยาวลีที่ทำหน้าที่ขยายประโยค (expressing condition, reason, time relation, result) ตัวอย่างเช่น

(71) ก. Cut above the right eye, the boxer was unable to continue. = (Because he was cut above the right eye, the boxer was unable to continue)

(Eastwood, 1994, p. 168 อ้างถึงใน วิลล์ตรี แก้วประชุม, 2559, น. 23)

ข. Putting down my newspaper, I walked over to the window. = (After I put down my newspaper, I walked over to the window.)

(Swan, 2009, p. 383 อ้างถึงใน วิลล์ตรี แก้วประชุม, 2559, น. 23)

ค. The film star made a dramatic entrance, attracting everyone's attention. = (The film star made a dramatic entrance, so the film star attracted everyone's attention.)

(Eastwood, 1994, p. 173 อ้างถึงใน วิลล์ตรี แก้วประชุม, 2559, น. 23)

- ง. We plan to eat outside, weather permitting. = (We plan to eat outside, if weather permits.)

(Eastwood, 1994, p. 173 อ้างถึงใน วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 23)

3. กริยาวลีที่เป็นส่วนเติมเต็ม

กริยาวลีที่เป็นส่วนเติมเต็ม โครงสร้าง Verb + Participle (Clause) or Object Complements ได้แก่

3.1 Verb of sensation (e.g. see, hear, feel, watch, notice, smell) โดย กริยาวลีในภาษาอังกฤษประเภทนี้สามารถเทียบได้กับประโยคกริยาเรียงประเภทแสดงการรับรู้ในภาษาไทย ซึ่งจะขอกล่าวรายละเอียดในส่วนต่อไป ยกตัวอย่างเช่น

- (72) ก. I **saw** a small boy standing in the goldfish pond.

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 23)

- ข. Have you ever **heard** a Golden-Crown Kinglet singing?

(Swan, 2009 อ้างถึงใน วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 23)

- ค. I **heard** you laughing.

(Eastwood, 1994, p. 168 อ้างถึงใน วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 23)

3.2 Some other verbs (e.g. find, get, have, make) ตัวอย่างเช่น

- (73) We'll soon **have** you walking again there.

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 24)

4. กริยาวลีที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติม

กริยาวลีที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติม (ณัฐภัทร พัฒนา, 2547) ยกตัวอย่างเช่น

- (74) The \$50 Super Mini Optical Mouse from Atek Electronics is the smallest of the bunch, measuring just 2.5 inches by 1 inch.

(ณัฐภัทร พัฒนา, 2547, น. 127 อ้างถึงใน วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 24)

2.3.3 การอธิบายความของอนุประโยครูปกริยาขยายตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014)

Halliday & Matthiessen (2014) อธิบายถึงการอธิบายความของอนุประโยครูปกริยาขยายตามทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ (Systemic Functional Grammar) ที่ผู้แปลนำมาใช้แบ่งประเภทของอนุประโยครูปกริยาขยาย Halliday (1994, p. 216) กล่าวว่า “A sentence can be interpreted as a clause complex: a Head clause together with other clauses that modify it.” กล่าวคือ Halliday มองว่าประโยคทุกประโยคคืออนุประโยคที่ซับซ้อน ซึ่งประกอบขึ้นจากอนุประโยคหลักกับอนุประโยคอื่น ๆ ที่ทำหน้าที่ขยาย

Halliday (2014, p. 460) ได้อธิบายการอธิบายความของอนุประโยค (clause expansion) ในประเด็นความซับซ้อนของอนุประโยค (clause complex) ไว้ 3 ประเภท ได้แก่ 1) การลงความ (elaboration) 2) การเสริมความ (extension) และ 3) การปรุงความ (enhancement) ซึ่งสามารถอธิบายพร้อมยกตัวอย่างในส่วนของอนุประโยครูปกริยาขยายในแต่ละรูปแบบได้ดังนี้

1. การลงความ (elaboration)

การลงความ หรือ elaboration คือ การอธิบายความของอนุประโยคย่อยที่ลงรายละเอียดเพื่ออธิบายหรือบรรยายความหมายของอนุประโยคหลักโดยอนุประโยคดังกล่าวไม่ได้ให้ข้อมูลใหม่ที่ช่วยให้เกิดภาพในหัวนึก แต่จะให้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วเพิ่มเติมด้วยการกล่าวซ้ำ ให้ความกระจ่าง ลงรายละเอียดเพิ่มเติม หรืออธิบายลักษณะ ดังเช่นตัวอย่างที่ (2)

การลงความสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด ได้แก่ การลงความแบบเรียง (paratactic elaboration) และการลงความแบบเชื่อม (hypotactic elaboration) ดังนี้

1.1 การลงความแบบเรียง (paratactic elaboration)

การลงความแบบเรียง หรือ paratactic elaboration คือ การลงความโดยใช้การจัดความ

แบบเรียง (parataxis)² การลงความแบบเรียงแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิดดังนี้

²การจัดความแบบเรียง (parataxis) คือการพูดหรือเขียนโดยใช้หน่วยสร้างที่เท่ากันเรียงกันในแบบที่ไม่มีหน่วยใดเป็นส่วนหลัก หน่วยใดเป็นส่วนรอง/ส่วนขยาย โดยเฉพาะในกรณีการใช้ประโยคเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมประโยคย่อย/อนุประโยค/อนุพจน์หรือเรียง

1. การชี้แจง (exposition)

การชี้แจงคือการใช้ข้อมูลขยายอนุประโยคหลักเพื่อแสดงความเห็นเพิ่มเติม
เช่น

(75) ก. ||| She wasn't a show dog; || I didn't buy her as a show dog. |||

ข. ||| I probably needed that; || it was very healthy. |||

ค. ||| Yeah, I just hate it; || I just loathe it. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 463)

2. การยกตัวอย่าง (exemplification)

การยกตัวอย่างคือการใช้ข้อมูลขยายอนุประโยคหลักเพื่อแสดงตัวอย่าง
เช่น

(76) ก. ||| We used to have races || – we used to have relays. |||

ข. ||| You're too old for that game; || you couldn't bend over. |||

ค. ||| have you read pre-Shakespearian drama? || Have you read any Marlowe say? |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 463)

3. การแสดงความชัดเจน (clarification)

การแสดงความชัดเจนคือการใช้ข้อมูลขยายอนุประโยคหลักเพื่อสร้างความกระจ่าง ในที่นี้ มักใช้การเปลี่ยนขั้วบอกเล่า-ปฏิเสธ (polarity) โดยการเปลี่ยนประโยคบอกเล่าเป็นประโยคปฏิเสธหรือกลับกัน หรือใช้การประเมินค่า (evaluative comment) เช่น

(77) ก. ||| They were show animals; || we just had them as pets. |||

ข. ||| I wasn't surprised || – it was [[what I expected]]. |||

ค. ||| You pulled the unqualified statement Keith; ||| I expected better from you. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 464)

1.2 การลงความแบบเชื่อม (hypotactic elaboration)

การลงความแบบเชื่อม หรือ hypotactic elaboration คือ การลงความของอนุประโยค โดยใช้การจัดความแบบเชื่อม (hypotaxis)³ ในลักษณะของอนุประโยคที่ไม่จำกัดความ (non-defining relative clause) แบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ การลงความแบบเชื่อมของกริยาแท้ (finite) และ การลงความแบบเชื่อมของกริยาไม่แท้ (non-finite)

1. กริยาแท้ (finite)

การขยายความแบบเชื่อมของกริยาแท้คือการที่ส่วนของอนุประโยคขยายมีกริยาแท้ ในที่นี้ อนุประโยคจะขึ้นต้นด้วยคำจำพวก WH- และทำหน้าที่แสดงคุณสมบัติของคำนามหรืออนุประโยคหลักที่เป็นเรื่องเดิม ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยอย่างง่ายได้ 3 กลุ่ม (Halliday & Matthiessen, 2014, p. 465) ดังนี้

1.1 อนุประโยคที่ขึ้นต้นด้วย *which* ซึ่งมีขอบข่าย (domain) ทั้งหมดเป็นของอนุประโยคหลักหรือขอบข่ายบางส่วนที่เป็นมากกว่ากลุ่มคำนาม (nominal group) (หากเป็นการลงความแบบเรียง จะขึ้นต้นด้วย *it* หรือ *this*) เช่น

(78) ก. ||| He talks down to people, ||| which automatically puts people's backs up. |||

ข. ||| I've always thought that my real writing was the fiction, ||| which seems odd, ||| since I've done over twice as many non-fiction books as fiction books. |||

³การจัดความแบบเชื่อม (hypotaxis) คือ การพูดหรือเขียนโดยใช้หน่วยสร้างที่มีส่วนประกอบไม่เท่ากัน คือ มีส่วนหลัก ส่วนรอง/ส่วนขยาย เช่น ในหน่วยสร้างนามวลีที่มีส่วนหลักและส่วนรอง/ส่วนขยาย ตัวอย่าง บ้านเพื่อน ซึ่ง บ้าน เป็นส่วนหลัก และ เพื่อน เป็นส่วนรอง/ส่วนขยาย ในประโยคความซ้อน/สังกรประโยค/ประโยคประสม ส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ มุขยประโยคและประโยคย่อย/อนุประโยค/อนุพากย์ รวมกันด้วยสันธานนำอนุประโยค (subordinating conjunction) เช่น เขาขาดสอบเพราะป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ มุขยประโยค เขาขาดสอบ เป็นส่วนหลัก เพราะป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ เป็นส่วนรอง/ส่วนขยาย (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2557, น. 211)

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 465)

1.2 อนุประโยคที่ขึ้นต้นด้วย *which* (บางครั้ง *that*) *who* หรือ *whose* ซึ่งมีขอบข่ายเป็นกลุ่มคำนาม (หากเป็นการลงความแบบเรียง จะขึ้นต้นด้วย *he, she, it, they* และสรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ) เช่น

(79) ก. ||| People had trouble working with Doc Humes, || so I get hold of George Plimpton, || who was at Cambridge then. |||

ข. ||| This was the first English Department class at the University of Ibadan, || which Had just been founded. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 466)

1.3 อนุประโยคที่ขึ้นต้นด้วย *when* หรือ *where* ซึ่งมีขอบข่ายแสดงเวลาหรือสถานที่ เช่น

(80) ก. ||| The first few days are a time for adjustment, || when the kitten needs all the love and attention you can give it. |||

ข. ||| Go up three flights of escalators to the Podium Level, || where lifts leave for the Sydney Tower Observation Deck... |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 466)

2. กริยาไม่แท้ (non-finite)

การขยายความแบบเชื่อมของกริยาไม่แท้คือการเชื่อมความทางความหมาย เช่นเดียวกับการขยายความแบบเชื่อมของกริยาแท้ ซึ่งอาจมีขอบข่ายเป็นกลุ่มคำนามหรือส่วนที่ใหญ่กว่าของอนุประโยคหลัก เช่น

(81) ก. ||| It's my own invitation || – to keep clothes and sandwiches in. |||

ข. ||| The hairy coat holds a layer of air close to skin, || insulating the body against changes in the outside temperature. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 468)

2. การเสริมความ (extension)

การเสริมความ หรือ extension คือ การอธิบายความของอนุประโยคย่อยที่เสริมความหมายของอนุประโยคหลักโดยการให้ข้อมูลใหม่ ซึ่งข้อมูลใหม่นั้นอาจเป็นการเสริมข้อมูลนอกเหนือที่มีอยู่แล้วในประโยคย่อยหลัก การแทนที่ หรือการให้เลือก ดังเช่นตัวอย่างที่ (3)

การเสริมความสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด ได้แก่ การเสริมความแบบเรียง (paratactic extension) และการเสริมความแบบเชื่อม (hypotactic extension) ดังนี้

2.1 การเสริมความแบบเรียง (paratactic extension)

การเสริมความแบบเรียงทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า การเชื่อมความ (co-ordination) ระหว่างอนุประโยคหลักกับอนุประโยคย่อย ปกติแล้วมักเชื่อมโดยใช้คำ *and, nor, or, but* ในที่นี้ การเสริมความแบบเรียงสามารถแบ่งย่อยออกได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่ การรวม (addition) การหลาก (variation) และการให้ตัวเลือก(alternation) ดังนี้

1. การรวม (addition)

การรวมคือการเชื่อมอนุประโยคหลักกับอนุประโยคย่อยที่ไม่ได้แสดงความสัมพันธ์แบบเหตุและผล หรือเวลา การรวมสามารถแบ่งออกเป็นชนิดย่อยได้อีก 3 ชนิด ได้แก่ การเพิ่มแบบบวกเล่า (additive: positive) การเพิ่มแบบปฏิเสธ (additive: negative) และการแยก (adversative) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(82) ก. ||| He'd been a medieval history student in college ||| and I was

interested in medieval literature, too. ||| (additive: positive)

ข. ||| He could **neither** explain the whole situation to the editor ||| nor

could he accept his rebuke. ||| (additive: negative)

ค. ||| We liked that breed dog, ||| but we felt ||| we weren't in a position

to own one at the time. ||| (adversative)

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 472-473)

2. การหลาก (variation)

การหลากคือการใช้อนุประโยคหนึ่งแทนที่อนุประโยคหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วน สามารถแบ่งเป็นชนิดย่อยได้อีก 2 ชนิด ได้แก่ การแทน (replative) และการเว้น (subtractive) ดังตัวอย่าง

(83) ก. ||| Witnessed said || the sand dredger seemed to go past the

Marchioness || but suddenly smashed into the side and went right over it. ||| (replative)

ข. ||| Nelly looked rather put and || replied || that he was quite all right, ||

only the poor little chap was highly strung. ||| (subtractive)

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 473)

3. การให้ตัวเลือก (alternation)

การให้ตัวเลือกคือการใช้อนุประโยคหนึ่งเป็นตัวเลือกให้กับอีกอนุประโยคหนึ่ง เช่น

(84) ||| Guided tours of the Cathedral take place the first Sunday of every

month, || or a self-guide booklet about the Cathedral can be picked up inside. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 473)

2.2 การเสริมความแบบเชื่อม (hypotactic extension)

การเสริมความแบบเชื่อม หรือ hypotactic extension คือการใช้การจัดความแบบเชื่อมเพื่อเสริมความ โดยใช้การรวม การหลาก และการให้ตัวเลือก ซึ่งในที่นี้ อนุประโยคที่ขยายโดยการเสริมความแบบเชื่อมเป็นอนุประโยคไม่อิสระ โดยอยู่ทั้งในรูปของกริยาแท้และกริยาไม่แท้ ดังนี้

1. กริยาแท้

การเสริมความแบบเชื่อมของกริยาแท้ทำได้โดยการรวม การหลาก และการให้ตัวเลือกดังนี้

1.1 การรวม

การรวมทำได้โดยการใช้คำสันธาน เช่น *whereas, while* ฯลฯ แต่จะไม่มี
การแบ่งอย่างชัดเจนระหว่างการเพิ่มแบบบวกเล่า (additive: positive) กับ
การแยก (adversative) (ไม่มีการเพิ่มแบบปฏิเสธ (additive: negative) ใน
การเสริมความแบบเชื่อม) เช่น

(85) ก. ||| They have no patience with our official style or tempo, || whereas
an Indian at home would accept the hurdles as inevitable Karma. |||

ข. ||| He will be an institutional dealer in New York, || while Mr Hayward
will be an equity salesman. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 474)

1.2 การหลาก

สำหรับการหลากนั้น ไม่มีรูปของการแทน (replative) แต่มีรูปของการเว้น
(subtractive) ซึ่งแสดงโดยใช้คำ *except that, but (for the fact), that* เป็นต้น
เช่น

(86) ||| Camera pulls back to show Kane and Susan in much the same
positions as before, || except that they are older. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 474)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า การเสริมความของกริยาแท้โดยการหลาก
ตามหลังอนุประโยคหลักและทำหน้าที่เหมือน paratactic extension แต่ความ
แตกต่างคือ hypotactic extension สามารถย้ายมาวางหน้าอนุประโยคหลักได้
(Halliday & Matthiessen, 2014: 474)

1.2 การให้ตัวเลือก

การเสริมความของกริยาแท้โดยการให้ตัวเลือกใช้โครงสร้าง *if...not* ดังนี้

(87) ||| If they're not in their usual place, || they could have fallen through

onto the – |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 475)

2. กริยาไม่แท้

การเสริมความแบบเชื่อมของกริยาไม่แท้ทำได้โดยการรวมและการหลกาดังนี้

2.1 การรวม

การรวมคือการอนุประโยคที่ขยายออกไปโดยใช้บุพบท เช่น *besides, apart from, instead of, other than, without* เพื่อแสดงสิ่งที่เพิ่มเติมเข้ามา นอกจากนี้ การรวมยังสามารถแบ่งย่อยได้อีกเป็น 2 ชนิดได้แก่ การเพิ่ม (additive) และการแยก (adversative) ดังนี้

1. การเพิ่ม

การเพิ่มอนุประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำบุพบท *apart from, beside* และ *with* ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(88) ก. ||| Apart from being amusing, || what else does the Nun's Priest's Tale do? |||

ข. ||| Besides being gifted with literary talent, || Amir Khusrau was a musician, too. |||

ค. ||| Most families are dependent on two salaries coming into the home, || with women now constituting almost half of the country's workforce. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 475)

2. การแยก

การแยกคืออนุประโยคย่อยที่ขึ้นต้นด้วยคำบุพบท *without* ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(89) ||| The arrow changed its course and fell to the ground || without harming anyone. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 475)

2.2 การหลาก

การหลากคือการอนุประโยคขยายออกไปโดยใช้คำบุพบทที่แสดงความเปลี่ยนแปลงหรือความแตกต่าง การหลากสามารถแบ่งย่อยได้อีกเป็น 2 ชนิดได้แก่ การแทน (replative) และ การเว้น (subtractive) ดังนี้

1. การแทน

การแทนอนุประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำบุพบท *instead of* ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(90) ||| Instead of finding the perpetrators, || they criminally charge the Earth First!... |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 475)

2. การเว้น

การเว้นคืออนุประโยคย่อยที่ขึ้นต้นด้วยคำบุพบท *other than* ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(91) ||| We call him a murderer, || but for him there is no way out || other than doing the deed. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 475)

3. การปรุงความ (enhancement)

การปรุงความ หรือ enhancement (หรือ subcomplex) คือ การอธิบายความของอนุประโยคย่อยที่เพิ่มพูนความหมายขยายอนุประโยคหลักอย่างคำวิเศษณ์ ดังตัวอย่างที่ (4)

การปรุงความสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด ได้แก่ การปรุงความแบบเรียง (paratactic enhancement) และปรุงเชื่อมความแบบเชื่อม (hypotactic enhancement) ดังนี้

3.1 การปรุงความแบบเรียง (paratactic enhancement)

การปรุงความแบบเรียงใช้การจัดความแบบเรียง ซึ่งมีชนิดย่อยที่พบบ่อยคือการปรุงความที่แสดงเวลาและแสดงเหตุ และมักขึ้นต้นด้วย 1) คำสันธานคำเดียว *then, so, for, but, yet still* 2) คำสันธานที่มีคำว่า *and* เช่น *and then, and there, and thus, and*

so, and yet และ 3) คำเชื่อมที่ไม่ใช่คำเชื่อมเชิงโครงสร้างแต่เป็นตัวเชื่อมเชิงเชื่อมโยงความ เช่น *at that time, soon afterwards, till then, in that case, in that way* เป็นต้น ยกตัวอย่าง การปรุ่ความแบบเรียงใช้การจ้ความแบบเรียงได้ดังนี้

1. แสดงเวลา (temporal) ซึ่งแบ่งย่อยได้เป็นเกิดขึ้นพร้อมกัน (same time) และ เกิดขึ้นภายหลัง (later time) เช่น

(92) ก. ||| It's the Cheshire Cat: || now I shall have somebody to talk to. |||
(same time)

ข. ||| I served in World War || and then I went to Yale. ||| (later time)
(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 479)

2. แสดงสถานที่ (spatial) เช่น

(93) ||| I ran downstairs || and there he was nearly fully dressed, all back to front. |||
(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 479)

3. แสดงอากัปกิริยา (manner) ซึ่งแบ่งย่อยได้เป็นวิธี (means) และการเปรียบเทียบ (comparison) ดังตัวอย่าง

(94) ก. ||| Keep on subtracting the difference, || and in that way you will arrive at the correct figure. ||| (means)

ข. ||| Factory women wear sandals more frequently than do farmers' wives; || and similarly male industrial workers use trousers and shoes or foot-gear more often than their farm counterpart. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 479)

4. แสดงเหตุ-ผลและเงื่อนไข (causal-conditional) เช่น

(95) ก. ||| Literacy is spreading, || it's not contracting, in Africa, || and so reading is obviously something which has come in || and is going to grow. |||
(cause ^ effect)

- ข. ||| It is amazing [[how effective this system is]], || for the tower stays as stiff as a ram-rod even in the most blustery conditions. ||| (effect ^ cause)
- ค. ||| I have stress at work, || and then I sail and fly. ||| (condition: positive)
- ง. ||| This is very much essential, || otherwise a lot of time is usually wasted for sighting the staff. ||| (condition: negative)
- จ. ||| Through mounting irritation, I kept telling him that I needed a cure for my son and nothing for myself; || still I answered his questions with all the politeness I could muster. ||| (condition: concessive แบบ concession ^ consequence)
- ฉ. ||| I was an English major, || but I took courses in biology and ornithology. ||| (condition: concessive แบบ consequence ^ concession)

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 479-480)

3.2 การปรุงความแบบเชื่อม (hypotactic enhancement)

การปรุงความแบบเชื่อมใช้การจัดความแบบเชื่อมซึ่งตามไวยากรณ์ดั้งเดิม (traditional grammar) เรียกว่า วิเศษณานุกรโยค (adverbial clause) ที่แสดงเวลา สถานที่ อากัปกริยา สาเหตุ และเงื่อนไข นอกจากนี้ การปรุงความแบบเชื่อมอาจเป็นอนุประโยคในรูปของกริยาแท้หรือกริยาไม่แท้ก็ได้ ดังนี้

1. กริยาแท้

1.1 แสดงเวลา เช่น

(96) ||| By the time I was to page sixty, || I felt a certain click. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 482)

1.2 แสดงสถานที่ เช่น

(97) ก. ||| The Ibo never accept anything [[which is rigid and final absolute]]: ||

‘wherever one thing stands, || another thing will stand beside it.’ |||

(concrete place)

ข. ||| As a result, disagreement is carried out in the absence of an

audience, || where ideological and performance changes may be

without the threat of damage to the goals of the team, as well as the character of the individual. ||| (abstract place)

ค. ||| As far as it can, || the Zoo tries to be self-supporting, || and you will

notice the names of companies and individuals on many of cages

[[who sponsor the animals]]. ||| (abstract places shading into matter)

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 482)

1.3 อากัปกริยา เช่น

(98) ก. ||| As it happens, || Margo was an extremely rich woman. ||| (quality)

ข. ||| He just shakes his head || and shoves it at her again || and says ||

‘Give Massin,’ as if he knew || there’d be no problem at all. |||

(comparison)

ค. These theories include the solar theory, whereby periodically the amount of nitrogen compounds is enhanced.

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 483)

1.4 สาเหตุและเงื่อนไข

(99) ก. ||| The problem isn’t simply going to go away || because people are laughing. ||| (cause: reason)

ข. ||| Everyone at VES is working hard || to change the law || so that we

will have voluntary euthanasia legalized in England within the next

five years. ||| (cause: purpose)

ค. ||| After that, the ozone hole developed rapidly, especially after September 5, || so that by October 5, the ozone over the middle of Antarctica had dropped from 150 units (DU) to 120 DU. ||| (cause: result)

ง. ||| Even though it was somewhat silly book about the grand passions of college students, || it really was a novel. ||| (concession)

จ. ||| Many of the restaurants offer a Chinese breakfast || if you've missed your breakfast. ||| (condition: positive)

ฉ. ||| You will cherish them on your bookshelves for a long time – || unless, of course, someone borrows them || and somehow 'forgets' to return them. ||| (condition: negative)

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 483-484)

2. กริยาไม่แท้

การปรุงความแบบเชื่อมของกริยาไม่แท้แบ่งย่อยออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ การเชื่อมความชัดเจน และการปรุงความไม่ชัดเจน ดังนี้

2.1 การปรุงความชัดเจน คือ การปรุงความที่ปรากฏคำสันธาน (structural conjunction) เช่น *when, while, if, although, though* หรือเชื่อมโดยบุพบทที่ทำหน้าเชื่อมเหมือนคำสันธาน (conjunctive preposition) เช่น *before, after, since, because of, without by* เป็นต้น นอกจากนี้ สามารถแบ่งย่อยได้อีก 4 ชนิดดังนี้

1. แสดงเวลา เช่น

(101) ก. ||| Follow the pathways around the landscaped gardens over bridges ||
before resting at the Tea House... |||

ข. ||| The issue was raised by elderly presidential adviser Sun Yun-suan, ||
 whom Chen visited || while making traditional courtesy calls to
influential figures in the current government. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 485)

2. แสดงความยินยอม เช่น

(102) ||| Similarly Mr. G. S Sawhney, largely due to the recommendation of Mr.
 K. K. Shah, Then Governor of Tamil Nadu, was transferred from
 Collector of Customs, Bombay, || to become Director of Revenue
 Intelligence, || despite having himself been under investigation by the
CBI || and having been listed as a suspect in the Directorate of
Revenue Intelligence. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 485)

3. แสดงเงื่อนไข เช่น

(103) ||| I've found || that I can't go more than three days || without doing
something physically invigorating, || because it makes me uptight and
 tense. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 485)

4. แสดงอากัปกิริยาประเภทวิธี เช่น

(104) ||| Bacteria can also aid chemical precipitation of calcite || by making the
water more alkaline. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 485)

2.2 การปรุ่ความไม่ชัดเจน คือ การปรุ่ความที่ไม่ปรากฏคำสันธานหรือคำบุพบทที่ทำหน้าเชื่อมเหมือนคำสันธาน ทำให้ประโยคเกิดความคลุมเครือ ซึ่งสามารถแบ่งย่อยได้อีก 4 ชนิดดังนี้

1. แสดงเวลา เช่น

(105) ก. ||| Catch a ride on the monorail to the ritzy shopping centre of Sydney, || taking in the Queen Victoria Building and Centrepont on the way. |||

ข. ||| Leaving the Gardens, || walk through Tumbalong Park with its fountains and groves of native eucalypts. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 485)

2. แสดงสาเหตุ เช่น

(106) ก. ||| This view was not empirically based, || having arisen from an a priori philosophy. |||

ข. ||| You must have thought this would be a fun profession to get involved in, || being so immersed in it as a child. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 485)

3. แสดงวัตถุประสงค์ เช่น

(107) ||| He grew up in an orphanage || and ran away from it || to seek Freedom and Adventure. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 485)

4. แสดงผล เช่น

(108) ||| Thus much chert is recrystallized, || making the origin difficult to discern. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 485)

นอกจากนี้ Halliday & Matthiessen (2014) ยังอธิบายเพิ่มเติมเรื่องการอธิบายความของอนุประโยคทั้ง 3 ประเภทนอกเหนือจากการอธิบายความของอนุประโยคแบบเรียง (paratactic expansion) และการอธิบายความของอนุประโยคแบบเชื่อม (hypotactic expansion) ซึ่งก็คือ การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อน หรือ embedded expansion การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนต่างจากการอธิบายความของอนุประโยคแบบเรียงและแบบเชื่อมความตรงที่การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนไม่ใช่การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุประโยคหลักกับอนุประโยคย่อยเหมือนอย่างการอธิบายความของอนุประโยคทั้งสองประเภทดังกล่าว ทว่า การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนเป็นกลไกการสร้างความหมายที่อนุประโยคหรือวลีทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบ (constituent)⁴ หนึ่งภายในโครงสร้าง (Halliday & Matthiessen, 2014, p. 490-491) ยกตัวอย่างการอธิบายความอนุประโยคแบบซ้อนของการลงความ การเสริมความ และการปรุ้งความได้ดังนี้

1. การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทลงความ

ปกติแล้ว อนุประโยคที่ขึ้นต้นด้วย Comma (,) และตามด้วย *who, which, that* ทำหน้าที่ขยายความแบบไม่จำกัดความในการลงความ (elaboration) แต่การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนกลับตรงกันข้าม เพราะทำหน้าที่ขยายความแบบจำกัดความและเป็นอนุประโยคไม่อิสระ ต้องขึ้นอยู่กัประโยคหลัก เช่น

(109) The man [[who came to dinner]] stayed for a month

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 494)

ในที่นี้ the man who came to dinner และ the man who stayed for a month เป็นคนเดียวกัน ใช้หลักการเดียวกันกับการขยายความแบบไม่จำกัดความ ทว่า who came to dinner เป็นส่วนที่แยกออกจากคำนาม “the man” ไม่ได้ เนื่องจากทำหน้าที่บอกลักษณะว่าเป็นผู้ชายคนนั้น ไม่ใช่ผู้ชายคนใดก็ได้ การอธิบายความอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทลงความสามารถแบ่งย่อยออกได้อีกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ การอธิบาย

⁴ส่วนประกอบ (constituent) คือ หน่วยภาษาซึ่งนำมาเรียงต่อกันเป็นหน่วยภาษาในโครงสร้างระดับที่สูงขึ้นไป ทั้งในระดับคำ วลี และประโยค เช่น คำเป็นส่วนประกอบของวลี และวลีเป็นส่วนประกอบของประโยค แต่ละส่วนประกอบจะจัดอยู่ในประเภททางวากยสัมพันธ์ เช่น นาม กริยา บุพบท นามวลี กริยาวลี บุพบทวลี (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2557: 107)

ความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทลงความที่มีกริยาแท้ (finite) และที่มีกริยาไม่แท้ (non-finite) ดังนี้

1.1 การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทลงความที่มีกริยาแท้ คือ อนุประโยคที่ปรากฏกริยาแท้และโดยขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมอนุประโยคย่อย *who(m), which, that* ซึ่งล้วนทำให้การอธิบายความของอนุประโยคชัดเจน เช่น

(110) ||| she said || 'Do you know of anyone else [who's taken any photos of me at the fancy dress]]? |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 494)

1.2 การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทลงความที่มีกริยาไม่แท้ คือ อนุประโยคที่ไม่ปรากฏคำเชื่อมอนุประโยคย่อย ส่งผลให้การอธิบายความของอนุประโยคไม่ชัดเจน เช่น

(111) ||| There was an affair [going on between the cook and this other girl], you know. |||

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 494)

นอกจากนี้แล้ว การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทการลงความยังปรากฏในอนุประโยคที่มีกริยาแสดงการรับรู้ (perceptive) เช่น see, notice, here เป็นต้น Halliday & Matthiessen (2014) เรียกการกระทำที่ถูกรับรู้ว่าเป็น Act ในที่นี้ Act เป็นอนุประโยคซ้อน (single complex) ที่มีการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) ในรูปกริยาขยายปัจจุบันดังตัวอย่างที่ (112)

(112) I hear [the water lapping the crag].

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 507)

อนุประโยครูปกริยาขยายในส่วนของการกระทำที่ถูกรับรู้ข้างต้นมีลักษณะนี้เหมือนโครงสร้างที่เรียกว่า integrated participle clauses (IPCs) (Smet, 2015) หรืออนุประโยคที่ถูกรวมไว้ด้วยกันและทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม (complement)

2. การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทการเสริมความ

โดยพื้นฐานแล้ว ไม่มีการอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทการเสริมความที่สอดคล้องกับการเสริมความแบบเรียงหรือการแบบเชื่อม อย่างเช่น การรวม การแทน หรือการให้ตัวเลือก แต่มีการเสริมความที่ทำให้เกิดการอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อน ซึ่งก็คือ การแสดงความเป็นเจ้าของ (possession) โดยใช้คำเชื่อมอนุประโยคย่อย เช่น *whose, of which/which ... of* ฯลฯ เช่น

(113) I recently read an incredibly well-written story about a couple [[+ whose thirty-something-year-old son dies of an illness]].

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 497)

3. การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทการปรุงความ

การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทการปรุงความคืออนุประโยคแบบซ้อนที่แสดงเวลา สถานที่ อากัปกริยา สาเหตุ หรือเงื่อนไข ซึ่งฝังอยู่ในอนุประโยคหรืออยู่หลังคำนามที่ขยาย การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทการปรุงความทั้งในรูปของกริยาแท้และกริยาไม่แท้ดังนี้

3.1 การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทการปรุงความที่มีกริยาแท้ คือ อนุประโยคที่ปรากฏกริยาแท้และโดยขึ้นต้นด้วยบุพบทวลี WH- (WH-prepositional phrase) ในรูปของบุพบทวลี WH- ที่มีส่วนเติมเต็ม (*in which*) หรือรูปอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน เช่น *which ... in, that ... in, ... in* บางครั้ง อนุประโยคที่ปรากฏกริยาอาจขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมอนุประโยคย่อย *where* หรือ *when* เช่น

(114) n. The Council were expected to make available the funds [[x without which no new hospital services could be provided]].

ข. Some may precipitate directly from sea water in areas [[x where volcanism releases abundant silica]].

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 498)

3.2 การอธิบายความของอนุประโยคแบบซ้อนในอนุประโยคประเภทการปรุ้งความที่มีกริยาไม่แท้ คืออนุประโยคที่ปรากฏกริยาไม่แท้อยู่ตามหลังด้วยบุพบทวลี WH หรือบุพบทที่ทำหน้าที่เชื่อมเหมือนสันธาน (conjunctive preposition) เช่น

(115) Children need help [[x in learning to control their emotions]].

(Halliday & Matthiessen, 2014, p. 500)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวทางการอธิบายความของอนุประโยค (clause expansion) ตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) เพื่อนำไปแบ่งประเภทของการอธิบายความของอนุประโยคและวิเคราะห์หน้าที่ในภาษาอังกฤษโดยเทียบเคียงกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง

2.4 แนวคิดที่ใช้วิเคราะห์การปรับบทแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ความแตกต่างระหว่างวากยสัมพันธ์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยคือภาษาไทยไม่มีโครงสร้างที่มาจากการเติมหน่วยคำเติมท้าย -ed ที่ระบุให้ทราบว่าเป็นกริยาที่ประธานถูกกระทำ หรือ -ing ระบุให้ทราบว่าเป็นกริยาที่ ประธานเป็นผู้กระทำ เหมือนอย่างภาษาอังกฤษ เนื่องจากภาษาไทยมีลักษณะเป็นคำโดดเหมือนภาษาจีน ทำให้หน้าที่และประเภทของคำใดคำหนึ่งที่อยู่ในข้อความหนึ่ง ขึ้นอยู่กับการลำดับการเรียงคำของแต่ละคำในประโยคนั้น (อุปกิตศิลปสาร, 2422, น. 9) นอกจากนี้ภาษาไทยยังไม่มีแยกความแตกต่างระหว่างกริยาแท้ซึ่งมีตัวบ่งชี้คือการ ผันรูปเพื่อแสดงวิภัติปัจจัยและความสัมพันธ์กับคำกริยา กับกริยาไม่แท้หรือคำที่มีรูปเป็น present participle หรือ past participle แต่จะจัดให้ประโยคที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นประเภทหนึ่งของประโยคซับซ้อน (complicated sentence) หรือประโยคที่มีกริยาหลายตัว (multiverbal sentence) ไม่ว่าจะเป็นกริยาแท้หรือไม่แท้ก็ตาม (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 227)

ความแตกต่างดังกล่าวทำให้เกิดเปลี่ยนแปลงรูปภาษาตามไวยากรณ์ของภาษาปลายทางเมื่อเข้าสู่กระบวนการแปล ทั้งนี้ก็เพราะเพื่อให้ฉบับแปลเป็นธรรมชาติในภาษาปลายทาง

ดังนั้น ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของรูปภาษาในกระบวนการแปล (Translation shift) ตามแนวทางของ Catford (1965) ที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์การปรับบทแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

Catford (1965: 141) กล่าวว่า “The term “shift” refers to “departures from formal correspondence in the process of going from the SL (source language) to the

TL (target language).” ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลง (shift) คือการผล่ออกจากปฏิกาด้านรูปภาษา (formal correspondence) ของภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Eugene Nida ที่ว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาจากกระบวนการแปลเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และชี้ให้เห็นว่า “Since no two languages are identical, either in the meanings given to corresponding symbols or in the ways in which such symbols are arranged in phrases and sentences, it stands to reason that there can be no absolute correspondence between languages. Hence there can be no fully exact translations.” (Nida, 1964, p. 156) หมายถึง “เนื่องจากไม่มีคู่ภาษาใดเหมือนกันทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นด้านความหมายที่ถ่ายทอดผ่านสัญลักษณ์หรือด้านการเรียบเรียงวลีหรือประโยค จึงไม่มีปฏิกาดของสองภาษา ดังนั้น บทแปลจึงไม่สามารถเทียบเท่าตัวบทต้นฉบับได้อย่างสมบูรณ์”

Catford แบ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวออกเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่ การเปลี่ยนระดับ (level shift) และการเปลี่ยนประเภท (category shift)⁵ ดังต่อไปนี้

2.4.1 การเปลี่ยนระดับ

การเปลี่ยนระดับหมายถึง การที่รูปภาษาของตัวบทต้นฉบับและฉบับแปลอยู่ต่างระดับกัน กล่าวคือ คำในระดับไวยากรณ์ (grammar) ในภาษาต้นทางเปลี่ยนมาเป็นคำในระดับคำศัพท์ (lexis) ในภาษาปลายทาง หรือในทางกลับกัน คำในระดับไวยากรณ์มีความสำคัญทางโครงสร้าง แต่ไม่มีความสำคัญทางความหมายมากนัก และเป็นระดับที่มีหน่วยย่อยที่จำกัด เช่น สรรพนาม การก กาล บุพบท กริยานุเคราะห์ ฯลฯ ในขณะที่คำในระดับคำศัพท์มีความสำคัญทางความหมายอย่างมาก เช่น คำกริยาหลัก คำคุณศัพท์ ฯลฯ ยกตัวอย่างการเปลี่ยนระดับจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาฝรั่งเศสได้ดังนี้

(116) ST: This text is intended for...

TT: Le présent manuel...

(Catford, 1965, p. 77)

⁵ ประเภท (category) คือ กลุ่มของรูปภาษาที่มีคุณสมบัติร่วมทางไวยากรณ์หรือความหมาย เรียกแตกต่างกันไป เช่น ประเภททางไวยากรณ์ ประเภททางหน้าที่ ประเภททางวากยสัมพันธ์ ประเภททางคำศัพท์ ฯลฯ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2557, น. 70)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่า เมื่อแปล “this” ซึ่งเป็นคำในระดับไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษเป็นภาษาฝรั่งเศส คำดังกล่าวจะถูกเปลี่ยนให้เป็นคำในระดับคำศัพท์ “Le présent” แทน

2.4.2 การเปลี่ยนประเภท

การเปลี่ยนประเภท หมายถึง การที่รูปของภาษาปลายทางมีความหมายเทียบเท่ากับของตัวบทต้นฉบับแต่ถูกวางในตำแหน่งที่แตกต่างไปจากตัวบทต้นฉบับ การเปลี่ยนประเภทลักษณะนี้สอดคล้องกับแนวคิด Dynamic Equivalence ของ Eugene Nida (1982: 6) กล่าวคือ การรักษาความหมายของตัวบทต้นฉบับต้องมีการเปลี่ยนแปลงของรูปภาษาเพื่อให้บทแปลเป็นธรรมชาติและทำให้ผู้รับสารในภาษาปลายทางได้รับผลเช่นเดียวกับผู้รับสารในภาษาต้นทาง การเปลี่ยนประเภทแบ่งออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. การเปลี่ยนโครงสร้าง (structure shift)

การเปลี่ยนโครงสร้างหมายถึง การวางตำแหน่งส่วนประกอบต่าง ๆ ของประโยคหรือวลีในบทแปลที่ต่างไปจากตัวบทต้นฉบับ แต่มีความหมายเทียบเท่า (Catford, 1965, p 77) ได้ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเมื่อแปลประโยคนี้จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาเกลิค (Gaelic) ไว้ดังนี้

(117)	ST:	The man	is	in the boat
	โครงสร้าง	ภาคประธาน	ภาคแสดง	
	TT:	Tha	an duine	anns a' bhata
	การแปลแบบคำต่อคำ	is	the man	in the boat
	โครงสร้าง	ภาคแสดง	ภาคประธาน	ภาคแสดง

(Catford, 1965, p. 77-78)

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าเมื่อแปลประโยคจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาเกลิค จะเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเพราะภาษาอังกฤษมีโครงสร้างแบบ ภาคประธาน + ภาคแสดง ในขณะที่ภาษาเกลิคมีโครงสร้างแบบ ภาคแสดง + ภาคประธาน + ภาคแสดง

2. การเปลี่ยนชนิดคำ (class shift)

การเปลี่ยนชนิดคำ หมายถึง การเปลี่ยนชนิดของคำเมื่อแปลจากภาษาต้นทางเป็นภาษาปลายทาง Catford (1965, p. 78-79) ได้ยกตัวอย่างการเปลี่ยนชนิดคำจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาฝรั่งเศสไว้ดังนี้

เมื่อแปลนามวลี “a medical student” ในภาษาอังกฤษเป็น “un étudiant en médecine” ในภาษาฝรั่งเศส จะเกิดการเปลี่ยนชนิดของคำ เนื่องจาก “medical” ที่เป็นคำคุณศัพท์ในภาษาอังกฤษจะเปลี่ยนเป็น “médecine” ซึ่งเป็นคำนามในภาษาฝรั่งเศส (Catford, 1965, p. 79)

3. การเปลี่ยนหน่วย (unit shift)

การเปลี่ยนหน่วยเกิดขึ้นเมื่อบทแปลและตัวบทต้นฉบับอยู่ต่างลำดับชั้น (Rank)⁶ กัน Catford (1965) ได้แบ่งหน่วยทางภาษาออกเป็น 5 ประเภทตามลำดับชั้น ได้แก่ ประโยค (Sentence) อนุประโยค (Clause) กลุ่มคำ (Group) คำ (Word) และหน่วยคำ (Morpheme) ยกตัวอย่างการเปลี่ยนหน่วยเช่น เมื่อแปล ถึงตอนนี้หม่อมราชวงศ์กิริติได้หยุดทอดระยะครู่หนึ่ง จากภาษาไทยเป็น At this point Mom Ratchawong Kirati paused for a moment. ในภาษาอังกฤษจะเกิดการเปลี่ยนลำดับชั้น เนื่องจากกลุ่มคำ “หยุดทอดระยะ” ในภาษาต้นทางถูกเปลี่ยนเป็นคำ “*pause*” ในภาษาปลายทาง (ศุภชัย ทองหงษ์, 2561, น. 20)

4. การเปลี่ยนแปลงภายในระบบภาษา (intra-system shift)

การเปลี่ยนแปลงภายในระบบภาษาเกิดขึ้นเมื่อภาษาต้นทางและภาษาปลายทางมีระบบภาษาคลายคลึงกัน แต่บทแปลที่มีความหมายเทียบเท่าใช้ระบบไวยากรณ์แตกต่างไปจากระบบของภาษาต้นฉบับ ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงภายในระบบภาษาเช่น ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสมีระบบพจน์คำนามที่แบ่งออกเป็นเอกพจน์และพหูพจน์เหมือนกัน แต่เมื่อแปลคำนามพหูพจน์บางคำจากภาษาอังกฤษ จะได้คำนามเอกพจน์ในภาษาฝรั่งเศส เช่นคำว่า *trousers* (กางเกงขายาว) ซึ่งเป็นคำนามพหูพจน์ในภาษาอังกฤษ เสมอ ถูกเปลี่ยนเป็น *un pantalon* ซึ่งเป็นคำนามเอกพจน์ในภาษาฝรั่งเศส เพราะคน

⁶ลำดับชั้น (rank) คือ ลำดับของหน่วยทางไวยากรณ์ที่เรียงจากหน่วยใหญ่ไปหาหน่วยเล็ก เช่น จากประโยคไปหาประโยคย่อย/อนุประโยค/อนุพากย์ วลี คำ หน่วยคำ หรือจากหน่วยเล็กไปหาหน่วยใหญ่ เช่น จากคำไปหาคำ วลี ประโยคย่อย/อนุประโยค/อนุพากย์ ประโยค ในการวิเคราะห์ไวยากรณ์อาจกล่าวว่า หน่วยใหญ่ประกอบด้วยหน่วยที่เล็กกว่า หรือหน่วยเล็กประกอบเป็นหน่วยที่ใหญ่กว่า (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2557, น. 362)

ฝรั่งเศสมองว่า แม้ทางเกวียนยาวจะมีสองขา แต่นับว่าเป็นชิ้นเดียวกัน Catford (1965, p. 80)

2.5 แนวทางการแปลงนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษที่พบในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการแปลนั้น ผู้แปลต้องมีความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างทางโครงสร้างของสองภาษาและรู้จักปรับบทแปลเพื่อให้ได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติในภาษาปลายทาง สัญญวี สายบัว (2553: 64) กล่าวว่า การปรับบทแปล คือ การปรับวิธีการเรียงคำ วลี และประโยค รวมไปถึงการเพิ่มหรือละคำใด ๆ ในบทแปลนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการตอบสนองจากผู้อ่านภาษาปลายทางใกล้เคียงกับผู้อ่านต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม ผู้แปลไม่อาจปรับบทแปลตามความพึงพอใจของตนได้ เพราะการปรับบทแปลควรทำต่อเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดการแปลงนุประโยคกริยาขยายจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย พบว่า นักวิชาการไทยเสนอแนวคิดการแปลงนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งแม้จะเรียกโครงสร้างเดียวกันด้วยชื่อต่างกันและบางงานวิจัยอาจมิได้มุ่งศึกษาในประเด็นเดียวกันประเด็นสารนิพนธ์เล่มนี้ทั้งหมด แต่ผู้วิจัยกลับพบว่างานวิจัยที่ก่อนหน้านี้ที่เกี่ยวข้องจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์หน้าที่ ประเภทของนุประโยคกริยาขยาย รวมถึงกลวิธีการปรับบทแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของสารนิพนธ์เล่มนี้ได้เป็นอย่างดี

แนวทางหลักในการแปลงนุประโยคกริยาขยาย ซึ่งงานวิจัยอื่นเรียกว่า กริยาวลี จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่นักวิชาการด้านการแปลไทยนิยมใช้คือ การแปลงนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษเป็นนุประโยคภาษาไทยแล้วเพิ่มคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” นำหน้านุประโยคนั้น ๆ (ทิพา เทพอัครพงศ์, 2540, น. 73; ปรียา อุนรัตน์, 2538, น. 28-29; เสรี สมชอบ, 2542 อ้างถึงใน ญัฐภัทร พัฒนา, 2547) ยกตัวอย่างเช่น Many thanks for your letter describing the political situation in England, which interested me very much. ที่แปลเป็นภาษาไทยว่า ฉันขอขอบใจเป็นอย่างมากสำหรับจดหมายของคุณที่ได้เล่าถึงสถานการณ์ทางการเมืองในอังกฤษซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก (วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 110)

นอกจากแนวคิดการแปลโครงสร้างดังกล่าวโดยเพิ่มคำเชื่อม “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” แล้วนักวิชาการแปลไทยได้เสนอแนวคิดอื่น ๆ ในการแปลงนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ได้แก่ การเพิ่มคำเชื่อมบอกเวลา เช่น “ขณะที่” “เมื่อ” หรือคำเชื่อมบอกเหตุผล เช่น “เนื่องจาก” “เพราะ” (ทิพา เทพอัครพงศ์, 2540, น. 73; ประเทือง ทินรัตน์, 2543, น. 30-31;

ปรียา อุณรัตน์, 2538, น. 28-29 อ้างถึงใน วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 16) ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามโครงสร้างของภาษาปลายทาง ตัวอย่างเช่น The boy was arrested smoking cigarette. จะไม่แปลว่า เด็กผู้ชายถูกจับกำลังสูบบุหรี่ แต่จะแปลว่า เด็กผู้ชายถูกจับขณะที่เขากำลังสูบบุหรี่ (ปรียา อุณรัตน์, 2538, น. 29 อ้างถึงใน วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 16) โดยในส่วน smoking cigarette นั้น ได้แปลเป็นอนุประโยคและเติมคำเชื่อมบอกเวลา คือ คำว่า “ขณะที่” และเติมคำว่า “เขา” เพื่อให้อ่านแล้วทราบว่าใครเป็นผู้กระทำและเพื่อความเป็นธรรมชาติในภาษาปลายทาง

อย่างไรก็ดี จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่างานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) ซึ่งศึกษาการแปล participle ทั้ง past participle และ present participle ในพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ถึงนายเมย์นาร์ด วิลโลบี คอลเซสเตอร์-วิมซคหบดี และเรียกชื่อโครงสร้าง participle ว่า กริยาวลี ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคำนี้ โดยพบกลวิธีการแปล Participle จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยทั้งสิ้น 16 กลวิธี ดังนี้

1. เพิ่มคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เมื่อเปลี่ยนกริยาวลีภาษาอังกฤษให้เป็นคุณานุประโยค

(118) ST: So if you see that Report will you please bear in mind it was written before I had received your letter conveying His Majesty's Commands as to Dang.

TT: เมื่อได้ฝ่าละอองพระบาททรงอ่านรายงานขอทรงระลึกด้วยว่ารายงานฉบับนั้น

เขียนขึ้นก่อนที่ข้าพระพุทธเจ้าจะได้รับลายพระหัตถ์ของใต้ฝ่าละอองพระบาทซึ่ง

ถ่ายทอดพระบรมราชวินิจฉัยในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับพลกระหม่อม

แดง

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 109)

2. คงหน้าที่ของกริยาวลีภาษาอังกฤษไว้

(119) ST: Nothing would please me better than to accept your kind offer to write me a letter concerning the political situation once a month, because so far I have not as yet been able to find anyone to take the

trouble of...

TT: ไม่มีสิ่งใดจะทำให้ฉันยินดีมากไปกว่าการตอบรับข้อเสนอของคุณที่จะเขียนจดหมายเล่าเรื่องสถานการณ์ทางการเมืองถึงฉันเดือนละครั้งเนื่องจากบัดนี้ฉันยังไม่สามารถหาใครที่เป็นธุระส่งจดหมายถึงฉันเป็นประจำอย่างที่คุณเสนอมาได้เลย

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 111)

3. เปลี่ยนกริยาวลีภาษาอังกฤษให้เป็นกริยาแท้

(120) ST: ...I have the pleasure to inform you that the late Prince was

Supreme Patriarch of Siam by my creation, his position being
somewhat like that of the Archbishop of Canterbury.

TT: ฉันมีความยินดีที่จะบอกคุณว่าทรงเคยดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชแห่งสยาม โดยการสถาปนาของฉันเอง ตำแหน่งของพระองค์คล้ายๆ กับอาร์ชบิชอปแห่งแคนเทอเบรี

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 55)

4. เปลี่ยนกริยาวลีภาษาอังกฤษให้เป็นบุพบทวลี

(121) ST: In conclusion I would like to tell you a little bit of news concerning
myself.

TT: ท้ายที่สุด ฉันแค่อยากจะบอกข่าวเกี่ยวกับตัวฉันเองให้คุณทราบเล็กน้อย

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 51)

5. ขึ้นประโยคใหม่

(122) ST: These boy, range from 16 to 11 years of age and are pretty

expensive to keep and I don't get half the amusement out of them that I had hoped or expected; for they think me too old to be their companion, and whenever they can will run away and form groups by themselves, leaving me as solitary as a hermit in the mountains.

TT: เด็กพวกนี้ซึ่งมีอยู่ระหว่างสิบเอ็ดถึงสิบหกปี และฉันก็ไม่ได้มีความสุขสนุกสนานจาก
เด็กพวกนี้เท่าที่คาดหวังไว้ เพราะพวกเขาคิดว่าฉันแก่เกินกว่าที่จะเป็นเพื่อนเขาได้
และเขาจะวิ่งหนีไปตั้งกลุ่มกันเองเมื่อใดก็ตามที่สามารถทำได้ ทิ้งให้ฉันอยู่โดดเดี่ยว
ราวกับฤษีบนภูเขา

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 130)

6. เพิ่มคำ “ถ้า...ก็” หรือ “เพราะ” “เนื่องจาก” เมื่อเปลี่ยนกริยาวลีภาษาอังกฤษให้เป็น วิเศษณานุกรมประโยค

(123) ST: I am indeed glad to learn the whereabouts of the little book, since I
have years ago given it up for lost, not having been able to find it
anywhere at all among my own papers.

TT: ฉันดีใจจริง ๆ ที่ได้รู้ว่าสมุดเล่มนี้น้อยนี้อยู่ที่ไหน เนื่องจากฉันเลิกหวังว่า จะได้พบ
สมุดเล่มนั้นหลายปีมาแล้ว เพราะไม่สามารถหาพบได้ที่ไหนเลยในกองเอกสารของ
ฉัน

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 59)

7. เปลี่ยนกริยาวลีภาษาอังกฤษให้เป็นนามานุกรมประโยค

(124) ST: I should like to know something more about it, if you don't mind
explaining it to me.

TT: ฉันอยากจะรู้เรื่องนี้ให้มากกว่านี้ถ้าคุณไม่รังเกียจที่จะอธิบายให้ฉันทราบ

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 124)

8. ตัดไม่แปลกริยาวลีภาษาอังกฤษ

(125) ST: In answer to the question in your letter No. 130, about the making
of pearl Buddha figures, I must say that it was the first time I have
ever heard it mentioned in connection with my country,...

TT: จดหมายของคุณฉบับที่ ๑๓๐ ที่ถามมาเรื่องการสร้างพระพุทธรูปมุกนั้น ฉันคงต้องบอกว่าฉันเพิ่งเคยได้ยินเรื่องนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศของฉัน (เปลี่ยนกริยาวิเศษณ์ภาษาอังกฤษเป็นบุพบทสถิติแต่ไม่แปลกริยาวิเศษณ์ในส่วนคำว่า “mentioned”)

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 127)

9. เปลี่ยนกริยาวิเศษณ์ภาษาอังกฤษให้เป็นนามวลี

(126) ST: His death taking place so far from home and in the absence of so many members of his family adds to the tragic nature of the event,...

TT: การที่เขาต้องไปตายไกลจากบ้านมากมายโดยไม่มีสมาชิกในครอบครัวหลายคนอยู่ ด้วยยิ่งทำให้การตายของเขาเศร้ายิ่งขึ้น

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 54)

10. เพิ่มคำ “โดย” เมื่อเปลี่ยนกริยาวิเศษณ์ภาษาอังกฤษให้เป็นประโยคระคน⁷

(127) ST: At first they attempted to get into touch with their pupils in the Army, aiming no doubt at a military revolution similar to what they had already brought about elsewhere.

TT: ตอนแรกพวกเขาพยายามจะติดต่อกับลูกศิษย์ที่อยู่ในกองทัพ โดยไม่ต้องสงสัยว่ามุ่งหวังจะให้เกิดการปฏิวัติทางทหารแบบเดียวกับที่เขาเคยก่อให้เกิดมาแล้วที่อื่น

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 79)

11. ละคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เมื่อเปลี่ยนกริยาวิเศษณ์ภาษาอังกฤษให้เป็นคุณาปะโยค

(128) ST: In reply to your letter No.78, dated May 11, in which you asked whereabouts your son could have been when he was in Siam and the other in Burma, I am glad to say that I can answer your question,

⁷ประโยคระคน เป็นประโยคหลายประโยคมารวมไว้ด้วยกัน โดยมีตัวเชื่อมทำหน้าที่เชื่อมประโยคเหล่านั้นให้ต่อเนื่องกัน เช่น อนนทรธประโยค (ประโยคความรวม) รวมกับ สังกรประโยค (ประโยคความซ้อน) เช่น สมชายเป็นพ่อบ้านที่ดี รักครอบครัว ด้วยเหตุนี้สุดากับลูกจึงอยู่อย่างมีความสุข (วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 15)

because I have actually been down that river three times during my wanderings in my own country.

TT: ในจดหมายฉบับที่ ๗๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคมของคุณที่ถามว่า จ๊อบบุตรชายของคุณน่าจะไปอยู่ตรงไหนที่ปากแม่น้ำสายหนึ่งซึ่งฝั่งหนึ่งอยู่ในสยามและอีกฝั่งหนึ่งอยู่ในพม่า ฉันยินดีที่จะบอกว่าฉันสามารถตอบคำถามของคุณได้ เพราะฉันเองได้เคยไปล่องแม่น้ำสายนั้นมาสามครั้งแล้วระหว่างที่ท่องเที่ยวไปในประเทศของฉัน

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 105)

12. เปลี่ยนกริยาวิเศษณ์ภาษาอังกฤษให้เป็นส่วนหนึ่งของอเนกตรรกประโยค (ประโยคความรวม)

(129) ST: I have been appointed Lieutenant-Colonel commanding the Regiment of Foot guards and have already entered upon my duties.

TT: ฉันได้รับแต่งตั้งให้เป็นพันโทคุมกองทหารราบรักษาพระองค์และก็ได้เข้าปฏิบัติหน้าที่แล้วด้วย

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 122)

13. เปลี่ยนกริยาวิเศษณ์ภาษาอังกฤษให้เป็นวิเศษณ์วลี

(130) ST: “no nation should seek to extend its polity over any other nation or people, but that every people should be left free to determine its own polity, its own way of development, unhindered, unthreatened, unafraid, the little along with the great and powerful.”

TT: “ไม่มีชาติใดควรที่จะขยายนโยบายของตนไปก้าวก่ายชาติอื่น หรือผู้คนอื่น แต่ทุกชาติควรเป็นอิสระที่จะกำหนดนโยบายของตนเอง แนวทางพัฒนาของตนเองอย่าง ไม่มีการกีดขวาง การข่มขู่ ความหวาดกลัว โดยชาติเล็กเคียงข้างกันไปกับชาติใหญ่”

ซึ่งมีอำนาจ”

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 84)

14. เรียงลำดับคำใหม่

(131) ST: The rest of the number are in the nursery and are being cared for by our English gardener named Jenkins...

TT: ส่วนจำนวนที่เหลืออยู่ในเรือนเพาะชำในความดูแลของเจกิ้นส์ คนสวนชาวอังกฤษ (ตัดกริยาวลีภาษาอังกฤษ เมื่อเปลี่ยนโครงสร้างกริยาวลีภาษาอังกฤษ ให้เป็นบุพบทวลีและเรียงลำดับคำใหม่)

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 40)

15. ทำเป็นปฏิเสธ

(132) ST: I feel quite distressed at the thought of you having to giving up living at the Court...

TT: ฉันเศร้าใจทีเดียวเมื่อคิดว่าคุณจะไม่ได้อยู่ที่ (เวสต์แบรี) คอร์ทอีกต่อไป

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 54)

16. เปลี่ยนกริยาวลีภาษาอังกฤษให้เป็นสังกรประโยค

(133) ST: The Siamese Ambassador was a nobleman called Okphra Visutra Sundara, who remained for some time in France and was entertained lavishly by the King and aristocrats of those days.

TT: ทูตสยามเป็นขุนนางชื่อออกพระวิสูตรสุนทร ซึ่งพำนักอยู่ในประเทศฝรั่งเศสชั่วเวลาหนึ่งและได้รับพระราชทานเลี้ยงจากพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศสและพวกผู้ดีในสมัยนั้นอย่างหรูหรา

(วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 39)

ในบทนี้ ได้กล่าวถึงวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นประเภทและหน้าที่ของประโยคภาษาอังกฤษ ประเภทและหน้าที่ของประโยคภาษาไทย ประเภทและ

หน้าที่ของรูปกริยาขยายภาษาอังกฤษ แนวคิดที่ใช้วิเคราะห์การปรับบทแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และแนวทางการแปลงนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษที่พบในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อนึ่ง ในบทถัดไปจะนำเสนอข้อมูลในส่วนของระเบียบวิธีวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงการดำเนินการวิจัยตามระเบียบขั้นตอน 5 ประการ อันได้แก่ 1) วิธีการวิจัย 2) กรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย 3) กลุ่มตัวอย่าง 4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 5) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการวิจัย

การวิจัยเชิงครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยมุ่งวิเคราะห์อนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันในภาษาอังกฤษ หน้าของกลุ่มคำภาษาไทย ประเภทกลุ่มคำที่ใช้ และกลวิธีปรับบทแปลอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษในนวนิยายเรื่อง *Zoo* ของ James Patterson และ Michael Ledwidge ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอคำอธิบายเพื่อแสดงข้อมูลเชิงคุณภาพพร้อมกับแสดงความถี่ของกลวิธีปรับบทแปลอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษเพื่อระบุข้อมูลเชิงปริมาณควบคู่กัน

3.2 กรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิเคราะห์วากยสัมพันธ์ภาษาอังกฤษจากงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) แนวทางการวิเคราะห์วากยสัมพันธ์ภาษาไทยของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) และ กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2549) การขยายอนุประโยครูปกริยาขยายตามทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของ Halliday & Matthiessen (2014) และการปรับบทแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยตามแนวทางของ Catford (1965) และวิมลตรี แก้วประชุม (2559)

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คือ อนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบัน (present participle clause) ที่มีความสัมพันธ์กับอนุประโยคหลักแบบไม่ชัดเจน (relationship left implicit) ซึ่งคัดเลือกมาจากตัวบทต้นฉบับภาษาอังกฤษและเป็นฉบับแปลภาษาไทยจำนวน 140 ประโยคจากนิยายวิทยาศาสตร์ระทึกขวัญต้นฉบับเรื่อง *Zoo* ของ James Patterson และ Michael Ledwidge ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 (ค.ศ. 2021) และฉบับแปล *สัตว์ สยอง โลก* โดย ชิดา ผลิตผลการพิมพ์ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2559) โดยที่ประโยคทั้งหมดแบ่งย่อยออกเป็น 3 ประเภท ตามแบ่งการขยายอนุประโยคของ Halliday & Matthiessen (2014) ซึ่งได้แก่ การลงความ (elaboration) การเสริมความ (extension) และ การปรุงความ (enhancement) ตามลำดับ

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนของการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันตามแบ่งการขยายอนุประโยคของ Halliday & Matthiessen (2014) ซึ่งได้แก่ การลงความ การเสริมความ และการปรุงความตามลำดับดังตัวอย่างต่อไปนี้

(134) การลงความ : Dominick, having already fed, is starting to jog for the open gate.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 13)

(135) การเสริมความ : Finally, ignoring the ball, she slowly leans forward to nuzzle Dominick's mane, giving him an apologetic, deferential social lick as she passes.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 5)

(136) การปรุงความ : Coming out of my bedroom, I received another prized possession from the doorknob—my fire-engine-red woolen hat, which I'd acquired on a recent trip to Alaska.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 23)

ตัวอย่างทั้งหมดข้างต้นเป็นการอธิบายความของอนุประโยคที่ไม่มีคำบ่งชี้หรือคำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ในทางความหมายอย่างชัดเจน (Expansion clauses that are not explicitly marked for any logical-semantic relation) ที่ผู้วิจัยรวบรวมเพื่อสะท้อนให้เห็นปัญหาที่ผู้แปลจะต้องทำความเข้าใจด้วยบทและตีความความสัมพันธ์ของอนุประโยคย่อยกับอนุประโยคหลักด้วยตนเอง

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยได้คัดเลือกอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในประเภทการลงความจาก 60 ประโยคแรกที่มีปรากฏในตัวบทต้นฉบับ ส่วนประเภทการเสริมความและการปรุงความคัดเลือกโดยเฉลี่ยให้เห็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันชนิดย่อยชนิดต่าง ๆ เพื่อแสดงกลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่หลากหลายและไม่ซ้ำมากเกินไป ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกทั้งอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความและการปรุงความบางส่วนที่มีโครงสร้างซ้ำกัน

ในการรวบรวมตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยมีการคัดเลือกทั้งอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในประเภทการเสริมความและการปรุงความ เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำของข้อมูลมากเกินไป ในที่นี้ ผู้วิจัยจะคัดเลือกทั้งอนุ

ประโยคกริยาขยายปัจจุบันแบบการเสริมความและการปรุ่ความบางส่วนที่มีโครงสร้างซ้ำกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเสริมความ

โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการเสริมความโดยใช้โครงสร้าง ||| Subject + Reporting Verb || Present Participle Clause ||| ซึ่งปรากฏอยู่ในบทพูด ดังตารางด้านล่าง

ตารางที่ 4 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการเสริมความโดยใช้โครงสร้าง ||| Subject + Reporting Verb || Present Participle Clause |||

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	“How could I forget?” she said , <u>thumbing sweat out of her eyes.</u> (p. 49)	“ฉันจะลืมลงได้ไงล่ะ” เธอถาม <u>ยกนิ้ว</u> <u>ปาดเหงื่อจากตา</u> (น. 46)
2	“March, mister,” I said , <u>grabbing his hand and taking him to his cage.</u> (p. 57)	“มานี้เลย” ผมพูด <u>คว้ามือมันแล้วจูง</u> <u>เข้ากรง</u> (น. 53)
3	“No,” I said , <u>snatching it away.</u> (p. 57)	“ไม่ได้” ผมบอกแล้ว <u>ดึงตุ๊กตาออก</u> (น. 53)
4	“Which way to Okavango?” I said , <u>hefting my camera case.</u> (p. 74)	“โอควังโกไปทางไหน” ผมถาม แล้ว <u>ยกกระเป๋ากล้องขึ้นสะพาย</u> (น. 67)
5	“No,” she said , <u>taking another sip from the Champagne bottle.</u> (p. 141)	“เปล่า” เธอตอบแล้ว <u>ชดเชมเป๋นอีก</u> <u>อีก</u> (น. 117)

อีกหนึ่งอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความซึ่งปรากฏซ้ำ ๆ ในตัวบทต้นฉบับและผู้วิจัยตัดสินใจคัดทิ้งบางส่วน คือ อนุประโยคกริยาที่อยู่หลังอนุประโยคหลัก โดยมีโครงสร้าง ||| Subject + Verb || Present Participle Clause ||| ดังตาราง

ตารางที่ 5 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการเสริมความโดยใช้โครงสร้าง ||| Subject + Verb || Present Participle Clause |||

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	Larson reasons to himself as calmly as he can, <u>trying to keep his body perfectly still</u> . (p. 10)	ลาร์สันปลอบตัวเองให้ใจเย็นที่สุดเท่าที่จะสามารถและพยายามควบคุมร่างกายให้นิ่ง (น. 18)
2	Then he stuffs the pieces of bunny through the holes in the fence, <u>hooting...</u> (p. 42)	จากนั้นก็จับซากกระต่ายยัดใส่รูรั้วแล้วหวีดร้อง (น. 41)
3	He climbed up into the back, <u>maneuvering around the men, bags, and dogs...</u> (p. 84)	จากนั้นปีนกลับขึ้นมาด้านหลัง จัดแจงย้ายตำแหน่งคน, กระเป๋า และหมา... (น. 74)
4	I tore off my pants and leaped out of them, <u>yelping...</u> (p. 132)	จากนั้นกระชากกางเกงขาดแล้วร้องเอ็ง (น. 110)
5	Chris shakes his head, <u>swiping at his eyes</u> . (p. 272)	คริสสั่นหัว ถูสองตา (น. 216)

สำหรับอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความอีกแบบหนึ่งที่ปรากฏซ้ำ ๆ ในตัวบทต้นฉบับและผู้วิจัยตัดสินใจคัดทั้งบางส่วน คือ อนุประโยคกริยาแบบการรวม (Addition) ที่อยู่หลังอนุประโยคหลัก โดยมีโครงสร้าง ||| Subject + Verb || (with) Noun + Present Participle Clause ||| ดังตาราง

ตารางที่ 6 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการเสริมความ โดยใช้โครงสร้าง ||| Subject + Verb || (with) Noun + Present Participle Clause |||

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	Five painfully long minutes later, an elderly woman arrived, <u>faded floral-print dress dangling from her little bones...</u> (p. 44)	หญิงชราที่พาร่างเล็กหุ้มกระดูกขึ้นมาในชุดดอกไม้ซีด ๆ... (น. 42)
2	The lions filled the screen, <u>manes flaring and eyes burning...</u> (p. 117)	มีแต่สิงโตเต็มจอ เห็นแผงคอโบกสะบัดและแววตาลุกโชน (น. 100)
3	Speckles of blood flew as their rosy wrinkled heads bobbed up and	เลือดกระเซ็นตอนที่หัวย่นสีกุหลาบของมันแดงขึ้นลงและจะงอยปากปิด

	down to beat the band, <u>their beaks ripping delicate threads of tissue from the body and catching them in their throats.</u> (p. 118)	กระซวกเนื้อเยื่อจากศพแล้วเหมือบลงคอ (น. 100-101)
4	He crouches on the edge of the sink, <u>toes gripping the porcelain rim...</u> (p. 160)	แล้วย่อตัวลงบนขอบอ่างดินเผา ใช้ นิ้วเท้ายึดไว้แน่น... (น. 131)
5	I rubbed circles on my throbbing temples with y thumbs, <u>my gathering headache coming at me in fuzzy radio waves of pain...</u> (p. 250)	ผมยกนิ้วโป้งขึ้นนวดขมับทั้งสองข้างที่เต้นตุบ ๆ <u>อาการปวดหัวโจมตีผมเป็นระลอก...</u> (น. 199)

2. การปรุงความ

โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการปรุงความโดยใช้โครงสร้าง ||| Subject + Reporting Verb || Present Participle Clause ||| ซึ่งปรากฏอยู่ในบทพูดเช่นกัดังตาราง

ตารางที่ 7 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการปรุงความโดยใช้โครงสร้าง ||| Subject + Reporting Verb || Present Participle Clause |||

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	“Think fast, Attila! Pit attack!” I said , <u>digging in for tickles.</u> (p. 38)	“ให้ไว แอตทิลลา! แกโดนแน่!” ผมพูด <u>พลงพุ่งตัวไปจิกจี้มัน</u> (น. 39)
2	“Bad Attila. Bad boy,” I said , <u>shutting the gate and locking it.</u> (p. 57)	“แย่มาก แอตทิลลา เด็กดื้อ” ผมว่า <u>พลงปิดประตูรั้วแล้วล็อก</u> (น. 53)
3	“Right, man,” he said , <u>slapping my shoulder.</u> (p. 74)	“จริงด้วยเพื่อน” เขาพูด <u>พลงตบไหล่ผม</u> (น. 67)
4	“What’s that, Abe?” I shouted over the gathering roar of propeller chop, <u>pointing.</u> (p. 78)	“นั่นอะไรนะ เอบ” ผมตะโกนแข่งกับเสียงใบพัดพลง <u>ชี้มือ</u> (น. 70)

5	“Ah, here they go,” said Abe, <u>jerking a thumb over his shoulder at them.</u> (p. 84)	“อา...เอาอีกแล้ว” เอบ บ่น พลางยกนิ้วโป้งบ๊วยไปข้ามไหล่ไปยังคนเหล่านั้น (น. 74)
---	--	---

อีกหนึ่งอนุประโยคกรุปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรังความที่มีโครงสร้างปรากฏซ้ำ ๆ ในตัวบทต้นฉบับซึ่งผู้วิจัยตัดสินใจคัดทิ้งออกบางส่วน คือ อนุประโยคที่ไม่ชัดเจน ชนิดแสดงเวลา ซึ่งปรากฏอยู่ด้านหน้าสุดของอนุประโยคหลัก โดยมีโครงสร้าง ||| Present Participle Clause || Subject + Verb ||| ดังตาราง

ตารางที่ 8 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการปรังความโดยใช้โครงสร้าง ||| Present Participle Clause || Subject + Verb |||

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	<u>Turning back around from the edge of the berm,</u> Larson stops. (p. 10)	ลาร์สันหันหลังกลับแล้วหยุดชะงักอยู่ข้างขอบคูน้ำ (น. 18)
2	<u>Flipping through the paperwork attached to the cage,</u> I saw that some intrepid human had been doing some type of weird olfactory research on him. (p. 37)	ผมพลิกดูเอกสารที่อยู่กับกรง มีคนใจกล้าบางคนกำลังทำการศึกษาระบาด ๆ เกี่ยวกับประสาทรับกลิ่นของมัน (น. 38)
3	<u>Kicking as hard as I could,</u> I swam as far out into the slow-moving muddy current as possible. (p. 109)	... ถีบขาสุดแรงและว่ายหนีท่ามกลางกระแสนโคลนไหลเอื่อยมาให้ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้ (น. 94)
4	<u>Shifting the rifle in my lap,</u> I patted a rectangular lump in the pocket of my wet khakis. (p. 114)	ผมยกปืนขึ้นบนตัก เอามือตบรอยนูนบนกระเป๋าสี้อุ่นน้ำ (น. 97)
5	<u>Dropping my packed bags beside the scuffed brass rail of the outdoor hotel bar,</u> I look around for Chloe... (p. 144)	ผมทิ้งเป้ไว้ข้างราวทองเหลืองสีถลอกของบาร์ด้านนอกแล้วมองหาโคลอี้... (น. 120)

สำหรับอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความซึ่งปรากฏซ้ำ ๆ ในตัวบทต้นฉบับและผู้วิจัยตัดสินใจคัดทิ้งออกบางส่วน คือ อนุประโยคกริยาที่อยู่หลังอนุประโยคหลัก โดยมีโครงสร้าง ||| Subject + Verb || Present Participle Clause ||| ดังตาราง

ตารางที่ 9 โครงสร้างที่พบบ่อยในการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการปรุงความโดยใช้โครงสร้าง ||| Subject + Verb || Present Participle Clause |||

ลำดับ	ต้นฉบับ	ฉบับแปล
1	He reaches for it, <u>trying to guess what the problem could be...</u> (p. 8)	เขากำลังเลื่อนมือลงจับมัน <u>พลางนึกเดาปัญหาอยู่พอดี</u> (น. 17)
2	But the other one, the big lion, strode past the sideways and dove into the water after me, <u>panting like mad...</u> (p. 109)	แต่ไอตัวใหญ่นั้นเดินผ่านโรเวอร์แล้วทิ้งตัวลงน้ำไล่ตามผม <u>พลางหอบหายใจอย่างบ้าคลั่ง</u> (น. 94)
3	...I threw off my backpack and rolled over in the dust as though I were on fire, <u>spitting and slapping at myself.</u> (p. 132)	ผมแกะเป้ออกแล้วกลิ้งตัวไปตามพื้นเหมือนโดนไฟคลอก <u>พลางถ่มถุยและตีตัวเองไปด้วย</u> (น. 110)
4	She put a thin finger to thin lips and her eyes turned up, <u>trying to think of a name.</u> (p. 140)	เธอยกนิ้วผอม ๆ ทาบริมฝีปากแบบบาง กลอกตาขึ้นขณะพยายามนึกชื่อ <u>ใครบางคน</u> (น. 117)
5	In and out, she thinks, <u>fishing Oz's keys from the pocket of her turquoise hospital scrubs.</u> (p. 156)	รีบเข้าแล้วรีบออกเลยเชียว เธอบอกตัวเอง <u>ขณะล้วงมือควานหากุญแจห้องไอซียูในกระเป๋าสี</u> (น. 129)

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภทในตารางดังตัวอย่างด้านล่าง

ตารางที่ 10 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความ

ลำดับ	อนุประโยคกริยาขยายที่ปรากฏในเรื่อง	สำนวนแปลจากเรื่อง <i>สัตว์ สยองโลก</i>	หน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยาย	หน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์	กลวิธีการปรับบทแปล
-------	------------------------------------	--	------------------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------------

	Zoo		ภาษาอังกฤษ		ของรูปภาษา ปลายทาง	
1	Dominick, <u>having already fed</u> , is starting to jog for the open gate. (p. 13)	โดมินิกซึ่ง <u>อิ่มท้องแล้ว</u> เช่นกันเริ่มเหยาะย่างไปทางประตูที่เปิดอ้าค้างอยู่ (น. 20)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	คุณานุประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประพจน์สรรพนาม "ซึ่ง"
2	I knew it was the elevated number 1 Broadway local, <u>rattling to shake the dead back to life</u> next to my new fifth-floor Harlem <u>loft apartment</u> . (p. 19)	มันคือรถไฟฟ้ามอเตอร์เวย์สายหนึ่งที่วิ่งกระแทกกระแทนสันเป็นเจ้าเข้าข้างๆ อพาร์ทเมนต์ฮาร์เลมชั้นห้าหลังใหม่ของผมต่างหาก (น. 25)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	คุณานุประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประพจน์สรรพนาม "ซึ่ง"
3	The Rubens was followed quickly by Nicholas Poussin's haunting Renaissance painting <u>The Plague at Ashdod</u> , depicting a scene in which <u>God has sent a plague of disease and mice onto the Philistines</u> for disobeying him. (p. 64)	ตามด้วยภาพโรคระบาดที่แอชดอดเป็นงานยุคเรอเนซองส์ของซ็อนสตุทลอนของ นีกอลา ปูแซ็งบรรยายเหตุการณ์ตอนพระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสเตนที่ไม่เชื่อฟังพระองค์ (น. 58-59)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของประโยคซ้อนโดยละประพจน์สรรพนาม

ตารางที่ 11 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภท

การเสริมความ

ลำดับ	อนุประโยคกริยาขยายที่ปรากฏในเรื่อง Zoo	สำนวนแปลจากเรื่อง สัตว์ สยองโลก	หน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทาง	กลวิธีการปรับบทแปล
1	Finally, ignoring the ball, she slowly leans forward to nuzzle Dominick's mane, giving him an apologetic, deferential social lick as she passes. (p. 5)	ก่อนจะตัดสินใจเลิกสนมันแล้ว ชะโงกหน้าไป ดุนแผงคอโดมินิกแล้วเลียเป็นการขอโทษขอโทษอย่าง นอบน้อม (น. 14)	เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธานและเพิ่มคำเชื่อม "แล้ว"
2	...Dominick and Mosa run toward it, their paws digging for purchase, mouths wanting blood. (p. 15)	โดมินิกกับโมซากลับเลือกวิ่งเข้าใส่มัน กรงเล็บพร้อมตะกุยหาเนื้อหนัง และปากหิวกระหาย คาวเลือดอย่างเหลือเกิน (น. 21)	เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียง
3	I flipped the surge-protector switches, turning on the TV sets that I'd lined across a metal workbench in the center of the industrial-style room. (p. 24)	เปิดสวิตช์เครื่องป้องกันไฟ กระชากแล้วเปิดทีวีต่อสายข้ามโต๊ะเหล็กกลางห้องสไตล์โรงงานมา (น. 28)	เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธานและเพิ่มคำเชื่อม "แล้ว"

ตารางที่ 12 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของอนุประโยคกริยาขยาย
ปัจจุบันประเภทการปร่งความ

ลำดับ	อนุประโยคกริยา ขยายที่ปรากฏใน เรื่อง Zoo	สำนวนแปลจาก เรื่อง สัตว์ สยอง โลก	หน้าที่ของอนุ ประโยคกริยา ขยายภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูป ภาษา ปลายทาง	ประเภทของ หน่วยทาง วากยสัมพันธ์ ของรูปภาษา ปลายทาง	กลวิธีการ ปรับบท แปล
1	Dominick charges, knocking the man sideways, out of his shoes. (p. 14)	โดมินิกวิ่งเข้าปะทะชายหนุ่มทางด้านข้างจนร่างเขากระเด็นหรือหลุดจากรองเท้า (น. 21)	แสดงผล	แสดงผล	วิเศษณานูประโยค (บ่งบอกผล)	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นวิเศษณานูประโยคโดยเพิ่มคำบ่งบอกผล "จน"
2	I panicked at first, thinking I was having a stroke or something. (p. 19)	แรกทีเดียวผมตื่นตระหนก คิดว่าเส้นเลือดในสมองแตก (น. 25)	แสดงสาเหตุ	แสดงสาเหตุ	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน
3	Coming out of my bedroom, I received another prized possession from the doorknob-my fire-engine-red woolen hat, which I'd acquired on a recent trip to Alaska. (p. 23)	ผมเดินออกจากห้องนอน คิวว่าสมบัติอีกชิ้นจากลูกบิดประตุมันคือหมวกขนสัตว์สีแดงเพลิงที่ได้มาจากทริปอลาสกาเมื่อไม่นานมานี้ (น. 28)	แสดงเวลา	แสดงเวลา	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียง

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย 4 วิธีการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาอังกฤษและจำแนกตามหน้าที่ตามแนวทางการอธิบายความของอนุประโยคกริยาขยายตามทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของ Halliday & Matthiessen (2014)
2. วิเคราะห์หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางตามแนวทางการอธิบายความของอนุประโยคกริยาขยายตามทฤษฎีไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของ Halliday & Matthiessen (2014) ในที่นี้ แม้แนวทางการขยายอนุประโยคกริยาขยายของ Halliday & Matthiessen เป็นการอธิบายหน้าที่ของอนุประโยค แต่ผู้วิจัยได้นำเอาคำอธิบายหน้าที่ของการขยายอนุประโยคแต่ละประเภท ซึ่งได้แก่หน้าที่ลงความค่านามและหน้าที่ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเดิมของการลงความ (elaboration) หน้าที่เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่ในการเสริมความ (extension) และหน้าที่เพิ่มพูนความหมายอย่างคำวิเศษณ์ในการปรังความ (enhancement) มาอธิบายรูปภาษาปลายทางที่เป็นได้ทั้ง วลี อนุประโยค และประโยค
3. วิเคราะห์ประเภทของรูปภาษาปลายทางตามแนวทางการวิเคราะห์วากยสัมพันธ์ภาษาไทยของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) และกิงกาญจน์ เทพกาญจนา (2549)
4. วิเคราะห์การแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยตามแนวทางของวิมลตรี แก้วประชุม (2559)

อนึ่ง ผู้วิจัยจะวิเคราะห์หน้าที่และรูปภาษาของภาษาปลายทางเฉพาะส่วนที่ขีดเส้นใต้ในฉบับแปลซึ่งแสดงการเทียบเคียงกับอนุประโยคกริยาขยายในภาษาต้นทางเท่านั้น กล่าวคือ ผู้วิจัยจะไม่วิเคราะห์ส่วนที่ขีดเส้นใต้ในฉบับแปลร่วมกับส่วนอื่น ๆ ในประโยคดังกล่าว

(137) ST: The Rubens was followed quickly by Nicholas Poussin's haunting

Renaissance painting The Plague at Ashdod, depicting a scene in which God has sent a plague of disease and mice onto the Philistines for disobeying him.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 64)

TT: ตามด้วยภาพโรคระบาดที่แฉชดัด เป็นงานยุคเรอเนซองส์อันสุดหลอนของ นีโกลา ปู

แซ็ง บรรยายเหตุการณ์ตอนพระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสไตน์ที่ไม่เชื่อ

ฟังพระองค์

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 58-59)

จากตัวอย่างข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “depicting a scene in which God has sent a plague of disease and mice onto the Philistines for disobeying him” ใน ต้น ฉบับ ภาษาอังกฤษเป็นอนุประโยคกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ ซึ่งเทียบเคียงได้กับส่วนที่ขีดเส้นใต้ในภาษาไทย “บรรยายเหตุการณ์ตอนพระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสไตน์ที่ไม่เชื่อฟังพระองค์” หากทำการวิเคราะห์เทียบเคียงต้นฉบับกับฉบับแปล เฉพาะส่วนที่ขีดเส้นใต้ จะพบว่า ส่วนที่ขีดเส้นใต้ในภาษาไทยเป็น “คุณาอนุประโยคไร้คำเชื่อม (headless relative clause)” ซึ่งลดรูปมาจากอนุประโยคเต็ม “ที่บรรยายเหตุการณ์ตอนพระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสไตน์ที่ไม่เชื่อฟังพระองค์” จากการวิเคราะห์นี้ จะพบว่าผู้วิจัยวิเคราะห์เทียบเคียงข้อมูลโดยมองเฉพาะส่วนที่ขีดเส้นใต้เท่านั้น ไม่ได้มองข้อมูลโดยภาพรวมด้วยการวิเคราะห์ต้นฉบับแปลตั้งแต่ “[เป็นงานยุคเรอเนซองส์อันสุดหลอนของ นีโกลา ปูแซ็ง] บรรยายเหตุการณ์ตอนพระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสไตน์ที่ไม่เชื่อฟังพระองค์” เนื่องจากการวิเคราะห์โดยภาพรวมทั้งประโยคนี้ทำให้ได้ข้อสรุปที่คลาดเคลื่อน ไม่ใช่การเทียบเคียงในลักษณะหนึ่งต่อหนึ่ง กล่าวคือ จะได้ข้อสรุปใหม่ว่าฉบับแปลเป็น “ส่วนประกอบของประโยคซ้อน” แทน

นอกจากการวิเคราะห์เฉพาะส่วนของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันแล้ว การวิเคราะห์หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางยังเป็นการวิเคราะห์ที่กำกวมระหว่างหน้าที่กับรูปภาษาอีกด้วย ซึ่งความกำกวมนี้เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยในการวิเคราะห์ภาษาปลายทาง เนื่องจากทฤษฎีไวยากรณ์ระบบ-หน้าที่ของ Halliday & Matthiesen (2014) ให้ความสนใจกับทั้งหน้าที่และระบบไวยากรณ์เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ดังนั้น หน้าที่ที่ผู้วิจัยใช้อธิบายรูปภาษาปลายทางในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมีทั้งหน้าที่ภาคประธานและภาคแสดงปรากฏอยู่ในส่วนของการวิเคราะห์หน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง

บทที่ 3 วิธีการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อย่อยจำนวนทั้งสิ้น 5 หัวข้อ คือ 1) วิธีการวิจัย 2) กรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย 3) กลุ่มตัวอย่าง 4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 5) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 5 หัวข้อข้างต้นนำไปสู่ผลการวิจัยและอภิปรายผลซึ่งจะได้นำเสนอในบทถัดไป

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะแสดงบทวิเคราะห์และอัตราส่วนร้อยละหน้าที่ของรูปภาพลายทางประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพลายทาง และกลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *สัตว์ สยอง โลก* แปลโดย จิตา ผลิตผล การพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง *Zoo* ของ James Patterson และ Michael Ledwidge ทั้งนี้ อนุประโยคกริยาขยายที่ผู้วิจัยวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การลงความ การเสริมความ และการปรุงความ

4.1 ผลการวิจัย

ในสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งหมด 140 ประโยค โดยแจกแจงจำนวนโดยละเอียดได้ดังนี้ 1) การลงความ จำนวน 60 ประโยค ซึ่งแบ่งย่อยเป็นการลงความแบบเชื่อม 30 ประโยคและการลงความแบบซ้อน 30 ประโยค 2) การเสริมความ จำนวน 40 ประโยค และ 3) การปรุงความ จำนวน 40 ประโยค โดยในแต่ละหัวข้อจะนำเสนอผลการวิจัยประกอบด้วยอัตราส่วนร้อยละและคำอธิบายหน้าที่ของรูปภาพลายทาง ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพลายทาง และกลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยดังนี้

4.1.1 การลงความ

ในส่วนของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความ ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างข้อมูล 2 ชนิด ได้แก่ 1) การลงความแบบเชื่อม (hypotactic elaboration) ซึ่งมีหน้าที่ลงความค่านามแบบไม่จำกัดความและลงความประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม และ 2) การลงความแบบซ้อน (embedded elaboration) ซึ่งมีหน้าที่ลงความค่านามแบบจำกัดความและเป็นส่วนเติมเต็ม ในที่นี้ จะกล่าวถึงการลงความแบบเชื่อมเป็นลำดับแรกดังนี้

4.1.1.1 การลงความแบบเชื่อม

ในส่วนของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อมซึ่งคัดเลือกทั้งหมด 30 ประโยค ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวอย่างในต้นฉบับตามหน้าที่ลงความค่านามแบบไม่จำกัดความและหน้าที่ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม ตัวอย่างละ 15 ประโยค คิดเป็นตัวอย่างร้อยละ 50 โดยในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย 1) หน้าที่ของรูปภาพลายทาง

2) ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทาง และ 3) กลวิธีการแปลงอนุประโยครูปกริยาขยายจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ตามลำดับดังนี้

1. หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม

หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อมมี 4 หน้าที่ ดังนี้

ตารางที่ 13 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการขยายความแบบเชื่อม

ลำดับ	หน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	14	46.66
2	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	11	36.66
3	เป็นภาคแสดงในประโยค	3	10
4	เป็นส่วนประกอบของภาคแสดงในประโยค	2	6.66

(1) ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม

(138) ST: I started praying to my grandfather, saying that if I had to die, that maybe he could help somehow.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 188)

TT: ฉันสวดภาวนาถึงปู่ บอกท่านว่าถ้าฉันต้องตายจริง ๆ ก็ขอให้ท่านมาช่วยด้วย

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 153)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “saying that if I had to die, that maybe he could help somehow” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่มีหน้าที่ลงความอนุประโยคหลัก I started praying to my grandfather โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม กล่าวคือ My praying was that if I had to die, that maybe he could help somehow.

ส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่างแปลเป็นภาษาไทยว่า “บอกท่านว่าถ้าฉันต้องตายจริง ๆ ก็ขอให้ท่านมาช่วยด้วย” ทำหน้าที่ลงความอนุประโยคหลักอย่างเดียวกับภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม

(2) ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ

(139) ST: Dominick, having already fed, is starting to jog for the open gate.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 13)

TT: โดมินิกซึ่งอิ่มท้องแล้วเช่นกันเริ่มเหาะย่างไปทางประตูที่เปิดอ้าค้างอยู่

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 20)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “having already fed” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่มีหน้าที่ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความในภาษาอังกฤษ แปลเป็นภาษาไทยว่า “ซึ่งอิ่มท้องแล้ว”

บทแปลภาษาไทยที่ได้ทำหน้าที่อย่างเดียวกับอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นส่วนที่ลงความคำนาม Dominick ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทว่า ในขณะเดียวกันก็สามารถตัดทิ้งออกจากประโยคได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยนแปลง โดยสามารถทดสอบความไม่เจาะจงนี้ได้โดยการหยุด (pause) ว่า “โดมินิก [ซึ่งอิ่มท้องแล้วเช่นกัน] เริ่มเหาะย่างไปทางประตูที่เปิดอ้าค้างอยู่” พบว่าการหยุดระหว่างอนุประโยคใน [...] ไม่กระทบการจำกัดความคำนามหลัก Dominick ซึ่งเป็นสิ่งเดียวที่รับรู้กันโดยทั่วไป

(3) เป็นภาคแสดงในประโยค

(140) ST: Ronnie, doing the dead man's float, lasts a little while longer.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 294)

TT: รอนนี่พยายามลอยตัวและมีลมหายใจเฮือกสุดท้ายนานกว่า

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 232)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “doing the dead man’s float” ซึ่งเป็นอนุประโยคกริยาขยายที่มีหน้าที่ลงความค่านามแบบไม่จำกัดความในภาษาอังกฤษ แปลเป็นภาษาไทยว่า “พยายามลอยตัว”

บทแปลภาษาไทยที่ได้ทำให้หน้าที่อนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษเปลี่ยนเป็นภาคแสดงตามหลังภาคประธาน “รอนนี่” ในที่นี้ การเป็นภาคแสดงเป็นหน้าที่ใหม่ที่ไม่มีในการอธิบายความประเภทการลงความตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) แต่กลับปรากฏในภาษาไทย เนื่องจากบทแปลมีการเปลี่ยนแปลงหน่วย (unit shift) จากอนุประโยค (clause) มาเป็นคำ (word) ตามแนวทางของ Catford (1965)

(4) เป็นส่วนประกอบของภาคแสดงในประโยค

(141) ST: He is growling, sounding like a guard dog...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 271)

TT: มันส่งเสียงคำรามเหมือนหมาเฝ้ายาม

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 215)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “sounding like a guard dog” ซึ่งเป็นอนุประโยคกริยาขยายที่มีหน้าที่ลงความอนุประโยคหลัก “He is growling” แปลเป็นภาษาไทยว่า “เหมือนหมาเฝ้ายาม” บทแปลภาษาไทยนี้ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของภาคแสดงที่อยู่ในรูปกริยาเรียงแสดงความเทียบเท่าซึ่งเป็นส่วนที่เรียงซ้อนต่อจากกริยาคำแรก “ส่งเสียง” ในที่นี้ การเป็นส่วนประกอบภาคแสดงเป็นหน้าที่ใหม่ที่ไม่มีในการอธิบายความประเภทการลงความตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) แต่กลับปรากฏในภาษาไทย เนื่องจากบทแปลมีการเปลี่ยนแปลงหน่วย (unit shift) จากอนุประโยค (clause) มาเป็นคำ (word) ตามแนวทางของ Catford (1965)

2. ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม

ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อมมี 7 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 14 ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม

ลำดับ	ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	ประโยค	13	43.33
2	คุณานุประโยค	8	26.67
3	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	3	10
4	กริยาเรียงในประโยค	2	6.67
5	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	2	6.67
6	กริยาวลีในประโยคเดียว	1	3.33
7	วิเศษณานุประโยค (บ่งบอกเป้าหมาย)	1	3.33

(1) ประโยค

(142) ST: But the other one lingered, swimming a languid circle around the woman.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 130)

TT: แต่อีกตัวยังลั้งเล ยังว่ายอ้อยอิ่งเป็นวงกลมรอบตัวหญิงสาว

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 109)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “swimming a languid circle around the woman” มีรูปภาษาเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายซึ่งเป็นกริยาไม่แท้และทำหน้าที่ลงความอนุประโยคหลัก “But the other one lingered”

ทว่า เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับกับบทแปล จะพบว่า บทแปลภาษาไทย “ยังว่ายอ้อยอิงเป็นวงกลมรอบตัวหญิงสาว” มีรูปภาพที่ต่างไปจากรูปภาพในภาษาอังกฤษ กล่าวคือ เป็นประโยคที่มาจากกรายความแบบเรียง (paratactic elaboration) ไม่มีหน่วยใดเป็นส่วนหลัก หน่วยใดเป็นส่วนรองดัง “แต่อีกตัวยังลั้งเล # ยังว่ายอ้อยอิงเป็นวงกลมรอบตัวหญิงสาว” ที่ส่วนแรกและส่วนที่สองต่างเป็นประโยคเท่ากัน หรือกล่าวในอีกนัยหนึ่งได้กว่า เป็นการเชื่อมความในระดับสัมพันธ์สาร

(2) คุณานุประโยค

(143) ST: I knew it was the elevated number 1 Broadway local, rattling to shake the dead back to life next to my new fifth-floor Harlem loft apartment.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 19)

TT: มันคือรถไฟฟ้าบรอดเวย์สายหนึ่งที่วิ่งกระแทกกระแทกขึ้นสู่เป็นเจ้าเข้าข้าง ๆ อพาร์ทเมนต์ฮาร์เลมชั้นห้าหลังใหม่ของผมต่างหาก

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 25)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “rattling to shake the dead back to life next to my new fifth-floor Harlem loft apartment” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปกรายขยายซึ่งทำหน้าที่ลงความนามวลี “the elevated number 1 Broadway local” แบบไม่จำกัดความ

เมื่อเปรียบเทียบกับบทแปล จะเห็นได้ว่า ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “ที่วิ่งกระแทกกระแทกขึ้นสู่เป็นเจ้าเข้าข้าง ๆ อพาร์ทเมนต์ฮาร์เลมชั้นห้าหลังใหม่ของผมต่างหาก” ก็มีรูปภาพเป็นอนุประโยคเช่นเดียวกัน โดยจัดเป็นอนุประโยคประเภทคุณานุประโยคไม่จำกัดความซึ่งมีพันธสรพนาม “ที่” เป็นตัวบ่งชี้

(3) ส่วนประกอบของประโยคซ้อน

(144) ST: The Rubens was followed quickly by Nicholas Poussin’s haunting

Renaissance painting *The Plague at Ashdod*, depicting a scene in which God has sent a plague of disease and mice onto the Philistines for disobeying him.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 64)

TT: ตามด้วยภาพโรคระบาดที่แอสด็อด เป็นงานยุคเรอเนซองส์อันสุดหลอนของ นิโกลา ปูแซ็ง บรรยายเหตุการณ์ตอนพระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสไตน์ที่ไม่เชื่อฟังพระองค์

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 58-59)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “depicting a scene in which God has sent a plague of disease and mice onto the Philistines for disobeying him” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคกริยาขยายซึ่งทำหน้าที่ลงความนามวลี “Nicholas Poussin’s haunting Renaissance painting *The Plague at Ashdod*” แบบไม่จำกัดความ

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับกับบทแปล จะเห็นได้ว่า บทแปล “บรรยายเหตุการณ์ตอนพระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสไตน์ที่ไม่เชื่อฟังพระองค์” มีรูปภาพต่างจากรูปภาพต้นทาง กล่าวคือ เป็นส่วนของประโยคซ้อนที่มีการละประธานสรรพนาม *ที่ ซึ่ง อัน* หรือ ที่เรียกว่า คุณานุประโยคไร้คำเชื่อม (headless relative clause) แต่สามารถทดสอบการละได้โดยการเติมประธานสรรพนาม ซึ่งจะได้ประโยคซ้อนรูปเต็มว่า “[เป็นงานยุคเรอเนซองส์อันสุดหลอนของ นิโกลา ปูแซ็ง] ที่บรรยายเหตุการณ์ตอนพระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสไตน์ที่ไม่เชื่อฟังพระองค์”

(4) กริยาเรียงในประโยค

(145) ST: Ronnie, doing the dead man’s float, lasts a little while longer.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 294)

TT: รอนนี่พยายามลอยตัวและมีลมหายใจเฮือกสุดท้ายนานกว่า

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 232)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “doing the dead man’s float” คืออนุประโยคกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความนาม “Ronnie” แบบไม่จำกัดความ ทว่า รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้นี้เปลี่ยนไปเมื่อแปลเข้าสู่ภาษาไทย กล่าวคือ รูปภาษาอนุประโยคกริยาขยายในภาษาอังกฤษเปลี่ยนเป็นรูปภาษากริยาเรียงในภาษาไทย ซึ่งเป็นผลมาจากหน้าที่ที่เปลี่ยนจากการลงความคำนามแบบไม่จำกัดความในภาษาอังกฤษเป็นหน้าที่ภาคแสดงในภาษาไทย ทั้งนี้ จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่า กริยาขยาย “doing” ซึ่งเป็นกริยาไม่แท้เพียงคำเดียวถูกแปลให้เป็น “พยายามลอยตัว” ซึ่งประกอบด้วยคำกริยาสองคำเรียงซ้อนกัน

(5) ส่วนประกอบของกริยาเรียง

(146) ST: Ten paces from the shore of the islet I saw a long black box

bobbling in the water, drifting like a chunk of wood in the lazy current.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 110)

TT: สักสิบก้าวก่อนถึงขอบเนิน ผมเห็นกล่องสีดำยาวกำลังผลุ่ผลุ้งขึ้น ๆ ลง ๆ

เหมือนเศษไม้ลอยน้ำเล่น

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 94)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “drifting like a chunk of wood in the lazy current” คืออนุประโยคกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความนามวลี “a long black box” แบบไม่จำกัดความ ทว่า รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้นี้เปลี่ยนไปเมื่อแปลเข้าสู่ภาษาไทย กล่าวคือ มีรูปภาษาใหม่เป็นส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียง ซึ่งเป็นส่วนที่ต่อจากคำว่า “ผลุ่ผลุ้งขึ้น ๆ ลง ๆ”

ในที่นี้ คำว่า “เหมือน” ใน “เหมือนเศษไม้ลอยน้ำเล่น” เป็นกริยาแสดงความเทียบเท่าของอากัปกริยา “ผลุบโผล่” ของกล่องสีด้ายาว สามารถทดสอบการจัดให้เป็นคำกริยาของคำว่า “เหมือน” ได้จากเกณฑ์การจัดคำเป็นคำกริยาของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) ที่ว่า คำกริยาสามารถใช้กับคำว่า “ไม่” ได้ ซึ่งจะได้ว่า “ไม่เหมือน” นอกจากนี้ จากการพิสูจน์ พบว่า ประโยคกริยาเรียง “ผมเห็นกล่องสีด้ายาวกำลังผลุบโผล่ขึ้น ๆ ลง ๆ เหมือนเศษไม้” ไม่สามารถแยกออกจากกันได้หรือเพิ่มคำสันธานเข้าไปคั่นภายในประโยคได้

(6) กริยาวลีในประโยคเดียว

(147) ST: The other two apes, squirming with blood rage, struggle to squeeze past him.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 425)

TT: เอพอีกสองร่างสั่นเร้าด้วยความกระหายเลือด พยายามเบียดตัวผ่านมันเข้าไป

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 331)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “squirming with blood rage” คืออนุประโยคกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความนามวลี “The other two apes” แบบไม่จำกัดความ ทว่า รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้เปลี่ยนแปลงไปเมื่อแปลเป็นภาษาไทย กล่าวคือ รูปภาษาอนุประโยคกริยาขยายในภาษาอังกฤษเปลี่ยนเป็นรูปกริยาวลี “สั่นเร้าด้วยความกระหายเลือด” ที่ทำหน้าที่ใหม่เป็นภาคแสดงในภาษาไทย โดยประกอบขึ้นจาก กริยาลำพัง “สั่น” + คำวิเศษณ์ “เร้า” + บุพบทวลี “ด้วยความกระหายเลือด”

(7) วิเศษณานุประโยค (บ่งบอกเป้าหมาย)

(148) ST: They have been working with ground forces for the last two days, pulling evacs out of their target zones to limit collateral damage.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 384)

TT: พวกเขาทำงานร่วมกับกองกำลังภาคพื้นดินมาสองวันติดกันแล้วในอันจะอพยพ

ผู้คนออกจากพื้นที่เป้าหมายให้ได้มากที่สุดเพื่อจำกัดความเสียหายข้างเคียง

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 300)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “pulling evacs out of their target zones to limit collateral damage” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายซึ่งเป็นกริยาไม่แท้ และทำหน้าที่ลงความอนุประโยคหลัก “They have been working with ground forces for the last two days”

เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับกับบทแปล จะพบว่า “ในอันจะอพยพผู้คนออกจากพื้นที่เป้าหมายให้ได้มากที่สุดเพื่อจำกัดความเสียหายข้างเคียง” มีรูปภาพเป็นวิเศษณานุประโยคบอกเป้าหมาย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, น. 122) โดยมีบุพบท “ใน[อัน]” นำหน้า

3. กลวิธีการแปลงอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม

กลวิธีการแปลงอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อมสัมพันธ์กับหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษ ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอตารางแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาพปลายทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์รูปภาพปลายทางที่ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายประเภทการลงความแบบเชื่อมในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาพปลายทาง

หน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูปภาพปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ (จำนวนทั้งหมด 15)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	11	36.67
	ลงความอนุประโยคหลัก โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	0	0
	เป็นภาคแสดงในประโยค	3	10

	เป็นส่วนประกอบของภาค แสดงในประโยค	1	3.33
ลงความอนุประโยค หลัก โดยให้ข้อมูล เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง เดิม (จำนวนทั้งหมด 15)	ลงความคำนามแบบไม่ จำกัดความ	0	0
	ลงความอนุประโยคตั้งต้น โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับเรื่องเดิม	14	46.67
	เป็นภาคแสดงในประโยค	0	0
	เป็นส่วนประกอบของภาค แสดงในประโยค	1	3.33
รวมหน้าที่ที่ตรงกันทั้งหมด		25/30	83.34/100

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ของรูปภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษา
ปลายทางในอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม

รูปภาษาต้นทาง	หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูป ภาษาปลายทาง	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
อนุประโยค (จำนวนทั้งหมด 30)	ประโยค	13	43.33
	คุณาอนุประโยค	8	26.67
	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	3	10
	กริยาเรียงในประโยค	2	6.67
	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	2	6.67
	กริยาลีในประโยคเดียว	1	3.33
	วิเศษนาอนุประโยค (บ่งบอก เป้าหมาย)	1	3.33
รวมรูปภาษาที่ตรงกันทั้งหมด		12/30	40/100

จากตารางสรุปความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบัน
ประเภทการลงความแบบเชื่อมในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางและหน่วย
ทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ปรากฏข้างต้น พบว่าหน้าที่ในรูปภาษาปลาย
ทางตรงกับหน้าที่ในรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 83.34 ในขณะที่หน่วยทาง

วากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางตรงกับรูปภาษาต้นเกือบครึ่งหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 40 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ฉบับแปลทำหน้าที่อย่างเดียวกับภาษาต้นทางทว่าเป็นการทำหน้าที่เดิมผ่านรูปภาษาใหม่ รูปภาษาใหม่ที่เกิดจากการปรับบทแปลจากภาษาต้นทางสู่ภาษาปลายทาง เพื่อให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาปลายทาง

กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อมจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 กลวิธีหลักที่มีกลวิธีย่อยรวมกันทั้งหมด 9 กลวิธี โดยมี 6 กลวิธีที่สอดคล้องกับแนวทางการแปลกริยาลีภาษาอังกฤษ โครงสร้าง present participle (V.-ing) ในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) ได้แก่ 1) คงหน้าที่ของกริยาลีภาษาอังกฤษไว้ 2) การเพิ่มคำ “ที่” “ซึ่ง” “อัน” 3) ละคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เมื่อเปลี่ยนกริยาลีภาษาอังกฤษให้เป็นคุณานุประโยค 4) การเปลี่ยนกริยาลีเป็นกริยาแท้ (ภาคแสดง) 5) ขึ้นประโยคใหม่ และ 6) เปลี่ยนกริยาลีภาษาอังกฤษให้เป็นสังกรประโยค (ประโยคซ้อน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 17 กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม

ลำดับ	กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง	18	60
1.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยค	13	43.33
1.1.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน	10	33.33
1.1.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มประธาน	2	6.67
1.1.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม “และ” และละประธาน	1	3.33
1.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค	2	6.67
1.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียง	2	6.67
1.4	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาลีในประโยคเดียว	1	3.33

2	การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่ คงรูปภาษาต้นทาง	9	30
2.1	เพิ่มประพันธสรรพนาม “ผู้” “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน”	8	26.67
2.2	เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย “ในอัน”	1	3.33
3	การละองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คง รูปภาษาต้นทาง	3	10
3.1	ละประพันธสรรพนาม	3	10

1. การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง

1.1 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยค

1.1.1 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

- (149) ST: Growling, gurgling noises erupt from his throat as he begins to tear back and forth through the ruins of the apartment, smashing and tearing everything in his path.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 223)

TT: เสียงคร่ำครวญโครกครากดังออกจากคอเมื่อมันเริ่มฉีกกระชากซากข้าวของ
ทั้งหลายในอพาร์ทเมนต์ ทุบและทิ้งทุกอย่างที่ขวางหน้า

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 179)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “smashing and tearing everything in his path” เป็นอนุประโยคกรุปกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม ซึ่งผู้แปลแปลโดยเปลี่ยนจากอนุประโยคภาษาอังกฤษให้ประโยคอีกประโยคในภาษาไทยและละประธาน “มัน” ซึ่งหากเขียนเป็นประโยคเต็ม จะได้ว่า “[เสียงคร่ำครวญโครกครากดังออกจากคอเมื่อมันเริ่มฉีกกระชากซากข้าวของทั้งหลายในอพาร์ทเมนต์] มันทุบและทิ้งทุกอย่างที่ขวางหน้า”

1.1.2 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มประธาน

- (150) ST: He was mere feet away, emerging from the river, shaking off, flinging a thousand twinkling beads of water from his mane.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 111)

TT: มันอยู่ห่างออกไปไม่กี่ฟุต ตัวโผล่พ้นน้ำ สะบัดร่างไล่หยดน้ำนับพันกระจายออกจากแผงคอ

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 95)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “emerging from the river, shaking off, flinging a thousand twinkling beads of water from his mane” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิมของประธาน “he” ทว่า เมื่อผู้แปลแปลอนุประโยคนี้เป็นภาษาไทย ผู้แปลใช้วิธีขึ้นต้นประโยคอีกประโยคพร้อมกับเพิ่มประธาน “ตัว” ในส่วนที่ต่อเนื่องจากประโยคแรก

1.1.3 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม “และ” และละประธาน

- (151) ST: He was even neglecting his teaching, sloughing off most of his classes on TAs.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 265)

TT: เขาเลิกใส่ใจกระทั่งการสอนและเขียนชั้นเรียนส่วนใหญ่ไปให้คนอื่นทำแทน

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 211)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “sloughing off most of his classes on TAs” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม ซึ่งผู้แปลแปลโดยขึ้นต้นประโยคอีกประโยคในภาษาไทย โดยใช้กลวิธีที่คล้ายกับเปลี่ยนการขึ้นต้นประโยคโดยละประธาน แต่มีการเพิ่มคำเชื่อมเข้าไป ในที่นี้ บทแปล “และเขียนชั้นเรียนส่วนใหญ่ไปให้คนอื่นทำแทน” ละสรรพนาม “เขา” และเพิ่มคำเชื่อม

“และ” ที่ทำหน้าที่เสมือนคำวิเศษณ์เพื่อเชื่อมประโยคแรกกับประโยคที่สองให้เนื้อความมีความต่อเนื่องเกี่ยวพันกันในระดับสัมพันธ์สาร

1.2 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียง

- (152) ST: The brothers, having killed two of the alpha males and driven off the third, have further established their dominance by devouring all their rivals' cubs, four young females.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 86)

TT: ทั้งสองช่วยกันสังหารอดีตหัวหน้าและขับไล่คู่แข่งตัวที่สาม แล้วยึดครองฝูงอย่างเบ็ดเสร็จด้วยการกินลูกเสือตัวเมียอีกสี่ตัวของคู่ปรับจนหมดสิ้น

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 76)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “having killed two of the alpha males and driven off the third” เป็นอนุประโยคกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความคำนาม “The brothers” แบบไม่จำกัดความทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับกับบทแปล จะพบว่า อนุประโยคกริยาขยายในภาษาอังกฤษถูกเปลี่ยนให้เป็นภาคแสดงในภาษาไทย ซึ่งภาคแสดงนี้อยู่ในรูปของกริยาเรียง ดังที่กริยา “killed” ซึ่งเป็นกริยาหลักเพียงคำเดียวแปลเป็นกริยาเรียง “ช่วย[กัน]สังหาร” ที่มีกริยา “ช่วย” และ “สังหาร” เรียงซ้อนกันถึงสองคำ

1.3 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียง

- (153) ST: Ten paces from the shore of the islet I saw a long black box bobbling in the water, drifting like a chunk of wood in the lazy current.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 110)

TT: สักสิบก้าวก่อนถึงขอบเนิน ผมเห็นกล่องสีดำยาวกำลังผลุบโผล่ขึ้น ๆ ลง ๆ เหมือนเศษไม้ลอยน้ำเล่น

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 94)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “drifting like a chunk of wood in the lazy current” เป็นอนุประโยคบุพบทที่ทำหน้าที่ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ และเมื่อเทียบกับบทแปลภาษาไทย พบว่า ผู้แปลแปลส่วนที่ขีดเส้นใต้ดังกล่าวว่า “เหมือนเศษไม้ลอยน้ำเล่น” ซึ่งคำว่า “เหมือน” เป็นกริยาเติมเต็มแสดงความเทียบเท่าของกริยา “ผลุบโผล่ขึ้น ๆ ลง ๆ” ในประโยคกริยาเรียง ไม่สามารถตัดออกจากประโยคได้ดังอธิบายในตัวอย่างที่ (146)

1.4 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาวลีในประโยคเดียว

(154) ST: The other two apes, squirming with blood rage, struggle to squeeze past him.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 425)

TT: เอพอีกสองร่างสั่นเร่าด้วยความกระหายเลือด พยายามเบียดตัวผ่านมันเข้าไป

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 331)

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “squirming with blood rage” เป็นอนุประโยคบุพบทที่ทำหน้าที่ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความในภาษาอังกฤษ แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทย ผู้แปลใช้วิธีการเปลี่ยนอนุประโยคบุพบท “squirming” ให้เป็นกริยาวลีในภาคแสดงดังอธิบายในตัวอย่างที่ (147) ซึ่งกลวิธีนี้เป็นไปตามแนวทางการเปลี่ยนแปลงภาษาของ Catford (1965) กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนหน่วย (unit shift) จากอนุประโยคเป็นวลี

2. การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง

2.1 เพิ่มประพันธสรรพนาม “ผู้” “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน”

(155) ST: Chris looks agape at Charlie II, standing beside him in the kitchen.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 270)

TT: คริสอ้าปากค้างมองชาร์ลี ทูลยืนอยู่ข้างเขาในครัว

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 215)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “standing beside him in the kitchen” เป็นอนุประโยคบุรุษกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความค่านามแบบไม่จำกัดความ และเมื่อเทียบกับ บทแปลภาษาไทย พบว่า ผู้แปลยังคงรักษาโครงสร้างอนุประโยคของต้นฉบับในภาษาปลายทางไว้โดยการเปลี่ยนอนุประโยคบุรุษกริยาขยายให้เป็นคุณาอนุประโยคซึ่งเป็นหน่วยที่เท่ากัน ด้วยการเพิ่มประพันธสรรพนาม “ซึ่ง” ในอนุประโยค

2.2 เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย “ในอัน”

(156) ST: They have been working with ground forces for the last two days, pulling evacs out of their target zones to limit collateral damage.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 384)

TT: พวกเขาทำงานร่วมกับกองกำลังภาคพื้นดินมาสองวันติดกันแล้วในอันจะอพยพผู้คนออกจากพื้นที่เป้าหมายให้ได้มากที่สุดเพื่อจำกัดความเสียหายข้างเคียง

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 300)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “pulling evacs out of their target zones to limit collateral damage” เป็นอนุประโยคบุรุษกริยาขยายซึ่งเป็นกริยาไม่แท้และทำหน้าที่ลงความอนุประโยคหลัก “They have been working with ground forces for the last two days”

เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับกับบทแปล จะพบว่าผู้แปลเพิ่มบุพบทบ่งบอกเป้าหมาย “ใน” ตามด้วยนาม “อัน” ซึ่งนำหน้าวิเศษณานุประโยคบ่งบอกเป้าหมาย ดัง “ในอันจะอพยพผู้คนออกจากพื้นที่เป้าหมายให้ได้มากที่สุดเพื่อจำกัดความเสียหายข้างเคียง” โดยกลวิธีนี้มีความใกล้เคียงกับวิธีการเปลี่ยนกริยาวลีเป็นบุพบทวลีในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559)

3. การละองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง

3.1 ละประพันธสรรพนาม

(157) ST: It was hard to make out over the wind and splashing water, but it was definitely a human scream, coming from the direction of the river dock.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 124)

TT: แม้จะฟังยากหน่อยท่ามกลางเสียงลมและน้ำอื้ออึง แต่ก็แน่ใจได้ว่าเป็นเสียงร้องของมนุษย์ดังมาจากท่าเรือ

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559: 105)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “coming from the direction of the river dock” เป็นอนุประโยคบุรุษกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความนามวลี “a human scream” แบบไม่จำกัดความ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับกับบทแปล จะเห็นได้ว่า ผู้แปลแปลโดยเปลี่ยนอนุประโยคบุรุษกริยาขยายให้เป็น เป็นส่วนประกอบของประโยคซ้อนที่มีการละประธานสรรพนาม ที่ ซึ่ง อัน หรือที่เรียกว่าคุณานุประโยคไร้คำเชื่อม อย่างไรก็ตาม การละลักษณะนี้สามารถทดสอบความซับซ้อนได้โดยการเติมประธานสรรพนามในประโยคซ้อน ซึ่งจะได้ประโยคซ้อนรูปเต็มว่า “...เป็นเสียงร้องของมนุษย์ที่ดังมาจากท่าเรือ”

4.1.1.2 การลงความแบบซ้อน

ในส่วนของอนุประโยคบุรุษกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อนที่คัดเลือกทั้งหมด 30 ประโยค ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวอย่างในตัวบทต้นฉบับตามหน้าที่การลงความคำนามแบบจำกัดความ และหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม ตัวอย่างละ 15 ประโยค คิดเป็นตัวอย่างร้อยละ 50 โดยในส่วนนี้จะประกอบไปด้วยหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทาง และกลวิธีการแปลงอนุประโยคบุรุษกริยาขยายจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ตามลำดับดังนี้

1. หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคบุรุษกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อน

หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคบุรุษกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อน 5 หน้าที่ดังนี้

ตารางที่ 18 หน้าที่ของรูปภาพปลายทางของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการ
ลงความแบบซ้อน

ลำดับ	หน้าที่ของรูปภาพปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	12	40
2	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยา เรียง	12	40
3	เป็นภาคแสดงในประโยคเดียว	4	13.33
4	เป็นภาคแสดงในอนุประโยค	1	3.33
5	เป็นภาคประธานในประโยค	1	3.33

(1) ลงความคำนามแบบจำกัดความ

(158) ST: LOCATED IN GRIFFITH PARK, a four-thousand-acre stretch of land
featuring two eighteen-hole golf courses, the Autry National Center,
and the HOLLYWOOD sign, the Los Angeles Zoo and Botanical
Gardens is more of a run-down tourist attraction than a wildlife
conservation facility.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 3)

TT: ที่ดินสี่พันเอเคอร์ในสวนกริฟฟิธพาร์กอันเป็นที่ตั้งของสนามกอล์ฟสิบแปดหลุม
สองสนาม, ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันตกออทรีแห่งชาติ, ป้ายฮอลลีวูด, สวน
สัตว์ลอสแอนเจลิส และสวนพฤกษศาสตร์ ถูกถ่ายเป็นจุดแวะท่องเที่ยวโกโรโกโส
มากกว่าจะเป็นสถานอนุรักษ์สัตว์ป่า

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 13)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “featuring two eighteen-hole golf
courses, the Autry National Center, and the HOLLYWOOD sign, the Los
Angeles Zoo and Botanical Gardens” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายแบบจำกัดความ
ซึ่งสังเกตได้จากด้านหน้าของรูปกริยาขยาย “featuring” ที่ไม่มีเครื่องหมาย comma (,) คั่น

ส่วนที่ขยายจึงมีความสำคัญและจำกัดความหมายของ “a four-thousand-acre stretch of land” ว่าไม่ใช่ที่ดินที่ใดก็ได้ แต่เป็นที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสถานที่เฉพาะ

บทแปลภาษาไทย “อันเป็นที่ตั้งของสนามกอล์ฟสิบแปดหลุมสองสนาม, ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันตกออสเตรียแห่งชาติ, ปายฮอลลิวูด, สวนสัตว์ลอสแอนเจลิส และสวนพฤกษศาสตร์” ทำหน้าที่อย่างเดียวกับอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นคุณานุประโยคที่ขยายนามวลี “ที่ดินสี่พันเอเคอร์ในสวนกริฟฟิธพาร์ก” ด้านหน้าโดยมีประธานสรรพนาม “อัน” เป็นคำเชื่อม นอกจากนี้ บทแปลที่ขีดเส้นใต้ยังจัดเป็นคุณานุประโยคแบบจำกัดความ เพราะเป็นส่วนขยายที่ขาดไม่ได้ หากตัดทิ้งออกไป จะทำให้ความหมายของที่ดินสื่อว่าเป็นที่ดินทั่วไป ไม่เฉพาะเจาะจงลงไปว่าเป็นตำแหน่งแห่งที่ใดเช่นเดียวกับในภาษาอังกฤษ

(2) เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียง

(159) ST: On the hood above me, I could hear the lion snarling...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 106)

TT: บนฝาครอบรถยนต์เหนือหัว ผมได้ยินเสียงสิงโตแผดคำราม

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 91)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น “...I could hear the lion snarling...” ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “snarling” เป็นอนุประโยคเต็มเติมกริยาแสดงการรับรู้ “hear”

เมื่อเทียบบทแปลภาษาไทยกับต้นฉบับภาษาอังกฤษ พบว่า “ผมได้ยินเสียงสิงโตแผดคำราม” เป็นประโยคกริยาเรียงที่ประกอบขึ้นจาก กริยาแสดงการรับรู้ “ได้ยิน (เสียง)” + กรรม “สิงโต” + กริยาที่ถูกรับรู้ “แผดคำราม” ดังนั้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “แผดคำราม” ในภาษาไทยจึงทำหน้าที่เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียงที่กริยา “ได้ยิน” และ “แผดคำราม” เป็นหน่วยที่เท่ากัน ต่างจากภาษาอังกฤษที่แบ่งระหว่างกริยาแท้กับกริยาไม่แท้ อย่าง “hear” และ “snarling” ตามลำดับ

(3) เป็นภาคแสดงในประโยคเดียว

(160) ST: There was a white woman with dark hair clinging to a large rock in

the middle of the river.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 124)

TT: ผู้หญิงตัวขาวผมดำคนหนึ่งกำลังเกาะหินก้อนใหญ่กลางแม่น้ำ

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 105)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “clinging to a large rock in the middle of the river” เป็นอนุประโยคอนุประโยครูปขยายปัจจุบันที่ลงความนามวลี “a white woman with dark hair” แบบจำกัดความ ทว่า เมื่อแปลอนุประโยคนี้เป็นภาษาไทย ผู้แปลได้เปลี่ยนอนุประโยครูปกริยาขยายดังกล่าวให้เป็นกริยา “เกาะ” ในภาคแสดงภาษาไทยและไม่แปล “There was” ในที่นี้ การเป็นภาคแสดงเป็นหน้าที่ใหม่ ที่ไม่มีในการลงความ (elaboration) ตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) แต่กลับปรากฏในภาษาไทย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงหน่วย (unit shift) จากอนุประโยคมาเป็นคำในบทแปล

(4) เป็นภาคแสดงในอนุประโยค

(161) ST: Once in a blue moon you’ll hear about a jackal making off with a baby or something like that...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 146)

TT: คุณอาจเคยได้ยินเรื่องแจ็กเกิลคาบเด็กทารกหนีหรืออะไรเทือกนั้น...

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 121)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “making off with a baby or something like that” ในตัวบทต้นฉบับเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่ทำหน้าที่ลงความคำนาม “jackal” แบบเจาะจง ในที่นี้ เมื่อเทียบตัวบทต้นฉบับกับฉบับแปล ผู้แปลเพิ่มคำนาม “เรื่อง” หน้าคำนาม “jackal” “แจ็กเกิล” ในภาษาไทย ที่มาจากรากโครงสร้าง [นาม + [ที่ / ว่า / ที่ว่า + ประโยค] หรือ “เรื่อง/ที่/แจ็กเกิลคาบเด็กทารกหนีหรืออะไรเทือกนั้น...” ทำให้ฉบับแปลที่ขีดเส้นใต้กลายเป็นอนุประโยคเต็มเต็มนามที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียง “คาบเด็กทารกหนีหรืออะไรเทือกนั้น” เป็นภาคแสดง

(5) เป็นภาคประธานในประโยค

(162) ST: I had ten or fifteen bites throbbing on my arms and chest...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 129)

TT: แขนกับอกมีตุ่มจากการโดนกัดสับหรือสับห้ำตุ่ม...

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 109)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “throbbing on my arms and chest” เป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่ลงความนามวลี “ten or fifteen bites” แบบจำกัดความ ทว่า ในการแปลประโยคนี้ ผู้แปลเรียงเรียงคำในประโยคใหม่ โดยย้ายให้นามวลี “my arms and chest” ในอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษมาเป็นภาคประธานของประโยคภาษาไทย และไม่แปลกริยาขยายปัจจุบัน “throbbing” ที่หมายถึง to produce a strong, regular beat (Online Cambridge Dictionary, 2023) หรือ กิริยาเต้นตุบ ๆ เป็นจังหวะ ซึ่งในที่นี้หมายถึง อาการปวดตุบ ๆ

การเปลี่ยนอนุประโยคกริยาขยายเป็นภาคประธานในลักษณะนี้เป็นการเปลี่ยนโครงสร้าง (structure shift) ตามแนวทางของ Catford (1965) และไม่มีในการขยายความตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) แต่กลับปรากฏในภาษาไทย เนื่องจากการเรียงลำดับคำใหม่

2. ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อน

ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อนมี 9 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 19 ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อน

ลำดับ	ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	8	26.67
2	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	8	26.67
3	คุณานุประโยค	4	13.33

4	กริยาวลีในอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว	3	10
5	กริยาเรียงในประโยค	3	10
6	นามวลี	1	3.33
7	กริยาวลีในประโยคเดียว	1	3.33
8	กริยาเรียงในอนุประโยค	1	3.33
9	วิเศษณานุประโยค (บ่งบอกกาล)	1	3.33

(1) ส่วนประกอบของประโยคซ้อน

(163) ST: The gruesome sound of the skillet bonking Attlila's skull made me wince.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 228-229)

TT: เสียงกระทะกระทะแทกกะโหลกแอตติลาช่างน่าสยดสยองจนผมสะดุ้ง

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 182)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “bonking Attlila's skull” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความคำนาม “the skillet” “กระทะ” แบบจำกัดความ ซึ่งชี้เฉพาะความหมายของกระทะว่าเป็นกระทะที่ “bonking Attlila's skull” “กระทะแทกกะโหลกแอตติลา” ไม่ใช่กระทะใบใดก็ได้

ในที่นี้ ส่วนที่ขีดเส้นใต้ในบทแปล “กระทะแทกกะโหลกแอตติลา” ทำหน้าที่ลงความคำนามเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นส่วนที่ตัดออกไม่ได้ หากตัดออกแล้ว จะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเป็นกระทะใบใด ทว่า ส่วนที่ขีดเส้นใต้ในบทแปลมีรูปภาพเป็นส่วนประกอบของประโยคซ้อน กล่าวคือ เป็นคุณานุประโยคไร้คำเชื่อม ที่มาจากการละประพจน์สรรพนามจากประโยคเต็มว่า “เสียงกระทะที่กระทะแทกกะโหลกแอตติลาช่างน่าสยดสยองจนผมสะดุ้ง”

(2) ส่วนประกอบของกริยาเรียง

- (164) ST: I could feel my heartbeat hammering in my ears as my eyes scanned the room.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 239)

TT: ผมได้ยินเสียงหัวใจเต้นกระหน่ำในสองหูขณะกวาดตามองไปทั่วห้อง

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 189)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “...hammering in my ears...” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคกรุปกริยาขยายปัจจุบันที่ประกอบขึ้นจากคำกริยาแสดงการรับรู้ “feel” ตามด้วยกรรม “my heartbeat” และส่วนเติมเต็มกริยา “hammering” ซึ่งเป็นกริยาไม่แท้

ทว่า ส่วนที่ขีดเส้นใต้ในบทแปลในภาษาไทย “...เต้นกระหน่ำในสองหู...” มีรูปภาพเป็นส่วนหนึ่งของกริยาเรียงแสดงการรับรู้ ในภาษาไทยนั้น คำกริยาเรียงในประโยคกริยาเรียงเป็นหน่วยที่เท่ากัน ไม่มีการแบ่งระหว่างกริยาแท้กับกริยาไม่แท้ ดังนั้น “เต้นกระหน่ำ” จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ถูกรับรู้โดยกริยาแสดงการรับรู้ “ได้ยิน”

(3) คุณานุประโยค

- (165) ST: As the two lions approach, a vulture standing a woman's face shrugs its shoulders and takes flights...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 87)

TT: เมื่อสองสิงโตเข้ามาใกล้ ร่างตัวหนึ่งซึ่งยืนอยู่บนหน้าของศพผู้หญิงก็ยกไหล่แล้วกระพือปีกขึ้น...

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 77)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “standing a woman's face shrugs its shoulders and takes flights” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคกรุปกริยาขยายที่ขยายคำนาม vulture แบบเจาะจง ซึ่งชี้เฉพาะร่างตัวที่กำลังแสดงอาการกับกริยาอื่นเมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับกับบทแปล พบว่า บทแปล “ซึ่งยืนอยู่บนหน้าของศพผู้หญิงก็ยกไหล่

แล้วกระพือปีกขึ้น” มีรูปภาพเหมือนกับรูปภาพของตัวบทต้นฉบับ กล่าวคือ เป็นคุณานุประโยค ซึ่งเป็นอนุประโยคทำหน้าที่ขยายนามเช่นกัน โดยมีตัวบ่งชี้ “ซึ่ง” นำหน้า

(4) กริยาวลีในอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว

(166) ST: I found myself wanting another brush of her lips.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 139)

TT: ผม...รู้สึกตัวว่าปรารถนาสัมผัสบางเบาจากริมฝีปากเธออีกสักครั้ง

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 115)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาพของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “wanting another brush of her lips” เป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันเป็นการกระทำที่ถูกรับรู้โดยกริยาแท้ “found” ทว่า เมื่อผู้แปลแปลส่วนที่ขีดเส้นใต้นี้เป็นภาษาไทย ผู้แปลเพิ่มคำว่า “ว่า” ซึ่งเป็นตัวนำส่วนเติมเต็มกริยา (verb complementizer) เข้าไปหลังคำแสดงการรับรู้ “รู้สึก” ทำให้ส่วนที่ขีดเส้นใต้ในบทแปล “ปรารถนาสัมผัสบางเบาจากริมฝีปากเธออีกสักครั้ง” กลายเป็นรูปภาพกริยาวลีที่เป็นส่วนหนึ่งของอนุประโยคเติมเต็มกริยา (verb complement) ซึ่งสามารถแยกให้เป็นประโยคเดี่ยวอีกหนึ่งประโยคได้

(5) กริยาเรียงในประโยค

(167) ST: A week later, I found myself heading south down I-95 again with the DO NOT COPY key...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 37)

TT: หนึ่งสัปดาห์หลังหมดหน้าที่ ผมขับรถมุ่งหน้าลงใต้ไปตามถนน I-95 อีกหน พร้อมกุญแจ ‘ห้ามทำสำเนา’

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 77)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “heading south down I-95 again with the DO NOT COPY key” คืออนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันซึ่งเป็นการกระทำที่ถูกรับรู้โดยกริยาแท้ “found” ทว่า เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่างต้นฉบับกับฉบับแปล พบว่า ผู้แปลไม่แปลกริยาแท้แสดงการรับรู้ “found” และเปลี่ยนรูปภาษาต้นทางให้เป็นกริยาเรียงแสดงทิศทางในภาษาปลายทาง “ขับรถมุ่งหน้าลงใต้”

(6) นามวลี

(168) ST: I had ten or fifteen bites throbbing on my arms and chest...

(Patterson and Ledwidge, 2021, p. 129)

TT: แขนกับอกมีตุ่มจากการโดนกัดสับหรือสับห้าตุ่ม...

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 109)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “throbbing on my arms and chest” คืออนุประโยครูปกริยาขยายที่ทำหน้าที่ลงความนามวลี “ten or fifteen bites” แบบจำกัดความ ทว่า เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้กับฉบับแปล จะพบว่า อนุประโยครูปกริยาขยายถูกแปลให้เป็นภาคประธานในประโยคเดียวในภาษาไทย ซึ่งอยู่ในรูปนามวลี “แขนกับอก” ซึ่งเป็นสองสิ่งที่มีความสมมูลกันในทางความหมาย

(7) กริยาวลีในประโยคเดียว

(169) ST: There was a white woman with dark hair clinging to a large rock in the middle of the river.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 124)

TT: ผู้หญิงตัวขาวผมหอมดำคนหนึ่งกำลังเกาะหินก้อนใหญ่กลางแม่น้ำ

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 105)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “clinging to a large rock in the middle of the river” มีรูปภาษาเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่ทำหน้าที่ขยายนามวลี “a white woman with dark hair” แบบจำกัดความ ทว่า เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวอย่าง

ต้นฉบับกับบทแปล พบว่า รูปภาษาของภาษาปลายทางแตกต่างจากรูปภาษาต้นทาง เพราะผู้แปลเปลี่ยนจากอนุประโยคกริยาขยายให้เป็นกริยวลี “กำลังเกาะหิ้งก้อนใหญ่กลางแม่น้ำ” ในประโยคเดียว ซึ่งประกอบขึ้นจาก คำแสดงการณลักษณะ “กำลัง” + กริยาลำพัง “เกาะ” + นามวลี “หิ้งก้อนใหญ่กลางแม่น้ำ”

การเปลี่ยนแปลงของรูปภาษาปลายทางนี้อาจเกิดจากการใช้ expletive construction หรือ ประธานหุ่นหรือประธานดัมมี่ (dummy) “there was” ซึ่งเป็นส่วนมูลฐานทางวากยสัมพันธ์รูปนัย (formal syntax) ที่ปรากฏในโครงสร้างประโยคเพื่อให้ประโยคสมบูรณ์และถูกไวยากรณ์ แต่ไม่มีความหมายในตัว (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2557: 148) ผู้แปลจึงเรียงลำดับคำให้ “a white woman” เป็นประธานของประโยคแล้วเปลี่ยนให้กริยาไม่แท้เป็นภาคแสดงในฉบับแปลเพื่อสร้างบทแปลที่เป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง

(8) กริยาริยในอนุประโยค

(170) ST: Once in a blue moon you'll hear about a jackal making off with a baby or something like that...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 146)

TT: คุณอาจเคยได้ยินเรื่องแจ็กเกิลคาบเด็กทารกหนีหรืออะไรเทือกนั้น...

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 121)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “making off with a baby or something like that” ในตัวบทต้นฉบับเป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่ทำหน้าที่ลงความคำนาม “jackal” แบบเจาะจง ในที่นี้ เมื่อเทียบตัวบทต้นฉบับกับฉบับแปล พบว่า รูปภาษาต้นทางเปลี่ยนไปเป็นกริยาริยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในอนุประโยคเต็มเต็มนามในภาษาปลายทาง อันเป็นผลมาจากการที่ผู้แปลเพิ่มคำนาม “เรื่อง” หน้าคำนาม “jackal” “แจ็กเกิล” ในภาษาไทย ที่มาจากโครงสร้าง [นาม + [ที่ / ว่า / ที่ว่า + ประโยค] หรือ “เรื่อง/ที่/แจ็กเกิลคาบเด็กทารกหนีหรืออะไรเทือกนั้น...”

(9) วิเศษณานุกรม (บ่งบอกกาล)

(171) ST: I did a double take when I spotted her talking on her cell phone...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 114)

TT: ผมจ้องมองเธอขณะคุยโทรศัพท์...

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 120)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “talking on her cell phone” คืออนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันซึ่งเป็นภาคแสดงในอนุประโยคซ้อนที่ฝังอยู่ในอนุประโยคหลัก “I spotted her” ทว่า เมื่อผู้แปลแปลส่วนที่ขีดเส้นใต้นี้เป็นภาษาไทย ผู้แปลเพิ่มคำบุพบท “ขณะ” ทำให้รูปภาษาต้นทางเปลี่ยนไปเป็นวิเศษณานูประโยคบ่งบอกกาล

3. กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อนจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อนสัมพันธ์กับหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษ ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอตารางแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์รูปภาษาปลายทางที่ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อนในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง

หน้าที่ของอนุประโยค รูปกริยาขยาย ภาษาอังกฤษ	หน้าที่รูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
ลงความคำนามแบบ จำกัดความ (จำนวนทั้งหมด 15)	ลงความคำนามแบบจำกัด ความ	12	40
	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยา เรียง	0	0
	เป็นภาคแสดงในประโยคเดียว	1	3.33
	เป็นภาคแสดงในอนุประโยค	1	3.33
	เป็นภาคประธานในประโยค	1	3.33
เป็นภาคแสดงใน อนุประโยคเติมเต็ม	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	0	0
	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยา	12	40

(จำนวนทั้งหมด 15)	เรียง		
	เป็นภาคแสดงในประโยคเดียว	3	10
	เป็นภาคแสดงในอนุประโยค	0	0
	เป็นภาคประธานในประโยค	0	0
รวมหน้าที่ที่ตรงกันทั้งหมด		27/30	90/100

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ของรูปภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางในอนุประโยครูปกริยาขยายประเภทการลงความแบบซ้อน

รูปภาษาต้นทาง	หน่วยทางวากยสัมพันธ์ ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
อนุประโยค (จำนวนทั้งหมด 15)	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	8	26.67
	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	0	0
	คุณานุประโยค	4	13.33
	กริยาวลีในอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว	0	0
	กริยาเรียงในประโยค	0	3.33
	นามวลี	1	3.33
	กริยาวลีในประโยคเดียว	1	3.33
	กริยาเรียงในอนุประโยค	1	3.33
	วิเศษณานุประโยค (บ่งบอกกาล)	0	0
อนุประโยคเต็ม (จำนวนทั้งหมด 15)	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	0	0
	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	8	26.67
	คุณานุประโยค	0	0
	กริยาวลีในอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว	3	10
	กริยาเรียงในประโยค	3	10
	นามวลี	0	0
	กริยาวลีในประโยคเดียว	0	0
	กริยาเรียงในอนุประโยค	0	0
	วิเศษณานุประโยค (บ่งบอกกาล)	1	3.33
รวมรูปภาษาที่ตรงกันทั้งหมด		13/30	43.33/100

จากตารางสรุปความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน ประเภทการลงความแบบซ้อนในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ปรากฏข้างต้น จะพบว่าหน้าที่ในรูปภาษาปลายทางตรงกับหน้าที่ในรูปภาษาต้นทางเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 90 ในขณะที่หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางตรงกับรูปภาษาต้นทางเพียงครึ่งหนึ่งของหน้าที่ในรูปภาษาปลายทางตรงกับหน้าที่ในรูปภาษาต้นทาง คิดเป็นร้อยละ 43.33 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า รูปภาษาปลายทางทำหน้าที่เช่นเดียวกับรูปภาษาต้นทาง เพียงแต่ถ่ายทอดผ่านหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่แตกต่างออกไปในภาษาปลายทาง โดยเฉพาะอนุประโยคเติมเต็มในภาษาต้นทางที่มีหน้าที่และรูปภาษาแตกต่างไปจากภาษาปลายทางอย่างสิ้นเชิง เนื่องมาจากการเปลี่ยนระดับ (level shift) ที่ส่งผลให้คำในระดับไวยากรณ์ของภาษาต้นทางที่แบ่งระหว่างกริยาแท้กับกริยาไม่แท้เปลี่ยนมาเป็นระดับคำกริยาในภาษาปลายทาง

กลวิธีการปรับบทแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อนจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 กลวิธีซึ่งมีกลวิธีย่อยรวมกันทั้งหมด 8 กลวิธี โดยมี 5 วิธีที่สอดคล้องกับแนวทางการแปลกริยาลีภาษาอังกฤษ โครงสร้าง present participle (V.-ing) ในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) ได้แก่ 1) การเพิ่มคำ ที่ ซึ่ง อัน 2) การเปลี่ยนกริยาลีเป็นกริยาแท้ (ภาคแสดง) 3) เปลี่ยนกริยาลีภาษาอังกฤษให้เป็นสังกรประโยค (ประโยคซ้อน) 4) การเรียงลำดับคำใหม่ และ 5) ตัดไม่แปลกริยาลีภาษาอังกฤษ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 22 กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อน จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ลำดับ	กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง	16	53.33
1.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของกริยาเรียง	8	26.67
1.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาลีในอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว	3	13.33
1.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค	3	10

1.4	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียง ในอนุประโยค	1	3.33
1.5	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาลี ในประโยคเดียว	1	3.33
2	การละองค์ประกอบบางอย่างใน กรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง	8	26.67
2.1	ละประพันธสรรพนาม	8	26.67
3	การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างใน กรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง	5	16.33
3.1	เพิ่มประพันธสรรพนาม “ที่” หรือ “อัน”	4	13.33
3.2	เพิ่มคำบ่งบอกเวลา “ขณะ”	1	3.33
4	การตัด	1	3.33
4.1	ไม่แปลอนุประโยครูปกริยาขยาย ปัจจุบัน	1	3.33

1. การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง

1.1 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของกริยาเรียง

(172) ST: I couldn't see where, but I'd heard bullets hitting meat.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 126)

TT: มองไม่เห็นว่าโดนตรงไหนแต่ได้ยินเสียงกระสุนกระทบเนื้อมันแน่ ๆ

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 106)

บทวิเคราะห์

ประโยค “...I'd heard bullets hitting meat” ข้างต้นเป็นประโยคที่ประกอบด้วย อนุประโยคสองอนุประโยคได้แก่ อนุประโยคหลัก “I'd heard bullets” และอนุประโยค เติมเต็ม “bullets (were) hitting meat” ในที่นี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัว บทต้นฉบับ พบว่า “hitting” เป็นกริยาที่มีการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์หรือกริยาไม่แท้ที่ทำ หน้าที่เป็นภาคแสดงในอนุประโยคเติมเต็ม และเมื่อเทียบส่วนนี้กับส่วนที่ขีดเส้นใต้ในฉบับ

แปล พบว่า ผู้แปลแปลโดยเปลี่ยนอนุประโยคเดิมเต็ม “hitting meat” ให้เป็นส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียงแสดงการรับรู้ “กระทบ” ซึ่งประกอบขึ้นจากหน่วยสร้างกริยาเรียงดังนี้ : กริยาเรียงแสดงการรับรู้ “ได้ยิน (เสียง)” + กรรม “กระสุน” + กริยาที่ถูกรับรู้ “กระทบ”

1.2 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาวลีในอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว

(173) ST: ...I felt the driverless truck rocking and fishtailing at random across the grass.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 106)

TT: ...รู้สึกได้เลยว่ารถที่ไร้คนขับกำลังกวัดแกว่งตึงตึงตามยถากรรมข้ามทุ่งหญ้า

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 91)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “rocking and fishtailing at random across the grass” ในต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่ปัจจุบันทำหน้าที่เป็นภาคแสดงในอนุประโยคเดิมเต็ม “the driverless truck (was) rocking and fishtailing at random across the grass” ที่ฝังอยู่ในอนุประโยคหลัก “I felt the driverless truck” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเติมคำว่า “ว่า” ที่เป็นตัวนำส่วนเติมเต็ม (complementizer) ทำให้ส่วนที่ตามมา “กำลังกวัดแกว่งตึงตึงตามยถากรรมข้ามทุ่งหญ้า” กลายเป็นกริยาวลีในอนุประโยคเดิมเต็มกริยา (verb complement)

1.3 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค

(174) ST: Since we'd landed at the deserted camp, I'd found myself thinking about my first trip to Africa.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 89)

TT: นับตั้งแต่ขับเข้าไปในแคมป์ร้าง ผมก็เฝ้าแต่คิดถึงทริปแอฟริกาครั้งแรกของ
ตัวเอง

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 78)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “thinking about my first trip to Africa” เป็นอนุประโยคกรุปกริยาขยายปัจจุบันซึ่งทำหน้าที่เป็นภาคแสดงในอนุประโยคเต็มเต็ม “(I was) thinking about my first trip to Africa” ที่ฝังอยู่ในประโยคหลัก “I’d found myself” ทว่า เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเปลี่ยนอนุประโยคเต็มเต็มภาษาอังกฤษให้เป็นกริยาเรียงในภาษาไทยโดยไม่แปลกริยาแท้แสดงการรับรู้ “found” แปลที่ได้จึงเป็นอนุประโยคหลักที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียง “เฝ้า[แต่]คิดถึง” เป็นภาคแสดง

1.4 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในอนุประโยค

(175) ST: Once in a blue moon you’ll hear about a jackal making off with a baby or something like that...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 146)

TT: คุณอาจจะได้ยินเรื่องแจ็กเกิลคาบเด็กทารกหนีหรืออะไรเทือกนั้น...

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 121)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาษาของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “making off with a baby or something like that” ในตัวบทต้นฉบับเป็นอนุประโยคกรุปกริยาขยายปัจจุบันที่ทำหน้าที่ลงความคำนาม “jackal” แบบเจาะจง ในที่นี้ เมื่อเทียบตัวบทต้นฉบับกับส่วนที่ขีดเส้นใต้ในฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำนาม “เรื่อง” ซึ่งละประพันธสรรพนาม “ที่” หน้าคำนาม “jackal” “แจ็กเกิล” ดังแสดงในประโยคเต็มได้ว่า “เรื่องที่แจ็กเกิลคาบเด็กทารกหนีหรืออะไรเทือกนั้น” ด้วยเหตุนี้ส่วนที่ตามหลังคำนาม “แจ็กเกิล” จึงกลายเป็นกริยาวลีในอนุประโยคเต็มเต็มนาม

1.5 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาวลีในประโยคเดียว

(176) ST: There was a white woman with dark hair clinging to a large rock in the middle of the river.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 124)

TT: ผู้หญิงตัวขาวผมหอมคนหนึ่งกำลังเกาะหินก้อนใหญ่กลางแม่น้ำ

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 105)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “clinging to a large rock in the middle of the river” เป็นอนุประโยคบุพบทขยายปัจจุบันที่ทำหน้าที่ลงความนามวลี “a white woman with dark hair” แบบจำกัดความ ทว่า เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับกับบทแปล พบว่า ผู้แปลแปลโดยเปลี่ยนให้อนุประโยคบุพบทขยาย “clinging” ซึ่งเป็นกริยาไม่แท้ให้เป็นกริยาวลีในประโยคดังอธิบายในตัวอย่างที่ (169)

1. การละองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่ตั้งรูปภาษาต้นทาง

1.1 ละประพันธสรรพนามในอนุประโยค

(177) ST: There was a small crowd milling around a table set with cheap hors d'oeuvres, water pitches, and coffee urns...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 170)

TT: มีคนกลุ่มเล็ก ๆ รุมกันอยู่แถวโต๊ะวางออร์เดิร์ฟกระจอก ๆ, เขี่ยอกน้ำ, และหม้อกาแฟ

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 141)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “milling around a table set with cheap hors d'oeuvres, water pitches, and coffee urns” เป็นอนุประโยคบุพบทขยายปัจจุบันที่ทำหน้าที่ลงความนามวลี “a small crowd” แบบจำกัดความ ในที่นี้ เมื่อเทียบเฉพาะส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตัวบทต้นฉบับกับส่วนที่ขีดเส้นใต้ในบทแปล พบว่า ผู้แปลเปลี่ยนอนุประโยคบุพบทขยายให้เป็นส่วนประกอบของประโยคซ้อนที่ละประพันธสรรพนาม *ที่* ซึ่งอัน ซึ่งสามารถทดสอบได้โดยการเติม “ที่” หลังนามวลีในประโยคได้ว่า “[มีคนกลุ่มเล็ก ๆ] ที่ รุมกันอยู่แถวโต๊ะวางออร์เดิร์ฟกระจอก ๆ, เขี่ยอกน้ำ, และหม้อกาแฟ” ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างของอนุประโยคบุพบทขยายปัจจุบันในตัวบทต้นฉบับที่ลดรูปมาเช่นกันจากประโยคเต็มว่า “There was a small crowd that were milling around a table set with cheap hors d'oeuvres, water pitches, and coffee urns”

2. การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่ตั้งรูปภาษาต้นทาง

3.1 เพิ่มประพันธสรรพนาม “ที่” หรือ “อัน”

- (178) ST: ...the roomful of whispers broke into a full-blast cacophony of forty people trying to shout over each other all at once.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 174)

TT: ...เสียงกระซิบเมื่อครู่ก็ระเบิดเป็นเสียงแข็งแซ่พังไม่ได้ศัพท์ของคนสี่สิบคนที่พยายามตะโกนหาทุกคนพร้อม ๆ กัน

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 143-144)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “trying to shout over each other all at once” เป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่ทำหน้าที่ลงความนามวลี “forty people” แบบจำกัดความ เนื่องจากไม่มีเครื่องหมาย comma (,) นำหน้าอนุประโยค ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับกับส่วนที่ขีดเส้นใต้ในบทแปล พบว่า ผู้แปลแปลโดยรักษาโครงสร้างอนุประโยคที่ทำหน้าที่ขยายนามวลีเช่นเดียวกัน โดยการแปลให้เป็นคุณาอนุประโยคพร้อมกับเพิ่มคำบ่งชี้ “ที่” ทำให้บทแปลที่ได้มีลำดับชั้น (rank) เท่ากับของต้นฉบับ

3.2 เพิ่มคำบ่งบอกเวลา “ขณะ”

- (179) ST: I did a double take when I spotted her talking on her cell phone...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 114)

TT: ผมจ้องมองเธอขณะคุยโทรศัพท์...

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 120)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “talking on her cell phone” คืออนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันซึ่งเป็นภาคแสดงในอนุประโยคเต็มเต็ม “she (was) talking on her cell phone” ที่ฝังอยู่ในอนุประโยคหลัก “I spotted her” ทว่า เมื่อผู้แปลแปลส่วนที่ขีดเส้นใต้เป็นภาษาไทย ผู้แปลเพิ่มคำบุพบท “ขณะ” ทำให้รู้ภาษาต้นทางที่เป็นอนุ

ประโยคยังคงรูปอนุประโยคเช่นเดิม หากแต่ทำหน้าที่เปลี่ยนจากการเป็นส่วนเดิมเต็มไปเป็น การบ่งบอกกาลแทน

4. การตัด

4.1 ไม่แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน

(180) ST: I had ten or fifteen bites throbbing on my arms and chest...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 129)

TT: แขนกับอกมีตุ่มจากการโดนกัดสับหรือสับห้าตุ่ม...

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 109)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “throbbing on my arms and chest” เป็น อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่ทำหน้าที่ลงความนามวลี “ten or fifteen bites” แบบ จำกัดความ ทว่า ในการแปลประโยคนี้ ผู้แปลเรียงเรียงคำในประโยคใหม่ โดยย้ายให้นามวลี “my arms and chest” “แขนกับอก” ในอนุประโยคกริยาขยายมาเป็นภาคประธาน ของประโยคในภาษาไทย และไม่แปลรูปกริยาขยายปัจจุบัน “throbbing”

4.1.2 การเสริมความ

สำหรับอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ (extension) ผู้วิจัยได้ คัดเลือกตัวอย่างเฉพาะชนิดการรวม (addition) เนื่องจากไม่พบอนุประโยคกริยาขยายประเภท การเสริมความ ชนิดการหลากหลาย (variation) ตัวอย่างที่คัดเลือกทั้งหมดประกอบด้วย 40 ประโยค โดย ในส่วนนี้จะประกอบไปด้วยหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูป ภาษาปลายทาง และกลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ตามลำดับดังนี้

1. หน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม ใน ภาษาปลายทาง

หน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความในภาษาอังกฤษคือการ ขยายอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางที่ ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันมี 2 หน้าที่ดังนี้

ตารางที่ 23 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภท
การเสริมความ ชนิดการรวม ในภาษาปลายทาง

ลำดับ	หน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	39	97.5
2	เป็นส่วนประกอบของภาคแสดงในประโยค	1	2.5

1. เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่

จากการเคราะห์ข้อมูล พบว่า หน้าที่ขยายอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่เกิดขึ้นใน
โครงสร้าง 3 แบบดังนี้

1.1 โครงสร้าง ||| Subject + Verb || Present Participle Clause |||

(181) ST: The dolphins tunnel deeper across the deck, sliding all over each other.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 293)

TT: ผูกโลมามุดตัวลึกลงและเลื่อนขยับทาบทับกันไปมา

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 231)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “sliding all over each other” เป็นอนุ
ประโยครูปกริยาขยายที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคตั้งต้น “The dolphins tunnel
deeper across the deck” เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปลพบว่า บท
แปล “และเลื่อนขยับทาบทับกันไปมา” ทำหน้าที่เหมือนกับอนุประโยครูปกริยาขยายใน
ต้นฉบับ เนื่องจากการให้ข้อมูลใหม่ที่มีความหมายไม่สอดคล้องกับอนุประโยคตั้งต้นและเชื่อม
โดยวิเศษณ์ “และ” ในระดับสัมพันธ์สารเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน

1.2 โครงสร้าง ||| Subject + Verb + || (with) Noun + Present Participle Clause |||

(182) ST: He holds it down and takes a bite, his jaw making a popping sound

a bite, his jaw making a popping sound...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 87)

TT: เจ้าสิงโตตาเดียวใช้อุ้งเท้าคุณก้อนเนื้อตรงหน้าแล้วก้มลงกัด ขากรรไกรของมัน
ส่งเสียงกรบกรับ...

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 77)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “his jaw making a popping sound a bite, his jaw making a popping sound” เป็นอนุประโยคขยายที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “He holds it down and takes a bite” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า บทแปล “ขากรรไกรของมันส่งเสียงกรบกรับ” ทำหน้าที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลักเช่นเดียวกับอนุประโยคขยายในภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการขึ้นประโยคเพื่อเชื่อมความในระดับสัมพันธ์สาร นอกจากนี้ ยังมีการใช้สรรพนาม “มัน” เพื่ออ้างถึงประธานในอนุประโยคหลักอีกด้วย

โครงสร้าง ||| Subject + Reporting Verb || Present Participle Clause |||

(183) ST: “Get them off me! No!” Chloe said, pushing me away.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 193)

TT: “เอามันออกไป! อย่า!” โคลอี้พูดแล้วผลักผมออก

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 158)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “pushing me away” เป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก ““Get them off me! No!” Chloe said” เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า บทแปล “แล้วผลักผมออก” ทำหน้าที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลักเช่นเดียวกับอนุประโยคกริยาขยายในภาษาอังกฤษ ซึ่งสังเกตได้จากการที่ผู้แปลเติมคำวิเศษณ์ “แล้ว” ที่บ่งชี้การกระทำใหม่อีกการกระทำหนึ่ง

(2) เป็นส่วนประกอบของภาคแสดง

(184) ST: She was rushing forward, pushing at the cops as she screamed.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 206)

TT: เธอวิ่งตรงมาผลักกลุ่มตำรวจพร้อมร้องตะโกน

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 167)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “pushing at the cops as she screamed” “ผลักกลุ่มตำรวจพร้อมร้องตะโกน” เป็นอนุประโยคบุพบยปัจจุบันที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “She was rushing forward” “เธอวิ่งตรงมา” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า เมื่อเข้าสู่การกระบวนการแปล หน้าของภาษาต้นทางเปลี่ยนไปเป็นส่วนประกอบของภาคแสดงที่อยู่ในรูปกริยาเรียงแสดงวัตถุประสงค์ กล่าวคือ “ผลักกลุ่มตำรวจพร้อมร้องตะโกน” เป็นกริยาตัวที่สามที่แสดงวัตถุประสงค์และเรียงซ้อนต่อจากกริยาแสดงอากัปกิริยา “วิ่ง” และกริยาแสดงทิศทาง “มา” ในที่นี้ สามารถพิสูจน์หน่วยสร้างกริยาเรียงได้โดยเพิ่มคำว่า “เพื่อ” ในประโยคกริยาเรียงประโยคว่า “เธอวิ่งตรงมาเพื่อผลักกลุ่มตำรวจพร้อมร้องตะโกน”

2. ประเภทของรูปภาพปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคบุพบยปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม

ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคบุพบยปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม มี 4 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 24 ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคบุพบยปัจจุบันประเภทการเสริมความ

ลำดับ	ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ ของรูปภาพปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	ประโยค	37	92.5
2	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	1	2.5
3	บุพบทวลี	1	2.5
4	วิเศษณ์ อนุประโยค (บ่งบอก เป้าหมาย)	1	2.5

(1) ประโยค

(185) ST: He hops up and down, howling in excitement.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 222)

TT: มันกระโดดขึ้นลง ร้องตะโกนด้วยความตื่นเต้น

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 178)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “howling in excitement” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปขยายที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “He hops up and down” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า รูปภาพปลายทางในฉบับแปลคือ ประโยคอีกหนึ่งประโยค ซึ่งเชื่อมความกับประโยคแรกในระดับสัมพันธ์สารโดยใช้การละ (ellipsis) ประธานที่เป็นตัวเดียวกันของทั้งอนุประโยคหลักและอนุประโยคขยาย ในที่นี้ หากแสดงประโยคทั้งสองประโยคแบบสมบูรณ์ จะได้ว่า “มันกระโดดขึ้นลง มันร้องตะโกนด้วยความตื่นเต้น”

(2) ส่วนประกอบของกริยาเรียง

(186) ST: She was rushing forward, pushing at the cops as she screamed.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 206)

TT: เธอวิ่งตรงมาผลักกลุ่มตำรวจพร้อมร้องตะโกน

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 167)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “pushing at the cops as she screamed” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปขยายที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “She was rushing forward” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า เมื่อเข้าสู่การกระบวนแปล รูปภาพต้นทางเปลี่ยนไปเป็นรูปภาพที่เป็นส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียง กล่าวคือ “มาผลักกลุ่มตำรวจพร้อมร้องตะโกน” ประกอบด้วยคำกริยา “มา” และ “ผลัก” ซึ่งต่อจากคำกริยาคำที่หนึ่ง “วิ่ง” โดยจะพบว่าส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียง

ในภาษาไทยเป็นกริยาเรียงแสดงวัตถุประสงค์ที่มีคำกริยาเรียงซ้อนกัน 3 คำ ดังอธิบายในตัวอย่างที่ (184)

(3) บัพทวลี

(187) ST: Two more leopards arrived, skulking slyly in the hallway.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 356)

TT: เสือดาวอีกสองตัวย่างเข้ามาด้วยท่าทางลับ ๆ ล่อ ๆ

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 278)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “skulking slyly in the hallway” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคขยายที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “Two more leopards arrived” กล่าวคือ เป็นการให้ข้อมูลใหม่เกี่ยวกับท่าทางของเสือดาว ทว่า เมื่อแปลเป็นภาษาไทย ผู้แปลได้เปลี่ยนรูปภาพของต้นฉบับให้เป็นให้เป็นบัพทวลี โดยเพิ่มคำบุพบท “ด้วย” แล้วเปลี่ยนรูปกริยาขยาย “skulking” ให้เป็นคำนาม “ท่าทาง” แทน

(4) วิเศษณานุประโยค (บ่งบอกเป้าหมาย)

(188) ST: Quickly, deliberately, he runs through the apartment, clicking off all the lights.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 224)

TT: จิ้งวิงผลุนผลันข้ามห้องเพื่อไปปิดไฟทุกดวง

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 179)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “clicking off all the lights” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคขยายที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “he runs through the apartment” เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ฉบับแปลมีรูปภาพเป็นวิเศษณานุประโยคบ่งบอกเป้าหมาย เนื่องจากผู้แปลเติมคำบุพบทบอกเป้าหมาย “เพื่อ” นำหน้าวิเศษณานุประโยค “ไปปิดไฟทุกดวง”

3. กลวิธีการปรับบทแปลการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความสัมพันธ์กับหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาอังกฤษ ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอตารางแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม ในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง

หน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่ (จำนวนทั้งหมด 40)	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	39	97.5
	เป็นส่วนประกอบของภาคแสดง	1	2.5
รวมหน้าที่ที่ตรงกันทั้งหมด		39/40	97.5/100

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ของรูปภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางในอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม

รูปภาษาต้นทาง	หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
อนุประโยค (จำนวนทั้งหมด 40)	ประโยค	37	92.5
	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	1	2.5
	บุพบทวลี	1	2.5
	วิเศษณานุประโยค (บ่งบอกเป้าหมาย)	1	2.5
รวมรูปภาษาที่ตรงกันทั้งหมด		1/40	2.5/100

จากตารางสรุปความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม ในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางและ

หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ปรากฏข้างต้น จะพบว่าหน้าที่ในรูปภาษาปลายทางตรงกับหน้าที่ในรูปภาษาต้นทางเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 97.5 ในขณะที่รูปภาษาปลายทางเกือบไม่ตรงกับรูปภาษาต้นทางเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 2.5 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ฉบับแปลทำหน้าที่อย่างเดียวกับภาษาต้นทาง ทว่าถ่ายทอดออกมาในรูปภาษาปลายทางที่ต่างกัน

กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 กลวิธีหลักที่มีกลวิธีย่อยรวมทั้งสิ้น 7 กลวิธี โดยมี 2 กลวิธีที่สอดคล้องกับแนวทางการแปลกริยาลักษณะภาษาอังกฤษโครงสร้าง present participle (V.-ing) ในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) ได้แก่ 1) การขึ้นประโยคใหม่ และ 2) การเปลี่ยนกริยาลักษณะเป็นบุพบทวลี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 27 กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ ชนิดการรวม จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ลำดับ	กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบัน	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง	39	97.5
1.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยค	37	92.5
1.1.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน	15	37.5
1.1.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม "แล้ว" หรือ "และ" และละประธาน	14	35
1.1.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยใช้ประธานในโครงสร้างที่เกิด	4	10
1.1.4	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มประธาน	4	10
1.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของกริยาเรียง	1	2.5
1.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นบุพบทวลี	1	2.5
2	การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่ต้องรูปภาษาต้นทาง	1	2.5

2.1	เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย "เพื่อ"	1	2.5
-----	-------------------------------	---	-----

1. การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง

1.1 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยค

1.1.1 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

(189) ST: Then she stops and watches as the gorillas slowly lumber back into the jungle, vanishing into the trees and ground fog.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 440)

TT: แต่แล้วเธอก็หยุดและมองเหล่ากอริลลาที่ค่อย ๆ ขยับร่างกายอย่างอ้อยอัยกลับเข้าไป หายลับไปหลังหมอกและม่านหมอกระฟ้า

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 343)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “vanishing into the trees and ground fog” เป็นอนุประโยคขยายปัจจุบันที่เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่ ในที่นี้เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า หากมองผิวเผินเพียงแค่ว่าภาษาที่ปรากฏแก่สายตา จะเห็นได้ว่าฉบับแปลเรียงลำดับประโยคคล้ายคลึงต้นฉบับ เนื่องจากอนุประโยค “หายลับไปหลังหมอกและม่านหมอกระฟ้า” ไม่ปรากฏประธานเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ ทว่า ข้อแตกต่างคือ ภาษาอังกฤษ แบ่งระหว่าง “lumber back” ที่เป็นกริยาแท้ กับ “vanishing” ที่เป็นกริยาไม่แท้ ในขณะที่ภาษาไทยไม่มีการแบ่งเช่นนั้น

สำหรับบทแปลในภาษาไทย ผู้แปลแปลอนุประโยคกริยาขยายโดยขึ้นต้นประโยคอีกประโยคหนึ่งและละประธาน “gorillas” “กอริลลา” ซึ่งเป็นการเชื่อมความในระดับสัมพันธ์สาร นอกจากนี้ การปรับบทแปลเช่นนี้ยังเอื้อโดยธรรมชาติของภาษาไทยที่เป็นภาษาละสรรพนาม (Pro-drop language) เพราะผู้รับสารสามารถตีความการละไว้ในฐานที่เข้าใจนี้ได้จากบริบท โดยกลวิธีนี้ตรงกับวิธีการขึ้นต้นประโยคใหม่ในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559)

1.1.2 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม “แล้ว” หรือ “และ” และละประธาน

(190) ST: The two males turn to the pride, changing their expressions and postures.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 197)

TT: ทั้งคู่หันกลับไปหาฝูงแล้วแสดงท่าทางสื่อนัย

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 77)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ต้นฉบับมีอนุประโยคหลัก “The two males turn to the pride” ที่ให้ข้อมูลเดิม ตามด้วยอนุประโยคขยายปัจจุบันที่ทำหน้าที่เสริมความโดยให้ข้อมูลใหม่ซึ่งอยู่ในส่วนที่ขีดเส้นใต้ “changing their expressions and postures” ในที่นี้ผู้แปลแสดงความเกี่ยวข้องต่อเนื่องกันเป็นลำดับของต้นฉบับในภาษาไทยโดยการเปลี่ยนอนุประโยคกริยาขยายให้เป็นประโยคอีกประโยค และเพิ่มคำวิเศษณ์ “แล้ว”

ในที่นี้ ประโยค “แล้วแสดงท่าทางสื่อนัย” ไม่ใช่ประโยคความเดียว ประโยครวมหรือประโยคซ้อน แต่เป็นการเชื่อมความในระดับสัมพันธ์สารของประโยคแรกและประโยคที่สองที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน

1.1.3 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยใช้ประธานในโครงสร้างที่เกิด

(191) ST: Abe’s body was surrounded by six or seven lions, their manes rustling against each other.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 109)

TT: ศพเบบกำลังโดนสิงโตหกหรือเจ็ดตัวรุ่มล่อม แผงคอพวกมันเสียดกันไปมา

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 94)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในส่วนที่ขีดเส้นใต้ “rustling against each other” ในตัวบทต้นฉบับประกอบขึ้นจากโครงสร้างเต็ม [Subject + Verb] + (with) Noun + Present participle clause กล่าวคือ “Abe’s body was surrounded by six or seven lions, **with** their manes rustling against each other.”

จากการที่อนุประโยครูปกริยาขยายเป็นภาคแสดงของภาคประธานรูปนามวลี “their manes” “แผงคอพวกมัน” ภายในโครงสร้าง ผู้แปลจึงเปลี่ยนรูปกริยาขยาย “rustling” ซึ่งเป็นกริยาไม่แท้ให้เป็นภาคแสดง “เสียด” ของประธานในอนุประโยคใหม่โดยใช้ประธานตัวเดิม ซึ่งเป็นการเปลี่ยนนี้จัดเป็นการเปลี่ยนระดับ (level shift) ตามแนวทางของ Catford (1965) เนื่องจากรูปภาษาของตัวบทต้นฉบับและฉบับแปลอยู่ต่างระดับกัน กล่าวคือ คำในระดับไวยากรณ์ (grammar) ในภาษาต้นทางที่มีการแบ่งเป็นกริยาแท้และกริยาไม่แท้ถูกเปลี่ยนมาเป็นคำในระดับคำศัพท์ (lexis) หรือคำกริยาที่ไม่มีการแบ่งระหว่างกริยาแท้และกริยาไม่แท้ในภาษาปลายทาง

1.1.4 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มประธาน

(192) ST: Beside me, the lion I'd just killed lay on his side, sinking into the loose mud...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 112)

TT: ข้าง ๆ ผม สิงโตที่เพิ่งถูกฆ่าตายกำลังนอนตะแคง ร่างจมพื้นโคลน...

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 97)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “sinking into the loose mud” ในภาษาอังกฤษเป็นอนุประโยคขยายปัจจุบันที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “the lion I'd just killed lay on his side” โดยปรากฏประธานในอนุประโยคแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นโครงสร้างลดรูปมาจาก “the lion I'd just killed lay on his side and sank into the loose mud...” ทว่า เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ในฉบับแปล ผู้แปลขึ้นประโยคอีกหนึ่งประโยคและเพิ่มประธาน “ร่าง” ทำให้ได้ประโยคที่มีทั้งภาคประธานและภาคแสดง ซึ่งยังคงทำหน้าที่เดิมในภาษาอังกฤษ กล่าวคือยังคงเชื่อมความต่อเนื่องของสองอนุประโยค เพียงแต่ในภาษาไทยเรียกการเชื่อมโยงความลักษณะนี้ว่าพันธสารเท่านั้น

1.2 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของกริยาเรียง

(193) ST: She was rushing forward, pushing at the cops as she screamed.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 206)

TT: เธอวิ่งตรงมาผลักกลุ่มตำรวจพร้อมร้องตะโกน

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 167)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “pushing at the cops as she screamed” เป็นอนุประโยคบุพบทปัจจุบันที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “She was rushing forward” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลแปลโดยเปลี่ยนอนุประโยคบุพบทกริยาขยายภาษาอังกฤษให้เป็นส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียงแสดงวัตถุประสงค์ในภาษาไทย ดังอธิบายในตัวอย่างที่ (185)

1.3 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นบุพบทวลี

(194) ST: Two more leopards arrived, skulking slyly in the hallway.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 356)

TT: เสือดาวอีกสองตัวย่างเข้ามาด้วยท่าทางลับ ๆ ล่อ ๆ

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 278)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “skulking slyly in the hallway” เป็นอนุประโยคบุพบทปัจจุบันที่เสริมความให้กับอนุประโยคหลัก “Two more leopards arrived” กล่าวคือ เป็นการให้ข้อมูลใหม่เกี่ยวกับท่าทางของเสือดาว ทว่า เมื่อแปลเป็นภาษาไทย ผู้แปลได้เปลี่ยนอนุประโยคบุพบทประเภทนี้ให้เป็นบุพบทวลี โดยเพิ่มคำบุพบท “ด้วย” แล้วเปลี่ยนรูปกริยาขยาย “skulking” ให้เป็นคำนาม “ท่าทาง” แทน

2. การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง

a. เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย “เพื่อ”

(195) ST: Quickly, deliberately, he runs through the apartment, clicking off all the lights.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 224)

TT: จึงวิ่งผลุนผลันข้ามห้องเพื่อไปปิดไฟทุกดวง

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 179)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “clicking off all the lights” เป็นอนุประโยค
รูปขยายที่ให้ข้อมูลใหม่กับอนุประโยคหลัก “he runs through the apartment” เมื่อ
เทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำบุพบทบอกเป้าหมาย
“เพื่อ” เพื่อทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอนุประโยคหลักและอนุประโยคในบทแปลมีความ
ชัดเจนมากกว่าต้นฉบับที่ไม่ปรากฏคำเชื่อมใดเลย จึงเกิดเป็นอนุประโยคอีกอนุประโยคที่ทำ
หน้าที่เป็นวิเศษณอนุประโยคบอกเป้าหมายและมีรูปภาษา “อนุประโยค” เช่นเดียวกับ
ภาษาต้นทาง

4.1.3 การปรุงความ

ในส่วนของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความ
(enhancement) ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวอย่างอนุประโยครูปกริยาขยายประเภทการปรุงความ เฉพาะ
ประเภทที่มีความสัมพันธ์ไม่ชัดเจน (Enhancing relationship left implicit) เนื่องจากเป็นอนุ
ประโยคประเภทนี้มักสร้างปัญหาในการแปลและทำให้ผู้แปลต้องตีความเองจากบริบท ตัวอย่างที่
คัดเลือกทั้งหมดประกอบด้วย 40 ประโยค โดยในส่วนนี้จะประกอบไปด้วยหน้าที่ของรูปภาษา
ปลายทาง ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทาง และกลวิธีการแปลอนุประโยค
รูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ตามลำดับดังนี้

1. หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความ

หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุง
ความมี 2 หน้าที่ ดังนี้

ตารางที่ 28 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภท
การปรุงความ

ลำดับ	หน้าที่ของรูปภาษา ปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	ปรุงความอนุประโยคตั้ง ต้น	24	60
1.1	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	14	35
1.2	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	3	7.5
1.3	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุ	3	7.5
1.4	ให้ ข้อมูล เกี่ยว กับ เป้าหมาย	3	7.5

1.5	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการ	1	2.5
2	เป็นภาคแสดงในประโยค	16	40

1. ประโยคอนุประโยคตั้งต้น

1.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา

(196) ST: Walking, he dug a tin of chewing tobacco out of one of the pockets of his khaki utility vest, scooped some of it into his fingers, and put a wad under his lip.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 75)

TT: ระหว่างเดิน เขาล้วงไปยาสูบแห้งออกมาจากกระเป๋าเสื้อกั๊กสีกาก็ ใช้นิ้วคีบกำเล็ก ๆ ยัดใส่ปาก

(จิตตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 68)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Walking” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยาย ปัจจุบันที่แสดงความสัมพันธ์แบบไม่เด่นชัดกับอนุประโยคหลัก เนื่องจากไม่ปรากฏคำเชื่อม WH- ที่พอจะบอกความสัมพันธ์ของทั้งสองอนุประโยค อย่างไรก็ดี ผู้รับสารสามารถตีความได้ว่า อนุประโยครูปกริยาขยาย “walking” ทำหน้าที่แสดงเวลาในภาษาอังกฤษ เนื่องจากทำหน้าที่การบอกลำดับเหตุการณ์ที่เป็นพื้นหลัง (background) ซึ่งในที่นี้ อนุประโยคดังกล่าวลดรูปมาจาก “While he was walking...” ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเติมคำเชื่อมบ่งชี้เวลา “ระหว่าง” ในบทแปล เพื่อให้หน้าที่อนุประโยครูปกริยาขยายในภาษาอังกฤษชัดเจนในภาษาไทย

1.2 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล

(197) ST: The cold white fluorescent light slowly buzzed on, illuminating my apartment.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 227)

TT: แสงเยียบเย็นของหลอดฟลูออเรสเซนต์ค่อย ๆ กะพริบติด จนส่องสว่างทั่วอพาร์ทเมนต์

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 181)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “illuminating my apartment” “ส่องสว่างทั่วอพาร์ทเมนต์” เป็นอนุประโยคกรุปกริยาขยายปัจจุบันที่แสดงความสัมพันธ์แบบไม่เด่นชัดกับอนุประโยคหลัก เนื่องจากไม่ปรากฏคำเชื่อมใดภายในประโยค ทว่า สามารถตีความได้ว่า อนุประโยคทำหน้าที่แสดงผลในภาษาอังกฤษ โดยแสดงผลของการกระทำ “buzzed on” “กะพริบติด” ของประธาน “The cold white fluorescent light” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำเชื่อม “จน” ทำให้ความสัมพันธ์ของอนุประโยคทั้งสองชัดเจนมากขึ้นในฉบับแปล

1.3 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุ

(198) ST: Attila whimpered when he saw me putting it together, knowing what it meant when I had to bust the thing out.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 55-56)

TT: แอตทิลาส่งเสียงคร่ำครวญเมื่อเห็นผมทำแบบนั้นเพราะรู้ดีว่ากำลังจะเกิดอะไรขึ้น

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 52)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “knowing what it meant when I had to bust the thing out” เป็นอนุประโยคกรุปกริยาขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์กับอนุประโยคหลักแบบไม่ชัดเจน ทว่า สามารถตีความความสัมพันธ์ได้จากบริบท กล่าวคือ เป็นการแสดงสาเหตุ ซึ่งพิจารณาได้จากความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผล โดยในอนุประโยคหลักนั้น ประธาน “Attila” แสดงอาการ “whimpered” “ส่งเสียงคร่ำครวญ” ซึ่งเป็นผลมาจาก “knowing what it meant when I had to bust the thing out” หรือการรู้ถึงความหมายของการกระทำที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ในที่นี้ ประโยคเต็มของต้นฉบับคือ “Attila whimpered when he saw me putting it together, because he knew what it meant when I had to bust the thing out.”

ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเติมคำเชื่อม “เพราะ” ในบทแปลเพื่อแสดงหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายที่มีความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุเป็นผลกับอนุประโยคหลักให้เด่นชัดในฉบับแปล

1.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย

(199) ST: Clutching my leg, I hobbled around the apartment surveying around the rest of the wreckage.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 237)

TT: ...ก่อนใช้มือรวบขาแล้วกะโผลกทะเลกเพื่อสำรวจเศษซากข้าวของที่เหลืออยู่

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 188)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “surveying around the rest of the wreckage” เป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์กับอนุประโยคหลักแบบไม่ชัดเจน เนื่องจากไม่ปรากฏคำเชื่อมที่เชื่อมทั้งสองอนุประโยคเข้าด้วยกัน ทว่า สามารถตีความความสัมพันธ์จากบริบทได้ว่า อนุประโยคทำหน้าที่แสดงเป้าหมายในภาษาอังกฤษ โดยขยายวัตถุประสงค์ของการกระทำในอนุประโยคหลัก “I hobbled around the apartment” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำเชื่อม “เพื่อ” ซึ่งเป็นบุพบทบ่งบอกเป้าหมาย ทำให้อนุประโยคในภาษาไทยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุประโยคทั้งสองได้เด่นชัดกว่าต้นฉบับ

1.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการ

(200) ST: Using hands and arm signals, they are silent, all but invisible.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 301)

TT: พรางตัวเงียบเชียบโดยใช้เพียงสัญญาณมือและแขน

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 237)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Using hands and arm signals” เป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์กับอนุประโยคหลักแบบไม่ชัดเจน เนื่องจาก

ไม่ปรากฏคำเชื่อมที่เชื่อมทั้งสองอนุประโยคเข้าด้วยกัน ทว่า สามารถตีความจากบริบทได้ว่า อนุประโยคข้างต้นทำหน้าที่แสดงวิธีการในภาษาอังกฤษ โดยแสดงวิธีของการพรางตัวให้เงียบ “silent” ภายในอนุประโยคหลัก ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มบุพบท “โดย” (หรือ ด้วย) ซึ่งเป็นคำนำหน้านามเพื่อให้รู้ว่ำนามนั้นเป็นเครื่องมือหรือเป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องกระทำ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) ดังนั้น บทแปลที่ได้จึงทำหน้าที่แสดงวิธีเช่นเดียวกับอนุประโยครูปกริยาขยายแสดงวิธีในภาษาอังกฤษและทำให้อนุประโยคในภาษาไทยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุประโยคทั้งสองได้เด่นชัดกว่าต้นฉบับ

2. เป็นภาคแสดงในประโยค

(201) ST: Walking slowly backward onto the islet, I took aim at the giant cat that was paddling toward me in the river like a dog.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 111)

TT: ผมเดินถอยหลังช้า ๆ ขึ้นเนิน เล็งไอ้แมวยักษ์ที่กำลังแหวกว่ายตรงเข้าใส่ผมราวกับหมา

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 95)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Walking slowly backward onto the islet” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่แสดงความสัมพันธ์กับอนุประโยคหลักอย่างไม่เด่นชัด เนื่องจากไม่ปรากฏคำเชื่อมใด ๆ แต่ก็พอเดาได้จากบริบทว่า อนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่แสดงลำดับเหตุการณ์ที่เป็นพื้นหลังให้กับอนุประโยคหลัก ทว่า เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับกับฉบับแปล จะพบว่า ผู้แปลได้เปลี่ยนอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษให้เป็นภาคแสดงในประโยคแรกของภาษาไทยแล้วเปลี่ยนให้กริยาแท้ “took” เป็นกริยาตัวที่สองในภาคแสดงของประโยคถัดไปที่เชื่อมความกันอยู่ในระดับสัมพันธ์สาร ทั้งนี้ หน้าที่เป็นภาคแสดงในการขยายของอนุประโยครูปกริยาขยายประเภทการเชื่อมความไม่ใช่หน้าที่ตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) แต่เป็นผลที่เกิดจากการผู้แปลปรับบทแปลให้สอดคล้องกับไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง

2. ประเภทของรูปภาพปลายทางที่ใช้แปดอนุประโยครูปกริยายายปัจจุบันประเภทการ ปรุงความ

ประเภทของรูปภาพปลายทางที่ใช้แปดอนุประโยครูปกริยายายปัจจุบันประเภทการปรุง
ความมี 7 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 29 ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพปลายทางที่ใช้แปดอนุประโยค
รูปกริยายายปัจจุบันประเภทการปรุงความ

ลำดับ	ประเภทของหน่วยทาง วากยสัมพันธ์ของรูปภาพ ปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	วิเศษณานุประโยค	21	52.5
2	กริยาเรียง	8	20
3	ประโยค	6	15
4	กริยาวลีในประโยคเดียว	2	5
5	คุณานุประโยค	1	2.5
6	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	1	2.5
7	นามวลี	1	2.5

1. วิเศษณานุประโยค

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้แปลแปดรูปภาพต้นทางที่เป็นอนุประโยคเป็นวิเศษ
ณานุประโยคในภาษาไทยซึ่งจำแนกออกได้เป็น 5 ประเภท โดยแต่ละประเภทมีหน้าที่แตกต่าง
กันดังนี้

1.1 วิเศษณานุประโยคบ่งบอกกาล

(202) ST: A couple of marabou storks pranced daintily around the lion,
piercing its flesh with their beaks now and then.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 118)

TT: นกกระสาสามารถคู่นึงเดินเหินอย่างงามสง่ารอบสิงโต พลางจิกเนื้อของมันตรง
นั้นตรงนี้

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 100)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “piercing its flesh with their beaks now and then” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจนกับอนุประโยคหลัก เนื่องจากไม่ปรากฏคำเชื่อมแสดงเวลา ทว่าสามารถตีความได้ว่า อนุประโยคทำหน้าที่แสดงเวลาของการเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในต้นฉบับ ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำว่า “พลาจ” ซึ่งหมายถึง ในระยะเวลาเดียวกัน (มักใช้กับกริยาที่ควบคู่กัน) (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) ในส่วนของอนุประโยค ในภาษาปลายทางทำให้เกิดเป็นรูปภาพวิเศษณานุประโยคที่ทำหน้าที่บ่งบอกกาลได้เด่นชัดกว่าต้นฉบับ

1.2 วิเศษณานุประโยคบ่งบอกผล

(203) ST: Dominick charges, knocking the man sideways, out of his shoes.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 14)

TT: โดมินิกวิ่งเข้าปะทะชายหนุ่มทางด้านข้างจนร่างเขากระเด็นหัวหลุดจากรองเท้า

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 21)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “knocking the man sideways” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์ไม่ชัดเจนกับอนุประโยคหลัก “Dominick charges” ทว่าสามารถตีความได้ว่าอนุประโยครูปกริยาขยายทำหน้าที่แสดงผลของการกระทำ “charges” ของอนุประโยคหลัก ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มบุพบทบ่งบอกผล “จน” ในส่วนของอนุประโยคเพื่อแสดงความหมายในเชิงผลลัพธ์ของต้นฉบับในภาษาปลายทางให้เด่นชัดขึ้น พร้อมกับเพิ่มประธาน “ร่าง” ทำให้บทแปลมีรูปภาพเป็นวิเศษณานุประโยคบ่งบอกผล

1.3 วิเศษณานุประโยคบ่งบอกเหตุ

(204) ST: Attila whimpered when he saw me putting it together, knowing what it meant when I had to bust the thing out.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 55-56)

TT: แอตทิลาส่งเสียงคร่ำครวญเมื่อเห็นผมทำแบบนั้นเพราะรู้ดีว่ากำลังจะเกิดอะไรขึ้น

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 52)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “knowing what it meant when I had to bust the thing out” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์ไม่เด่นชัดกับอนุประโยคหลัก “Attila whimpered” เนื่องจากไม่มีคำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ภายในประโยค ทว่า สามารถตีความได้จากบริบทว่า อนุประโยคกริยาขยายทำหน้าที่แสดงสาเหตุในภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่าผู้แปลเติมคำเชื่อม “เพราะ” ในบทแปลเพื่อแสดงหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยาย ทำให้เกิดเป็นวิเศษณานุประโยคที่ทำหน้าที่บ่งบอกเหตุและให้ความสัมพันธ์ของทั้งสองอนุประโยคในฉบับแปลเด่นชัดกว่าในต้นฉบับ

1.4 วิเศษณานุประโยคบ่งบอกเป้าหมาย

(205) ST: I remember crowding around a cheap little TV in our base camp, watching the news.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 179)

TT: ยังจำได้ว่าเรายืนมุงกันรอบทีวีกระจอก ๆ ในฐานเพื่อดูข่าวนี้

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 147)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “watching the news” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์แบบไม่เด่นชัดกับอนุประโยคหลัก ทว่า สามารถตีความได้ว่าอนุประโยคกริยาขยายทำหน้าที่แสดงเป้าหมายของ “crowding around a cheap little TV in our base camp” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำเชื่อม “เพื่อ” ซึ่งเป็นบุพบทบ่งบอกเป้าหมายและใช้นำหน้าวิเศษณานุประโยค ทำให้บทแปลมีรูปภาพเป็นประโยควิเศษณานุประโยคที่ทำหน้าที่บ่งบอกเป้าหมายเช่นเดียวกับอนุประโยคกริยาขยายในต้นฉบับ ซึ่งเป็นการแสดงความสัมพันธ์ของทั้งสองอนุประโยคที่เด่นชัดกว่าต้นฉบับ

1.5 วิเศษณานุกรประโยคแสดงวิธีการ

(206) ST: Using hands and arm signals, they are silent, all but invisible.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 301)

TT: พรางตัวเงียบเชียบโดยใช้เพียงสัญญาณมือและแขน

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 237)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Using hands and arm signals” “ใช้เพียงสัญญาณมือและแขน” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่แสดงวิธีการในภาษาอังกฤษ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มบุพบทบ่งบอกวิธีการ “โดย” ซึ่งเป็นตัวนำส่วนขยายหรือวิเศษณานุกรประโยค ซึ่งมีโครงสร้างเต็ม โดย (ที่) + (ประธาน) + กริยาหลัก กล่าวคือ โดย (ที่) (พวกเขา) ใช้เพียงสัญญาณมือและแขน ดังนั้น รูปภาพที่ได้จึงเป็นวิเศษณานุกรประโยค ทว่า วิเศษณานุกรประโยคบ่งบอกวิธีการไม่มีอยู่ในการแบ่งประเภทของวิเศษณานุกรประโยคตามแนวทางของ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554) แต่ผู้วิจัยสรุปเช่นนี้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างจากบุพบทบ่งบอกวิธีการซึ่งเป็นส่วนนำวิเศษณานุกรประโยคในฉบับแปล

2. กริยาเรียง

(207) ST: Rocking his dazed head from side to side at the strange vision,

Attila stops in the shattered balcony doorway.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 425)

TT: แอตทิลาสะบัดหน้าซบไล้ภาพแปลกประหลาดนั้นในหัวและหยุดยืนอยู่ตรงช่องประตูกระจกแตก

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 331)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาพของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Rocking his dazed head from side to side at the strange vision” คืออนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่แสดงลำดับเวลาและพื้นหลังของอนุประโยคหลัก “Attila stops in the shattered balcony doorway”

doorway” ทว่า เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเปลี่ยนอนุประโยครูปกริยาขยายให้เป็นภาคแสดงในรูปของกริยาเรียงแสดงวัตถุประสงค์ “สะบัดหน้าขับไล่ภาพแปลกประหลาดนั้นในหัว” ซึ่งประกอบขึ้นจากคำกริยาสองคำ ได้แก่ กริยาคำแรก “สะบัด[หน้า]” และคำกริยาที่สอง “ขับไล่[ภาพประหลาด]” ซึ่งแสดงวัตถุประสงค์ของกริยาคำแรก

3. ประโยค

(208) ST: The bacon strips tremble and buckle, spitting a mist of fat flecks and smoke above the pan.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 264)

TT: เบคอนสั่นและโค้งงอ ไขมันกระเด็นแล้วส่งควันลอยฟุ้งเหนือกระทะ

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 210)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “spitting a mist of fat flecks and smoke above the pan” มีรูปภาพเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่แสดงผลของอนุประโยคหลัก ทว่า เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า รูปภาพของภาษาต้นทางเปลี่ยนเป็นรูปประโยคอีกหนึ่งประโยคในภาษาปลายทาง เนื่องจากผู้แปลเชื่อมความอนุประโยคหลักกับอนุประโยคขยายในระดับสัมพันธ์สารโดยการขึ้นประโยคและเพิ่มประธาน “ไขมัน”

4. กริยาวลีในประโยคเดียว

(209) ST: Using a broom, she sweeps away the broken glass from the French doors...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 444)

TT: เธอคว้าไม้กวาดแล้วกวาดเศษกระจกแตกออกจากบานประตู...

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 345)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาพของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Using a broom” คืออนุประโยครูปกริยาขยายแสดงวิธีการของอนุประโยคหลัก “she sweeps away the broken glass from the French doors” ทว่า เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล

จะพบว่า ผู้แปลได้เปลี่ยนรูปภาพของต้นฉบับให้เป็นภาคแสดงในรูปกริยาวิเศษณ์ “คว่ำไม้กวาด” ที่อยู่ในประโยคเดียว ที่มีการเชื่อมความในระดับสัมพันธ์สารอันสังเกตได้จากคำวิเศษณ์ “แล้ว” ที่ต่อท้าย

5. คุณานุประโยค

(210) ST: ...the delta dried up and swelled to three times its normal size, attracting one of the greatest concentrations of wildlife on the planet.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 79-80)

TT: ...สามเหลี่ยมปากแม่น้ำจะแห้งเหือดและขยายใหญ่กว่าปกติสามเท่า อันจะดึงดูดสัตว์ชนิดนี้ที่เป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดแล้วในโลก

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 71)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “attracting one of the greatest concentrations of wildlife on the planet” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่แสดงผลของการกระทำในอนุประโยคหลัก เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า บทแปล “อันจะดึงดูดสัตว์ชนิดนี้ที่เป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดแล้วในโลก” มีรูปภาพเป็นอนุประโยคเช่นกัน กล่าวคือเป็นคุณานุประโยคที่มีประพันธสรพนาม “อัน” เชื่อมกับส่วนขยายในอนุประโยค ซึ่งในที่นี้ ประพันธสรพนาม “อัน” ทำหน้าที่แทนอนุประโยคหลัก “สามเหลี่ยมปากแม่น้ำจะแห้งเหือดและขยายใหญ่กว่าปกติสามเท่า” ทั้งหมด

6. ส่วนประกอบของประโยคซ้อน

(211) ST: Sitting there, staring at my son, I realized I had completely failed him—my son, my wife, everyone.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 309)

TT: ยิ่งมานั่งอยู่ตรงนั้น จ้องมองลูกชาย ผมก็ยังตระหนักว่าทำให้ทุกคนต้องผิดหวัง ทั้งลูกผม เมีย ผม ทุกคน

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 243)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น รูปภาพของส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Sitting there, staring at my son” คืออนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่แสดงเวลาของเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

พร้อมกันระหว่างอนุประโยคหลักกับอนุประโยคกริยาขยาย มาจากรูปเต็มว่า “While I was sitting there and staring at my son, I realized I had complete failed him— my son, my wife, everyone.” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำวิเศษณ์ “ยิ่ง....” ในอนุประโยคของฉบับแปล ทำให้เกิดเป็นส่วนประกอบของประโยคซ้อน กล่าวคือ ฉบับแปลที่ขีดเส้นใต้ถูกทำให้เป็นอนุประโยคของประโยคหลัก “ผมก็ยิ่งตระหนกว่า...” ที่ตามมา

7. นามวลี

(212) ST: Having served in Iraq, I thought I could handle the detail.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 456)

TT: ความที่เคยรบในอิรักมาก่อน ผมคิดว่าผมจะรับมือไหว

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 356)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Having served in Iraq” มีรูปภาษาเป็นอนุประโยคกริยาขยายที่แสดงเหตุ มาจากรูปเต็มว่า “Because I had served in Iraq” เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเปลี่ยนอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษให้เป็นนามวลีจากการเพิ่มคำนาม “ความ” (น. เรื่อง เช่น เนื้อความ เกิดความ) (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) ตามด้วยอนุประโยคเต็มเต็มนาม “ที่เคยรบในอิรักมาก่อน” เพื่อแสดงเหตุ ด้วยเหตุนี้ รูปภาษาอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษจึงเปลี่ยนเป็นรูปภาษานามวลีในภาษาไทย

3. กลวิธีการปรับทบทวนการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความสัมพันธ์กับหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษ ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอตารางแสดงความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง

หน้าที่ของอนุประโยค รูปกริยาขยาย ภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูปภาษา ปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละของจำนวน ครั้งที่พบ
ปรุ่ความอนุประโยค หลัก (จำนวนทั้งหมด 24)	ปรุ่ความอนุประโยคตั้ง ต้น	24	60
	เป็นภาคแสดงในประโยค	16	40
รวมหน้าที่ที่ตรงกันทั้งหมด		24/40	60/100

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ของรูปภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษา
ปลายทางในอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุ่ความ

รูปภาษาต้นทาง	หน่วยทางวากยสัมพันธ์ ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
อนุประโยค (จำนวนทั้งหมด 40)	วิเศษณานุประโยค	21	52.5
	กริยาเรียง	8	20
	ประโยค	6	15
	กริยาวลีในประโยคเดียว	2	5
	คุณานุประโยค	1	2.5
	ส่วนประกอบของประโยค ซ้อน	1	2.5
	นามวลี	1	2.5
รวมรูปภาษาที่ตรงกันทั้งหมด		24/40	60/100

จากตารางสรุปความสัมพันธ์ของหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุ่ความในภาษาอังกฤษกับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ปรากฏข้างต้น พบว่าหน้าที่ในรูปภาษาปลายทางตรงกับหน้าที่ในรูปภาษาต้นทางเกินครึ่งคิดเป็นร้อยละ 60 เช่นเดียวกับหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ตรงกับรูปภาษาต้นทางเกินครึ่ง และคิดเป็นร้อยละ 60 เช่นกัน ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ฉบับแปลทำหน้าที่อย่างเดียวกับภาษาต้นทาง และในขณะเดียวกันถ่ายทอดออกมาเป็นรูปภาษาที่มีความซับซ้อนเช่นเดียวกับรูปภาษาต้นทาง

กลวิธีการปรับบทแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุ่ความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 กลวิธีหลักซึ่งมีกลวิธีย่อยรวมทั้งหมด 13 กลวิธี โดยมี 7 กลวิธีที่สอดคล้องกับแนวทางการแปลกริยาลีภาษาอังกฤษโครงสร้าง present participle (V.-ing) ในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) ได้แก่ 1) คงหน้าที่ของกริยาลีภาษาอังกฤษไว้ 2) การเพิ่มคำ ที่ ซึ่ง อัน 3) เพิ่มคำ “ถ้า...ก็” หรือ “เพราะ” “เนื่องจาก” เมื่อเปลี่ยนกริยาลีภาษาอังกฤษให้เป็นวิเศษณานุประโยค 4) การเปลี่ยนกริยาลีเป็นกริยาแท้ (ภาคแสดง) 5) เปลี่ยนกริยาลีภาษาอังกฤษให้เป็นวิเศษณ์วลี 6) เปลี่ยนกริยาลีภาษาอังกฤษให้เป็นสังกรประโยค (ประโยคซ้อน) และ 7) ขึ้นประโยคใหม่โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 32 กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุ่ความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ลำดับ	กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน	จำนวนครั้งของกลวิธีที่ใช้	ร้อยละจำนวนครั้งของกลวิธีที่ใช้
1	การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง	24	60
1.1	เพิ่มคำบ่งบอกเวลา “หลัง” “เมื่อ” “ขณะ” “ระหว่าง” หรือ “พลาง”	15	37.5
1.2	เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย “เพื่อ”	3	7.5
1.3	เพิ่มคำบ่งบอกผล “จน”	2	5
1.4	เพิ่มคำบ่งบอกเหตุ “เพราะ”	1	2.5
1.5	เพิ่มคำบ่งบอกวิธีการ “โดย”	1	2.5
1.6	เพิ่มคำวิเศษณ์ “ยิ่ง...”	1	2.5
1.7	เพิ่มประพันธสรรพนาม “อัน”	1	2.5
2	การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง	16	40
2.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียง	7	17.5
2.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยค	6	15
2.2.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มประธาน	3	7.5
2.2.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน	2	5
2.2.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดย	1	2.5

	เพิ่มคำเชื่อม “และ” และละประธาน		
2.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาวลีในประโยคเดียว	2	5
2.4	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นนามวลี	1	2.5

1. การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผู้แปลเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างเพื่อคงรูปอนุประโยคของภาษาต้นทางในฉบับแปลดังนี้

1.1 เพิ่มคำบ่งบอกเวลา “หลัง” “เมื่อ” “ขณะ” “ระหว่าง” หรือ “พลาง”

(213) ST: Lying there, she looked lovely, so girlish and birdlike.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 190)

TT: เมื่อนอนอยู่อย่างนี้ เธอดูเหมือนสาวน้อยน่ารักนุคนอม

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 155)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Lying there” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจนกับอนุประโยคหลัก “she looked lovely, so girlish and birdlike” ทว่า สามารถตีความได้จากบริบทว่า อนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษทำหน้าที่แสดงเวลา เนื่องจากทำหน้าที่การบอกลำดับเหตุการณ์ที่เป็นพื้นหลังซึ่งในที่นี้ อนุประโยคดังกล่าวลดรูปมาจาก “While she was lying there...” เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเติมคำบุพบทบ่งบอกเวลา “เมื่อ” ในบทแปล “เมื่อนอนอยู่อย่างนี้” ทำให้คำแปลสื่อความหมายเรื่องเวลาได้ตรงกับต้นฉบับ เลียนแบบโครงสร้างอนุประโยคของต้นฉบับที่ขึ้นต้นข้อความโดยไม่มีประธาน และแสดงความสัมพันธ์ของทั้งสองอนุประโยคได้ชัดเจนกว่าต้นฉบับ

1.2 เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย “เพื่อ”

(214) ST: Clutching my leg, I hobbled around the apartment surveying around the rest of the wreckage.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 237)

TT: ...ก่อนใช้มือรวบขาแล้วกะโผลกกะเผลกเพื่อสำรวจเศษซากข้าวของที่เหลืออยู่
(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 188)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “surveying around the rest of the wreckage” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่มีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจนกับอนุประโยคหลัก “I hobbled around the apartment” ทว่า สามารถตีความได้จากบริบทว่าอนุประโยครูปกริยาขยายทำหน้าที่แสดงเป้าหมายในภาษาอังกฤษ เป็นการขยายเป้าหมายของการกระทำในอนุประโยคหลัก ในที่นี้เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำบุพบทบ่งบอกเป้าหมาย “เพื่อ” ตามด้วยวิเศษณานุประโยค “สำรวจเศษซากข้าวของที่เหลืออยู่” ทำให้อนุประโยคในภาษาไทยสะท้อนหน้าที่ด้านการแสดงเป้าหมายได้เด่นชัดกว่าในต้นฉบับและในขณะเดียวกันก็คงรูปภาษาอนุประโยคของภาษาต้นทางไว้ด้วยเช่นกัน

1.3 เพิ่มคำบ่งบอกผล “จน”

(215) ST: The cold white fluorescent light slowly buzzed on, illuminating my apartment.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 227)

TT: แสงเยียบเย็นของหลอดฟลูออเรสเซนต์ค่อย ๆ กะพริบติดจนส่องสว่างทั่ว
อพาร์ทเมนต์

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 181)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “illuminating my apartment” “ส่องสว่างทั่วอพาร์ทเมนต์” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่มีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจนกับอนุประโยคหลัก “The cold white fluorescent light slowly buzzed on” เนื่องจากไม่ปรากฏคำเชื่อมใด ๆ ทว่า สามารถตีความได้จากบริบทว่าอนุประโยครูปกริยาขยายทำหน้าที่แสดงผลในภาษาอังกฤษดังอธิบายในตัวอย่างที่ (198) เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มบุพบทบ่งบอกผล “จน” นำหน้าวิเศษณานุประโยค “ส่องสว่างทั่วอพาร์ทเมนต์” เพื่อแสดงความความสัมพันธ์ของทั้งสองอนุ

ประโยคให้เด่นชัดในฉบับแปล จึงทำให้บทแปลมีรูปภาพเป็นอนุประโยค (รูปพิเศษนานุประโยค) เช่นเดียวกับภาษาต้นทาง

1.4 เพิ่มคำบ่งบอกเหตุ “เพราะ”

- (216) ST: Attila whimpered when he saw me putting it together, knowing what it meant when I had to bust the thing out.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 55-56)

TT: แอตทิลาส่งเสียงคร่ำครวญเมื่อเห็นผมทำแบบนั้นเพราะรู้ว่ากำลังจะเกิดอะไรขึ้น

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 52)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “knowing what it meant when I had to bust the thing out” เป็นอนุประโยคกรูปริยาขยายที่มีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจนกับอนุประโยคหลัก “Attila whimpered when he saw me putting it together” เนื่องจากไม่ปรากฏคำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ใด ๆ ทว่า สามารถตีความได้จากบริบทว่าเป็นอนุประโยคแสดงสาเหตุ ที่มาจากรูปเต็ม “because Attila knew what it meant when I had to bust the thing out” ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปลพบว่า ผู้แปลเติมคำเชื่อม “เพราะ” ในบทแปลเพื่อแสดงหน้าที่ของอนุประโยคกรูปริยาขยายที่มีความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุเป็นผลกับอนุประโยคหลัก และยังทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งสองอนุประโยคในภาษาไทยเด่นชัดกว่าภาษาอังกฤษ

1.5 เพิ่มคำบ่งบอกวิธีการ “โดย”

- (217) ST: Using hands and arm signals, they are silent, all but invisible.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 301)

TT: พรางตัวเงียบเชียบโดยใช้เพียงสัญญาณมือและแขน

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 237)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Using hands and arm signals” เป็นอนุประโยคกริยาขยายที่มีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจนกับอนุประโยคหลัก “they are silent, all but invisible” ” เนื่องจากไม่ปรากฏคำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ใด ๆ ทว่า สามารถตีความได้จากบริบทว่าเป็นอนุประโยคแสดงวิธี (means) ในภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการแสดงวิธีของการพรางตัวเงียบ “silent” ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มบุพบทบ่งบอกวิธีการ “โดย” เพื่อให้บทแปลมีความหมายเช่นเดียวกับอนุประโยคกริยาขยายแสดงวิธีในภาษาอังกฤษ ซึ่งนอกจากจะแสดงหน้าที่เดียวกันแล้ว การเพิ่มคำว่า “โดย” ยังทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งสองอนุประโยคในภาษาไทยเด่นชัดกว่าภาษาอังกฤษ

1.6 เพิ่มคำวิเศษณ์ “ยิ่ง...”

(218) ST: Sitting there, staring at my son, I realized I had completely failed him—my son, my wife, everyone.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 309)

TT: ยิ่งมานั่งอยู่ตรงนั้น จ้องมองลูกชาย ผมก็ยังตระหนักว่าทำให้ทุกคนต้องผิดหวัง ทั้งลูกผม เมีย ผม ทุกคน

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 243)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Sitting there, staring at my son” เป็นอนุประโยคกริยาขยายที่แสดงเวลาของเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่างอนุประโยคหลักกับอนุประโยคกริยาขยาย มาจากรูปเต็มว่า “While I was sitting there and staring at my son, I realized I had complete failed him—my son, my wife, everyone.” ในที่นี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเพิ่มคำวิเศษณ์ “ยิ่ง....” ในอนุประโยค ทำให้เกิดเป็นส่วนประกอบของประโยคซ้อน ซึ่งเชื่อมกับประโยคหลัก “ผมก็ยังตระหนักว่าทำให้ทุกคนต้องผิดหวัง ทั้งลูกผม เมียผม ทุกคน”

1.7 เพิ่มประพจน์สรรพนาม “อัน”

(219) ST: ...the delta dried up and swelled to three times its normal size, attracting one of the greatest concentrations of wildlife on the planet.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 79-80)

TT: ...สามเหลี่ยมปากแม่น้ำจะแห้งเหือดและขยายใหญ่กว่าปกติสามเท่า อันจะดึงดูดสัตว์ชนิดนี้ที่เป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดแล้วในโลก

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 71)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “attracting one of the greatest concentrations of wildlife on the planet” เป็นอนุประโยคกริยาขยายแสดงผลของการกระทำในอนุประโยคหลัก “the delta dried up and swelled to three times its normal size” เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลรักษาโครงสร้างของอนุประโยคไว้ในบทแปลโดยใช้คำเชื่อม “อัน” ในคณานุกรมประโยค “อันจะดึงดูดสัตว์ชนิดนี้ที่เป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดแล้วในโลก”

2. การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง

2.1 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียง

(220) ST: Having hunted this pride area almost from birth, the ten-year-old male knows every inch of the terrain.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 98)

TT: เจ้าสิงโตวัยสิบปีไล่ล่าหากินบนผืนดินนี้มาตั้งแต่เกิดจึงรู้จักที่นี่ทุกตารางนิ้ว

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 85)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Having hunted this pride area almost from birth” เป็นอนุประโยคกริยาขยายแสดงสาเหตุในภาษาอังกฤษ ทว่า เมื่อแปลเป็นภาษาไทย ผู้แปลได้เปลี่ยนรูปกริยาขยายการณลักษณะสมบูรณ์ “having hunted” ในต้นฉบับให้เป็นภาคแสดงในรูปกริยาเรียงที่มีคำกริยาเรียงซ้อนกันสองคำได้แก่ “ไล่ล่า” และ “หากิน” ในฉบับแปล

2.2 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยค

2.2.1 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มประธาน

(221) ST: He sits in the hot, cramped darkness, listening to the dog pace and growl in the hallway.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 273)

TT: เขานั่งนิ่งอยู่กลางความมืดร้อนอืด หุคอยฟังเสียงย่ำเท้าเห่าหอนของเจ้าหมาในโถง

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 216)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “listening to the dog pace and growl in the hallway” เป็นอนุประโยคกริยาขยายที่มีความสัมพันธ์ไม่เด่นชัดกับอนุประโยคหลัก “He sits in the hot, cramped darkness” ทว่า สามารถตีความได้จากบริบทว่าอนุประโยคกริยาขยายทำหน้าที่แสดงเวลาของเหตุการณ์ในอนุประโยคหลักซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลใช้วิธีการขึ้นต้นประโยคอีกประโยคหนึ่งและเพิ่มประธาน “หุ” ในอนุประโยคกริยาขยายเพื่อการอ้างถึงประธาน “หุ[ของเขา]” ในอนุประโยคหลัก เพื่อให้ทั้งสองข้อความมีความเกี่ยวโยงต่อเนื่องกันในระดับสัมพันธ์สาร

2.2.2 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

(222) ST: I panicked at first, thinking I was having a stroke or something.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 19)

TT: แรกทีเดียวผมตื่นตระหนก คิดว่าเส้นเลือดในสมองแตก

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 25)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “thinking I was having a stroke or something” เป็นอนุประโยคกริยาขยายแสดงเหตุให้กับอนุประโยคหลัก “I panicked at first”

เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลใช้ธรรมชาติของภาษาไทยที่สามารถละประธานตัวเดียวกันได้ โดยเปลี่ยนอนุประโยคกริยาขยายให้เป็นประโยคอีกประโยคว่า “แรกทีเดียวผมตื่นตระหนก # คิดว่าเส้นเลือดในสมองแตก” ในที่นี้ ผู้แปลละประธานในข้อความถัดไป “คิดว่าเส้นเลือดในสมองแตก” เพราะ “คิด” ก็เป็นกริยาอีกตัวหนึ่งของประธาน “ผม” โดยการเชื่อมลักษณะนี้จัดเป็นการเชื่อมความในระดับสัมพันธ์

ธสาร โดยอาศัยการละ (ellipsis) ของประธานตัวเดียวกัน ซึ่งผู้รับสารสามารถตีความการเชื่อมโยงความของทั้งสองอนุประโยคได้จากบริบท

2.2.3 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม “และ” และละประธาน

- (223) ST: The giant tsunami that ripped across the Indian Ocean from the epicenter of a 9.0-magnitude earthquake off the coast of Sumatra, drowning more than two hundred thousand people in Indonesia, Sri Lanka, India, and Thailand.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 179)

TT: ...ที่คลื่นยักษ์ขึ้นน้ำซัดกระหน่ำจากมหาสมุทรอินเดียหลังเกิดแผ่นดินไหวนอกชายฝั่งสุมาตราขนาด 9.0 และคร่าชีวิตผู้คนกว่าสองแสนคนในอินโดนีเซีย, ศรีลังกา, อินเดีย และไทย

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 147)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “drowning more than two hundred thousand people in Indonesia, Sri Lanka, India, and Thailand” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายแสดงผลให้กับอนุประโยคหลัก “The giant tsunami that ripped across the Indian Ocean...” ทั้งนี้ เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการขึ้นต้นประโยคอีกประโยคหนึ่ง เชื่อมด้วย “และ” และละประธานกับการกระทำที่เกิดจากประธาน “The giant tsunami” ตัวเดียวกัน ในที่นี้ คำเชื่อม “และ” ถูกนำมาใช้เพื่อแสดงความต่อเนื่องกันของทั้งสองข้อความในระดับสัมพันธ์สารซึ่ง ความหมายของอนุประโยคหลักและความหมายของอนุประโยคขยายไม่สมมูลกันและไม่สามารถสลับตำแหน่งกันได้อย่างประโยคความรวม

2.3 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาลีในประโยคเดียว

- (224) ST: Sitting on the edge of the sink in the stifling yellow bathroom, Attila glances at the window idly for a moment...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 181)

TT: แอตทิลานั่งอยู่บนขอบอ่างในห้องน้ำสีเหลืองคับแคบพลางจ้องมองหน้านิ่งเฉย
มาครู่ใหญ่แล้ว

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 149)

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Sitting on the edge of the sink in the stifling yellow bathroom” คืออนุประโยคบุปถิยาขยายแสดงเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันกับเหตุการณ์ในอนุประโยคหลัก “Attila glances at the window idly for a moment” ทว่า เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลได้เปลี่ยนบุปถิยาขยาย “sitting” ซึ่งเป็นกริยาไม่แท้ในภาษาอังกฤษให้เป็นภาคแสดงในรูปของกริยาลี “นั่ง” ตามด้วยคำแสดงการณลักษณะ “อยู่” และบุพบทลี “บนขอบอ่างในห้องน้ำสีเหลืองคับแคบ” ในรูปแบบของประโยคเดียว

2.4 เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นนามวลี

(225) ST: Having served in Iraq, I thought I could handle the detail.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 456)

TT: ความที่เคยรบในอิรักมาก่อน ผมคิดว่าผมจะรับมือไหว

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 356)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทวิเคราะห์

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “Having served in Iraq” มีรูปภาษาเป็นอนุประโยคบุปถิยาขยายที่แสดงเหตุ มาจากรูปเต็มว่า “Because I had served in Iraq” เมื่อเทียบส่วนที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับและฉบับแปล พบว่า ผู้แปลเปลี่ยนอนุประโยคบุปถิยาขยายภาษาอังกฤษให้เป็นนามวลีจากการเพิ่มคำนาม “ความ” ตามด้วยอนุประโยคเต็มเต็มนาม “ที่เคยรบในอิรักมาก่อน” ดังอธิบายในตัวอย่างที่ (212)

4.2 อภิปรายผล

4.2.1 หน้าที่และหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาของภาษาปลายทาง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า หน้าที่ส่วนใหญ่ของรูปภาษาปลายทางในการอธิบายความของอนุประโยค (clause expansion) ทั้งสามประเภทสอดคล้องกับหน้าที่ของรูปภาษาต้นทางคิดเป็นร้อยละ 82.14 เพียงแต่ถูกถ่ายทอดผ่านหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาที่แตกต่างออกไป ในที่นี้ รูปภาษาต้นทางกับหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของภาษาปลายทางในการอธิบายความของอนุประโยคทั้งสามประเภทตรงกันน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหน้าที่ของรูปภาษาต้นทางกับหน้าที่ของภาษาปลายทาง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 35.71 การที่รูปภาษาของคู่ภาษาตรงกันไม่ถึงครึ่งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อเข้าสู่กระบวนการแปล รูปภาษาต้นทางต้องถูกปรับ (shift) ให้เข้ากับโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาปลายทางอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ตามแนวคิดของ Catford (1965) และ Eugene Nida (1964) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบอีกว่า แนวคิดการขยายอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษของ Halliday & Matthiessen (2014) สามารถประยุกต์ใช้กับรูปภาษาปลายทางได้ ทว่า บางครั้ง การเปลี่ยนระดับ (level shift) และการเปลี่ยนประเภท (category shift) ชนิดการเปลี่ยนหน่วย (unit shift) และการเปลี่ยนโครงสร้าง (structure shift) ในภาษาปลายทางทำให้เกิดหน้าที่นอกเหนือจากกรอบแนวคิดของ Halliday & Matthiessen (2014) ซึ่งไม่สามารถจัดให้เข้ากลุ่มตามการจัดประเภทของภาษาอังกฤษได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้แปลจึงต้องเพิ่มหน้าที่แยกออกมาอีก 3 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่เป็นภาคประธาน หน้าที่เป็นภาคแสดง และหน้าที่เป็นส่วนประกอบของภาคแสดง

4.2.2 กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ยังพบว่า หน้าที่ทางความหมายของภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางส่งผลต่อกลวิธีการแปล กล่าวคือ ตัวอย่างที่นำมาใช้ศึกษาเป็นอนุประโยคขยายปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจนกับอนุประโยคหลัก แต่ทำหน้าที่ทั้งลงความ (elaboration) เสริมความ (extension) และปรุงความ (enhancement) ซึ่งเมื่อเข้าสู่กระบวนการแปล ผู้แปลยังคงรักษาหน้าที่ของต้นฉบับตามการขยายของอนุประโยคหลัก โดยการใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อปรับให้บทแปลสะท้อนหน้าที่ของต้นฉบับผ่านรูปภาษาที่ถูกต้องตามไวยากรณ์ของภาษาปลายทางที่ทำให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติ โดยผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นกลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายภาษาอังกฤษดังนี้

4.2.2.1 การลงความ (elaboration)

กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อม (hypotactic elaboration) จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่พบบ่อยมากที่สุดคือ การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาคือการเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง ได้แก่ ประพันธสรรพนาม “ผู้” “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” คิดเป็นร้อยละ 30 ซึ่งผลการวิจัยของกลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อมในอันดับที่ 2 นี้สอดคล้องกับผลการศึกษากิริยวลีภาษาอังกฤษโครงสร้าง present participle (V.-ing) ชนิดที่ทำหน้าที่เดียวกันภายในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) กล่าวคือ มีผลการวิจัยของกลวิธีที่ใช้ในอันดับต้นๆ ใกล้เคียงกัน เนื่องจากผลการวิจัยในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม พบว่าการเพิ่มคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เป็นวิธีที่พบบ่อยมากที่สุดเมื่อเปลี่ยนกิริยวลีภาษาอังกฤษให้เป็นคุณานุประโยค คิดเป็นร้อยละ 42.85 (วิมลตรี แก้วประชุม, 2559, น. 48)

อนึ่ง กลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบซ้อน (embedded elaboration) จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่พบบ่อยมากที่สุดคือ การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง คิดเป็นร้อยละ 26.67 และการละองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง คิดเป็นร้อยละ 26.67 เช่นเดียวกัน

4.2.2.2 การเสริมความ (extension)

กลวิธีการปรับบทแปลการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่พบบ่อยมากที่สุดคือ การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง คิดเป็นร้อยละ 97.5 ทั้งนี้ ไม่พบในผลการศึกษากิริยวลีภาษาอังกฤษโครงสร้าง present participle (V.-ing) ประเภทการเสริมความภายในงานวิจัยของ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) เนื่องจากงานวิจัยของวิมลตรี แก้วประชุม ไม่มีหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายประเภทการเสริมความ

4.2.2.3 การปรุงความ (enhancement)

กลวิธีการปรับบทแปลการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุงความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่พบบ่อยมากที่สุดคือ การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง (อนุประโยค) คิดเป็นร้อยละ 60 โดยพบการเพิ่มคำบ่งบอกเวลา “หลัง” “เมื่อ” “ขณะ” “ระหว่าง” “พลาง” มากที่สุดในบรรดาการเพิ่มองค์ประกอบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 37.5 ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การแปลอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่พบบ่อยอีกประเภทหนึ่งคือ การเพิ่มคำเชื่อมบอกเวลา เช่น “ขณะที่” หรือ “เมื่อ” (ทิพา เทพอัคร

พงศ์, 2540, น. 73; ประเทือง ทินรัตน์, 2543, น. 30-31; ปรียา อุন্নรัตน์, 2538, น. 28-29 อ้างถึงใน วัฒนตรี แก้วประชุม, 2559, น. 16)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่ากลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่พบในนวนิยายเรื่อง *สัตว์ สยอง โลก* แปลโดย ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง *Zoo* ของ James Patterson และ Michael Ledwidge สอดคล้องกับผล การศึกษากลวิธีการแปลกริยาวลีของ วัฒนตรี แก้วประชุม (2559) ใช้ชื่อเรียกแตกต่างกัน เนื่องจาก วัฒนตรี แก้วประชุม ใช้การวิเคราะห์วากยสัมพันธ์ภาษาไทยตามไวยากรณ์ดั้งเดิม (traditional grammar) ของอุปกิตศิลปสาร (2553) ในขณะที่การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ตามผลการวิจัยและ ตำราไวยากรณ์สมัยใหม่ของ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบกลวิธีการปรับบท แปลโครงสร้างเดียวกันนอกเหนือจากที่พบในงานวิจัยของ วัฒนตรี แก้วประชุม 5 กลวิธี ได้แก่ 1) การ เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคกริยาเรียง 2) การเพิ่มคำบ่งบอกผล “จน” 3) การเพิ่มคำบ่งบอก เป้าหมาย “เพื่อ” 4) การเพิ่มคำบ่งบอกเวลา “หลัง” “เมื่อ” “ขณะ” “ระหว่าง” หรือ “กลาง” และ 5) การเพิ่มคำเชื่อม “แล้ว” “และ” หรือ “ยิ่ง...”

อนึ่ง ในบทต่อไปจะกล่าวถึงสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์หน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทาง และกลวิธีการแปลงอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *สัตว์ สยอง โลก* แปลโดย ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ จากต้นฉบับเรื่อง Zoo ของ James Patterson และ Michael Ledwidge

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางและประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทาง พบว่าสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การแบ่งหน้าที่ของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันภาษาอังกฤษสอดคล้องกับการแบ่งหน้าที่ในรูปภาษาปลายทาง ทว่า การเปลี่ยนระดับ (level shift) และการเปลี่ยนประเภท (category shift) ชนิดการเปลี่ยนหน่วย (unit shift) และการเปลี่ยนโครงสร้าง (structure shift) ในภาษาปลายทางทำให้เกิดหน้าที่ที่ไม่สามารถจัดอยู่ในกลุ่มของหน้าที่ตามแนวคิดของ Halliday & Matthiessen (2014) 3 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่เป็นภาคประธาน หน้าที่เป็นภาคแสดง และหน้าที่เป็นส่วนประกอบของภาคแสดง

2) ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางบางส่วนแตกต่างไปจากภาษาต้นทาง กล่าวคือ อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันภาษาอังกฤษถูกเปลี่ยนประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์เมื่อแปลเป็นภาษาไทย เช่น เปลี่ยนจากหน้าที่ลงความคำนามแบบจำกัดความเป็นหน้าที่ภาคแสดงในประโยคซึ่งเป็นหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นมาในฉบับแปล อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของรูปภาษาปลายทางตามแนวทางของ Catford (1965) ในที่นี้ รูปภาษาต้นทางที่เป็น “อนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบัน” ได้ถูกเปลี่ยนหน่วยให้เป็นรูปภาษาอื่น ๆ เช่น คำ วลี หรือแม้แต่ประโยค ซึ่งกันได้ทั้งประโยคเดียวและประโยคซับซ้อน อันได้แก่ ประโยคกริยาเรียงและประโยคซ้อน โดยในการศึกษารั้งนี้ พบว่าอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาอังกฤษถูกเปลี่ยนหน่วยทางวากยสัมพันธ์เมื่อแปลเป็นภาษาไทยในรูปของประโยคเดียว ประโยคกริยาเรียง และประโยคซ้อน แต่ไม่พบประโยครวม เนื่องจากความหมายของอนุประโยคหลักและอนุประโยคขยายไม่มีความสมดุลกันทางความหมาย และไม่สามารถสลับที่กันได้ แต่ถูกเปลี่ยนให้เป็นการเชื่อมความระดับสัมพันธ์สารสนเทศ

3) หน้าที่ทางความหมายของภาษาต้นทางและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางส่งผลต่อกลวิธีการแปล ซึ่งประกอบด้วยการคงรูปภาษาต้นทางไว้ การลด การเพิ่ม และการเปลี่ยนรูปภาษา ในที่นี้ ผู้วิจัยยังพบกลวิธีการตัดหรือไม่แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันนอกเหนือจากที่ตั้งสมมติฐานไว้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจน (implicit) กับอนุประโยคหลัก แต่ผู้แปลได้ใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อสะท้อนหน้าที่ทางความหมายของภาษาต้นทางให้ชัดเจน (explicit) ในภาษาปลายทาง เช่น การเพิ่มคำบุพบทและการเพิ่มคำวิเศษณ์ เป็นต้น

5.1.1 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท

สำหรับหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางนั้น ผู้วิจัยจะสรุปโดยแยกตามประเภท เนื่องจากอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในแต่ละประเภททำหน้าที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถสรุปผลโดยรวมกันได้ รายละเอียดของหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางทั้งประเภทมีดังต่อไปนี้

5.1.1.1 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความ

ในการศึกษาครั้งนี้ อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบ่งย่อยออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความแบบเชื่อมและแบบซ้อน ในส่วนนี้ จะสรุปหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความทั้งสองชนิดรวมกัน เนื่องจากมีหน้าที่ลงความเหมือนกันและต่างกันเพียงการลักษณะเกิดเท่านั้น

ตารางที่ 33 หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความ

ลำดับ	หน้าที่ของรูปภาษาปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	14	23.33
2	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	12	20
3	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียง	12	20
4	ลงความคำนามแบบไม่จำกัด	11	18.33

	ความ		
5	เป็นภาคแสดงในประโยค	7	11.66
6	เป็นส่วนประกอบของภาคแสดง ในประโยค	2	3.33
7	เป็นภาคแสดงในอนุประโยค	1	1.66
8	เป็นภาคประธานในประโยค	1	1.66

จากผลการวิจัยข้างต้น ทำให้ทราบว่าหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความทั้งสองชนิดในภาษาต้นทางมีทั้งหมด 8 หน้าที่ โดยในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงเฉพาะหน้าที่ที่พบในอัตราความถี่สูงสุด และหน้าที่ที่พบในอัตราความถี่ต่ำสุดตามลำดับ

(1) ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม

ในบรรดาหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความ พบว่า หน้าที่ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิมเป็นหน้าที่ที่พบบ่อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.33 ในที่นี้ การที่รูปภาษาปลายทางทำหน้าที่ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิมมากที่สุดอาจเป็นเพราะหน้าที่นี้เป็นหน้าที่ที่ผู้แปลรักษาไว้ได้ง่ายที่สุด โดยอาศัยการเชื่อมความระดับสัมพันธ์สารในภาษาไทย ที่ทำได้ด้วยการละ การอ้างถึง การใช้ตัวเชื่อม และการเชื่อมโยงด้วยคำศัพท์ ในขณะที่หน้าที่อื่นในภาษาต้นทางถูกเปลี่ยนในภาษาปลายทางอันเป็นผลมาจากการที่ผู้แปลปรับบทแปลโดยการเปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นหน่วยทางวากยสัมพันธ์อื่น ๆ ในภาษาปลายทางเพื่อผลิตบทแปลที่เป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง

(2) เป็นภาคแสดงในอนุประโยคและเป็นภาคประธานในประโยค

จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า รูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความทำหน้าที่เป็นภาคแสดงในอนุประโยคและเป็นภาคประธานในประโยคน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.66 ในแต่ละหน้าที่ ในที่นี้ การพบหน้าที่เป็นภาคแสดงในอนุประโยคและเป็นภาคประธานในประโยคน้อยที่สุดอาจเป็นเพราะการอธิบายความของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความทั้งแบบเชื่อมและแบบซ้อนตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) มีหน้าที่หลักคือการลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม การลง

ความคำนามแบบจำกัดความ การเป็นภาคแสดงในอนุประโยคเดิมเต็ม และการลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ ตามที่พบใน 4 อันดับแรก ทว่า ไม่มีหน้าที่เป็นภาคประธานหรือเป็นภาคแสดงในอนุประโยค (dependent clause) เลย ในการศึกษาครั้งนี้ หน้าที่เป็นภาคประธานและภาคแสดงนั้น เป็นหน้าที่ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นใหม่ เนื่องจากผู้แปลปรับบทแปลโดยการเปลี่ยนโครงสร้าง (structure shift) เพื่อให้ภาษาปลายทางมีความเป็นธรรมชาติมากกว่าการคงโครงสร้างเดิมของตัวบทต้นฉบับ อีกหนึ่งเหตุผลอาจเป็นเพราะการเปลี่ยนหน่วยของอนุประโยคให้เป็นหน่วยคำที่ทำหน้าที่ภาคประธาน อาจสลับการรับรู้ตามการจัดเรียงข้อความในต้นฉบับ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้พบหน้าที่เป็นภาคประธานเพียงร้อยละ 1.66 ผลวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับ วิมลตรี แก้วประชุม (2559) ที่พบว่า โครงสร้าง participle แบบเดียวกันนี้ทำหน้าที่เป็นประธานน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.05

5.1.1.2 หน้าที่ของรูปภาพปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ

จากตารางที่ 23 พบว่า รูปภาพปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความทำหน้าที่เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.5 ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การที่รูปภาพที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความทำหน้าที่เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่มากที่สุดอาจเป็นเพราะอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันเป็นการอธิบายความของอนุประโยคหลักเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว แม้แต่อนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเพิ่มความก็ยิ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา ผล สาเหตุ เป้าหมาย หรือวิธีการที่ล้วนเป็นข้อมูลใหม่ของอนุประโยคหลักทั้งสิ้น เพียงแต่จัดกลุ่มไว้ต่างหากตามการอธิบายความของอนุประโยคประเภทการเพิ่มความ (enhancement) เท่านั้น อนึ่ง ก็ยังมีรูปภาพที่ทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของภาคแสดงในประโยค ซึ่งผู้วิจัยพบเพียง 1 ครั้งเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 2.5 โดยหน้าที่นี้เป็นหน้าที่ที่เกิดขึ้นใหม่ในภาษาปลายทางอันเป็นผลมาจากการปรับบทแปลของผู้แปล จากข้อมูลทั้งหมดในส่วนนี้ สะท้อนให้เห็นว่า ในการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความนั้น ผู้แปลสามารถรักษาหน้าที่ของรูปภาพต้นทางไว้ได้เกือบทั้งหมด และอาจมีการปรับบทแปลที่ทำให้เกิดหน้าที่ใหม่ที่ต่างไปจากต้นฉบับบ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อยเท่านั้น

5.1.1.3 หน้าที่ของรูปภาพปลายทางของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเพิ่มความ

จากตารางที่ 28 พบว่า รูปภาพปลายทางที่ใช้แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเพิ่มความทำหน้าที่เพิ่มความอนุประโยคหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 ผู้วิจัยตั้ง

ข้อสังเกตว่า การที่รูปภาพที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุ้งความทำหน้าที่ปรุ้งความอนุประโยคหลักมากที่สุดอาจเป็นเพราะ ผู้แปลใช้กลวิธีเพิ่มคำเชื่อมในภาษาปลายทาง เช่น เมื่อ พลัง ระหว่าง ขณะ โดย จน ฯลฯ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของอนุประโยคหลักกับอนุประโยครูปกริยาขยายในภาษาต้นทางให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ของอนุประโยคทั้งสองในภาษาต้นทางจะมีความสัมพันธ์ไม่เด่นชัดก็ตาม ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยพบรูปภาพปลายทางที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงในประโยคอีกร้อยละ 40 ซึ่งเป็นหน้าที่ที่เกิดขึ้นใหม่ในภาษาปลายทางอันเป็นผลมาจากการที่ผู้แปลปรับเปลี่ยนโครงสร้างของประโยคเพื่อให้บทแปลเป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง เนื่องจากโครงสร้างของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุ้งความที่มีความสัมพันธ์แบบไม่ชัดเจนอย่างในภาษาอังกฤษนั้นไม่มีใช้ในภาษาไทยหรือหากใช้แล้วก่อให้เกิดความแปลกประหลาด จากข้อมูลในส่วนนี้ อาจสรุปได้ว่า ผู้แปลพยายามสะท้อนหน้าที่ของอนุประโยคย่อยที่มีต่ออนุประโยคหลักในภาษาต้นทางให้เด่นชัดมากที่สุดในการแปลภาษาปลายทาง ซึ่งหากสะท้อนโดยการเพิ่มคำเชื่อมไม่ได้ ผู้แปลจะเปลี่ยนไปใช้การเปลี่ยนให้อนุประโยครูปกริยาขยายไปเป็นเป็นภาคแสดงในประโยคแทน

5.1.2 หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพปลายทางของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท

จากการวิเคราะห์หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพปลายทาง พบหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพปลายทางทั้งหมด 3 ประเภทหลัก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 34 หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาพปลายทางในอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท

ลำดับ	ประเภทของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ ของรูปภาพปลายทาง	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	ประโยค	56	40
2	อนุประโยค	49	35
2.1	วิเศษณานุประโยค	24	17.14
2.1.1	วิเศษณานุประโยคบ่งบอกกาล	15	10.71
2.1.2	วิเศษณานุประโยคบ่งบอกเป้าหมาย	5	3.57
2.1.3	วิเศษณานุประโยคบ่งบอกผล	2	1.43
2.1.4	วิเศษณานุประโยคบ่งบอกเหตุ	1	2.5

2.1.5	วิเศษณานุประโยคบ่งบอกวิธีการ	1	2.5
2.2	คุณานุประโยค	13	9.28
2.3	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน (คุณานุประโยคไร้คำเชื่อม/คุณานุ ประโยคไม่มีคำบ่งชี้)	12	8.57
3	วลี ⁸	35	22.85
3.1	กริยาเรียงในประโยค	13	9.28
3.2	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	11	7.85
3.3	กริยาวลีในประโยคเดียว	4	2.85
3.4	กริยาวลีในอนุประโยคที่เป็นประโยค เดียว	3	7.5
3.5	นามวลี	2	5
3.6	กริยาเรียงในอนุประโยค	1	2.5
3.7	บุพบทวลี	1	2.5

จากผลการวิจัยข้างต้น ทำให้ทราบว่าหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปล อนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันมีหลายรูป โดยในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงเฉพาะหน่วยทางวากยสัมพันธ์ ของรูปภาษาที่พบในอัตราความถี่สูงสุดและในอัตราความถี่ต่ำสุดตามลำดับ

(1) ประโยค

จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้ แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภทมากที่สุดคือประโยค คิดเป็นร้อยละ 40

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การเปลี่ยนรูปภาษาอนุประโยครูปกริยาขยายให้เป็นประโยคส่วนใหญ่ เกิดจากการที่ผู้แปลขึ้นต้นประโยคและละประธานบ้อยที่สุด การเปลี่ยนรูปภาษาเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ภาษาไทยมีลักษณะที่เรียกว่า ภาษาละสรรพนาม (pro-drop language) ซึ่งประธานไม่ปรากฏรูปใน ประโยคและผู้รับสารสามารถตีความได้จากบริบท ผู้แปลจึงใช้ธรรมชาติของภาษาไทยข้อนี้เชื่อมความ อนุประโยคหลักกับอนุประโยคขยายด้วยวิธีการละ (ellipsis) รวมไปถึงการอ้างถึง (reference) และ การใช้ตัวเชื่อมสัมพันธสาร (discourse connector) ทว่า การขึ้นต้นประโยคและประธานนี้มีใช้รูป

⁸ในสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยรวมกริยาเรียงและส่วนประกอบของกริยาเรียงไว้ในหน่วยวลี ทั้งนี้ ความเป็นวลีของกริยาเรียงและ ส่วนประกอบของกริยาเรียงขึ้นอยู่กับกริยาเรียง ในที่นี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า “กริยาเรียง” กริยาที่เรียงซ้อนกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป และ ใช้คำว่า “กริยาวลี” สำหรับกริยาลำพังที่ปรากฏร่วมกับหน่วยอื่น ๆ เช่น คำวิเศษณ์ คำนาม นามวลี บุพบทวลี ฯลฯ

ภาษาที่เป็นประโยครวม เนื่องจากอนุประโยคทั้งสองไม่สามารถสลับตำแหน่งกันได้และความหมายไม่มีความสมมูลกัน หากแต่เป็นการเชื่อมความในระดับสัมพันธ์สาร

(2) วลี

จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า หน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่ใช้แปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภทน้อยที่สุดคือวลี คิดเป็นร้อยละ 22.85

ในที่นี้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า สาเหตุที่วลีเป็นหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษาปลายทางที่พบน้อยที่สุดอาจเป็นเพราะ เดิมทีอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษฝังอยู่ในประโยคซ้อน (complex sentence) และทำหน้าที่ขยายความอนุประโยคหลัก ด้วยเหตุผลนี้ เมื่อแปลโครงสร้างซับซ้อนเช่นลักษณะนี้เข้าสู่ภาษาไทย รูปภาษาที่ได้จึงอยู่ในกลุ่มประโยคซับซ้อนเช่นกัน อันได้แก่ ประโยคกริยาเรียงและประโยคซ้อน มากกว่ารูปภาษาในระดับวลี

5.1.3 กลวิธีการการแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท

จากการวิเคราะห์กลวิธีการแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาปลายทาง พบ กลวิธีการแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาปลายทางทั้งหมด 4 วิธีหลัก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 35 กลวิธีการแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภท

ลำดับ	กลวิธีการแปลงอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
1	การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง	89	63.57
1.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยค	56	40
1.1.1	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน	27	19.28
1.1.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม “และ” หรือ “แล้ว” และละประธาน	16	11.42
1.1.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มประธาน	9	6.42
1.1.4	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยใช้ประธานในโครงสร้างที่เกิด	4	2.85

1.2	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค	12	8.57
1.3	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของกริยาเรียง	11	7.85
1.4	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาวลีในประโยคเดียว	4	2.85
1.5	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาวลีในอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว	3	2.14
1.6	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในอนุประโยค	1	0.71
1.7	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นบุพบทวลี	1	0.71
1.8	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นนามวลี	1	0.71
2	การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง	39	27.85
2.1	วิเศษณานุประโยค	26	18.57
2.1.1	เพิ่มคำบ่งบอกเวลา “หลัง” “เมื่อ” “ขณะ” “ระหว่าง” หรือ “พลาง”	16	11.42
2.1.2	เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย “ในอัน” หรือ “เพื่อ”	5	3.57
2.1.3	เพิ่มคำบ่งบอกผล “จน”	2	1.42
2.1.4	เพิ่มคำบ่งบอกเหตุ “เพราะ”	1	0.71
2.1.5	เพิ่มคำบ่งบอกวิธีการ “โดย”	1	0.71
2.1.6	เพิ่มคำวิเศษณ์ “ยิ่ง...ก็...”	1	0.71
2.2	คุณานุประโยค	13	9.28
2.2.1	เพิ่มประพันธสรรพนาม “ผู้” “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน”	13	9.28
3	การละองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง	11	7.85
3.1	ละประพันธสรรพนาม	11	7.85
4	การตัด	1	0.71
4.1	ไม่แปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบัน	1	0.71

จากผลการวิจัยข้างต้น ทำให้ทราบว่ากลวิธีการแปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภทมีอยู่ 4 กลวิธีหลัก โดยในส่วนนี้จะกล่าวถึงเฉพาะกลวิธีการแปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่พบในอัตราความถี่สูงสุดและกลวิธีการแปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่พบในอัตราความถี่ต่ำสุดตามลำดับ

(1) การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง

จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลวิธีการแปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันโดยการเปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกลวิธีที่พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.57 โดยเฉพาะการเปลี่ยนนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันให้เป็นประโยคที่พบมากเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 40 นอกจากนี้ หากพิจารณาถ้อยคำย่อยลงไปอีก จะพบว่า ผู้แปลเปลี่ยนนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันให้เป็นประโยคโดยละประธานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.28

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การที่ผู้แปลเปลี่ยนนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันให้เป็นประโยคโดยละประธานมากที่สุดอาจเป็นเพราะสาเหตุเดิมในเรื่องรูปภาษาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น กล่าวคือ ภาษาไทยสามารถละสรรพนามได้ ดังนั้น ผู้แปลจึงขึ้นต้นประโยคใหม่ได้โดยไม่ต้องกล่าวซ้ำประธานในลักษณะการเชื่อมความระดับสัมพันธ์สาร ทำให้ได้บทแปลที่มีความเป็นธรรมชาติตามลักษณะของภาษาไทย

นอกจากนี้ การสรุปผลกลวิธีการแปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในการอธิบายความของอนุประโยคทั้งสามประเภททำให้พบว่า ผลการศึกษาครั้งนี้ต่างจากวิมลตรี แก้วประทุม (2559) ที่พบว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการปรับบทแปลโดยการเพิ่มคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เมื่อเปลี่ยนกริยาวิเศษณ์ให้เป็นคุณาประโยคเป็นภาษาไทยในอัตราความถี่สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 36.84 ซึ่งต่างจากการศึกษาครั้งนี้ที่พบกลวิธีดังกล่าวในลำดับที่ 2 ของกลวิธีการเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง คิดเป็นร้อยละ 9.28

(2) การตัด

จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลวิธีการตัด ไม่แปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันเป็นกลวิธีที่พบน้อยที่สุดคือ คิดเป็นร้อยละ 0.71

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การที่ผู้แปลใช้วิธีการตัด ไม่แปลงนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะ ผู้แปลต้องการรักษารูปแบบของภาษาต้นฉบับไว้ ทั้งนี้ สังเกตได้จากการที่ผู้แปลพยายามรักษาหน้าที่ของอนุประโยคกริยาขยายในตัวบทต้นฉบับและแสดงความสัมพันธ์ของทั้ง

สองอนุประโยคในฉบับแปลให้เด่นชัดกว่าในต้นฉบับด้วยการปรับบทแปลและเปลี่ยนแปลงหน่วยทางวากยสัมพันธ์ในภาษาปลายทางเพื่อให้บทแปลเป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาปลายทาง

ในการศึกษาครั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลของการอธิบายความของอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภทแสดงให้เห็นว่า กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันในและหน่วยทางวากยสัมพันธ์ของภาษาปลายทางในแต่ละประเภทมีสัดส่วนต่างกัน กล่าวคือ กลวิธีที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการลงความตั้งใจแบบเชื่อมและแบบซ้อนมีความหลากหลายที่สุด ซึ่งปรากฏกลวิธีหลักถึง 4 กลวิธี เรียงตามลำดับอัตราความถี่สูงสุดที่พบ ได้แก่ 1) การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง 2) การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง 3) การละองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง และ 4) การตัด ส่งผลให้เกิดเป็นหน่วยทางวากยสัมพันธ์ในภาษาปลายทางที่หลากหลายถึง 10 ประเภทที่เปลี่ยนไปจากรูปภาษาเดิมในภาษาต้นทางที่เป็นเพียงอนุประโยคและส่วนประกอบของอนุประโยคซ้อนเท่านั้น ซึ่งในที่นี้ ผู้แปลสามารถรักษารูปภาษาเดิมของต้นฉบับได้เพียง 25/60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.33 ต่อมาคือกลวิธีที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความที่ปรากฏกลวิธีหลัก 2 วิธี เรียงตามลำดับอัตราความถี่สูงสุดที่พบ ได้แก่ 1) การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทางและ 2) การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง ผลการศึกษาน่าสนใจคือ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันนี้ทำให้เกิดหน่วยทางวากยสัมพันธ์ในภาษาปลายทางเพียง 4 ประเภท โดยที่ผู้แปลสามารถรักษารูปภาษาต้นทางได้เพียง 1/40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.5 เท่านั้น และสุดท้ายคือกลวิธีที่ใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันประเภทการปรุ้งความที่ปรากฏกลวิธีหลัก 2 วิธีเช่นกัน เรียงตามลำดับอัตราความถี่สูงสุดที่พบ ได้แก่ 1) การเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง และ 2) การเปลี่ยนรูปภาษาต้นทาง ซึ่งกลวิธีทั้งสองนี้ทำให้เกิดเป็นหน่วยทางวากยสัมพันธ์ในภาษาปลายทาง 7 ประเภท โดยที่ผู้แปลสามารถรักษารูปภาษาต้นทางได้เกินครึ่งหนึ่ง กล่าวคือ 24/40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60

กล่าวโดยสรุป กลวิธีการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภทมีสัดส่วนไม่เท่ากันและส่งผลให้เกิดหน่วยทางวากยสัมพันธ์ในภาษาปลายทางที่แตกต่างกันไปด้วย ทว่า กลวิธีการแปลในลำดับต้น ๆ ที่ผู้แปลใช้แปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันทั้งสามประเภทเหมือนกันคือการเปลี่ยนรูปภาษาต้นทางและการเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในกรณีที่คงรูปภาษาต้นทาง สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงรูปภาษาต้นทางให้เข้ากับวากยสัมพันธ์ของภาษาปลายทางเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Catford (1965) และ Eugene Nida (1964) และยัง

สะท้อนให้เห็นว่า ผู้แปลมีความพยายามที่จะคงรูปภาษาต้นทางไว้ด้วยการเพิ่มองค์ประกอบบางอย่างในฉบับแปล

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะที่คาดว่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้างองค์ความรู้ด้านการแปลในเชิงภาษาศาสตร์จากการศึกษาวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในครั้งนี้อย่างต่อเนื่อง

1. ตัวอย่างประเภทของอนุประโยคกริยาขยายทั้งสามประเภทมีจำนวนต่างกัน ส่งผลต่อภาพรวมการสรุปกลวิธีการแปล ผู้วิจัยมองว่า หากเลือกศึกษาโดยเจาะจงประเภทใดประเภทหนึ่ง ข้อเสนอแนะทางกลวิธีการแปลจะมีความเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น
2. การวิเคราะห์หน้าที่ของรูปภาษาปลายทางในการศึกษาครั้งนี้มีความกำกวมระหว่างหน้าที่กับรูปภาษา ผู้วิจัยมองว่าหากใช้การวิเคราะห์หน้าที่ในเชิงความหมาย เช่น การลงความ/เสริมความ/ปรุงความเหตุการณ์ (clauses) หรือสิ่ง (nouns) จะทำให้การวิเคราะห์มีความเฉพาะเจาะจงไปในเชิงหน้าที่โดยตรง
3. การศึกษาครั้งนี้ใช้ตัวบทประพันธ์วรรณกรรมซึ่งนิยมใช้อนุประโยคกริยาขยายเป็นวัจนลีลาหนึ่ง ผู้วิจัยมองว่า หากศึกษาอนุประโยคกริยาขยายในตัวบทประเภทอื่นที่มีวัจนลีลาต่างออกไป เช่น ข่าว เอกสารกฎหมาย บทความวิชาการ ฯลฯ จะพบกลวิธีการแปลอนุประโยคกริยาขยายประเภทอื่น ๆ

5.3 ข้อจำกัดงานวิจัย

1. การประยุกต์ใช้แนวคิดการขยายอนุประโยคกริยาขยายภาษาอังกฤษของ Halliday & Matthiessen (2014) ในการอธิบายหน้าที่ของรูปภาษาปลายทางไม่ครอบคลุมรูปภาษาปลายทางที่มีการเปลี่ยนหน่วยและเปลี่ยนโครงสร้างจากอนุประโยคไปเป็นภาคประธาน ภาคแสดง หรือส่วนประกอบของภาคแสดงเมื่อเข้าสู่กระบวนการแปลดังนี้

(226) ST: I had ten or fifteen bites throbbing on my arms and chest...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 129)

TT: แขนกับอกมีตุ่มจากการโดนกัดสับหรือสับห้ำตุ่ม...

(ธิดา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 109)

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “throbbing on my arms and chest” เป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันแบบจำกัดความที่ลงความนามวลี “ten or fifteen bites” ทว่า ในการแปลประโยคนี้ ผู้แปลเรียงเรียบคำในประโยคใหม่ โดยย้ายให้นามวลี “my arms and chest” ในอนุประโยครูปกริยาขยายมาเป็นภาคประธานของประโยคในภาษาไทย และไม่แปลรูปกริยาขยายปัจจุบัน “throbbing”

การเปลี่ยนอนุประโยครูปกริยาขยายให้เป็นภาคประธานในลักษณะนี้เป็นการเปลี่ยนโครงสร้างในภาษาไทยและไม่สามารถอธิบายหน้าที่และจัดกลุ่มได้ตามแนวทางการขยายอนุประโยคของ Halliday & Matthiessen (2014)

(227) ST: Ronnie, doing the dead man's float, lasts a little while longer.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 294)

TT: รอนนี่พยายามลอยตัวและมีลมหายใจเฮือกสุดท้ายนานกว่า

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 232)

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “doing the dead man's float” ซึ่งเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่มีหน้าที่ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความในภาษาอังกฤษ แปลเป็นภาษาไทยว่า “พยายามลอยตัว”

บทแปลภาษาไทยที่ได้ทำให้หน้าที่อนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันในภาษาอังกฤษเปลี่ยนเป็นภาคแสดง “พยายามลอยตัว” ตามหลังภาคประธาน “รอนนี่” ในภาษาไทย ดังนั้น จึงไม่สามารถนำการอธิบายความของอนุประโยคตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) มาอธิบายและจัดกลุ่มตัวอย่างข้างต้นได้

(228) ST: He is growling, sounding like a guard dog...

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 271)

TT: มันส่งเสียงคำรามเหมือนหมาเฝ้ายาม

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 215)

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “sounding like a guard dog” ซึ่งเป็นอนุประโยครูปกริยาขยายที่มีหน้าที่ลงความอนุประโยคหลัก “He is growling” แปลเป็นภาษาไทยว่า “เหมือนหมาเฝ้ายาม” บทแปลภาษาไทยนี้ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของภาคแสดงที่อยู่ในรูปกริยาเรียงแสดงความ

เทียบเท่าซึ่งเป็นส่วนที่เรียงซ้อนต่อจากกริยาคำแรก “ส่งเสียง” ในที่นี้ การเป็นส่วนประกอบภาคแสดงเป็นหน้าที่ใหม่ที่ไม่มีในการอธิบายความประเพณีการลงความตามแนวทางของ Halliday & Matthiessen (2014) เช่นกัน

ด้วยตัวอย่างข้อจำกัดด้านระบบภาษาที่แตกต่างกันของคู่ภาษาในตัวอย่างทั้งสองตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยจึงจัดให้หน้าที่เป็นภาคประธาน หน้าที่เป็นภาคแสดง และหน้าที่เป็นส่วนประกอบของภาคแสดงเป็นหน้าที่ใหม่ที่เกิดขึ้นในภาษาปลายทาง

2. ในการวิเคราะห์การอธิบายความของอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเพณีการลงความ (elaboration) ผู้วิจัยพบข้อจำกัดเรื่องความแตกต่างระหว่างการแบ่ง Non-defining relative clauses กับ Defining relative clauses ในภาษาอังกฤษกับการแบ่งระหว่างคุณานุประโยคแบบไม่จำกัดความกับคุณานุประโยคแบบจำกัดความในภาษาไทย กล่าวคือ ภาษาอังกฤษใช้เครื่องหมาย comma (,) เป็นตัวแบ่ง ในขณะที่ภาษาไทยไม่นิยมการใช้เครื่องหมายวรรคตอน “,” ในการแยกระหว่างคำนามหลักและส่วนขยาย นอกจากนี้ ประพันธสรรพนาม “ที่” หรือ “ซึ่ง” ในภาษาไทยยังใช้ได้ทั้งกับคุณานุประโยคแบบไม่จำกัดความและคุณานุประโยคแบบจำกัดความ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงแยกคุณานุประโยคสองประเพณีนี้ด้วยการ หยุด (pause) หรือใช้ทำนองเสียง (intonation) ตามแนวทางของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554) ยกตัวอย่างได้ดังนี้

(229) ST: Dominick, having already fed, is starting to jog for the open gate.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 13)

TT: โดมินิกซึ่งอิ่มท้องแล้วเช่นกันเริ่มเหาะย่างไปทางประตูที่เปิดอ้าค้างอยู่

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 20)

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “having already fed” ซึ่งเป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันที่มีหน้าที่ลงคำนามแบบไม่จำกัดความในภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีเครื่องหมาย comma (,) คั่นระหว่างภาคประธานและภาคแสดง แปลเป็นภาษาไทยว่า “ซึ่งอิ่มท้องแล้ว”

บทแปลภาษาไทยที่ได้ทำหน้าที่ย่างเดียวกับอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันภาษาอังกฤษ กล่าวคือ เป็นคุณานุประโยคแบบไม่จำกัดความที่ลงรายละเอียดเพิ่มเติมของนามเฉพาะ Dominick โดยสามารถทดสอบการไม่จำกัดความนี้ได้โดยการหยุดว่า “โดมินิก [ซึ่งอิ่มท้องแล้วเช่นกัน] เริ่มเหาะย่างไปทางประตูที่เปิดอ้าค้างอยู่” พบว่าการหยุดระหว่างอนุประโยคใน [...] ไม่กระทบการจำกัดความคำนามหลัก Dominick ซึ่งเป็นสิ่งเดียวที่รับรู้กันโดยทั่วไป

- (230) ST: LOCATED IN GRIFFITH PARK, a four-thousand-acre stretch of land featuring two eighteen-hole golf courses, the Autry National Center, and the HOLLYWOOD sign, the Los Angeles Zoo and Botanical Gardens is more of a run-down tourist attraction than a wildlife conservation facility.

(Patterson & Ledwidge, 2021, p. 3)

TT: ที่ดินสี่พันเอเคอร์ในสวนกริฟฟิธพาร์กอันเป็นที่ตั้งของสนามกอล์ฟสิบแปดหลุมสองสนาม, ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันตกออทรีแห่งชาติ, ป้ายฮอลลีวูด, สวนสัตว์ลอสแอนเจลิส และสวนพฤกษศาสตร์ ดูคล้ายเป็นจุดแวะท่องเที่ยวโกโรโกโสมากกว่าจะเป็นสถานอนุรักษ์สัตว์ป่า

(จิตา ผลิตผลการพิมพ์, 2559, น. 13)

จากประโยคข้างต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้ “featuring two eighteen-hole golf courses, the Autry National Center, and the HOLLYWOOD sign, the Los Angeles Zoo and Botanical Gardens” เป็นอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันแบบจำกัดความ ซึ่งสังเกตได้จากด้านหน้าของกริยาขยาย “featuring” ที่ไม่มีเครื่องหมาย comma (,) คั่น ส่วนที่ขยายจึงมีความสำคัญและจำกัดความข้อมูลของ “a four-thousand-acre stretch of land” ว่าไม่ใช่ที่ดินที่ใดก็ได้ แต่เป็นที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสถานที่เฉพาะ

บทแปลภาษาไทย “อันเป็นที่ตั้งของสนามกอล์ฟสิบแปดหลุมสองสนาม, ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันตกออทรีแห่งชาติ, ป้ายฮอลลีวูด, สวนสัตว์ลอสแอนเจลิส และสวนพฤกษศาสตร์” ทำหน้าที่อย่างเดียวกับอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันในภาษาอังกฤษ กล่าวคือ เป็นคุณนามุประโยคแบบจำกัดความที่ขยายนามวลี “ที่ดินสี่พันเอเคอร์ในสวนกริฟฟิธพาร์ก” อย่างขาดเสียไม่ได้ ในที่นี้สามารถทดสอบการจำกัดความนี้ได้โดยการหยุดว่า “ที่ดินสี่พันเอเคอร์...[อันเป็นที่ตั้งของสนามกอล์ฟสิบแปดหลุมสองสนาม, ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันตกออทรีแห่งชาติ, ป้ายฮอลลีวูด, สวนสัตว์ลอสแอนเจลิส และสวนพฤกษศาสตร์] ดูคล้ายเป็นจุดแวะท่องเที่ยวโกโรโกโสมากกว่าจะเป็นสถานอนุรักษ์สัตว์ป่า” พบว่า หากหยุดระหว่างอนุประโยคใน [...] จะทำให้ความหมายของที่ดินสี่พันเอเคอร์ที่ดินทั่วไป ไม่จำกัดความให้เฉพาะเจาะจงลงไปว่าเป็นตำแหน่งแห่งที่ใดเช่นเดียวกับในภาษาอังกฤษ

3. ในการรวบรวมข้อมูลรูปภาษาที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกตัวอย่างอนุประโยคกริยาขยายปัจจุบันประเภทการเสริมความ (extension) และการปรุงความ (enhancement) ที่มี

ความหลากหลายและไม่ให้ข้อมูลซ้ำซ้อนกันมากเกินไป ด้วยการคัดทั้งอนุประโยครูปกริยาขยาย ปัจจุบันประเภทการเสริมความและการปรุ่ความบางส่วนที่มีโครงสร้างซ้ำกัน เพื่อแสดงให้เห็นกลวิธีที่มีความครอบคลุมมากที่สุดสำหรับการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันในอนุประโยคทั้งสองประเภท ข้อดีของการคัดเลือกตัวอย่างลักษณะนี้คือการได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่แสดงให้เห็นกลวิธีการแปลทุกรูปแบบ แต่ก็มีข้อจำกัดที่ว่า ข้อมูลเชิงปริมาณหรือความถี่ที่ได้นั้นอาจไม่ตรงกับการแปลอนุประโยครูปกริยาขยายปัจจุบันที่ปรากฏขึ้นจริงในตัวบทต้นฉบับ

บรรณานุกรม

- Catford, J. C. (1965). *A Linguistic Theory of Translation*. Oxford University Press.
- Downing, A. (1991). An alternative approach to theme: A systemic-functional perspective. *WORD*, 49(2), 119-143.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1080/00437956.1991.11435835>
- Eastwood, J. (2002). *Oxford Guide to English Grammar*. Oxford University Press.
- Fuhre, P. (2010). *The English -ing Participial Free Adjunct in Original and Translated Fiction : an English-Norwegian Parallel Corpus Study* University of Oslo].
- Haegeman, L., & Wekker, H. (1996). *A Modern Course in English Syntax*. Routledge.
- Halliday, M. A. K., & Matthiessen, C. M. I. M. (2014). *Halliday's Introduction to Functional Grammar* (Fourth ed.). Routledge.
- Kolln, M., & Gray, L. (2012). *Rhetorical grammar: grammatical choices, rhetorical effects*. Pearson Education.
- Langacker, R. W. (2008). *Cognitive Grammar*. Oxford University Press.
- Larson, M. L. (1984). *Meaning-based translation: A Guide to Cross-language Equivalence*. University Press of America.
- Nida, E. A. (1964). *Towards a science of translating*. Brill
- Patterson, J., & Ledwidge, M. (2021). *Zoo*. Arrow Books.
- Smet, H. D. (2015). Participle clauses between adverbial and complement. *WORD*, 61(1), 39-74.
- Swan, M. (2016). *Practical English Usage*. Oxford University Press.
- ณัฐภัทร พัฒนา. (2547). *บทวิเคราะห์การแปลกริยาลี Participle ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ปรากฏในสารคดีมหาวิทยาลัยบูรพา*.
- นworรณ พันธุมธา. (2558). *ไวยากรณ์ไทย. โครงการเผยแพร่วิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ*.
- พูนศักดิ์ สวรรณรัตน์ และ ปรีมา มัลลิกามาส. (2563). การสื่อความหมายหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษา รวมเรื่องสั้น กลิ่นฟาง. *วารสารอักษรศาสตร์*, 49(2), 92.
- แพตเตอร์สัน, เจมส์ และ เลดวิดจ์, ไมเคิล. (2559). *Zoo สัตว์ สยอง โลก. แปลโดย จิตา ผลิตผลการพิมพ์. Maxx กรุงเทพฯ: Publishing*.
- วิมลตรี แก้วประชุม. (2559). *บทวิเคราะห์การแปลกริยาลีภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ถึงนายเมย์นาร์ด วิลโลบี คอลเชสเตอร์-วิมช คหบดี*

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

ศุภชัย ทองหงษ์. (2561). การศึกษากลวิธีในการถ่ายทอดความหมายที่สื่อโดยกริยานุเคราะห์ 'ต้อง' จากภาษาไทย

เป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษาบทแปลเรื่อง *Many Lives* โดย Meredith Borthwick จากนวนิยายเรื่อง
หลายชีวิต ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช และเรื่อง *Behind the Painting* โดย David Smith จากนวนิยายเรื่อง ข้างหลังภาพ ของ ศรีบูรพา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2560). พจนานุกรมภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ทั่วไป). เอพิข อินเตอร์ กรุ๊ป.

สุพรรณ ปิ่นมณี. (2564). ความหมายกับการแปล. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2545). ความแตกต่างทางโครงสร้างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล. *วารสาร
รวมคำแหง*, 19, 68.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2553). ชนิดของคำในภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางวากยสัมพันธ์. สำนักพิมพ์เอเอสพี.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2554). โครงการ ไวยากรณ์ไทยฉบับครอบคลุมภาษาย่อย (A Pan-Dialectal Grammar of Thai) เล่มที่ 1 เรื่อง ไวยากรณ์ไทยมาตรฐาน (Grammar of Standard Thai): รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

อุทิศศิลปสาร. (2422). ไวยากรณ์ไทย วากยสัมพันธ์. ไทยวัฒนาพานิช.

1.1 การลงความแบบเชื่อม (hypotactic elaboration)

ลำดับ	อนุประโยคกริยาขยายจาก เรื่อง Zoo	สำนวนแปลจากเรื่อง สัตว์ สยอง โลก	หน้าที่ของอนุประโยค กริยาขยาย ภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูปภาษา ปลายทาง	หน่วยทาง วากยสัมพันธ์ ของรูปภาษา ปลายทาง	กลวิธีการแปล
1	Dominick, <i>having already fed</i> , is starting to jog for the open gate. (p. 13)	โดมินิกซึ่งอิ่มท้องแล้วเช่นกัน เริ่มเหยาะย่างไปทางประตูที่ เปิดอ้าค้างอยู่ (น. 20)	ลงความคำนามแบบไม่ จำกัดความ	ลงความคำนามแบบ ไม่จำกัดความ	คุณาณุประโยค	คงรูปภาษาต้นทาง โดยเพิ่มประพจน์ สรรพนาม "ซึ่ง"
2	I knew it was the elevated number 1 Broadway local, <i>rattling to shake the dead back to life next to my new fifth-floor Harlem loft apartment</i> . (p. 19)	มันคือรถไฟฟ้าบรอดเวย์สาย หนึ่งซึ่งวิ่งกระแทกกระทนสน เป็นเจ้าเข้าข้าง ๆ อพาร์ต เมนต์ฮาร์เลมชั้นห้าหลังใหม่ ของผมต่างหาก (น. 25)	ลงความคำนามแบบไม่ จำกัดความ	ลงความคำนามแบบ ไม่จำกัดความ	คุณาณุประโยค	คงรูปภาษาต้นทาง โดยเพิ่มประพจน์ สรรพนาม "ที่"
3	The Rubens was followed quickly by Nicholas Poussin's haunting Renaissance painting <i>The</i>	ตามด้วยภาพโรคระบาตที่ แอชดีอด เป็นงานยุคเรอเนส ซองซ์อันสุดหลอนของ นิกอลา ปูแซ็ง <i>บรรยายเหตุการณ์ตอน</i>	ลงความคำนามแบบไม่ จำกัดความ	ลงความคำนามแบบ ไม่จำกัดความ	ส่วนประกอบ ของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้นทาง โดยละประพจน์ สรรพนาม

	Plague at Ashdod, depicting a scene in which God has sent a plague of disease and mice onto the Philistines for disobeying him. (p. 64)	พระเจ้าส่งโรคระบาดและหนูมาลงโทษชาวฟิลิสเตียนที่ไม่เชื่อฟังพระองค์ (น. 58-59)				
4	There were river birds, seemingly in the millions, scattering from the dry mashes at the sound of our plane. (p. 80)	นอกจากนกก็มีมดแมลงนับล้าน ๆ ตัวที่พากันแตกฮือจากบึงแห่งขอด้วยเสียงจากเครื่องบิน (น. 72)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	คุณานุประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประพันธสรรพนาม "ที่"
5	The brothers, having killed two of the alpha males and driven off the third, have further established their dominance by devouring all their rivals' cubs, four young females. (p. 86)	ทั้งสองช่วยกันสังหารอดีตหัวหน้าและขับไล่คู่แข่งตัวที่สาม แล้วยึดครองฝูงอย่างเบ็ดเสร็จด้วยการกินลูกเสือดัวเมียอีกสี่ตัวของคู่ปรับจนหมดสิ้น (น. 76)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค

6	Ten paces from the shore of the islet I saw a long black box bobbling in the water, <i>drifting like a chunk of wood in the lazy current.</i> (p. 110)	สักสิบก้าวก่อนถึงขอบเนิน ผมเห็นกล่องสีดำยาวกำลังลอยโผล่ขึ้น ๆ ลง ๆ <i>เหมือนเศษไม้ ลอยน้ำเล่น</i> (น. 94)	จากความคำนามแบบไม่จำกัดความ	เป็นส่วนประกอบของภาคแสดง	ส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของกริยาเรียง
7	He was mere feet away, <i>emerging from the river,</i> shaking off, flinging a thousand twinkling beads of water from his mane. (p. 111)	มันอยู่ห่างออกไปไม่กี่ฟุต <i>โผล่พ้นน้ำ</i> สะบัดร่างไล่หยดน้ำนับพันประกายออกจากแผงคอ (น. 95)	จากความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	จากความอนุประโยคที่ตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางให้เป็นประโยคโดยเพิ่มประธาน
8	It was hard to make out over the wind and splashing water, but it was definitely a human scream, <i>coming from the direction of the river dock.</i> (p. 124)	แม้จะฟังยากหน่อยท่ามกลางเสียงลมและน้ำอ้ออึง แต่ก็แน่ใจได้ว่าเป็นเสียงร้องของมนุษย์ <i>ดังมาจากท่าเรือ</i> (น. 105)	จากความคำนามแบบไม่จำกัดความ	จากความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประธานสรรพนาม
9	But the other one lingered, <i>swimming a</i>	แต่อีกตัวยังลึงเล <i>ยังว่ายน้ำ</i> <i>อ้อยอิ่งเป็นวงกลมรอบตัว</i>	ความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูล	ความอนุประโยคที่ตั้งต้นโดยให้ข้อมูล	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางให้เป็นประโยคโดย

	<i>languid circle around the woman.</i> (p. 130)	หญิงสาว (น. 109)	เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ละประธาน
10	The sinking African sun was huge above the darkening horizon, <u>hanging there like a ball of burning blood.</u> (p. 134)	ดวงอาทิตย์แอฟริกันขนาดมหึมาโผล่กำลังตกที่เส้นขอบฟ้ามืดครึ้ม <u>ดูเหมือนก้อนเลือดแดงฉาน</u> (น. 112)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน
11	Robinson didn't let go until the policemen, <u>getting nothing from the room but vacant looks</u> , pivoted on their jackboots and left the bar. (p. 148)	โรบินสันไม่ยอมปล่อยตัวผมจนกระทั่งนายตำรวจ <u>ผู้ไม่ได้รับปฏิริยาใด ๆ เลยจากคนในห้องเว้นแต่สายตาว่างเปล่า</u> ยอมหันหลังแล้วกระแทกบูตจากไป (น. 123)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	คุณาประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประธานสรรพนาม "ผู้"
12	I started praying to my grandfather, <u>saying that if I had to die, that maybe he could help somehow.</u> (p. 188)	ฉันสวดภาวนาถึงปู่ <u>บอกท่านว่าถ้าฉันต้องตายจริง ๆ ก็ขอให้ท่านมาช่วยด้วย</u> (น. 153)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

13	In the sweep marble atrium behind them, spiffy Senate staffers, lobbyists, and press people swarmed about like bees, <u><i>making honey and royal jelly</i></u> . (p. 196-197)	ในห้องโถงใหญ่พื้นหินอ่อน ด้านหลังพวกเขาอัดแน่นไปด้วยคนทำงานของวุฒิสมาชิก, ลีอปปี้สตั๊ และกองทัพนักข่าวที่ดูราวกับฝูงผึ้ง <u><i>เบียดเสียดผลิตน้ำผึ้งกันแน่น</i></u> รัง (น. 160)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประธาน
14	I was doing just that, <u><i>kneeling down to hang jump off the metal branch...</i></u> (p. 204)	ผมก็กำลังทำแบบที่เขาสั่งนั่นแหละ <u><i>กำลังย่อเข่าเตรียมกระโดดลงพอดี้</i></u> (น. 166)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน
15	Growling, gurgling noises erupt from his throat as he begins to tear back and forth through the ruins of the apartment, <u><i>smashing and tearing everything in his path.</i></u> (p. 223)	เสียงคร่ำครวญโครกครากดังออกจากคอเมื่อมันเริ่มฉีกกระชากซากข้าวของทั้งหลายในอพาร์ทเมนต์ <u><i>ทุบและทิ้งทุบอย่างที่เขาขวางหน้า</i></u> (น. 179)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

16	Then we heard the deafening suck-and-throb tattoo of a landing helicopter, <u>cottoning the air like a migraine in the head of a god</u> . (p. 257)	ตามด้วยเสียงอื้ออึงของเฮลิคอปเตอร์ที่ มาพร้อมลมหมุนคว้างหนักหน่วง (น. 204)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	คณานุประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประพจน์สรรพนาม "ที่"
17	He was even neglecting his teaching, <u>sloughing off most of his classes on TAs</u> . (p. 265)	เขาเลิกใส่ใจกระทั่งการสอนและ เซี่ยชั้นเรียนส่วนใหญ่ไปให้คนอื่นทำแทน (น. 211)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม "และ" และละประธาน
18	They've practically grown up together, <u>having been "pups" at the same time</u> . (p. 269)	ทั้งสองโตมาด้วยกัน เคยเป็น 'ไอ้ลูกหมา' มาพร้อม ๆ กัน	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน
19	Chris looks agape at Charlie II, <u>standing beside him in the kitchen</u> . (p. 270)	คริสอ้าปากค้างมองชาร์ลีสี่ ยืนอยู่ข้างเขาในครัว (น. 215)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	คณานุประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประพจน์สรรพนาม "ซึ่ง"

20	He is growling, <u>sounding like a guard dog</u> ... (p. 271)	มันส่งเสียงคำราม <u>เหมือนหมาเฝ้ายาม</u> (น. 215)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	เป็นส่วนประกอบของภาคแสดง	ส่วนประกอบของประโยคกริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของกริยาเรียง
21	Ronnie stands there on the deck, looking down at the now seven or eight dolphins, <u>squirming like crazy in the boat</u> . (p. 292)	รอนนียืนนิ่งบนดาดฟ้า ตาจับจ้องโลมาราวเจ็ดหรือแปดตัว แล้วตอนนี้ <u>ที่นอนเบียดเสียดอยู่ด้วยกันบนเรือของเขา</u> (น. 231)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	คุณาประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประพจน์สรรพนาม "ที่"
22	Ronnie, <u>doing the dead man's float</u> , lasts a little while longer. (p. 294)	รอนนี <u>พยายามลอยตัว</u> และมีลมหายใจเหลือสุดท้ายนานกว่า (น. 232)	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียง
23	Strange, extraordinarily violent animal attacks were on the news very evening now, <u>happening everywhere from New Hampshire to New Delhi, from Sweden to Singapore</u> . (p. 308)	ข่าวสัตว์อาละวาดทำร้ายมนุษย์อย่างแปลกประหลาด และรุนแรงสุดขีดมีให้เห็นทุกเย็น <u>เกิดขึ้นทุกที่ ตั้งแต่ นิวแฮมป์ไชร์ไปยังนิวยอร์ก ตั้งแต่สวีเดนไป จนถึงสิงคโปร์</u> (น. 242)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

24	Like me, Chloe was torn up inside, <u>worrying about the increasingly bad news and about how we were going to protect ourselves and our son.</u> (p. 309-310)	โคลอี้ก็เช่นกันที่จิตใจแตกสลาย <u>วิตกกังวลกับข่าวร้าย</u> <u>ซึ่งเพิ่มมากขึ้นทุกวัน</u> <u>และกับความหวาดกลัวว่าเราจะปกป้องตัวเองและลูกของเราอย่างไร</u> (น. 243)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	ขึ้นต้นประโยคและละประธาน
25	Beside the equipment to the right were more stairs, <u>leading to a downward-sloping corridor lined with ducts and pipes.</u> (p. 318)	ด้านข้างกองข้าวของคือบันไดอีกช่วงซึ่งนำลงไปสู่พื้นที่ที่มีท่อเรียงราย (น. 249)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	คุณาประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประธานสรรพนาม "ซึ่ง"
26	He watches as they begin to fastidiously work their way across, <u>gingerly picking over the decrepit wooden ties and iron beams, one by one, paw by nimble paw.</u> (p. 325)	เขามองตะลึงขณะพวกมันเริ่มข้ามอย่างมาดมั่น <u>ก้าวขาผ่านไม้และความเหล็กเก่าอย่างระมัดระวัง ที่ละตัว ที่ละชิ้น</u> <u>ตีนอันคล่องแคล่ว</u> (น. 255)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	ขึ้นต้นประโยคและละประธาน

27	The wolves are a swarm of gray dots down in the distant valley, <i><u>slaloming between trees up the mountain.</u></i> (p. 327)	ฝูงหมาป่าเคลื่อนไหวพลเห็นเป็นจุดสีเทาในหุบเขาด้านล่าง <i><u>ไหลแทรกเป็นแนวระหว่างต้นไม้บนทางขึ้นเขา</u></i> (น. 257)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคเพิ่มเติมให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	ขึ้นต้นประโยคและละประธาน
28	There were dead dogs scattered pell-mell across the usually pristine National Mall, <i><u>floating in the reflecting pool.</u></i> (p. 373)	มีศพหมากระจายเละเละทั่วเนชั่นแนลมอลล์ <i><u>ลอยในสระ</u></i> (น. 292)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ประโยค	ขึ้นต้นประโยคโดยและเพิ่มประธาน
29	They have been working with ground forces for the last two days, <i><u>pulling evacs out of their target zones to limit collateral damage.</u></i> (p. 384)	พวกเขากำลังทำงานร่วมกับกองกำลังภาคพื้นดินมาสองวันติดกันแล้ว <i><u>ในอันจะอพยพผู้คนที่ออกจากพื้นที่เป้าหมายให้ได้มากที่สุดเพื่อจำกัดความเสียหายข้างเคียง</u></i> (น. 300)	ลงความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	ลงความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเดิม	วิเศษณานุประโยค (บ่งบอกเป้าหมาย)	เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย “ในอัน”
30	The other two apes, <i><u>squirming with blood rage,</u></i> struggle to squeeze	เอปอีกสองร่าง <i><u>สั่นเร้าด้วยความกระหายเลือด</u></i> พยายามเบียดตัวผ่านมันเข้าไป (น.	ลงความคำนามแบบไม่จำกัดความ	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาลีเนประโยคเดี่ยว	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาลีเนประโยค

	past him. (p. 425)	331)					
--	--------------------	------	--	--	--	--	--

1.2 การลงความแบบซ้อน (embedded elaboration)

ลำดับ	อนุประโยคบุรุษกริยาขยาย จากเรื่อง Zoo	จำนวนแปลจากเรื่อง สัตว์ สยอง โลก	หน้าที่ของอนุประโยค กริยาขยาย ภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูปภาษา ปลายทาง	หน่วยทาง วากยสัมพันธ์ ของรูปภาษา ปลายทาง	กลวิธีการแปล
1	LOCATED IN GRIFFITH PARK, a four-thousand-acre stretch of land <i>featuring two eighteen-hole golf courses, the Autry National Center, and the HOLLYWOOD sign, the Los Angeles Zoo and Botanical Gardens</i> is more of a run-down tourist attraction than a wildlife conservation facility. (p.	ที่ดินสี่พันเอเคอร์ในสวนกริฟฟิธพาร์กอันเป็นที่ตั้งของสนามกอล์ฟสิบแปดหลุมสองสนาม ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันตกออทรีแห่งชาติ. ป้ายฮอลลีวูด, ส่วนสัตว์ลอสแอนเจลิส และสวนพฤกษศาสตร์ ดูคล้ายเป็นจุดแวะท่องเที่ยวโรโรโกโซมากกว่าจะเป็นสถานอนุรักษ์สัตว์ป่า (น. 13)	ลงความค่านามแบบจำกัดความ	ลงความค่านามแบบจำกัดความ	คุณานุประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประพจน์สรรพนาม "อัน"

	3)		ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประพจน์สรรพนาม
2	It is not uncommon to catch the stench of heaped dung <u>waffing from cages...</u> (p. 3)	ไม่ใช่เรื่องผิดประหลาดน่าแปลกใจ หากใครจะได้กลิ่นเหม็นเน่า <u>ลอยคลุ้งจากกรงของหนูในกรงขัง...</u> (น. 13)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประพจน์สรรพนาม
3	Outside the wall of dusty industrial like a regiment giants <u>rhythmically striking concrete with their rifle butts in a parade drill.</u> (p. 19)	ภายนอกของผนังที่ตั้งหน้าต่างสไตน์ไร้งานฝุ่นเขรอะข้างเดียว มีเสียงกองทัพบหารมทึม <u>มาถนัดเสียงสนสนสนมาแฉาดำมปืนกระแทกพื้นคอนกรีตเป็นจังหวะ</u> (น. 25)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประพจน์สรรพนาม
4	A week later, I found myself <u>heading south down I-95 again with the DO NOT COPY key...</u> (p. 37)	หนึ่งสัปดาห์หลังหมดหน้าที่ <u>ผมขับรถยนต์นำลงใต้ไปตามถนน I-95 อีกหนพร้อมกุญแจ 'ห้ามทำสำเนา'</u> (น. 39)	เป็นภาคแสดงในประโยค	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค
5	I was going to write some e-mails, but instead I found myself <u>clicking open the file</u>	ผมตั้งใจจะเขียนอีเมลสักสองสามฉบับ แต่แล้ว <u>กลับเปลี่ยนใจมานั่งคลิกเปิดไฟล์ฟาวเวอร์พอยต์ที่เคยใช้นาเสนอ</u>	เป็นภาคแสดงในประโยค	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค

	<i>for the HAC PowerPoint presentation I'd shown in Paris.</i> (p. 63)	เรื่องแรกที่ปารีสแทน (น. 58)					
6	He caught me <u>looking at the guns</u> . (p. 77)	เขาเห็นผม <u>จ้องปืน</u> (น. 69)	เป็นภาคแสดงในประโยคเต็มเติม	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียงแสดงการรับรู้	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	คงรูปส่วนประกอบของอนุประโยคซ้อน	
7	I couldn't help but gawk as though I were on safari, but if Abe noticed them or the family of giraffes <u>drinking in the shallows a hundred feet south of them downriver</u> , he didn't say anything. (p. 82)	ผมอดไม่ได้ต้องจ้องอย่างตื่นเต้นราวกับกำลังท่องเที่ยวซาฟารี แต่ถ้าเอเบสังเกตเห็นเจ้าพวกนี้หรือครอบครัวยีราฟ <u>กำลังดื่มน้ำริมน้ำตื้นห่างไปทางใต้หนึ่งร้อยฟุต</u> เขาจะไม่พูดอะไรเลย (น. 73)	เป็นภาคแสดงในประโยคเต็มเติม	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียงแสดงการรับรู้	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	คงรูปส่วนประกอบของอนุประโยคซ้อน	
8	As the two lions approach, a vulture <u>standing a woman's face shrugs its shoulders and takes flights...</u> (p. 87)	เมื่อสองสิงโตเข้ามาใกล้ แร้งตัวหนึ่ง <u>ซึ่งยืนอยู่บนหน้าของศพผู้หญิงก็ยกไหล่แล้วกระพือปีกขึ้น...</u> (น. 77)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	คณานุประโยค	คงรูปภาษาต้นทางโดยเพิ่มประพจน์สรรพนาม "ซึ่ง"	

9	Since we'd landed at the deserted camp, I'd found myself <u>thinking about my first trip to Africa</u> . (p. 89)	นับตั้งแต่ข้าพเจ้าเข้าไปเป็นแคมป์ร้าง ผมก็เฝ้าแต่คิดถึงทวีปแอฟริกาจนแรกของตัวเอง (น. 78)	เป็นภาคแสดงในประโยคเต็ม	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาริย	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาริยในประโยค
10	There were clothes <u>littering the ground around the empty truck and the trunk of the sausage tree</u> ... (p. 96)	มีเสื้อผ้าหล่นเรี่ยราดอยู่รอบรถว่างเปล่าและลำต้นของต้นไม้ไส้กรอก... (น. 83)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคข้อ	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประพจน์สรรพนาม
11	A lion had leaped onto the hood like a cat <u>scrambling onto the armchair</u> . (p. 105)	สิงโตตัวหนึ่งกระโดดขึ้นยืนบนฝาครอบเบาะรถยนต์ราวกับแมวเหียวทะลุกายโซฟา (น. 91)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคข้อ	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประพจน์สรรพนาม
12	...I felt the driverless truck <u>rocking and fishtailing at random across the grass</u> . (p. 106)	...รู้สึกได้เลยว่ารถที่ไร้คนขับกำลังกวัดแกว่งตึงตังตามยถากรรมข้ามทุ่งหญ้า (น. 91)	เป็นภาคแสดงในประโยคเต็ม	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาริยแสดงการรับรู้	กริยาริยในอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางกริยาริยในอนุประโยค

13	On the hood above me, I could hear the lion <u>snarling</u> . (p. 106)	บนฝาครอบบนเครื่องยนต์เหนือ หัว ผมได้ยินเสียงสิงโต <u>แผด</u> <u>คำราม</u> (น. 91)	เป็นภาคแสดงในอนุ ประโยคเติมเต็ม	เป็นภาคแสดงใน ประโยคกริยาเรียง แสดงการรับรู้	ส่วนประกอบ ของกริยาเรียง	คงรูป ส่วนประกอบของ อนุประโยคซ้อน
14	I could feel bruises galore <u>blooming all</u> <u>over my body...</u> (p. 108)	รู้สึกเหมือนมีรอยฟกช้ำ <u>ไปทุก</u> <u>อวัยวะ...</u> (น. 93)	เป็นภาคแสดงในอนุ ประโยคเติมเต็ม	เป็นภาคแสดงใน ประโยคกริยาเรียง แสดงการรับรู้	ส่วนประกอบ ของกริยาเรียง	คงรูป ส่วนประกอบของ อนุประโยคซ้อน
15	I cringed as I looked at the shiny, <u>squirming</u> <u>black carpet extending</u> <u>into the distance</u> . (p. 123)	ผมยืนก้มหัวนิ่งขณะเฝ้ามอง พรมสีดำลึกลับ <u>ขยับไต่ผืนนั้น</u> <u>ค่อย ๆ ท่างออกไป</u> (น. 104)	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	ส่วนประกอบ ของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้น ทางโดยละประ พจน์สรรพนาม
16	There was a white woman with dark hair <u>clinging to a large rock</u> <u>in the middle of the</u> <u>river</u> . (p. 124)	ผู้หญิงตัวขาวผมห่มดำคนหนึ่ง <u>กำลังเกาะหินก้อนใหญ่กลาง</u> <u>แม่น้ำ</u> (น. 105)	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	เป็นภาคแสดงใน ประโยค	กริยาสีใน ประโยคเดียว	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น กริยาสีใน ประโยค
17	I couldn't see where, but I'd heard bullets <u>hitting meat</u> . (p. 126)	มองไม่เห็นว่าโดนตรงไหนแต่ได้ ยินเสียงกระสุน <u>กระทบบนเนื้อมัน</u> <u>แน่ ๆ</u> (น. 106)	เป็นภาคแสดงในอนุ ประโยคเติมเต็ม	เป็นภาคแสดงใน ประโยคกริยาเรียง แสดงการรับรู้	ส่วนประกอบ ของกริยาเรียง	คงรูป ส่วนประกอบของ อนุประโยคซ้อน

18	In a lagoon some distance upriver was a bask of at least four crocodiles, and another three <i>sunning themselves on the shore</i> . (p. 126)	ตรงนั้นมีจระเข้อย่างน้อยสี่ตัว และอีกสามตัว <u>นอนอาบแดด</u> <u>อยู่บนฝั่ง</u> (น. 107)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประธานสรรพนาม
19	I had ten or fifteen bites <i>throbbing on my arms and chest</i> ... (p. 129)	<u>แขนกับบอกริม</u> ตุ่มจากการโดนกัดลิบหรือลิบห้าตุ่ม... (น. 109)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	เป็นภาคประธานในประโยค	นามวลี	ไม่เปลี่ยนรูปประโยคกริยาขยายปัจจุบัน
20	I found myself <i>wanting another brush of her lips</i> . (p. 139)	ผม...รู้สึกตัวว่า <u>ปรารถนาสัมผัส</u> <u>บางเบาจากริมฝีปากเธออีก</u> <u>สักครั้ง</u> (น. 115)	เป็นภาคแสดงในประโยคเต็มเติม	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียงแสดงการรับรู้	กริยาลีโนอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางกริยาลีโนอนุประโยค
21	I did a double take when I spotted her <i>talking on her cell phone</i> ... (p. 114)	ผมจึงมองเธอ <u>ขณะคุยโทรศัพท์</u> ... (น. 120)	เป็นภาคแสดงในอนุประโยคเต็มเติม	เป็นภาคแสดงในอนุประโยค	วิเศษนามุประโยค (บ่งบอกกาล)	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นวิเศษนามุประโยค

22	Once in a blue moon you'll hear about a jackal <u>making off with a baby or something like that...</u> (p. 146)	คุณอาจเคยได้ยินเรื่องแจ็กเกิล <u>คาบเด็กทารกหนีหรืออะไร เทือกนั้น...</u> (น. 121)	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	เป็นภาคแสดงในอนุ ประโยค	กริยาเรียงในอนุ ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น กริยาเรียงในอนุ ประโยค
23	There was a small crowd <u>milling around a table set with cheap hors d'oeuvres, water pitches, and coffee urns...</u> (p. 170)	มีคนกลุ่มเล็ก ๆ <u>รุมกันอยู่แถว โต๊ะวางออร์เดิร์ฟกระจุก ๆ เหยือกน้ำ, และหม้อกาแฟ</u> (น. 141)	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	ส่วนประกอบ ของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้น ทางโดยละประ พจน์สรรพนาม
24	...the roomful of whispers broke into a full-blast cacophony of forty people <u>trying to shout over each other all at once.</u> (p. 174)	...เสียงกระซิบเมื่อคุกริระเบิด เป็นเสียงแข็งแ่งฟังไม่ได้ศัพท์ ของคนสี่สิบคนที่พยายาม <u>ตะโกนหาทุกคนพร้อม ๆ กัน</u> (น. 143-144)	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	คุณานุประโยค	คงรูปภาษาต้น ทางโดยเพิ่มประ พจน์สรรพนาม "ที่"
25	He was the only person in the room <u>wearing a suit.</u> (p. 177)	...ชายหนุ่มหล่อที่ผมไม่รู้จักเป็น คนเดียวในห้องนี้ <u>ที่สวมสูท</u> (น. 146)	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	ลงความคำนามแบบ จำกัดความ	คุณานุประโยค	คงรูปภาษาต้น ทางโดยเพิ่มประ พจน์สรรพนาม "ที่"

26	I also noticed some familiar faces <u>waiting on the sidewalk beside the building's steps</u> . (p. 196)	ผมสังเกตเห็นหน้าคนคุ้น ๆ บางคนรออยู่แถบทางเท้าข้างบันไดอาคาร (น. 160)	เป็นภาคแสดงในอนุประโยคเติมเต็ม	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียงแสดงการรับรู้	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	คกรูปส่วนประกอบของอนุประโยคซ้อน
27	I also spotted Gail Quinn, Claire Dugard, and Charles Groh beside her, <u>shouting at the Capitol police</u> . (p. 206)	ผมยังเห็นเกิล ควินน์, แคลร์ ดูการ์ด และ ชาร์ลส์ โกรห์อยู่ข้าง ๆ กำลังตะโกนใส่ตำรวจเช่นกัน (น. 167)	เป็นภาคแสดงในอนุประโยคเติมเต็ม	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียงแสดงการรับรู้	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	คกรูปส่วนประกอบของอนุประโยคซ้อน
28	I could feel my heartbeat <u>hammering in my ears as my eyes scanned the room</u> . (p. 239)	ผมได้ยินเสียงหัวใจเต้นกระหน่ำในสมองหูขณะกวาดตามองไปทั่วห้อง (น. 189)	เป็นภาคแสดงในอนุประโยคเติมเต็ม	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียงแสดงการรับรู้	ส่วนประกอบของกริยาเรียง	คกรูปส่วนประกอบของอนุประโยคซ้อน
29	He feels himself <u>beginning to cry</u> . (p. 272)	เขารู้สึกว่าตัวเองกำลังจะร้องไห้ (น. 216)	เป็นภาคแสดงในอนุประโยคเติมเต็ม	เป็นภาคแสดงในประโยคกริยาเรียงแสดงการรับรู้	กริยาลีโนอนุประโยคที่เป็นประโยคเดียว	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางกริยาลีโนอนุประโยค

30	The gruesome sound of the skillet <i><u>bonking</u></i> <i><u>Attila's skull made me wince.</u></i> (p. 228-229)	เสียงกระแทก <i><u>กระดูกกะโหลก</u></i> <i><u>แอตติลา</u></i> ช่างน่าสยดสยองจนผมสะดุ้ง (น. 182)	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ลงความคำนามแบบจำกัดความ	ส่วนประกอบของประโยคซ้อน	คงรูปภาษาต้นทางโดยละประพจน์สรรพนาม
----	---	---	-------------------------	-------------------------	-------------------------	------------------------------------

2. การเสริมความ

ลำดับ	อนุประโยคกริยาขยาย จากเรื่อง Zoo	สำนวนแปลจากเรื่อง สัตว์ สยอง โลก	หน้าที่ของอนุ ประโยคกริยา ขยายภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูปภาษา ปลายทาง	หน่วยทาง วากยสัมพันธ์ ของรูปภาษา ปลายทาง	กลวิธีการแปล
1	Finally, ignoring the ball, she slowly leans forward to nuzzle Dominick's mane, <u>giving him an apologetic, deferential social lick as she passes.</u> (p. 5)	ก่อนจะตัดสินใจเลิกลิ้นมัน แล้วชะเงว่หน้าไปดันแฉกคอ โดมินิก <u>แล้วเลยเป็นการขอโทษขอโพยอย่างนอบน้อม</u> (น. 14)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
2	...Dominick and Mosa run toward it, <u>their paws digging for purchase. mouths wanting blood.</u> (p. 15)	โดมินิกกับโมเซากลับเลือกวิ่ง เข้าใส่มัน <u>กรงเล็บพร้อม ตะกุยหาเนื้อหนัง และปาก หิวกระหายความเลือดอย่าง เหลือเกิน</u> (น. 21)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยใช้ ประธานใน โครงสร้างที่เกิด

3	I flipped the surge-protector switches, <u>turning on the TV sets that I'd lined across a metal workbench in the center of the industrial-style room.</u> (p. 24)	เปิดสวิตช์เครื่องป้องกันไฟกระชากแล้วเปิดทีวีที่ต่อสายข้ามโต๊ะเหล็กกลางห้องสไตลิ่งโรงงานมา (น. 28)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
4	He cuddles it, <u>delicately petting its soft fur with his fingers....</u> (p. 41)	มันกำลังเล่นโน้และใช้นิ้วลูบไล้ขนนุ่มของตุ๊กตาอย่างแผ่วเบาอยู่พอดี... (น. 41)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “และ” และละประธาน
5	“Jungle love?” I asked, <u>untying the 99-cent purchase...</u> (p. 48)	“วนาสวาท?” ผมถาม มีอแกะลินคักราคา 99 เซ็นต์... (น. 46)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม ประธาน
6	“Equatorial love,” Natalie said, <u>rolling</u>	“วนาศูนย์สูตรต่างหาก” นาทาลีพูดแล้วกลิ้งตัวขึ้นทับ	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น

	<i>on the top of me.</i> (p. 48)	๕๘ (น. 46)	ข้อมูลใหม่	ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	ประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
7	“That is it,” Abe said a few minutes later, <i>his voice crackling over my headphones.</i> (p. 80)	“ถึงแล้ว” เอเบพูดในอีกสองสามนาทีต่อมา <u>เสียงของเขาแทรกเข้ามาทางหูฟัง</u> (น. 72)	เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยใช้ประธานในโครงสร้างที่เกิด
8	The staff—when they see a plane landing, they are usually waiting here, <i>clapping, singing their silly folk songs and holding a stiff drink and a hot towel.</i> (p. 80)	พวกทีมงานในโรง-ปกติถ้ามีเครื่องบินมาจอด เขาจะมายืนรอ <u>ปรบมือ ร้องเพลงโพล้ๆ ของใจ ๆ แล้วก็เอาเครื่องดื่มกับผ้าขนหนูอุ่น ๆ มาให้</u> (น. 72)	เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

9	He holds it down and takes a bite, his jaw making a popping sound a bite, <i>his jaw making a popping sound...</i> (p. 87)	เจ้าสิงโตตาเดียวใช้อุ้งเท้าดันก้อนเนื้อตรงหน้าแล้วก้มลงกัด <i>ขากรรไกรของมันส่งเสียงกรรไกรบีบ...</i> (น. 77)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยใช้ ประธานใน โครงสร้างที่เกิด
10	The two males turn to the pride, <i>changing their expressions and postures</i> . (p. 88)	ทั้งคู่มองกลับไปหาฝูง <i>แล้วแสดงท่าทางสื่อนัย</i> (น. 77)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
11	STRETCHED FLAT in the tall grass, the dominant one-eyed male lion crouches, <i>waiting</i> . (p. 98)	สิงโตตัวผู้ตาเดียวซึ่งเป็นจำ ผู้หมอบกายเหยียดยาวแนบ พื้นกลางต้นหญ้า <i>สูงแล้วเฝ้า</i> <i>รอ</i> (น. 85)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
12	He opens his mouth slightly, <i>whiskers tingling</i> as he scents	มันอ้าปากเล็กน้อย <i>เจ็บแสบรอบคางขณะได้กลิ่นลมแรง</i> (น. 85)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ

	the dry wind. (p. 98)	ศพอบกำลังโดนสิงโตหกหรือเจ็ดตัวล้อม <u>ແຂວ</u> <u>ພວມ</u> <u>ເສຍດ້ວຍ</u> <u>ໄປມາ</u> (น. 94)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	ประธาน
13	Abe's body was surrounded by six or seven lions, <u>their manes rustling against each other</u> . (p. 109)				ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยใช้ ประธานใน โครงสร้างที่เกิด
14	I SAT FOR a long time on the shore of the river island, <u>staring at the spot on the opposite riverbank where the lions had carried off Abe's body</u> . (p. 112)	ผมนั่งอยู่บนเนินกลางแม่น้ำ นั้นต่อมอีกนาน <u>ตาจ้องไป ยังฝั่งตรงข้ามที่ลิงโตกำลัง ลากร่างของเอเบไป</u> (น. 97)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม ประธาน
15	Beside me, the lion I'd just killed lay on his side, <u>sinking into the loose mud</u> ... (p. 112)	ข้าง ๆ ผม สิงโตที่เพิ่งถูกฆ่า ตายกำลังนอนตะแคง <u>ร่วง จมพื้นโคลน</u> ... (น. 97)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม ประธาน

16	She clung to the pinnacle of the rock, <i>scrambling for the balance with her feet and hands.</i> (p. 125)	เธอเกาะด้านบนของหิน เอาไว้แน่น <i>พยายามสุดชีวิตที่ จะสร้างสมดุลด้วยสองเท้า กับสองมือ</i> (น. 105)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
17	I ran through the glittering black carpet, <i>feeling ants crunch under my boots with each step. to the corpse of the Cape buffalo calf.</i> (p. 128)	ผมวิ่งผ่านพรมสีดำแวววาว <i>รู้สึกเลยว่าฝูงมดกำลังถูกบด ขยี้ภายใต้ฝ่าเท้าในทุกย่าง ก้าวที่วิ่งไปหาศพลูกควาย</i> (น. 108)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
18	Then he jumps back into the corner of the room, <i>panting- hooting, howling.</i> “ EEE- EEEEEEEEHHHHH!” (p. 158)	จากนั้นก็โดดหนีกลับไปอยู่ มุมห้องแล้วร้องโหยหวน “ <i>อี</i> <i>ๆ-เอียะยียะยียะ</i> ” (น. 130)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน

19	“Without further ado, folks,” I said, <i><u>nodding to Jonathan...</u></i> (p. 173)	“ไม่ต้องอารมณ์บาท เราเริ่มเลยนะครับ” ผมพูด <u>แล้วพยักหน้าให้Jonathan...</u> (น. 143)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
20	Huffing, panting, yowling, he leaps from the sink to the hallway, <i><u>hurling and smashing everything he can reach.</u></i> (p. 183)	มันรู้สึกเดือดดาล มันหายใจกระแทกกระทั้น มันร้องครวญคราง แล้วกระโดดลงจากอ่างไปยังทางเดิน <u>เขวี้ยงทุบทำลายทุกสิ่งที่สองมือเอื้อมถึง</u> (น. 150)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
21	“Get them off me! No!” Chloe said, <i><u>pushing me away.</u></i> (p. 193)	“เอามันออกไป! ออย่า!” โคลอี้พูด <u>แล้วผลักผมออก</u> (น. 158)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
22	The door exploded inward, <i><u>smashing</u></i>	ประตูพังจิโรรมเข้ามาในห้อง <u>แล้วหล่นลงกระแทกพื้น</u> (น. 158)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น

	<i>against the floor.</i> (p. 192)	157)	ข้อมูลใหม่	ให้ข้อมูลใหม่	ประโยชน์โดยเพิ่มคำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
23	She was rushing forward, <u>pushing at the cops as she screamed.</u> (p. 206)	เธอวิ่งตรงมาผลึกกลุ่มตำรวจพร้อมร้องตะโกน (น. 167)	เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่	เป็นส่วนประกอบของภาคแสดงในประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นส่วนประกอบของกริยาเรียง
24	Then my view was blocked by a fist, <u>showing me a sweeping vista of some guy's fingers and knuckles.</u> (p. 207)	จากนั้นสองตาของผมก็โดนปิดมิดด้วยพิฆก่าป็น <u>เห็นแต่ นิ้วกับข้อนิ้วใครก็ไม่รู้</u> (น. 167)	เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน
25	He hops up and down, <u>howling in excitement.</u> (p. 222)	มันกระโดดขึ้นลง <u>ร้องตะโกนด้วยความตื่นเต้น</u> (น. 178)	เสริมความอนุประโยคหลักโดยให้ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุประโยคตั้งต้นโดยให้ข้อมูลใหม่	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

26	Attila leaps up, <u>pounding at his chest.</u> (p. 223)	แอตทิลากกระโดด <u>ทุบหน้าอก</u> <u>เต็มแรง</u> (น. 179)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
27	Quickly, deliberately, he runs through the apartment, <u>clicking</u> <u>off all the lights.</u> (p. 224)	จึงวิ่งผลุนลันข้ามห้อง <u>เพื่อ</u> <u>ไปปิดไฟทุกดวง</u> (น. 179)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	วิเศษณานู ประโยค (บ่ง บอกเป้าหมาย)	เพิ่มคำบ่งบอก เป้าหมาย "เพื่อ"
28	The refrigerator door was open, <u>trickling</u> <u>feeble blue light</u> <u>into the room and</u> <u>humming...</u> (p. 227)	ประตูตู้เย็นเปิดอ้า <u>ส่งไฟสี</u> <u>ฟ้าอ่อนแรงตรงมุมห้อง</u> <u>พร้อมเสียงฮัมอัม</u> (น. 181- 182)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
29	He mutes it, <u>letting</u> <u>his dad's Verdi score</u> <u>the recap of the</u> <u>Braves losing to the</u> <u>Orioles the night</u> <u>before.</u> (p. 266)	แล้วปิดเสียง <u>ปล่อยให้แวรดี</u> <u>ของพ่อดังคลอภาพข่าว</u> <u>สรุปผลการแข่งขันเมื่อคืนนี้</u> <u>ที่เบรฟส์แพ้ให้แก่อโอริ</u> <u>โอสเตียส</u> (น. 212)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน

30	Groh galumphs back toward the kitchen on his cane, <u>patting the dog on the top of his sleek, brown, dopey head</u> . (p. 267)	โกรห์ถ่อไม่เท้า กระย่องกระแย่งกลับเข้าครัว อย่างเชื่องช้า <u>แฉะตบหัวเจ้าหมาสีน้ำตาลเบา ๆ</u> (น. 212)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
31	The traffic was at a near standstill as drivers slid by, <u>rubbernecking at the mounds of boxes and packages spilling into the roadside ditch</u> . (p. 278)	รถติดแทบนิ่งสนิทพียงถนน เพราะคนที่ขับผ่านพากัน ชะลอ <u>แล้วชะงักพบน้ำมันกอง</u> <u>กองพัสดุข้าวของกระจ่าย</u> <u>เกลื่อนอย่างอวยากรู้อยาก</u> <u>เห็น</u> (น. 220)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “แล้ว” และละประธาน
32	Ronnie steps across the clanging sheet-metal deck, <u>ducking beneath rigging and machinery</u> . (p. 290)	รอนนี่ก้าวข้ามแผ่นเหล็กบน ดาตฟ้า <u>ลอดตัวลงใต้เชือก</u> <u>และเครื่องย่นดเรือ</u> (น. 229)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน

33	The dolphins tunnel deeper across the deck, <u>sliding all over each other</u> . (p. 293)	ผู้โถมมุดตัวลึกลงและเลื่อนขยับหาบกับกันไปมา (น. 231)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “และ” และละประธาน
34	Dolphins are pressing up against them like cattle, <u>splashing</u> , <u>chattering</u> , <u>squeezing</u> , <u>suffocating them</u> . (p. 294)	โถมมาเบียดร่างหนึ่งก็อึ้งเข้าหาพวกเขา มันทื่นกรงจุยกระจายใสจนพวกเขาสำลัก (น. 232)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม ประธาน
35	I abandoned that plan and popped two buttons off my oxford cloth shirt, <u>squeezing myself feetfirst through the narrow gap</u> . (p. 317)	แล้วก็ตัดสินใจเลิกแผน ผมปลดกระดุมสองเม็ดบนเสื้อออกซฟอร์ดออกและค่อย ๆ ใช้เท้าเหยยเข้าช่องแคบนั่นจนเบียดร่างผ่านไป (น. 249)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม คำเชื่อม “และ” และละประธาน

36	They were all grouped together, <u>rubbing against each other.</u> <u>behaving in a way I've never seen before.</u> (p. 335)	พวกมันรวมกลุ่มกัน ขัดขู่ไถ่ ตัวกันไปมาแบบที่ผมไม่เคย เห็นมาก่อน (น. 262)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
37	Two more leopards arrived, <u>skulking slyly in the hallway.</u> (p. 356)	เสือตัวอีกสองตัวย่างเข้ามา ด้วยท่าทางลับ ๆ ล่อ ๆ (น. 278)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	บุพบทลี	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น บุพบทลี
38	The row of engines idled, <u>quietly panting exhaust into the brisk white beams of the headlights.</u> (p. 361)	เครื่องยนต์ติดอยู่ ส่งเสียง ครางเบา ๆ ท่ามกลาง ลำแสงขาวจากไฟหน้า (น. 283)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน

39	Then she stops and watches as the gorillas slowly lumber back into the jungle, <i>vanishing into the trees and ground fog.</i> (p. 440)	แต่แล้วเธอก็หยุดและมอง เหล่ากอริลลาที่ค่อย ๆ ขยับ ร่างอย่างอู้อัยย้ายกลับเข้าป่า <u>หายหลังไปหลังหมู่ไม้และ</u> <u>ผ่านหมอกกระพือ</u> (น. 343)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาดั้งเดิมเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
40	Guy Smiley was beside himself, <i>cussing like a sailor with a toothache, frothing with self-righteous indignation.</i> (p. 459-460)	ได้รูปหล่อโมโหแทบ กลายเป็นบ้า <u>ด่าพ้อต่อแม่</u> <u>เพราะมันใจเสียดพั่งวามัน</u> <u>เป็นฝ่ายถูก</u> (น. 358)	เสริมความอนุ ประโยคหลักโดยให้ ข้อมูลใหม่	เสริมความอนุ ประโยคตั้งต้นโดย ให้ข้อมูลใหม่	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาดั้งเดิมเป็น ประโยคโดยละ ประธาน

3. การปรุ่ความ

ลำดับ	อนุประโยคกริยาขยายจาก เรื่อง Zoo	สำนวนแปลจากเรื่อง สัตว์ ของ โลก	หน้าที่ของอนุประโยค กริยาขยาย ภาษาอังกฤษ	หน้าที่ของรูปภาษา ปลายทาง	หน่วยทาง วากยสัมพันธ์ ของรูปภาษา ปลายทาง	กลวิธีการแปล
1	Dominick charges, <i><u>knocking the man sideways</u></i> , out of his shoes. (p. 14)	โดมินิกวิ่งเข้าปะทะชายหนุ่ม ทางด้านข้าง <i><u>จนร่วงเขา</u></i> <i><u>กระเด็น</u></i> หรือหลุดจากรองเท้า (น. 21)	ปรุ่ความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ผล	ปรุ่ความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ผล	วิเศษยานุ ประโยค (บ่ง บอกผล)	เพิ่มคำบ่งบอกผล "จน"
2	I panicked at first, <i><u>thinking I was having a stroke or something</u></i> . (p. 19)	แรกที่เดียวผมตื่นตระหนก <i><u>คิด</u></i> <i><u>ว่าเส้นเลือดในสมองแตก</u></i> (น. 25)	ปรุ่ความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เหตุ	เป็นภาคแสดงใน ประโยค	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยละ ประธาน
3	<i><u>Coming out of my bedroom</u></i> , I received another prized possession from the doorknob—my fire-engine- red woolen hat, which I'd acquired on a recent trip	<i><u>ผมเดินออกจากห้องนอน</u></i> คำว่า สมบัติอีกชิ้นจากลูกบิดประตู มันคือหมวกขนสัตว์สีแดงเพลิง ที่ได้มาจากทริปอาสาสมัครเมื่อไม่ นานมานี้ (น. 28)	ปรุ่ความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	เป็นภาคแสดงใน ประโยค	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น กริยาเรียงใน ประโยค

	to Alaska. (p. 23)						
4	<p><u>SETTLING BACK INTO my tag-sale leather rolling chair</u>, I lifted a new legal tablet from the fresh stack on the table to my right, clicked a pen, wrote the date. (p. 26)</p>	<p><u>หลังเอนตัวลงในเก้าอี้หนังหนังได้ทีที่ชื่อมาตอนลดราคา</u> ผมหยิบแบทเป็ตจากกองข้าวของใหม่เอี่ยมบนโต๊ะด้วยมือขวา คลิปปากกา แล้วเขียนวันที่ (น. 30)</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>วิเศษณานู ประโยค (แบ่ง บอกกาล)</p>	<p>เพิ่มคำแบ่งบอก เวลา "หลัง"</p>	
5	<p><u>LYING FACEDOWN IN the tire swing</u>, Attila waves his long, powerful arms to swing himself back and forth. (p. 40)</p>	<p><u>แอตทิลานอนคว่ำหน้าบนชิงช้ายาว</u> แกว่งแขนแข็งแรงสองข้างเพื่อโยกตัวขึ้นหน้าถอยหลัง (น. 40)</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>เป็นภาคแสดงใน ประโยค</p>	<p>กริยารเรียง</p>	<p>เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น กริยารเรียงใน ประโยค</p>	
6	<p><u>Getting no response</u>, Attila crashes back into the tire swing and hurtles himself back and forth... (p. 40)</p>	<p><u>เมื่อไม่ได้รับความสนใจ</u> มันทักพุ่งตัวกลับไปหาชิงช้ายางแล้วโยกตัวไปมา... (น. 40)</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>วิเศษณานู ประโยค (แบ่ง บอกกาล)</p>	<p>เพิ่มคำแบ่งบอก เวลา "เมื่อ"</p>	

7	<i>Tiring of the mirror</i> , he puts it aside and runs back and forth, shaking the fence, shrieking down at the strange walls and moving things. (p. 41)	เมื่อเบื่อกระจก มันก็วางลง แล้ววิ่งไปมา เขย่ารั้ว กรีดร้อง ใส่ผนัง และโยกย้ายข้าวของ (น. 41)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	พิเศษณานู ประโยค (ป่ง บอกราก)	เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "เมื่อ"
8	<i>Cutting off a garbage truck at 159th Street</i> , I made a left onto Forth Washington Avenue and followed it as it looped around to the north. (p. 45)	เมื่อพ้นรถขนขยะตรงถนนสายที่ 159 ผมก็เลี้ยวซ้ายเข้าพอร์ต วอชิงตัน แอเวนิว แล้วไปต่อตามเส้นทางซึ่งโค้งวนสู่ทิศทางเหนือ (น. 43)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	พิเศษณานู ประโยค (ป่ง บอกราก)	เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "เมื่อ"
9	Attila whimpered when he saw me putting it together, <i>knowing what it meant when I had to bust the thing out</i> . (p. 55-56)	แอตทิลาสั่งเสียงคร่ำครวญเมื่อเห็นผมทำแบบนั้น เพราะรู้ว่า <i>กำลังจะเกิดอะไรขึ้น</i> (น. 52)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เหตุ	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เหตุ	พิเศษณานู ประโยค (ป่ง บอกราก)	เพิ่มคำบ่งบอก เหตุ "เพราะ"

10	<i>Staring out from the back of my sticky JFK-bound taxi</i> , I cursed as we slowed to a dead stop. (p. 59)	ผมอดปากสบถไม่ได้ขณะนั่ง จ้องรถติดจากเบาะหลังแท็กซี่ รถยั้ยั้บ่นดิแล้วก็หยุดนิ่งอีก (น. 55)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	พิเศษนานู ประโยค (แบ่ง บอกกาล)	เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "ขณะ"
11	<i>Blinking in the low, lonely roar of the 747's cabin</i> , I raised my seat and looked out the window beside me. (p. 63)	ผมกะพริบตาจับตาดูเสียง คำรามแผ่วต่ำของเครื่องบิน 747 ก่อนเอนที่นั่งขึ้นแล้วมองออก นอกหน้าต่างข้าง (น. 58)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	เป็นภาคแสดงใน ประโยค	กริยารเรียง	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น กริยารเรียงใน ประโยค
12	<i>Walking</i> , he dug a tin of chewing tobacco out of one of the pockets of his khaki utility vest, scooped some of it into his fingers, and put a wad under his lip. (p. 75)	ระหว่างเดิน เขาล้วงใบยาสูบ แห่งออกมาจากกระเป๋าเสื้อ ก็งัก ใช้นิ้วคีบกำเล็ก ๆ ยัดใส่ ปาก (น. 68)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	พิเศษนานู ประโยค (แบ่ง บอกกาล)	เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "ระหว่าง"

13	...the delta dried up and swelled to three times its normal size, <u>attracting one of the greatest concentrations of wildlife on the planet.</u> (p. 79-80)	...สามเหลี่ยมปากแม่น้ำจะแห้งเหือดและขยายใหญ่กว่าปกติสามเท่า <u>อันจะดึงดูดสัตว์ชนิดนี้ที่เป็นศูนย์กลางที่สุดในโลกล</u> (น. 71)	ปรุ่ความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุ่ความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	คณาอนุประโยค	คณาอนุประโยค
14	<u>Having hunted this pride area almost from birth</u> , the ten-year-old male knows every inch of the terrain. (p. 98)	เจ้าสิงโตวัยสิบปี <u>ไล่ล่าหาถิ่นบนผืนดินนี้มาตั้งแต่เกิด</u> จึงรู้จักที่นี้ทุกตารางนิ้ว (น. 85)	ปรุ่ความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุ	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค
15	They string themselves into a loose net around both the sausage tree and the prey, <u>cutting off any chance of escape.</u> (p. 99)	มันจัดแถวตัวเองเป็นกลุ่มหลวม ๆ รอบทั้งต้นเส้กรอกและเหยื่อ <u>ตัดโอกาสการหนีอย่างสิ้นเชิง</u> (น. 86)	ปรุ่ความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	เป็นภาคแสดงในประโยค	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยละประธาน

16	<p><u>Walking slowly backward onto the islet</u>, I took aim at the giant cat that was paddling toward me in the river like a dog. (p. 111)</p>	<p>ผมเดินเอื่อยหลังช้า ๆ ขึ้นเนิน เล็งไอแมวกัยักษ์ที่กำลังแหวก ว่ายตรงเข้าใส่ผมราวกับหมา (น. 95)</p>	<p>ปรุปรุความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>เป็นภาคแสดงใน ประโยค</p>	<p>กริยาเรียง</p>	<p>เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น กริยาเรียงใน ประโยค</p>
17	<p>A couple of marabou storks pranced daintily around the lion, <u>piercing its flesh with their beaks now and then</u>. (p. 118)</p>	<p>นกกระสาขาวราบูดูหนึ่งเดิน เหยาะย่างงามสง่ารอบสิงโต <u>พลางจิกเนื้อของมันตรงนั้น ตรงนี้</u> (น. 100)</p>	<p>ปรุปรุความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>ปรุปรุความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>วิเศษณานู ประโยค (ป่ง บอกกาล)</p>	<p>เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "พลาง"</p>
18	<p>SIX HOURS LATER, <u>wearing my good shoes and scratching one of those maraschino-cherry ant stings below my ear</u>, I went clattering down the back stairs of Riley's... (p. 144)</p>	<p>หกชั่วโมงต่อมา <u>ขณะสวม รองเท้าคู่งามพลางแกะเกาตุ้ม มดกัตตีแดงสวยใสหลังใบหู</u> ผมก็เดินตึงตังลงบันไดหลังของ ไรลีย์ส (น. 120)</p>	<p>ปรุปรุความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>ปรุปรุความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>วิเศษณานู ประโยค (ป่ง บอกกาล)</p>	<p>เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "ขณะ"</p>

19	The giant tsunami that ripped across the Indian Ocean from the epicenter of a 9.0-magnitude earthquake off the coast of Sumatra, <u>drowning more than two hundred thousand people in Indonesia, Sri Lanka, India, and Thailand.</u> (p. 179)	ที่คลื่นยักษ์ซึนามิซัดกระหน่ำจากมหาสมุทรอินเดียหลังเกิดแผ่นดินไหวนอกชายฝั่งสุมาตราขนาด 9.0 <u>และคร่าชีวิตผู้คนกว่าสองแสนคนในอินโดนีเซีย, ศรีลังกา, อินเดีย และไทย</u> (น. 147)	ปรังความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	เป็นภาคแสดงในประโยค	ประโยค	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นประโยคโดยเพิ่มคำเชื่อม “และ” และละประธาน
20	I remember crowding around a cheap little TV in our base camp, <u>watching the news.</u> (p. 179)	ยังจำได้ว่าเราเฝ้าหน้าจอทีวีกระจอก ๆ ในฐาน <u>เพื่อดูข่าวนี้</u> (น. 147)	ปรังความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย	ปรังความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย	วิเศษยานุประโยค (บ่งบอกเป้าหมาย)	เพิ่มคำบ่งบอกเป้าหมาย “เพื่อ”
21	<u>Sitting on the edge of the sink in the stifling yellow bathroom</u> , Attila glances at the window idly for a moment... (p.	แอดทิลานั่ง <u>อยู่บนขอบอ่างในห้องน้ำที่เสียดังคับแคบ</u> กลางห้องมองหน้าต่างเฉยๆมาครู่ใหญ่แล้ว (น. 149)	ปรังความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาสีในประโยคเดียว	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาสีในประโยค

	181)						
22	“And now we’re here,” I said, <u>raising my glass</u> . (p. 188)	“และตอนนี้เราก็กินอยู่ตรงนี้แล้ว” ผมพูด <u>พลาংยกแก้ว</u> (น. 153)	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา
23	<u>Lying there</u> , she looked lovely, so girlish and birdlike. (p. 190)	<u>เมื่อนอนอยู่อย่างนี้</u> เธอดูเหมือนสาวน้อยน่าทะนุถนอม (น. 155)	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา
24	We stood on the curb, burdened with our luggage, without umbrellas, <u>getting wet</u> . (p. 219)	เรายืนล้าอยู่ริมถนน สัมภาระพะรุงพะรัง <u>ตัวเปียก</u> เพราะไม่มีร่ม (น. 176)	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล
25	The cold white fluorescent light slowly buzzed on, <u>illuminating my apartment</u> . (p. 227)	แสงเย็นเย็นของหลอดฟลูออเรสเซนต์ค่อย ๆ กระปริบ <u>ติดจัญ</u> <u>ส่องสว่างทั่วอพาร์ทเมนต์</u> (น. 181)	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล
26	Clutching my leg, I hobbled around the apartment <u>surveying around the rest of the</u>	...ก่อนใช้มือรวบขาแล้วกะเผลอกะเผลอ <u>เพื่อสำรวจ</u> <u>เศษซากข้าวของที่เหลืออยู่</u> (น. 188)	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย	ปรุงความอนุประโยคโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย

	<u>wreckage.</u> (p. 237)						
27	The bacon strips tremble and buckle, <u>spitting a mist of fat flecks and smoke above the pan.</u> (p. 264)	เบคอนสั่นและไค้งง <u>ไซมัน</u> <u>กระเด็นแล้วสควันลอยฟูขึ้น</u> <u>เหนือกระทะ</u> (น. 210)	ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ผล	เป็นภาคแสดงใน ประโยค	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม ประธาน	
28	He sits in the hot, cramped darkness, <u>listening to the dog pace and growl in the hallway.</u> (p. 273)	เขานั่งนิ่งอยู่กลางความมืดร้อน อุดอู้ <u>หูดอยฟังเสียงย่างเท้าเห่า</u> <u>หอนของเจ้าหมาในโถง</u> (น. 216)	ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	เป็นภาคแสดงใน ประโยค	ประโยค	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น ประโยคโดยเพิ่ม ประธาน	
29	End times, Barbara thinks, <u>watching the giant animals step curiously amid the jungle underbrush.</u> (p. 300)	จุดจบมาถึงแล้ว บาร์บาราคิด <u>ขณะจ้องมองสัตว์ร้ายยักษ์</u> <u>ก้าวออกมาอย่างกระตือรือร้น</u> <u>กระหือรือกลางพุ่มไม้ในป่า</u> (น. 236)	ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา	วิเศษณานู ประโยค (แบ่ง บอกกาล)	เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "ขณะ"	
30	<u>Using hands and arm signals,</u> they are silent, all but invisible. (p. 301)	พรางตัวเงียบเชียบ <u>โดยใช้เพียง</u> <u>สัญญาณมือและแขน</u> (น. 237)	ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ วิธีการ	ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ วิธีการ	วิเศษณานู ประโยค (แบ่ง บอกวิธีการ)	เพิ่มคำบ่งบอก วิธีการ "โดย"	

31	<i><u>Sitting there</u></i> , staring at my son, I realized I had complete failed him—my son, my wife, everyone. (p. 309)	อิงมานั่งอยู่ตรงนั้น จ้องมองลูกชาย ผมก็ยิ่งตระหนักว่าทำให้ทุกคนต้องผิดหวัง ทั้งลูกผมเมียผม ทุกคน (น. 243)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	เพิ่มคำวิเศษณ์ "ยิ่ง"
32	<i><u>Checking the locks on the gated window in the bathroom</u></i> , I remembered the government code name for the environmental disaster, ZOO. (p. 311)	ระหว่างตรวจสอบล็อกประตูห้องน้ำต่างในห้องน้ำ ผมก็นึกถึงรหัสที่รัฐบาลใช้เรียกหาขบวนการสิ่งแวดล้อมครั้งนี้ – ZOO (น. 244)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	เพิ่มคำบ่งบอกเวลา "ระหว่าง"
33	<i><u>SCRAMBLING, HUFFING, NEARLY ten meters up in the tree</u></i> , Cheslev Prokopovich stops climbing and tentatively leans out... (p. 322)	หลังจากปีนป่ายต้นไม้อย่างแทบไม่เห็นรอยไปได้สิบเมตร เซสเลฟ โปรโกปีวิชก็หยุดแล้วเอนกายออก (น. 253)	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	ปรับปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	เพิ่มคำบ่งบอกเวลา "หลัง"

34	<p><u>SPITTING OUT A sticky pine needle,</u> Prokopovich rivets his eyes on the approaching wolves. (p. 326)</p>	<p><u>ขณะถ่มขี้โดยใบสนเหนียว ๆ ออกจากปาก</u> โปรโกโปวิชจับจ้องฝูงหมาป่าไม่วางตา (น. 256)</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>วิเศษณานุประโยค (แบ่งออกกาล)</p>	<p>เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "ขณะ"</p>
35	<p>Fumbling with my seat belt release, I stretched an arm into the backseat, <u>feeling for Sergeant Alvarez's rifle.</u> (p. 394)</p>	<p>ผมคลำหาที่ปลดเข็มขัดนิรภัย แล้วยื่นแขนไปแย่งเบาะหลังเพื่อ <u>หาปืนไรเฟิลของจ้าวอัลบาเรซ</u> (น. 308)</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เป้าหมาย</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เป้าหมาย</p>	<p>วิเศษณานุประโยค (แบ่งออกเป้าหมาย)</p>	<p>เพิ่มคำบ่งบอก เป้าหมาย "เพื่อ"</p>
36	<p><u>Arriving back into the bright marble kitchen, for a moment</u> she takes small solace in the aroma of butter and salt. (p. 403)</p>	<p><u>เมื่อกลับมายืนที่โต๊ะครัวหินอ่อนสีสว่าง</u> เธอฟื้นฟูกำลังใจเล็ก ๆ ให้ตัวเองด้วยการสูดกลิ่นเนยกับเกลือ (น. 315)</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>ปรุงความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เวลา</p>	<p>วิเศษณานุประโยค (แบ่งออกกาล)</p>	<p>เพิ่มคำบ่งบอก เวลา "เมื่อ"</p>

37	<u>Lying on her belly beside the coffee table with him. clutching him to herself. trying to protect him with her body as best as she can.</u> , she raises her head very slowly until she can see the French doors and the balcony again. (p. 421)	โคลอี้ตั้งเฝ้าโลงนอนคว่ำแนบพริ้วมเธ่อข้างโต๊ะกาแฟอย่างซ้่า ๆ จูดยเขมามาจิตร่างพยายามใช้ตัวเองป้องกันเขาอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ จากนั้นค่อย ๆ ยกหัวขึ้น กระทั่งเห็นประตูและระเบียงอีกครั้ง (น. 329)	โปรดความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค
38	<u>Rocking his dazed head from side to side at the strange vision.</u> Attila stops in the shattered balcony doorway. (p. 425)	แอตทิลาสะบัดหน้าซบไล่ภาพแปลกประหลาดนั้นในหัวและหยุดยืนอยู่ตรงช่องประตูกระจกแตก (น. 331)	โปรดความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาเรียง	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาเรียงในประโยค
39	<u>Using a broom.</u> , she sweeps away the broken glass from the French doors... (p. 444)	เธอดัวไม้กวาดแล้วกวาดเศษกระจกแตกออกจากบานประตู... (น. 345)	โปรดความอนุประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการ	เป็นภาคแสดงในประโยค	กริยาลีในประโยคเดียว	เปลี่ยนรูปภาษาต้นทางเป็นกริยาลีในประโยค

40	<i>Having served in Iraq.</i> I thought I could handle the detail. (p. 456)	<i>ความที่เคยรบในอิรักมาก่อน</i> ผมคิดว่าผมจะรับมือไหว (น. 356)	ปรับปรุงความอุปประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เหตุ	ปรับปรุงความอุปประโยค โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เหตุ	นามวลี	เปลี่ยนรูป ภาษาต้นทางเป็น นามวลี
----	---	--	--	--	--------	--

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	กฤษกรณ์ วินณรงค์
วัน เดือน ปี เกิด	11 พฤศจิกายน 2539
สถานที่เกิด	สงขลา
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
ที่อยู่ปัจจุบัน	64 หมู่ 4 ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา 90190

